

Heby kommun – en växande landsbygdskommun med
närhet, trygghet och livskvalitet

Årsredovisning Helår 2020

Kommunfullmäktige § 29, 13 april 2021

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommundirektören har ordet	5
Heby kommun i korthet	6
Förvaltningsberättelse	9
Översikt över verksamhetens utveckling	9
Den kommunala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Väsentliga förändringar i verksamheten	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Händelser av väsentlig betydelse	15
Försäljning och tillväxt	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Omstruktureringar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Större investeringar	15
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	15
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	17
Måluppfyllelse	26
Ekonomisk redovisning	29
Redovisningsprinciper	35
Resultaträkning (kommunen)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Finansförvaltningen	31
Investeringsredovisning	31
Resultaträkning (koncernen)	33
Balansräkning	34
Kassaflödesanalys	35
Noter	35
Revisionsberättelse	44
Bilaga 1: Verksamhetsredovisning för nämnder och styrelse	46
Kommunstyrelsen	47
Vård- och omsorgsnämnden	69
!Oväntat slut på formel	
Samhällsbyggnadsnämnden	94
Bygg- och miljönämnden	110
Utbildningsnämnden	113
Bilaga 2: Bolagsredovisning	132
Hebyfastigheter AB	132
Hebygårdar AB	134
Bilaga 3: Särredovisning Vatten och avlopp (VA)	138

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2020 har präglats av Coronapandemin och kommunens uppdrag att skydda liv och hälsa, fortsatt arbete för att vända ett litet plus till ett större plus i den kommunala ekonomin, framtagande av detaljplaner och exploateringar för bostäder och ett växande näringsliv samt befolkningsökning med plus 54 människor som gjort att vi passerat 14 100.

Den hållbara tillväxten fortsätter tack vare ett mycket bra geografiskt läge med fantastisk natur och möjlighet till härligt friluftsliv, bra kommunikationer, expanderande E-handelsföretag och duktiga lokala företagare som bygger bostäder. Villor, bostadsrätter, hyreslägenheter och tomter iordningställs och byggs i Harbo, Östervåla, Tärnsjö, Huddunge, Heby, Morgongåva, Vittinge och på landsbygden. Christian Eriksson och Stefan Johansson på Heby Lantbruksservice utvaldes till årets företagare samt Sandra Elvingsson på Östervåla Begravningsbyrå till årets unga företagare.

I arbetet med målen i Agenda 2030 för en hållbar utveckling – ekologiskt, socialt, ekonomiskt - arbetar vi med att fasa in alla kommunens verksamheter. Vi har skrivit på så kallade hållbarhetslöften och medborgarlöften för att stärka den biologiska mångfalden i kommunens gröna struktur, samt att förflytta oss mer fossilfritt och säkert i trafiken. Region Uppsala i samverkan med bl.a. kommunen planerar nu för gång- och cykelväg mellan Vittinge och Morgongåva, mellan Heby och Sala samt mellan Harbo och Östervåla. En så kallad åtgärdsvalsstudie har genomförts av Trafikverket längs Östervålastråket väg 272 och en ny startar längs Dalabanestråket väg 72. Det har startats ett arbete med en ny fördjupad översiktsplan för hur Morgongåva ska utvecklas och en "Grön mötesplats" har byggts i Morgongåva.

Kommunen ökar och stärker arbetet för social hållbarhet med bl.a. förebyggande sociala investeringar som ungdomslägren "Fun Camp" i Enåker och Östa. 2021 utvecklas satsningarna med fler insatser för barn, ungdomar och unga vuxna med "Portalen till livslångt lärande" och ungdomscoacher. Föreningarna fick möjlighet att söka pengar från ett "Extra föreningsstöd" på 500 000:- och det har resulterat i att föreningar bl.a. kommer att anlägga utomhusgym. Beslut har fattats att projektera för nya förskolor i Harbo och Vittinge. Det finns också numer två förskolebussar, en i södra och en i norra delarna av kommunen. En lärlingsutbildning för arbete inom vård- och omsorgsyrdena har startat vid Centrum för livslångt lärande. Under året har Hebygårdar byggt 14 lägenheter för äldre +75 vid Torget i Heby.

Heby kommuns ekonomi har stärkts 2020 genom att kostnaderna har sänkts och intäkterna ökat. Resultatet för 2020 blir ett rejält plus på 23 miljoner, men utan förstärkta "Coronastatsbidrag" hade det blivit ett betydligt lägre plus på cirka 6 miljoner. Arbetet kommer att fortsätta på den inslagna vägen 2021 för att kunna möta behovet framåt av mer hemtjänst, platser inom förskola, skola och vård- och omsorgsboende. Vi jämför Heby kommuns verksamhet med liknande kommuner och det visar att kostnaderna inom grundskolan minskat men är alltför höga och inom individ- och familjeomsorgen ökat och är alltför höga.

Vid den här tiden för drygt ett år sedan kom Coronapandemin till Heby kommun och förändrade livet för oss alla. Människor har gått bort i förtid, arbetslöshet och osäkerhet ökar i samhället. Vi har alla varit med i att "ställa om och hålla distans" i hemmen, i kommunens verksamheter, i föreningsliv och näringsliv. Varmt tack till er alla som gjort ovärderliga insatser. Ta hand om varandra, vaccinera er, tänk positivt och handla lokalt! Vi klarar pandemin tillsammans!

Marie Wilén (C), Kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektören har ordet

2020 är året då inte mycket blev som det var tänkt. Det vi inom förvaltningen hade planerat, fick skjutas på eller ändras. Kommunens utvecklingsarbete har därför inte kunna prioriteras i många av verksamheterna. Primärt har vi haft i uppdrag att skydda liv och hälsa, och utföra nödvändig verksamhet på ett säkert sätt under 2020. Vi har behövt vara mer sparsmakade än i vanliga fall. Restriktioner, rekommendationer och lagstiftning har påverkat kommunens verksamheter i hög grad. Mycket kraft har gått till att följa och genomföra nya regelverk, bemanna verksamheter vid striktare gräns för sjukfrånvaro och skydda våra brukare och kollegor från smittan.

På många sätt kommer 2020 i historieböckerna framstå som ett riktigt, riktigt dåligt år världen över. Människor har gått bort i förtid, arbetslöshet och osäkerhet ökar. Några saker kommer vi att vilja bevara. De nya sätten att träffas, och möjligheten för många, att arbeta "där man är" ska vi se till att bevara i Heby kommun. Under 2020 har vi också implementerat ett nytt rekryteringsverktyg som tar oss in i en ny tidsålder vad gäller anställningsprocess, och också vässar vårt arbetsgivarvarumärke. Digitaliseringen, som vi länge har pratat om, har under 2020 mer eller mindre tvingat sig fram. Det har främst märkts i mötesvanorna, men innebär också att de allra flesta tagit ett par steg framåt i sin digitala mognad. Det gynnar Heby kommun i den fortsatta digitala utvecklingen.

Heby kommun i korthet

Befolkning

År 2020 så ökade Heby kommuns befolkningsantal med 54 personer. Folkmängden har vuxit för åttonde året i rad och vi är nu 14 101 invånare. Ökningen beror främst på att 108 fler personer valde och hade möjligheten att flytta till Heby kommun jämfört med antalet som valde att flytta från kommunen.

Den naturliga befolkningstillväxten beskriver skillnaden mellan antal döda och antal födda. Under år 2020 avled 53 fler personer än antal födda, år 2019 var motsvarande siffra 27 fler avlidna än födda. Det föddes 115 barn i kommunen under år 2020. Flest barn, 30 stycken, föddes i Östervåla, därefter Västerlövsta (Heby) och Vittinge distrikt inklusive Morgongåva med 26 antal barn.

Den största folkökningen skedde i Östervåla distrikt med 67 personer, följt av Västerlövsta där det har skett en ökning med 39 personer. Harbo har ökat med 32 personer. Vittinge distrikt inklusive Morgongåva minskade med 39 personer. Nora distrikt (Tärnsjö) minskade med 48 personer. Huddunge distrikt ökade med 10 personer och Enåker minskade med 13 personer. Personer där uppgift om hemvist saknas ökade med 6 personer.

Kommunens Kvalitet i Korthet

Heby kommuns kvalitetsarbete innefattar en strävan efter förbättring. För att kunna förbättra oss behöver vi veta vart vi står i dag. I en utvecklande organisation är det även viktigt att jämföra sig med omvärlden och lära av andras framgångar för att finna lösningar inom förbättringsområden. Heby kommun har därför, sedan 2010, varit med i Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) – en undersökning om kommunens kvalitet som genomförs av Sveriges Kommuner och Regioner. KKiK består av cirka 40 nyckeltal som redovisar kommunens prestationer inom följande tre områden:

- Barn och unga
- Stöd och omsorg
- Samhälle och miljö

Insamlingen av data sker delvis genom inläsning från befintliga datakällor och delvis genom egna mätningar av kommunen inrapporterade till databasen Kolada. Resultaten ger en sammanfattande och översiktlig bild av kommunens kvalitet jämfört med andra kommuner. Eftersom resultaten redovisas varje år går det också att jämföra utvecklingen över tiden. Resultaten kan användas i medborgardialog, styrning, ledning och verksamhetsutveckling.

I Heby kommuns årsredovisning presenteras utvalda nyckeltal. Samtliga nyckeltal kan läsas på www.kolada.se

Utfallet är indelat i tre grupper som redovisar kommunens resultat i jämförelse med de cirka 260 kommuner som deltagit i KKiK. Grupperna färgmarkeras på följande vis:

- Bästa 25 %
- Mittersta 50 %
- Sämsta 25 %
- Ingen data

Nedan visas de senaste årens resultat för utvalda nyckeltal.

Barn och unga

	2018	2019	2020
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, (%)	87,3	82,9	87,3

År 2020 fick 87,3 procent av elever i årskurs 6 i Heby kommun betyg E som lägst i matematik. Andelen elever som uppnått E pendlar från år till år, men ligger stadigt över 80%.

Enheterna arbetar kontinuerligt med uppföljningar gällande måluppfyllelse i årskurs 6 för samtliga ämnen, matematik brukar inte sticka ut nämnvärt vid dessa uppföljningar. Anpassningar så som närvarande speciallärare vid matematiklektioner, individuella insatser för elever som riskerar att inte uppnå målen och åtgärdsprogram är exempel på åtgärder som enheterna arbetar med för ökad måluppfyllelse i matematik. Det är viktigt att beakta att inga nationella prov genomförts under läsåret 2019/2020 i ämnet matematik på grund av rådande Covid-19 pandemi. Vilken effekt detta haft på måluppfyllelsen i ämnet är komplicerat att analysera, men då nationella prov utgör en del av bedömningsunderlaget är det rimligt att anta att det i alla fall haft en påverkan.

	2018	2019	2020
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, (%)	90,3	87,6	85,8

Andelen elever med lägst betyg E har sjunkit sedan 2018. En förklaring till denna utveckling är en ökning i elevers frånvaro i detta ämne. Beroende på hur stor frånvaron är riskerar elever att inte nå betyget E i ämnet. Frånvarotrenden kring ämnet idrott och hälsa är inte begränsat till Heby kommun utan hela Uppsala län har en frånvaro mellan 13%-16%.

Specifika skäl till utvecklingen är till relativt stor utsträckning individuella, men en del gemensamma skäl kan identifieras. Ett skäl kan vara att vissa elever inte vill delta i tävlingsmoment och väljer därför att avstå från att medverka i ämnet. Ett annat skäl kan vara känslan av oro eller obehag i omklädningsrummen. Det som framgår generellt för Heby kommun är att andelen pojkar som når betyget E är högre än andelen flickor.

	2018	2019	2020
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, (%)	84,5	77,9	81,6

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram har höjts betydligt jämfört med 2019. Det är viktigt att beakta att detta mått mäter andelen behöriga elever som är folkbokförda i Heby kommun. Detta innebär att delar av statistiken utgörs av elever som gått i skolan i en annan kommun.

För att erhålla behörighet till yrkesprogram behöver en elev ha nått lägsta kunskapskrav i svenska/svenska som andra språk, matematik och engelska samt i ytterligare fem ämnen. Heby kommun har generellt en behörighet till yrkesprogram som är över 80% när samtliga elever folkbokförda i kommunen inkluderas. Utbildningsnämndens målsättning är att samtliga elever som läser i kommunala grundskolor ska erhålla behörighet till minst yrkesprogram.

	2017	2018	2019
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	24,3	23,1	21,0
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. 0-18 år	136,0	150,8	166,0

Föreningsidrottandet minskar i landet bland såväl flickor som pojkar och i alla åldersgrupper, även i Heby kommun. Många utövar idrott på egen hand. Cykel, skate, ridsport, gym och andra sporter syns inte i statistiken.

Samtidigt som idrottandet tycks minska så har aktivitetstillfällena för barn och unga på bibliotek ökat påtagligt senaste året både i kommunen och i landet. De aktiviteter som anordnas mest är berättar- och sagostunder, boksamtal, annan biblioteksinformation. Biblioteken anordnar även läsecirklar, filmvisningar och lovaktiviteter. I Tärnsjö samarbetar biblioteket med skola, föreningar och kyrkor för att skapa och genomföra aktiviteter. Externa medel söks för att kunna genomföra olika evenemang som exempelvis författarbesök, trolleriföreställning, lajv på biblioteket.

Stöd och omsorg

	2020
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	273,0

År 2020 var väntetiden från beslut till första erbjudna inflyttning för boende enligt LSS 273 dagar vilket gör att vi hamnar bland de 25% kommunerna i landet med längst väntetid.

Den långa väntetiden beror till största del på brist på lägenheter till servicebostäder. Väntetiden har också påverkats negativt av att behovet av gruppboende under en tid överstigit tillgången. 2020 öppnades dock ett nytt boende, vilket öppnade upp möjligheten att kunna erbjuda plats.

	2019	2020
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	92,0	68,0

Andelen av maxpoäng för kvalitetsaspekter för särskilt boende äldreomsorg minskade till 68% år 2020. Det försämrade resultatet 2020 beror i huvudsak på att måttet "att välja alternativ rätt vid huvudmålet" tolkades annorlunda 2019. 2020 tydliggjordes det att det erbjuds numera bara ett huvudmål, vilket medfört att resultatet försämrats. Även pandemin har haft en negativ påverkan på resultatet. I syfte att under våren begränsa smittspridningen minskade möjligheten att erbjuda minst två organiserade och gemensamma aktiviteter. Under hösten återupptogs en del aktiviteter, men inte i samma omfattning som 2019.

	2018	2019	2020
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	92	91	81

Resultatet för brukarbedömningen för särskilt boende äldreomsorg har även det försämrats 2020 då vi fick 81% av maxpoängen. Det försämrade resultatet beror delvis på minskad möjlighet att komma utomhus, detta till följd av omprioritering av resurser kopplade till pandemin. Dessutom har utbudet av sociala aktiviteter inte kunnat erbjudas i samma utsträckning som tidigare, i syfte att begränsa smittspridningen. Det försämrade resultatet beror också på att fler brukare besvärar sig av ensamhet, vilket troligtvis beror på de restriktioner som infördes i syfte att begränsa smittspridningen. Det gick inte längre att träffa nära och kära som vanligt samtidigt som utbudet av sociala aktiviteter minskade. Hanteringen av pandemin har överlag varit resurskrävande. Bedömningen är att efter vaccinationer, riktade statliga medel för att minska ensamhet samt i takt med att pandemin avklingar så kan verksamheten återgå till tidigare nivå.

Samhälle och miljö

	2018	2019	2020
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	57,0	52,8	55,6
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	86,0	83,3	84,0

56% av de samtal som inkommer till kommunen besvaras inom 60 sekunder och får också direkt svar på enklare frågor. Totalt besvaras 70% av alla samtal. Vid 30% av samtalen får uppringaren alltså ingen kontakt med rätt handläggare. Statistiken avser samtal som inkommer via växeln och som sedan kopplas vidare. Ingen hänvisning har tagits till telefontider vilket kan förklara en del av de obesvarade samtalen. Informationen som handläggarna ger bedöms i regel som bra. I 92% av alla samtal som besvarades gav handläggaren god eller medelgod information som svar på uppringarens fråga. Bemötandet hos kommunens handläggare fortsätter att ligga på över 80% av maxpoäng och inte ett enda samtal har gett resultatet dåligt bemötande.

	2018	2019
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov, antal dagar	42,0	13,0

Handläggningstid i dagar från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov är i genomsnitt 13 dagar för år 2019. Uppgifterna avser beslut för bygglov för en- och tvåbostadshus, oavsett om bygglovsbeslutet var positivt eller negativt.

Orsaker till den stora förbättringen kan vara att det har skett regeländringar med krav på handläggningstid, vilka enheten har blivit bättre på att följa. Personaltäthet och personalens erfarenhet bidrar också. 2019 var ett bra år bemanningsmässigt medan 2018 var lite ostabilare.

Demokrati och inflytande

Medborgardialoger 2020

Vid en medborgardialog har du som medborgare möjlighet att dela med dig av just dina idéer och tankar till de som styr och leder kommunens verksamheter.

Medborgardialoger - Fördjupad översiktsplan Morgongåva.

Under år 2020-21 så pågår ett arbete med att ta fram en fördjupning av översiktsplanen över Morgongåva tätort. Som en del i samrådsskedet, för att öka delaktigheten och framställande av planeringsunderlag så genomfördes flera medborgardialoger.

Digitalt dialogmöte

Först genomfördes en digital dialog genom hashtaggen #mittmorgongåva i sociala medier, Facebook, Twitter och Instagram. Invånarna gavs då chansen att dela antingen beskrivningar av Morgongåva eller synpunkter på Morgongåvas utveckling. Det uppmuntrades även att mejla in sina synpunkter.

Dialogmöte med näringsliv och föreningar

I november 2020 bjöd Heby kommun in till ett digitalt frukostmöte med företag och föreningar verksamma i Morgongåva. Syftet med dialogmötet var att samla in synpunkter och idéer för hur framtidens Morgongåva ska utvecklas utifrån ett förenings- och näringslivsperspektiv. Deltagarnas synpunkter och idéer används som underlag till den fördjupande översiktsplanen. Dialogen hölls genom en swot-analys och gruppdiskussioner i workshop-format.

Medborgardialog genom enkät,

Under hösten låg även en enkät ute där invånarna i Morgongåva bjöds in att lämna synpunkter, tankar och idéer på specifika teman. "Vad kännetecknar Morgongåva?", "Vad är viktigt för att du ska trivas på din ort?", "Vad kan förbättras i Morgongåva?", "Behövs det fler bostäder i Morgongåva? Om ja, vilken typ?", "Vad tycker du om att göra på fritiden, hur kan natur- och grönområden bli bättre" med mera. Totalt svarade 89 personer på enkäten.

Enkät om tätortsnära rekreationsområden, våren 2020

Under våren 2020 genomfördes en medborgardialog om tätortsnära rekreationsområden. Dialogen gjordes för att samla in ytterligare information efter den dialog som hölls året innan. Dialogen bestod av en enkät som fanns tillgänglig både på hemsidan och i fysisk form på kommunkontoret, biblioteken och i sporthallarna. Informationsblad om enkäten sattes också upp på anslagstavlor i samtliga tätorter och enkäten skickades även till skolor och förskolor. Resultaten, tillsammans med tidigare resultat, planerar förvaltningen att sammanställa i ett kartskikt under 2021.

Medborgarlöfte 2020

Samverkan mellan kommun och polis är en förutsättning för ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete. En viktig del i detta är medborgarlöftet. Syftet med medborgarlöftet är att de ska bidra till en ökad trygghet i kommunen men också att brottsligheten ska minska.

Länspolis Norduppland har i samverkan med kommunala företrädare, och efter riktade intervjuer med allmänheten och enkätundersökningar hösten 2017 beslutat att arbeta med trafiksäkerhetsområdet. Det har framkommit på alla orter att man upplever trafiksituationen och höga hastigheter som ett stort problem. Det uppstår många gånger risker för kollisioner och andra trafikstörningar. I medborgarlöftena de senaste två åren har det fokuserats på trafiksituationen i kommunen, med Östervåla som prioriterad ort 2018 och Tärnsjö 2019.

Under 2020 har Harbo varit en prioriterad ort för att höja trafiksäkerheten. Gällande kommunens åtaganden så har en öppen enkät för att samla in synpunkter kring trafiksituationen i Harbo legat ute på kommunens

hemsida under början av sommaren. enkäten hade hög svarsfrekvens. En majoritet av synpunkterna handlade om hastighetsöverskridelser, om vägarnas skick, och synpunkter om gång- och cykelvägar längs Trafikverkets vägar. Det gör att kommunen inte kunnat genomföra några åtgärder. Polisen har genomfört utökat antal hastighetskontroller. Det har resulterat i att biltrafikanterna blivit vaksammare och sänkt hastigheten till följd av detta. Under hösten trädde nya hastighetsbegränsningar i kraft.

Medborgarförslag inkomna 2020

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning har medborgare rätt att väcka ärenden i fullmäktige, så kallade medborgarförslag. Ett ärende som väckts genom medborgarförslag ska om möjligt handläggas så att ärendet kan avgöras inom ett år från det att det väcktes i fullmäktige. Under 2020 inkom 8 medborgarförslag till kommunfullmäktige som togs upp för behandling. Dessa medborgarförslag är:

Medborgarförslaget Flerårsförordnande/tidsbestämda anställningskontrakt för chefer inom Heby kommun anmäldes till kommunfullmäktige 21 april 2020 som delegerade till kommunstyrelsen att besluta i ärendet.

Medborgarförslaget Lägre hastighet i centrala Östervåla anmäldes till fullmäktige 16 juni 2020 som delegerade förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beredning och beslut. Samhällsbyggnadsnämnden besvarade förslaget 12 oktober 2020.

Medborgarförslaget Satsa på förebyggande verksamhet för unga anmäldes till fullmäktige den 2 november 2020 och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Medborgarförslaget Förbättra vattenkvaliteten i Ramsjön, Morgongåva anmäldes till kommunfullmäktige den 2 november 2020 och överlämnas till samhällsbyggnadsnämnden för beredning och beslut.

Medborgarförslaget Cykelväg Harbo-Haga anmäldes till kommunfullmäktige den 24 november 2020 och överlämnades till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslaget Cykelväg utmed Huddungevägen anmäldes till kommunfullmäktige den 24 november 2020 och överlämnades till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslaget Förvärva mark för villabebyggelse i Morgongåva anmäldes till kommunfullmäktige 15 december 2020 och överlämnas till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslag: Trafikåtgärder vid Laksjön anmäldes till kommunfullmäktige 15 december 2020 och överlämnades till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslaget Lägre hastighet i centrala Östervåla anmäldes till fullmäktige 16 juni 2020 som delegerade förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beredning och beslut. Samhällsbyggnadsnämnden besvarade förslaget 12 oktober 2020.

Synpunkter och klagomål.

Vi vill bli bättre! Via kommunens hemsida finns möjlighet att lämna synpunkter på kommunens verksamheter. Under 2020 inkom 50 synpunkter via E-tjänsten för synpunktshantering. Av dem berörde 22 synpunkter samhälle och infrastruktur, främst skötsel av grönytor, gator och vägar. 12 synpunkter berörde barn- och utbildningsverksamheten, främst säkerheten och miljön på skolans och barnomsorgens utemiljöer. Sex synpunkter handlade om kommunens fritidsanläggningar två synpunkter handlande önskemål om kommunens sophantering och flaggning. Åtta ärenden handlade om kontakt med handläggare inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen

	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	196,7	179,2	214,3	237,6	221,2
Verksamheten kostnader	999,4	985,1	988,4	965,4	921,0
Årets resultat	34,3	-3,3	-4,0	37,3	27,2
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser i %	24,8	22,6	23,9	25,6	22,5
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser i %	4,2	-0,1	-0,8	-1,2	-4,6
Investeringar (netto)	68,1	132,7	79,2	51,4	42,3
Självfinansieringsgrad i %	275,7	-12,0	60,4	141,9	159,6
Långsiktig låneskuld	512,2	603,1	536,8	506,9	539,6
Antal anställda 31 december	956	955	978	976	933
Omräknat till heltidsanställda	890	890	901	891	845

Kommunen

	2020	2019	2018	2017	2016
Folkmängd 31 december	14 101	14 047	13 910	13 854	13 755
Skattesats	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
Verksamhetens intäkter	138,5	125,5	160,9	180,1	170,7
Verksamhetens kostnader	996,6	976,2	987,3	959,1	916,4
Årets resultat	22,9	0,7	-12,1	19,8	18,9
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser i %	43,8	44,7	42,5	46,1	42,5
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser i %	-2,1	-9,5	-11,2	-10,6	-14,1
Investeringar (netto)	18,1	64,8	7,5	20,5	24,5
Självfinansieringsgrad i %	341,4	-51,3	134,7	177,7	151,5
Långfristig låneskuld	20,0	20,0	20,0	26,5	49,4
Antal anställda 31 december	913	912	936	936	892
Omräknat till heltidsanställda	852	852	864	856	810

Kommentarer

I tabellerna ovan lämnas en översikt över kommunkoncernens och kommunens utveckling de senaste fem åren. Den kommunala koncernen redovisade ett positivt resultat på 34,3 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020.

Kommunens redovisade resultat för 2020 beror till stor del att riksdagen har beslutat om extra generella statsbidrag för att stärka välfärden samt kompensera för högre kostnader i samband med pandemin, netto har skatteintäkterna, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ökat med 17,5 miljoner kronor jämfört budget.

Under 2016 och 2017 hade kommunen högre intäkter än efterföljande år främst beroende på intäkter från migrationsverket för ensamkommande barn.

Soliditeten inklusive pensionsåtagande intjänat innan 1998 är för kommunkoncernen för första gången positiv 4,2 procent. Kommunens soliditet inklusive pensionsåtagande är fortfarande negativ 2,1 procent men har de senaste fem åren förbättrats. Jämförbara kommuners soliditet, inklusive pensionsåtagande, var 15,6 procent 2019.

Den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den kommunala motsvarigheten till riksdagen och därmed kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige bestämmer själv hur många ledamöter fullmäktige ska bestå av, men kommunallagen reglerar att antalet ska vara ett udda tal. I Heby kommun består fullmäktige av 41 ledamöter.

Ledamöter till fullmäktige utses efter allmänna val som genomförs vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och landstingsval. Kommunfullmäktige tillsätter i sin tur kommunstyrelse och de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Fullmäktige bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden samt beslutar i ärenden om mål, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Fullmäktige sammanträder i Folkets hus i Heby minst sex (6) gånger per år. Sammanträdena är öppna för allmänheten och direktsänds via webbsändning som nås via kommunens hemsida www.heby.se.

Revisorer

Kommunens revisorer utses av kommunfullmäktige och är sju till antalet. De tar i sin granskning hjälp av sakkunniga revisorer i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionsordning. Revisionens uppgift är att varje år granska både den kommunala verksamheten och som lekmannarevisorer även de kommunala bolagens verksamheter. Syftet är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De granskar även om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen fungerar som kommunens regering. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet och de kommunala bolagen. Styrelsen följer frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, bereder eller yttrar sig i ärenden till fullmäktige, tar hand om den ekonomiska förvaltningen samt verkställer fullmäktiges beslut. De ansvarar för att det finns en fungerande planerings- och uppföljningsprocess och samordnar detta arbetet mellan nämnderna. Kommunstyrelsen har en ledande och samordnande roll och har tolkningsföreträde om olika delar i organisationen inte är överens om tolkningar och tillämpningar. Kommunstyrelsen följer upp kommunens alla verksamheter likväl som den egna i enlighet med reglementet. Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter. Under styrelsen finns förvaltning med anställda tjänstemän.

Nämnder

Kommunens politiska organisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Heby kommun finns förutom kommunstyrelsen fem nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige. Nämnderna har också att se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna ansvarar även för finansiering av verksamheter som utförs i extern drift. Antal ledamöter bestäms av fullmäktige. Nämnderna har förvaltningar och anställda tjänstemän.

Kommunala bolag

Kommunen får efter beslut i fullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till ett bolag. För helägda bolag ska fullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten, utse samtliga styrelseledamöter och se till att fullmäktige får ta ställning i beslut av principiell art eller av större vikt. Kommun har valt att driva delar av sin verksamhet i bolagsform.

Hebyfastigheter AB och Hebygårdar AB, 100 procent

Sala Heby Energi AB 12,5 procent

Kommunalförbund, gemensam nämnd och samordningsförbund

Samverkan mellan kommuner och regioner kan ske i flera former bland annat genom kommunalförbund, gemensam nämnd och samordningsförbund.

Kommunal förbund

Kommunalförbundet är en offentlig rättslig juridisk person som har egen rättskapacitet och är fristående i förhållande till sina medlemskommuner. Organisatoriskt är de uppbyggda på i princip samma sätt som en kommun.

Heby kommun är medlem i kommunalförbundet VafabMiljö som tar hand om sophanteringen i kommunen.

Gemensam nämnd

En kommun kan tillsammans med andra kommuner bilda så kallade gemensamma nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt särskilda författningar och för verksamheten i övrigt. En gemensam nämnd är, i motsats till kommunalförbund inte en egen juridisk person utan ingår i en av de samverkande kommunernas politiska organisation. Heby kommun ingår i följande gemensamma nämnder.

- Gemensam IT nämnd med Knivsta, Östhammars, Tierp och Älvkarleby kommun
- Uppsala läns överförmyndarnämnd

Samordningsförbund

Ett samordningsförbund är ett fristående organ för möjliggörande av samordnade rehabiliteringsinsatser både operativt och strukturellt.

Heby kommun är medlem i Samordningsförbundet Uppsala läns Samordningsförbund.

Privata utförare

Leverantör/Verksamhet	År 2020	År 2019	Förändring
<u>Fritidshem</u>			
Huddunge Byskola Ekonomisk Förening	0,9	1,1	-0,2
Summa Fritidshem	0,9	1,1	-0,2
<u>Förskola</u>			
Förskolan Lek & Lär	4,9	5,1	-0,2
Förskolan Trolleby i Östervåla AB	6,6	6,5	0,1
Föräldrakooperativ Myggan	2,4	1,9	0,5
Föräldrakooperativ Skogsdungen	3,4	3,1	0,3
Föräldrakooperativet Framtiden	2,2	2,0	0,2
Summa Förskola	19,5	18,6	0,9
<u>Grundskola</u>			
Ansgarskolorna	1,5	1,3	0,2
Huddunge Byskola Ekonomisk Förening	3,7	3,8	-0,1
Summa Grundskola	5,2	5,1	0,1
<u>Gymnasieutbildning</u>			
IT Gymnasiet Sverige AB	1,4	2,0	-0,6
Jensen Education College AB	1,3	1,3	0,0
Lärande i Sverige AB	2,0	1,6	0,4
Praktiska Sverige AB	1,4	1,3	0,1
Stiftelsen Stadsmissionens Skola	3,9	4,6	-0,7
ThorenGruppen AB	4,5	4,7	-0,2
Yrkesplugget Gymnasieskola	2,4	3,5	-1,1
Summa Gymnasiet	16,9	19,0	-2,1
<u>Avfall slamhantering</u>			
Relita industri &skadeservice AB	1,5	1,6	-0,1
Summa Avfall slamhantering	1,5	1,6	-0,1

Leverantör/Verksamhet	År 2020	År 2019	Förändring
<u>Funktionstöd, LSS</u>			
Ensjöholms Förening	1,1	1,1	0,0
Harvik Vård AB	1,0	0,8	0,3
Humana LSS Sverige AB	2,6	1,8	0,8
Kura Omsorg i Sverige AB	1,5	2,9	-1,4
Mo LSS AB	1,8	1,4	0,4
Nytida Törngården Ek f	1,2	0,0	1,2
Olivia Omsorg	2,0	0,0	2,0
Viljan Aspberger Centrum AB	1,8	0,8	0,9
Summa Funktionstöd, LSS	13,1	8,8	4,3
<u>Äldreomsorg, sjuk- och hälsovård</u>			
Viva Bemanning AB	5,1	0,0	5,1
Västupplands Taxi AB	4,3	5,6	-1,3
Summa Äldreomsorg, sjuk- och hälsovård	9,4	5,6	3,8
<u>Individ- och familjeomsorg</u>			
Ability Care Aktiebolag	0,0	1,3	-1,3
Alternatus Familia AB	1,7	6,4	-4,7
Amplexo AB	0,0	1,0	-1,0
Attendo Individ och Familj AB	0,0	0,9	-0,9
Brizad Behandlingskonsult AB	1,6	0,0	1,6
Dauidsbogård AB	0,0	1,0	-1,0
Humana Oasen och skola AB	2,3	0,0	2,3
OUC Steninge AB	2,0	0,0	2,0
Relita Industri & Skadeservice AB	0,0	1,5	-1,5
Rysseviken AB	0,0	1,9	-1,9
Stall Xena	1,1	0,0	1,1
WeMind HVB AB	1,6	1,5	0,1
Summa Individ och familjeomsorgen	10,2	15,5	-5,2
Köp av huvudverksamhet från de största leverantörerna	76,7	75,3	1,4

De privata utförare som levererat kärnverksamhet för mer än en miljon kronor är redovisade i ovanstående tabell.

Inköp från de stora leverantörerna har ökat med 1,4 miljoner kronor. Bakom detta finns såväl ökningarna som minskningarna. Externa köp av gymnasieutbildning och insatser inom individ och familjeomsorgen har båda minskat (2,1 respektive 5,2 miljoner kronor) medan både LSS och färdtjänstens externa köp har ökat (4,3 respektive 3,8 miljoner kronor).

Kommunen har skyldighet att erbjuda plats på förskolor och skolor till medborgare i kommunen. Barn och elever har rätt att söka privata alternativ som finansieras på samma villkor som den kommunala verksamheten med förskole- respektive skolpeng. Kommunen är huvudman för kommunala skolor. För fristående skolor är skolans styrelse huvudman. Huvudmannen bestämmer hur skolan ska arbeta, ser till att skolan har de resurser som krävs och ska hela tiden arbeta för att skolan ska bli bättre. Det är huvudmannen som ansvarar

rar för att alla elever ska nå kunskapsmålen beslutade av skolverket. Huvudmannen ska också se till att utbildningen följer de bestämmelser som finns enligt skollagen och vad kommunen i övrigt beslutat.

I Heby kommun finns ingen gymnasieskola men samverkansavtal har skrivits med Uppsala, Sala och Tierp. I ovanstående tabell redovisas de fristående förskolor och skolor som haft elever där skolpengen sammanlagt motsvarar en omsättning från Heby kommun med mer än en miljon kronor.

Placeringar inom Funktionstöd, LSS samt Individ- och familjeomsorgen sker i huvudsak i kommunens regi. Vid behov av specialkompetens eller skyddat boende anlitas andra kommuner eller privata alternativ.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den händelse som både helt överskuggar andra händelser, och som också har stor påverkan på kommunens resultat är coronapandemin. Det är också sannolikt inte så att alla pandemins effekter är synliga ännu utan kommer att märkas först senare.

Regeringen har kompenserat Sveriges kommuner för ökade kostnader och minskade intäkter i samband med pandemin, vilket är den enskilt största förklaringen till den positiva avvikelsen mot budget.

Arbetsmarknaden har försämrats något i Heby kommun, och mest har de yngre samt andra grupper som står närmast "kanten" av arbetsmarknaden drabbats av detta. Det är ännu svårt att bedöma hur det kommer att se ut 2021. Antalet ärenden som kräver insats från individ- och familjeomsorgen har ökat under 2020. Det är inte uteslutet att det inte kan ha med andra faktorer än pandemin att göra. Ökningen gäller alla åldrar. Delar av kommunens näringsliv har varit väldigt påverkat av pandemin. Det gäller framförallt företag inom besöksnäringen. Andra branscher har gått bättre än vanligt, till exempel dagligvaruhandel och e-handel. Överlag har konkurserna inte ökat i kommunen under 2020, och nya företag startar i en relativt hög takt.

Under 2020 ökade Heby kommun med 54 personer. Detta beror uteslutande på att fler har flyttat till kommunen än ifrån den. Nettofödelsetalen är däremot negativa.

Kommunen har under året erhållit gåvor från företag och privatpersoner. Gåvor från företagen avser förbrukningsmaterial till förskolor och äldreboenden i syfte att stötta verksamheterna med anledning av pandemin. Gåvor från privatpersoner avser tavlor och skulptur i syfte att smycka det nya vård- och omsorgsboendet.

Koncerninterna transaktioner

Enhet		Kommunen	Hebyfastigheter AB	Hebygårdar AB
Ägd andel			100 %	100 %
Försäljning	Intäkt	4,1	66,9	20,5
	Kostnad	81,2	1,0	9,3
Finansiella poster	Intäkt	2,9	0,0	0,0
	Kostnad	0,0	1,2	1,8
Långa skulder	Tillgång	0,0	0,0	14,8
	Skuld	0,0	14,8	0,0
Korta skulder	Tillgång	9,8	0,7	0,1
	Skuld	0,8	6,4	3,5
Borgen	Givare	583,6	0,0	0,0
	Mottagare	0,0	228,5	355,1

Finansiella risker

Finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade finansreglementet innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Per den 31 december 2020 (2019) uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 603,6 (615,9) miljoner kronor, medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 68,6 (76,5) miljoner kronor. Den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld uppgick per balansdagen sålunda till 535,0 (539,4) miljoner kronor. Nettoskulden har minskat något jämfört med föregående år. Gottgörelse från Uppsala läns pensionsstiftelse har minskat de finansiella tillgångarna.

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 20 (20) miljoner kronor, medan kommunens räntebärande finansiella tillgångar uppgick till 68,6 (76,5) miljoner kronor. För kommunen uppgick sålunda nettotillgången till 48,6 (56,5) miljoner kronor.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen. Per balansdagen hade den kommunala koncernen utestående ränteswappar med ett sammanlagt nominellt belopp om 13,5 (15,9) miljoner kronor.

Enligt finansreglementet ska den genomsnittliga räntebindningstiden på externa räntebärande skulder inte understiga 1,5 år och bör inte överstiga 5 år. Per den 31 december 2020 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden för den kommunala koncernens upplåning till 3 (3) år exklusive ränteswappar. Den genomsnittliga räntebindningstiden för kommunens upplåning uppgick till 3 (2) år.

Finansieringsrisk

Enligt finanspolicyn får inte mer än 20 procent av låneskulden förfalla inom en och samma 12-månadersperiod. Givet skuldens sammansättning per balansdagen förföll maximalt 15,1 (3,7) procent av den kommunala koncernens låneskuld inom en 12-månadersperiod, medan motsvarande siffra för enbart kommunens låneskuld var 0 (100) procent.

Enligt finansreglementet ska likviditetsreserven motsvara tre månaders nettoutflöde och som kan frigöras inom tre bankdagar. Koncernens tillgängliga likvida medel uppgick till 164,1 (122,5) miljoner kronor. Kommuninvest har ett lånetak motsvarande 138 tusen kronor per medborgare vilket innebär att det finns en outnyttjad kreditfacilitet motsvarande 1 200 miljoner kronor.

Kredit- och likviditetsrisk

Kommunen har endast placerad likviditet i Uppsala läns pensionsstiftelse.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser	Koncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	100,7	95,3	100,7	95,3
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	252,0	261,6	252,0	261,6
Varav				
Pensionsförpliktelse som tryggats med pensionsstiftelse	80,7	87,0	80,7	87,0
Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring och stiftelse)	352,7	356,9	352,7	356,9
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde				
Totalt kapital, pensionsstiftelse	86,5	89,6	86,5	89,6
Summa förvaltade pensionsmedel	86,5	89,6	86,5	89,6
Finansiering				
Återlånade medel	266,2	267,3	266,2	267,3
Konsolideringsgrad	24,5 %	25,1 %	24,5 %	25,1 %

Kommunen har under året begärt gottgörelse på 6,2 miljoner kronor från Uppsala läns pensionsstiftelse (ULP), beloppet motsvarande de kostnader som kommunen haft under 2019 för de säkrade åldersgrupperna.

Enligt rekommendation från rådet för kommunal redovisning (rkr) kommer den utbetalda gottgårelsen att resultatföras proportionellt. Det innebär att anskaffningsvärdet jämförs med det aktuella marknadsvärdet på ULP vid gottgårelsetillfället.

Av utbetalningen har 5,1 miljoner kronor (6,2 miljoner kronor/(1+22,8033 procent)) minskat det ursprungliga anskaffningsvärdet i ULP och 1,1 miljoner kronor (6,2- 5,1) redovisas som finansiell intäkt.

I samband med att Heby kommun deklarerar årets pensionskostnader till skattemyndigheten kommer löneskatt motsvarande 1,5 miljoner kronor (6,2*24,26 procent) att likviditetsmässigt tillgodoräknas, den del som avser den tillgodoräknade löneskatten på den finansiella intäkten kommer dessutom påverka resultatet positivt med 0,3 miljoner kronor.

Händelser av väsentlig betydelse

Covid 19-pandemin är den enskilt största händelsen 2020. Pandemin har påverkat kommunens verksamheter på många sätt och en stor del av det utvecklingsarbete som var planerat har fått skjutas på framtiden. Våra medarbetare har haft det tyngre i vardagen än i vanliga fall, med skyddsutrustning och hygienrutiner, många moment har blivit mer personalkrävande. Eftersom man ska stanna hemma från arbetet vid minsta symptom har bemanning och vikarieanskaffning satts på hårt prov. Samtidigt har verksamheten inte märkt av säsongsinfluensan på samma sätt som ett vanligt år. Än är pandemin inte slut, men förhoppningen är att belastningen kan lätta i takt med att vaccinationen går framåt. Mer om hur pandemin har påverkat verksamheterna redovisas utförligare i nämndernas och styrelsens verksamhetsredovisningar.

Inom kommunen har kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och kultur - och fritidsnämnden enats om att man vill samarbeta med förebyggande insatser för unga vuxna och vuxna (upp till 29 år). Samarbetet har lett till ett nytt gemensamt effektmål, och rent konkret till en större mängd ansökningar av medel från den sociala investeringsfonden.

På liknande sätt har kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden lagt en gemensam ambition kring hållbar tillväxt, och inlett ett tätare samarbete i frågan.

Inom Uppsala län har Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommunstyrelser parallellt fattat beslut om att söka ett närmare samarbete inom sådan hantering som ligger relativt långt från den enskilde medborgaren, med ambitionen är att effektivisera och minska sårbarheten.

Under 2020 har arbetet med det nya vård- och omsorgsboendet i Heby tätort fortskridit. Inflyttning är planerad till hösten 2022, och än så länge har tidplanen hållit. 2019 köptes marken där boendet ska byggas av Svenska kyrkan, och under 2020 sålde kommunen den vidare till hyresvärden NREP/Drevviken. Kommunen har också påbörjat anläggning av kommunal infrastruktur (gata, VA med mera). Vård- och omsorgsnämnden har godkänt hyresavtalet och detaljplanen har vunnit laga kraft. Under slutet av hösten publicerades förfrågningsunderlag för upphandling av byggtreprenaden, trygghetssystem och passagesystem.

I Morgongåva fortsätter e-handeln att växa kraftigt. I anslutning till Apoteas lokal har kommunstyrelsen planlagt för en ungefär lika stor lokal som ska rymma e-handel som ingår i samma sfär som Apotea. En fördjupad översiktsplan håller på att tas fram för att ge riktning för Morgongåvas fortsatta utveckling, och då också bädda för nästa eventuella steg för e-handeln.

Större investeringar

De största investeringarna finns i fastighetsbolagen, under år 2020 har arbetet med totalrenovering/stamrenovering av fastigheten Åbrinken 5 i Heby, där gymnastikhall inryms, fortsatt och är nu slutförd. Östervåla skolas ATA-arbeten (ändrings- och tilläggsarbeten) är aktiverade samt anpassning av lektionssal är genomförd. Rivning och bortforsling av den mögelangripna paviljongen gällande Tegelbackens förskola i Harbo är även genomförd. Fasad- inklusive takarbeten på Tärnsjö bibliotek är även det slutförd under året.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ansvarsstruktur

Kommunfullmäktige utgör kommunens folkvalda församling och yttersta beslutsfattare i de kommunala ärendena. All makt utgår från kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige har valt att delegera olika ansvarsområden och beslutsbefogenheter till kommunstyrelse och ett antal verksamhetsnämnder. Kommunstyrelsen leder och samordnar det gemensamma arbetet som är kommunövergripande och överskrider en enskild nämnds ansvarsområden och befogenheter. Varje nämnd kan i sin tur ytterligare dela ut ansvar och beslutsbefogenheter till sin förvaltning, ordförande eller till politiska utskott.

Kommunfullmäktige har sju revisorer som har uppdraget att granska nämnderna och deras förvaltningar. De

har en funktion att upptäcka brister och oegentligheter och i så fall rapportera till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beviljar vid årsredovisningen, som presenteras varje år senaste i april, ansvarsfrihet för respektive nämnd och styrelse.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsens ska övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt. Kommunstyrelsens ska tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Kommunstyrelsens ska också tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i organisationer som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Kommunstyrelsens särskilda befogenheter

Utöver kommunstyrelsens ledning och samordningsansvar har fullmäktige också med stöd i 6 kap 8 § kommunallagen gett kommunstyrelsens rätt att fatta beslut rörande andra nämnders verksamhet gällande att av ekonomiska skäl besluta om att nämnderna ska ta fram åtgärdsplaner för ekonomi i balans enligt kommunstyrelsens instruktioner. Om åtgärdsplanerna inte leder till ekonomi i balans får kommunstyrelsen besluta om ekonomiska åtgärder som omfattar en eller flera nämnder och dess verksamhet. Kommunstyrelsen har rätt att fatta beslut som rör andra nämnders verksamhet gällande att av ekonomiska skäl besluta om generell stopp för inköp av varor och tjänster samt generellt stopp för anställningar.

Centrala dokument

I kommunens styrning finns en rad centrala dokument. Dessa dokument följer en viss dignitetsordning utefter vem som beslutat om dem. De principiellt viktigaste dokumenten beslutas av kommunfullmäktige som antar sin egen *Arbetsordning*, beslutar om *Reglementen* som reglerar nämndernas arbete, *Taxor och Avgifter* för invånare, brukare och företag, *Planer* för kommunens utveckling, *Förordningar och Stadgar* som reglerar den fysiska miljön inom kommunens geografiska område, samt *Policyer* som reglerar olika förhållningssätt för den kommunala organisationen.

Utöver dessa mer långsiktiga dokument beslutar fullmäktige om *Mål och budget* varje år. Det dokumentet fastställer hur kommunens resurser fördelas på de olika verksamheterna. Mål och budget ska säkerställa att kommunen använder pengarna på ett sätt som ger medborgarna så bra service som möjligt.

Utöver dessa dokument är nämndernas och styrelsens delegationsordningar centrala dokument som anger vilka beslutsfunktioner som delegeras till vem.

Styrelse och nämnder har också beslutat om en rad olika *Riktlinjer* inom sina verksamhetsområden.

Styrmodell

Heby kommun tillämpar mål- och resultatstyrning utöver den styrning som följer av kommunfullmäktiges delegering av olika ansvarsområden. Målstyrningen är ett sätt att styra kommunens verksamheter via mål uppsatta av kommunfullmäktige, inriktningsmål, som sedan bryts ner till effektmål av nämnderna och som förvaltningen i sin tur sedan bryter ner i verksamhetsmål och aktiviteter för att uppnå målen. De politiska målen är av långsiktig karaktär och utvärderas främst med av nämnderna utsedda mått, dvs kvantitativa indikatorer som ska ta fasta på uppnådd effekt av effektmålen. Målen fastställs i nämndernas verksamhetsplaner.

Mål, budget och uppföljning

Kommunfullmäktige beslutar om kommunkoncernens övergripande mål och budget i november inför kommande budgetår.

Kommunstyrelsen leder budgetarbetet som inleds i februari varje år med ett strategiskt seminarium och genom att ta fram ett planeringsdirektiv för nämndernas arbete och beredning av mål- och budget. I maj träffas nämndernas presidier och ledande tjänstemän och har en gemensam mål- och budgetkonferens. I juni tar nämnderna preliminära effektmål och kommunstyrelsen tar beslut om preliminära budgetramar och utdebitering (kommunal skattesats). Under hösten förbereds nämndernas detaljbudgetar och verksamhetsplaner parallellt med att rambudgeten ytterligare bearbetas med hjälp av nya underlag i form av ny skatteprognos och resultatet från pågående verksamhetsårs delårsbokslut.

Efter att kommunfullmäktige beslutat om budget tar sedan nämnder och styrelse beslut om sina verksamhetsplaner och respektive detaljbudget.

Parallellt med arbetet av nästkommande budget sker arbetet med att följa upp pågående verksamhetsår. Nämnderna behandlar varje månad med undantag från juni och december månadsrapporter för att bevaka

att budgeteten efterlevs. Sedan genomförs också tre större uppföljningsrapporter varje år, en per 31 mars, en delårsrapport per 31 augusti samt årsredovisningen. I uppföljningsrapporterna presenteras utöver utfallet också en prognos för helår. Bokslutet presenteras i årsredovisningen senast på fullmäktige i april nästkommande år och beslut föranleds av en omfattande granskning och utlåtande av kommunfullmäktiges revisorer innan beslut om godkännande och ansvarsfrihet kan behandlas.

Ägarstyrning

Kommunstyrelsens ska ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen. De kommunala bolagen styrs via *Ägardirektiv*, men kommunstyrelsen gör också en årlig uppföljning och tar ställning till om huruvida de kommunalägda bolagens verksamhet har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Intern kontroll

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifterna som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Därför tar varje nämnd och styrelse utöver verksamhetsplanen också fram en internkontrollplan för varje år. Syftet med intern kontroll är att uppnå ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten, samt efterlevnad av lagar föreskrifter, riktlinjer mm. Nämnderna baserar sin internkontroll på en riskanalys som förvaltningen sammanställer för att identifierade särskilt utsatta områden.

Internkontrollen följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Slutsatser om styrning

Heby kommun har förvisso en organisationsstruktur där nämnderna arbetar självständigt och oberoende av kommunstyrelsen, men de senaste åren har kommunstyrelsen ändå haft en stark styrning och påverkan på nämndernas arbete. De lagändringar i kommunallagen som trädde i kraft 1 januari 2018 har medgett kommunfullmäktige att formalisera viss beslutsmakt för kommunstyrelsen över nämnderna i frågor som främst rör budgetkontroll. Utifrån denna genomgång är det också tydligt att mycket av den kommunala styrningen är formaliserad i olika typer av styrdokument. De flesta styrdokument beslutas i sin tur av kommunfullmäktige vilket signalerar att Heby kommuns ledande församling fattar merparten av de principiellt viktiga besluten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunkoncernen redovisar ett positivt helårsresultat på 34,3 miljoner kronor vilket är 37,6 miljoner kronor bättre än föregående år.

Hebyfastigheter AB redovisar ett positivt helårsresultat på 10,4 (föregående år 5,2) miljoner kronor mot budgeterat 3,3 miljoner kronor, den positiva avvikelserna förklaras med lägre kostnader till följd av den milda vintern och försäljning av mark samt högre övriga intäkter.

Hebygårdar AB redovisar ett positivt helårsresultat på 3,5 (föregående år 2,6) miljoner kronor mot budgeterat 0,7 miljoner kronor vilket även här i huvudsak förklaras med lägre kostnader till följd av den milda vintern. Även intäkterna är högre än budgeterat. Kostnader för städ, myndighetsbesiktningar, vattenskadorna och grönytor är lägre än budgeterat. Nettoeffekten av årets ned- och uppskrivningar är en kostnad på 11,5 miljoner.

Heby kommun redovisar ett positivt helårsresultat på 22,9 (föregående år 0,7) miljoner kronor vilket är 10,3 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet för helåret. Nettokostnadsutvecklingen landade på 0,8 procent (föregående år 3,6 procent).

Kommunen budgeterade med ett generellt effektiviseringskrav på alla verksamheter motsvarande 3,9 procent samt riktat effektiviseringskrav på sex miljoner kronor mot grundskolan.

Som underlag för skatteberäkningen har vi använt SKRs skatteunderlagsprognos per den 15 december. Skatter generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning är 17,5 miljoner kronor högre än budgeterat främst beroende på att riksdagen beslutat om extra generella statsbidrag för att trygga välfärden som för Heby kommuns del innebär 26,4 miljoner kronor mer än budgeterat, som en följd av färre antal arbetade timmar vilket är en följd av pandemin är kommunens egna skatteintäkter 10,7 miljoner lägre än budgeterat.

Under året har riksdagen beslutat om att kompensera kommuner och regioner för merkostnader kopplade

till utbrottet av covid-19 på totalt 20 miljarder kronor. Det var framförallt ett stort behov av skyddsutrustning och intensivvårdsplatser som väntades medföra högre kostnader för sjukvården och omsorgen. Heby kommun har följt Rådet för kommunal redovisnings, rka, rekommendationer att inte boka upp intäkter för december eftersom intäktskriterierna enligt RKR R2 inte var uppfyllda på balansdagen. För perioden fram till november har Heby kommun återsökt medel om 8,6 miljoner kronor. December månads merkostnader är 1,6 miljoner kronor.

Under året har riksdagen även beslutat om att kompensera kommuner och regioner för samtliga sjuklöne-kostnader upp till dag 14 under perioden april-juli för Heby kommuns del innebär det en kompensation motsvarande 5,1 miljoner kronor. I normala fall har Heby kommun sjuklönekostnader motsvarande 0,6 miljoner kronor per månad. Under perioden augusti - december har sjuklönekostnader som överstiger normala kostnader kompenseras av staten, för Heby kommuns del innebär det en kompensation motsvarande 3 miljoner kronor.

Under året har gottgörelse begärts från Uppsala läns pensionsstiftelse motsvarande kommunens pensionskostnader 2019 för de säkrade åldersgrupperna. Gottgörelsen uppgick till 6,2 miljoner kronor, redovisningen har skett proportionerligt vilket innebär att marknadsvärdet i pensionsstiftelsen har jämförts med kommunens anskaffningsvärde, resultatpåverkan av transaktionen blev 1,4 miljoner kronor. Resterande bokades som en minskning av fordran på pensionsstiftelsen samt löneskatten.

Vård- och omsorgsnämnden står för den största negativa avvikelser mot budget på 7,8 miljoner kronor. Den största förklaringen till underskottet är förvaltningens insatser för barn- och unga där budgetavvikelsen är 9,7 miljoner kronor. Inom området äldre ses ett underskott för hemtjänst samt hälso- och sjukvårdsenheten. En orsak till detta är att det inte varit möjligt att ställa om bemanningen till den plötsliga volymsänkning som skedde i och med pandemin. Nämndens nettokostnader har ökat med 2,8 procent jämfört föregående år (föregående år 4,4 procent).

Utbildningsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 6,8 miljoner kronor vilket till största del förklaras med att det redan i budgeten saknades effektiviseringsåtgärder motsvarande 11,3 miljoner kronor. Nämndens nettokostnader har minskat med 0,1 procent jämfört föregående år (föregående år ökade nettokostnaderna med 0,4 procent).

I budget antogs att mark- och exploateringsverksamheten skulle redovisa ett positivt resultat på 3,3 miljoner kronor, utfallet blev ett positivt resultat på 1,9 miljoner kronor.

Finansförvaltningen redovisar en negativ avvikelse på tre miljoner kronor, vilket främst beror på ökade kostnader för pensioner samt att kostnader för december månads förändring av semesterlöneskulden för timanställda inte fördelats ut till förvaltningarna vid årsskiftet. Kommunstyrelsen har även beslutat att kompensera utbildningsnämnden för borttaget riktat statsbidrag för lärarassistenterna med 0,7 miljoner kronor samt beslutat om extra föreningsstöd 0,5 miljoner kronor för att stödja föreningslivet med att investera för att coronanpassa verksamheten.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 1,6 miljoner kronor vilket främst beror på lägre intäkter för Heby Arena som effekt av pandemin samt ökade kostnader för personal.

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse jämfört budget motsvarande 3,7 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på IT verksamheten samt lägre kostnader för central förvaltning.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar en positiv nettokostnadsavvikelse motsvarande 3,1 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på lägre kostnader för vinterväghållning, kostverksamheten redovisar dock ett negativt resultat.

Bygg- och miljönämnden redovisar en positiv budgetavvikelse motsvarande 2,2 miljoner kronor vilket främst avser lägre kostnader kopplat till pandemin, lägre kostnader för bostadsanpassning samt lägre personalkostnader.

Kommunen hade avsatt 2 miljoner kronor i budget för så kallade sociala investeringar. På grund av pandemin har endast 0,5 miljoner kronor använts i två projekt Fun Camp samt Dans utan krav.

Under året har kommunen redovisat omställningskostnader på 2 miljoner kronor, vilket är 3,2 miljoner kronor lägre än budget. Dessa kostnader avser till del omställningskostnader för hyra av lokaler där verksamheten kunnat flytta ut från lokalen. Omställningskostnaden avser här den tid då lokalen är tom fram tills dess att annan verksamhet kan flytta in eller tills dess att lokalen är uppsagd. Omställningskostnaderna avser även personalkostnader för uppsagd personal. Omställningskostnaden avser här den tid den anställde är arbetsbefriad. Även utredningskostnader finns redovisade som omställningskostnad när externa konsulter fått i uppdrag att utreda vad och hur kommunen kan sänka sina kostnader.

Kommunkoncernens intäkter 196,7 miljoner kronor vilket är 17,5 miljoner kronor högre (9,8 procent) än föregående år. Det är inom kommunens verksamheter som har den största ökningen återfinns på 13 miljoner kronor (10,4 procent), varav de statliga bidragen för Corona är 16,4 miljoner kronor.

Kommunkoncernens kostnader landade på 999,4 (föregående år 985,1) miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 14,3 miljoner kronor (1,5 procent).

Varje år redovisas samtliga kommuners nettokostnadsavvikelse för kärnverksamheterna i KOLADA (kommun- och landstingsdatabasen). Nettokostnadsavvikelsen visar hur mycket mer eller mindre verksamheterna i Heby kommun kostar i förhållande till statistiskt förväntade schabloner utifrån ett antal parametrar, exempelvis demografi, socioekonomi och geografi. Avvikelserna kan bero på politisk ambition eller effektivitet. Grundskolan är den verksamhet som har störst negativ avvikelse 2019, 32 miljoner kronor dvs grundskolan kostade 32 miljoner kronor mer än statistiskt förväntat 2019, vilket är en förbättring med 16 miljoner kronor jämfört med 2018. Förskolan kostade 1 miljoner kronor mer än statistiskt förväntat vilket är en förbättring med 7 miljoner kronor jämfört med 2018, gymnasieskolan 3 miljoner kronor mer vilket är oförändrat jämfört med 2018. Fritidshem kostar 7 miljoner kronor mindre än statistiskt förväntat vilket är en minskning med 3 miljoner jämfört med 2018. Förvaltningen har konstaterat att en del av grundskolans kostnader egentligen tillhör fritidshem, vilket är justerat i 2020 års ekonomiska redovisning. Äldreomsorgen kostar 3 miljoner kronor mindre än statistiskt förväntat vilket är en minskning med 10 miljoner kronor jämfört 2018. Den enda verksamhet som har en större negativ avvikelse än 2018 är Individ- och familjeomsorgen som kostade 30 miljoner kronor mer än statistiskt förväntat vilket är en försämring med 9 miljoner kronor jämfört med 2018. Kommunfullmäktige har beslutat att målsättningen är att samtliga verksamheter under mandatperioden ska närma sig kostnadsnivån för jämförbara kommuner. Ovanstående redovisning av nettokostnadsavvikelserna visar storleksordningen på de kostnadsminskningar som behövs för att nå målet att Hebys verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt och på samma kostnadsnivå som referenskostnad och jämförbara kommuner.

Kommunens kostnader ökade jämfört med föregående år med 20,4 miljoner kronor till 996,6 miljoner kronor vilket motsvarar 2,1 procent. Löner, sociala kostnader och pensionskostnaderna ökade med 11,8 miljoner kronor till 556,4 miljoner kronor, ökningen motsvarar 2,2 procent. Försörjningsstödet ökade med 1,4 miljoner kronor (7,2 procent) vilket till största del förklaras av Coronapandemin. Lokalyrorna har ökat med 1,2 miljoner kronor (1,6 procent). Kostnaderna för vinterväghållning minskade till följd av den milda vintern med 3,0 miljoner kronor, kostnaden för skol- och elevresor har minskat till följd av pandemin med 1,4 miljoner kronor (1,6 procent).

Periodens kassaflöde i kommunkoncernen är 41,6 miljoner kronor. Koncernen har investerat i materiella anläggningstillgångar motsvarande 68,4 miljoner kronor samt amorterat skulder motsvarande 12,4 miljoner kronor. Investeringarna avser främst Hebyfastigheter samt Hebygårdar AB. Finansieringen av investeringarna har främst gjorts med hjälp av positivt resultat.

Kommunens kassaflöde var positivt 55,5 miljoner kronor. Förändringen förklaras främst med ett positivt resultat som finansierat investering i materiella anläggningstillgångar 18,4 miljoner kronor, ökning av kortfristiga fordringar som till största del avser fordringar på staten för Coronakostnader och minskning av kortfristiga skulder främst beroende på att kostnader för IT-verksamheten nu betalas löpande till Tierp. Utbetalningen från pensionsstiftelsen har påverkat kassaflödet positivt med 6,2 miljoner kronor.

Investeringarna i kommunkoncernen uppgick till 69,3 miljoner kronor, vilket är 26,1 miljoner kronor mindre än budgeterad ram. Av utnyttjad ram överförs 40,5 miljoner kronor till nästa år för påbörjade men inte avslutade investeringsprojekt.

Det är framförallt utbildningsnämnden som har lägre investeringar, 0,1 miljoner kronor, än budgeterat 29,3 miljoner kronor vilket främst beror på att bygget av förskolor kommer att utföras senare än budgeterat. Samhällsbyggnadsnämndens investeringar landar på 17,7 miljoner kronor vilket är 6 miljoner kronor lägre än budget vilket förklaras med att projekten blir klara senare än budgeterat.

Hebyfastigheter AB investeringar motsvarande 19,2 miljoner kronor vilket är 12,1 miljoner kronor mer än budget. Hebygårdar AB investeringar motsvarande 30,8 miljoner kronor vilket motsvarar 5,4 miljoner kronor mer än budget. Kommunstyrelsen och vård och omsorgsnämnden underskriver investeringsramen med 3,2 respektive 2,9 miljoner kronor vilket till del avser inköp av skrivare. Skrivarinköpet är försenat beroende på att upphandlingen överklagats. Skrivarna kommer att kostnadsföras 2021.

God ekonomisk hushållning

Heby kommun har tre finansiella mål:

Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyra års period uppgå till minst två procent av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU). Helårsresultatet för 2020 visar på ett positivt resultat om 22,9 miljoner kronor (2,6 procent) vilket innebär att resultatmålet för 2020 har uppnåtts.

Förändringen av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU) ska vara bättre än förändringen av nettokostnaderna. Nettokostnaderna för 2020 ökade med 0,8 procent och förändring av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ökade med 4,2 procent vilket innebär att det finansiella målet har uppnåtts.

Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så att en ökning sker årligen mot ett medeltal för jämförbara kommuner. Helårsresultatet för 2020 är ett positivt resultat om 22,9 miljoner kronor vilket innebär att soliditeten har förbättrats men landar ändå på minus 2,1 procent, föregående år var soliditeten minus 9,5 procent. Vilket innebär att målet delvis uppnåtts eftersom soliditeten förbättrats men sämre än jämförbara kommuner. Soliditeten inklusive pensionsåtagandet för jämförbara kommuner var 15,6 procent 2019.

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Ett negativt balanskrav ska enligt kommunallagen regleras inom tre år.

Kommunens balanskravsresultat är positivt 23,1 miljoner kronor.

Balanskravsutredning Miljoner kronor	Utfall 2020	Utfall 2019
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	-8,9
Varav från 2018	-	-8,9
Årets resultat enligt resultaträkningen	22,9	0,7
-Reducerat av samtliga realisationsvinster	-1,8	-0,5
+justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-
+orealiserade förluster i värdepapper	-	-
-justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-
Årets balanskravsresultat efter balanskravsutredningen	21,1	0,2
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
+ Synnerliga skäl att inte återställa	2,0	8,7
Balanskravsresultat	23,1	0

Förväntad utveckling

Resultaträkning	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	126,0	129,6	133,2
Verksamhetens kostnader	-999,2	-1 022,5	-1 050,1
Avskrivningar	-7,1	-7,1	-7,1
Verksamhetens nettokostnader	-880,3	-900,0	-924,0
Skatteintäkter	629,7	653,7	677,2
Generella statsbidrag och utjämning	269,7	261,9	257,9
Verksamhetens resultat	19,1	15,6	11,1
Finansiella intäkter	5,9	5,9	5,9
Finansiella kostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Årets resultat	24,9	21,4	16,9

Skatteunderlagsprognosen i budgeten vilar på ett scenario med en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin; ett normalt konjunkturläge nås inte förrän 2024. Det låga resursutnyttjandet i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt kommande år, när återhämtningen väl tar fart igen. Detta syns som några år av BNP-tillväxt klart högre än den trendmässiga (2022–2023); detta beräknas också ge skjuts åt sysselsättningen, liksom det kommunala skatteunderlaget. Sammantaget beräknas arbetsmarknadens återhämtning dock dröja. Andelen arbetslösa antas ligga omkring 9 procent de kommande två åren.

Skatteunderlagsprognosen per den 18 februari är mer positiv och prognosen för 2021 är att skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning är 12,1 miljoner kronor mer än budgeterat. Dock kvarstår stora osäkerheter gällande skatteprognoserna och kostnadsutvecklingen framförallt kopplat till pandemin.

Kostnaden för den demografiska utvecklingen innebär att verksamheterna behöver fortsätta arbetet med att sänka kostnaderna och öka intäkterna.

Väsentliga personalförhållanden

Övergripande personalredovisning

Ledningsorganisation

En ledningsorganisation är primärt till för att stödja verksamhetens drift och utveckling så optimalt som möjligt. Heby kommuns ledning skall organiseras så att den tillgodoser hög rättssäkerhet och god kvalitet i verksamheten samt främjar kostnadseffektiviteten. Ledningsansvaret skall vara tydligt ur såväl brukar- och tillsynsperspektiv. Ledningsorganisationen skall medge en enkel organisation, korta beslutsvägar och stort utrymme för egna initiativ. Kärnan skall vara personalens ökade inflytande över arbetet. Heby kommun tillämpar det Utvecklande Ledarskapet (UL). Ledarskapet skall vara nära verksamheten och medge ökat inflytande och ansvar för våra medarbetare, dvs. stödja utvecklingen av medarbetarskapet i organisationen. Den rådande principen skall därmed vara att problem skall lösas på lägsta möjliga nivå. Därför skall rätten att fatta beslut överföras så långt som möjligt ut i organisationen i syfte att stödja denna princip.

Antal medarbetare

Vid utgången av år 2020 hade Heby kommun 913 tillsvidareanställda (912 år 2019), vilket omräknat i heltidsanställda motsvarar 852 årsarbetare vilket är samma antal årsarbetare som föregående år. Årsarbetare avser här arbetstid enligt anställningsavtal. Under december 2020 tjänstgjorde 321 visstidsanställda personer, i varierande omfattning, med månadslön eller timlön (314 under december 2019). Visstidsanställningarna är till största delen en ersättning för tillsvidareanställda medarbetare när dessa är frånvarande.

Tabellen nedan visar genomsnittligt antal medarbetare per chef per förvaltning per 2020-11-30. Antalet medarbetare per chef varierar inom förvaltningarna från de chefer som har upp till 40-talet medarbetare till de som endast har några få medarbetare.

Siffrorna i parentes är 2019 års siffror.

Antal chefer och antal medarbetare per chef	Antal chefer	Antal tillsvidareanställda per chef	Antal visstidsanställda per chef*	Totalt antal medarbetare per chef
Barn- och utbildningsförvaltningen	14 (14)	24 (24)	5,9 (6,6)	30,3 (30,5)
Vård- och omsorgsförvaltningen	20 (20)	20 (21,5)	2 (2)	22 (23,5)
Samhällsbyggnadsförvaltningen	6 (6)	17 (17)	3 (3)	20 (20)
Centrala förvaltningen	4 (4)	10 (10)	0,25 (0,25)	10,2 (10,2)
Totalt Heby kommun	44 (44)			

Kön, ålder och genomsnittlig anställningstid

I Heby kommun ser könsfördelningen ut på samma sätt som föregående år. Andelen män är 13 procent och kvinnornas andel är 87 procent. Den genomsnittliga anställningstiden är 12 år vilket är densamma som föregående år. Medelåldern är 47 år (46,4 år 2019).

Extern och intern personalrörlighet - tillsvidareanställd personal

Under 2020 gick 15 anställda i pension (21 under 2019), 60 slutade på egen begäran vilket är betydligt färre än 2019 då 110 slutade på egen begäran och 57 slutade av annan orsak (49 under 2019). Den sist nämnda gruppen är i huvudsak medarbetare som gått över till nya befattningar inom kommunen.

Bland de medarbetare som slutat på egen begäran är det 6 chefer som avslutat sin anställning i Heby kommun under år 2020 (6 chefer år 2019) och 3 chefer bytte under år 2020 till ett annat chefsuppdrag inom kommunen (5 år 2019).

Personalrörlighet 2020			
	Kvinnor	Män	Totalt
Personalsavgångar	14 (20)	1 (1)	15 (21)
Slutat på egen begäran	52 (91)	8 (19)	60 (110)
Övriga avgångar	55 (46)	2 (3)	57 (49)
Avgångar totalt	121 (157)	11 (23)	132 (180)
Siffrorna inom parentes visar 2019 års uppgifter.			

Sysselsättningsgrad

Inom Heby kommun är den genomsnittliga sysselsättningsgraden samma som föregående år, totalt 93 procent varav 93 procent för kvinnor och 97 procent för män. En ökning av den genomsnittliga sysselsättningsgraden har skett särskilt inom kostverksamheten från 88 procent till 90 procent.

Löneutveckling

Följande uppgifter utgår inte bara från löneöversyn utan speglar hela lönebildningen, exempelvis även nyanställdas löner. Vid utgången av 2020 var den genomsnittliga heltidslönen 31 607 kronor. Det är en ökning med 738 kronor eller 2,4 procent jämfört med motsvarande tid föregående år.

Medellönen för kvinnor är nu 31 420 kronor och för män 32 861 kronor per månad. Genomsnittslönen för män är, som tidigare år, högre än för kvinnor men löneglappet mellan könen har minskat successivt de 6 senaste åren, från 2 908 kronor 2015 till 1 441 kronor år 2020. Det finns sakliga förklaringar till löneskillnaden som har med arbetets innehåll och svårighetsgrad att göra.

Medellön, tillsvidareanställda	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Genomsnittslön	25 215	26 222	26 816	28 068	28 884	29 974	30 869	31 607
Kvinnor	24 908	25 842	26 421	27 772	28 620	29 724	30 672	31 420
Män	27 121	28 642	29 329	30 072	30 666	31 638	32 231	32 861

Obekväm arbetstid, fyllnads- och övertid

Ersättningen för obekväm arbetstid för 2020 var, exklusive PO-pålägg, 14 406 381 kronor (13 582 520 kronor år 2019) för övertid 3 688 865 kronor (2 498 384 kronor år 2019) för fyllnadstid 2 070 930 kronor (1 628 236 kronor år 2019) och för jour och beredskap 963 293 kronor (839 526 kronor år 2019).

Antal timmar som anställda fullgjorde i form av fyllnadstid och övertid uppgick till 24 943 timmar 2020 (19 196 timmar år 2019).

Även om fyllnads- och övertidsuttaget har ökat jämfört med föregående år, så är fyllnads- och övertidstimarna, trots ett stort bemanningsbehov under år 2020 på grund av Corona-pandemin, lägre än de var år 2018 (28 644 timmar).

Huvudorsaken till den kraftiga minskningen av fyllnads- och övertid under år 2019 var det lokala arbetstidsavtal som under 2019 började tillämpas inom område äldre och Funktionstöd. Avtalet innebar att tillsvidareanställda medarbetare fick möjlighet att välja sin sysselsättningsgrad, vilket ledde till att flera medarbetare valde att gå upp i tid, samt att så kallad resurstid om 15 procent lades in i arbetstidsschemat för samtliga medarbetare, för att ersätta vid frånvaro på den egna eller annan enhet. Detta gjorde att både fyllnads- och övertidsuttaget minskade avsevärt men även att behovet av timvikarier minskade. Det lokala arbetstidsavtalet sades emellertid upp i slutet av 2019 och upphörde att gälla i slutet av februari 2020.

Semester-, övertid-, ferie- och uppehållslöneskuld

Kommunen har varje år en semesterlöneskuld och skuld för okompenserad övertid med anledning av sparade semesterdagar och övertid. Vid årsskiftet 2020/2021 var semester-, ferie- och uppehållslöneskulden samt skulden för okompenserad övertid inklusive arbetsgivaravgifter 30,5 miljoner kronor (28,6 miljoner kronor år 2019).

Sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i timmar i relation till total tillgänglig arbetstid och fördelas på kön och åldersgrupperna - 29 år, 30 – 49 år, 50 – år.

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro 2020	
	Samtliga anställda %
1 .Total sjukfrånvaro	9,2 (7,6)
2. Summa tid med långtidssjukfrånvaro (>60 dg)	34,5 (42,0)
3. Summa sjukfrånvarotid för kvinnor	10,1 (8,5)
4. Summa sjukfrånvarotid för män	4,9 (3,0)
5. Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre	9,6 (8,7)
6. Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30 – 49 år	9,0 (7,2)
7. Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre	9,3 (7,7)
Siffrorna inom parentes visar 2019 års uppgifter	

Frånvaron i förhållande till antalet tillgängliga arbetstimmar framgår av tabellen. För alla anställda är sjukfrånvaron i genomsnitt 9,2 procent (7,6 procent år 2019). Den totala sjukfrånvaron har ökat med 1,6 procentenheter mellan år 2019 och 2020. Sjukfrånvaron har stigit inom samtliga förvaltningar. En närstudie av sjukfrånvaron visar att i princip hela ökningen beror på ökad korttidsfrånvaro och den frånvaron beror nästan uteslutande på Corona-pandemin.

Sjukfrånvaron i gruppen 29 år och yngre, ökade kraftigt från år 2018 (7,1 procent) till år 2019 (8,7 procent) och den yngsta åldersgruppen kom att bli de som hade högst sjukfrånvaro år 2019.

Den yngsta gruppen är även år 2020 de som har högst sjukfrånvaro även om ökningen inte är lika stor från år 2019 jämfört med ökningen av sjukfrånvaron i de äldre åldersgrupperna.

Långtidssjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron utgör 34,5 procent (42 procent år 2019) vilket är en minskning jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron fördelad på kön visar att kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens, 10,1 procent för kvinnor (8,5 procent år 2019) och 4,9 procent för männen (3,0 procent år 2019).

Arbetsmiljöarbete

2020 har i stor utsträckning präglats av Coronapandemin. Sjukfrånvaron har stigit inom samtliga förvaltningar och hamnade 2020 på 9,2 jämfört med 7,6 2019. Störst ökning i sjukfrånvaro har funnits inom Hemtjänst och Förskola. En närstudie av sjukfrånvaron visar att i princip hela ökningen beror på ökad korttidsfrånvaro och den frånvaron beror nästan uteslutande på pandemin.

Pandemin har också ställt nya krav på arbetsmiljöarbetet. Den största förändringen är att det har krävts snabba processer och beslut och att det hela tiden har kommit ny information som alla berörda måste ta till sig och planera efter. Det har också varit en chans till nya erfarenheter, nya arbetssätt och viktiga lärdomar. Fokus har varit att undvika smittspridning inom kommunen verksamheter, särskilt viktigt inom äldreomsorgen. Rutiner och riktlinjer har tagits fram, medarbetare har utbildats, riksinventeringar och kohortvård har genomförts.

De enheter vars medarbetare har kunnat arbeta på distans har också fått nya utmaningar inom arbetsmiljöområdet i och med ökat hemarbete. Den nya situationen har aktualiserat frågor kring digital tillgänglighet, tydlighet i uppdrag och förutsättningar för att arbeta självständigt och tillsammans men också ställt nya krav på chefer och medarbetare när det gäller frågor som exempelvis ergonomi och arbetstider.

Det löpande arbetet i de arbetsmiljösystem, Stella (f.d. LISA) och Adato, som infördes december 2014 har fortsatt under 2020. Stella är ett system för hantering av arbetsskador och tillbud och Adato är ett system för rehabilitering. Bevakning i Adato genereras normalt efter fyra sjukfall på 12 månader. I och med den ökade sjukfrånvaron under 2020 har detta tillfälligt ändrats till att generera en bevakning efter 8 frånvarotillfällen. Därefter hålls rehabiliteringssamtal med chef. Om åtgärder planeras efter detta hålls ärendet öppet, annars stängs det och en ny bevakning uppkommer efter ytterligare fyra tillfällen. Efter åtta frånvarotillfällen ska enligt rutinen alltid en hälsokontroll hos företagshälsovården erbjudas/genomföras.

HME följs utifrån den årliga medarbetarenkäten och insatser planeras utifrån resultat. 2020 hamnade kommunens HME på 81 poäng av 100 möjliga vilket var samma resultat som 2019 och något lägre än 2018.

Under 2020 fattades beslut om att förlänga avtalet med företagshälsovården Avonova till den 31 maj 2021. Vi har under de senaste åren haft ett bra samarbete med Avonova, bland annat införde vi för ett drygt år sedan en satsning på tre-partssamtal vid uppstart av mer komplicerade ärenden. Pandemin har delvis försvårat samarbetet då digitala möten inte fungerat lika bra som fysiska.

Kommunens chefer har en nyckelposition för att främja friska arbetsplatser. Sedan 2018 finns på personalenheten en organisationsutvecklare vars uppdrag är att arbeta med chefer och medarbetare inför exempelvis svåra situationer. Organisationsutvecklaren vidareutbildar också samtliga chefer inom Utvecklande ledarskap och ett flertal medarbetare inom Utvecklande medarbetarskap.

Alla chefer får varje månad en rapport över sjukfrånvaron på kommun- och förvaltningsnivå.

Nya chefer har utbildats i rehabiliteringsprocessen och systematiskt arbetsmiljöarbete löpande. För nyutträdna chefer sker utbildning också i LAS, MBL och samverkansavtal, lönebildning samt kommunens syn på ledarskap, i personalenhetens regi. Under 2020 fick flera av dessa utbildningar ställas in på grund av Covid. Trots pandemin kunde personalenheten bjuda kommunens chefer till två frukostmöten med olika teman från personalområdet.

Personalförsörjning och kompetensutveckling

I mars 2020 infördes Varbi, ett digitalt rekryteringsverktyg, i Heby kommun. Syftet med att införa ett digitalt rekryteringsstöd har både varit att effektivisera rekryteringsprocessen samt är en del av kommunens strävan mot att bli en mer attraktiv arbetsgivare. Varbi möjliggör också nya möjligheter att ta fram rekryteringsstatistik.

Inför inköp av rekryteringssystem gjordes en manuell insamling av statistik för 2018. Det året genomfördes 158 annonseringar, varav 138 annonserades externt. Dessa 138 ledde till 1398 inkomna ansökningar, vilket i genomsnitt är 10 ansökningar per annons. Under perioden mars – december 2020 publicerades 125 annonser (både intern- och externannonser), vilket resulterat i 2142 ansökningar. Det innebär att vi ser en ökning till i genomsnitt på 17 ansökningar per annons under 2020. Skillnaden är egentligen ännu större, då statistiken från 2018 inte inkluderar internannonser (där man enbart använder intranätet som annonseringskanal för att medveten begränsa antalet ansökningar). Tabellen nedan visar antal annonser och ansökningar förordat på förvaltning för 2020.

Mars – december 2020	Antal annonser	Antal ansökningar	Genomsnitt ansökningar per annons
BUF	54	857	16
CF	3	45	15
SBF	16	370	23
VOF	52	870	17
HEBY KOMMUN	125	2 142	17

Av de annonser som varit ute i Varbi avser 70 % tillsvidareanställningar och 30 % visstidsanställningar. BUF är den förvaltning med störst andel utannonserade tillsvidaretjänster (76 %) och VOF har lägst andel (65 %). Enligt "Heltid som norm – Handlingsplan Heby kommun", är kommunens målsättning att alla utannonserade tjänster ska vara heltid. Där har vi en bra bit kvar innan vi når målet. Samhällsbyggnadsförvaltningen är den förvaltning som i högst utsträckning utannonserar heltidstjänster (88 %) och VOF och CF har lägst (67 %). CF:s statistik baseras dock enbart på tre utannonserade tjänster.

Mars – december 2020	Andel annonser tillsvidare	Andel annonser visstid	Andel annonser heltid	Andel annonser deltid
BUF	76 % (41)	32 % (13)	83 % (45)	17 % (9)
CF	67 % (2)	33 % (1)	67 % (2)	33 % (1)
SBF	69 % (11)	31 % (5)	88 % (14)	13 % (2)
VOF	65 % (34)	35 % (18)	67 % (35)	33 % (17)
HEBY KOMMUN	70 % (88)	30 % (37)	77 % (96)	23 % (29)

Något oväntat ser vi inte någon skillnad i intresse mellan tillsvidare och visstidsanställningar. Oavsett anställningsform har annonserna i genomsnitt 17 sökanden. Vi ser också att deltidstjänsterna har fler sökanden per tjänst (22 ansökningar i genomsnitt) än heltidstjänsterna (16 ansökningar i genomsnitt).

Mars – december 2020	Genomsnitt ansökningar per annons - tillsvidare	Genomsnitt ansökningar per annons - visstid	Genomsnitt ansökningar per annons - deltid	Genomsnitt ansökningar per annons - heltid
HEBY KOMMUN	17 (1512 ansökningar på 88 tjänster)	17 (630 ansökningar på 37 tjänster)	22 (645 ansökningar på 29 tjänster)	16 (1497 ansökningar på 96 tjänster)

Vad som är tydligt är att tjänster med lägre kvalifikationskrav resulterar i fler ansökningar. Vi har tittat närmare på de 22 annonser som fått 30 eller fler ansökningar. Av dessa är det enbart två som ställer krav på högskoleexamen. Fem annonser har fått fler än 70 sökanden, detta avser lediga tjänster som undersköterska, elevassistent och boendeassistent.

Två annonser har inte haft någon sökande alls. Båda dessa avser tjänst som sjuksköterska. Detta kan jämföras med 2018, då det var 10 annonser som helt saknade sökanden. 35 annonser har enbart 1-5 sökanden, jämfört med 49 annonser som enbart gav 1-5 sökanden för 2018.

Av de 1062 anställda i Heby kommun med tillsvidare tillsammans med månadsanställning i januari 2021 är 85 % kvinnor (906 st). I statistiken ser vi dock att könsfördelningen bland de som söker våra utannonserade tjänster är mer jämn. Totalt är 62 % av de sökande är kvinnor, men siffran varierar mellan förvaltningarna. Till tjänsterna inom Samhällsbyggnadsförvaltningen har majoriteten av de sökande varit män (45 % kvinnor).

Mars – december 2020	Andel ansökningar kvinnor
BUF	66 % (562)
CF	73 % (33)
SBF	45 % (168)
VOF	66 % (571)
HEBY KOMMUN	62 % (1334)

Måluppfyllelse

Samtliga effektmål följs upp med hjälp av de mått nämnderna utpekat som indikatorer på uppnådd effekt.

Följande kriterier har sats för att ett mål på varje nivå ska anses uppfyllt.

Inriktningar

Ett inriktningsmål är uppfyllt om samtliga effektmål är uppnådda. Om 80 procent är uppfyllt så anses inriktningen vara delvis uppfyllt.

Effektmål:

Ett effektmål anses uppfyllt om samtliga målvärden för måtten är uppnådda och majoriteten av verksamhetsmålen är uppnådda.

Ett effektmål anses delvis uppfyllt om 80 procent av målvärdena för måtten är uppnådda och majoriteten av verksamhetsmålen är uppnådda.

Inriktningar	Antal effektmål	Uppfyllda mål	Delvis	Ej uppfyllda	Bedömning
Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.	10	1	5	4	■
Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet	11	3	3	5	■
Heby kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet med en jämställd, växande och resursmedveten ekonomi.	8	2	3	3	■
Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.	10	2	5	3	■
dra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.	5	4	1		◆

Effektmålen pekar till stor del ut områden där utvecklingsarbete behöver ske för att föra kommunen i en viss riktning. Under 2020 har utvecklingsarbetet i kommunen behövt stå tillbaka för att prioritera hanteringen av pandemin på ett bra sätt. Många av kommunens verksamheter har fått ställa in och ställa om sitt målarbete. Av kommunens 44 effektmål bedöms endast 12 mål vara uppfyllda. Det motsvarar en måluppfyllelse på 27%. 17 mål bedöms delvis vara uppfyllda och 15 mål bedöms inte vara uppfyllda.

Inriktningen "Heby kommun ska ha en ekologisk hållbarhet och bidra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle" är den inriktning som har flest uppfyllda effektmål, fyra av fem effektmål bedöms uppnådda. Heby kommun har ökat andelen tjänsteresor med fossilfria drivmedel. Andel biodrivmedel av total volym av drivmedel var 2019 9%. 2020 var andelen 26%. Rådande pandemi har påskyndat användandet av digitala mötesformer markant, vilket bidrar till minskat klimatpåverkan. De digitala mötena och utbildningarna har blivit ett naturligt arbetssätt i verksamheterna. Under året färdigställdes en solcellsanläggning på taket på cykelhallen vid Tegelvallen, i samarbete med solcellsforeningen och Heby AIF.

Inriktningen "Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet" har flest mål som inte är uppfyllda eller är delvis uppfyllda i förhållande antal effektmål. Det är främst pandemin som orsakat att aktiviteter inom dessa områden fått ställas in. Det handlar bland annat om utbildningar inom räddningstjänst och krisledning där man måste ha fysisk närvaro. När det gäller effektmålet "Heby kommun ska vara inkluderande och jämställd och ge medborgarna förutsättningar för egen försörjning" är bedömningen att kommunen kommit igång med flera insatser för att förbättra möjligheten till egen försörjning. Dock finns mer att göra för att säkerställa att ungdomarna slutför sina grundskole- (IMA) och gymnasiestudier. Gällande lärlingsutbildningar har under våren 2020 solcellsmontör, lärlingsvux på gymnasial nivå startats upp. Under hösten startade också undersköterska, lärlingsvux på gymnasial nivå. Målet att höja trafiksäkerheten i Heby kommun bedöms uppnått. Det pågår en hastighetsöversyn utifrån om bashastigheten ska

läggas som 40 km/timmen överlag. En ny GC-väg i Vittinge vid nya området och en GC-väg till det nya vård- och omsorgsboendet i Heby anlades under året och en GC-väg längs vägen till nya Apotea påbörjades 2020.

Under inriktningen "Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet" har också vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och kultur och fritidsnämnden beslutat om ett gemensamt effektmål: " Med gemensamma krafter mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska barns och ungas upplevelse av god psykisk hälsa och därmed förutsättningar för att klara skolgången öka". För att öka chanserna att lyckas, och för att kunna arbeta mer sammanhållet med social hållbarhet, har en samordnare för social hållbarhet tillsatts från hösten 2020. Medel för sociala investeringar är tillsatta i budget och prioriterade mot det här effektmålet. Det har under året gått till sommarlovsaktiviteter (Fun Camp) och projekt riktat mot unga tjejer (Dans utan krav). Förvaltningsledningen har beslutat att förebyggande arbete mot suicid ska implementeras inom verksamheter som arbetar mot unga. Detta har inte varit möjligt fullt ut under pandemin. Trots Corona covid-19 har en del processer startat i enlighet med det nämndsövergripande effektmålet under 2020. Ytterligare en satsning är att anställa ungdomscoacher under 2021.

För kommunstyrelsen har pandemin inneburit att målarbetet inom bland annat kris och beredskap, kommunikation, näringsliv, Agenda 2030 och lokalsamordning har försenats.

Det finns områden där kommunen har nått i mål. Det rör effektmålet om detaljplaners handläggningstid, målet om lokalstrategiskt arbete och det om fossilfria drivmedel. Dessa effektmål bör ha effekt på såväl tillväxt, företagsklimat som klimatet - det är stora och viktiga frågor för såväl Heby kommun som dess omgivningar. Inom de flesta områden finns dock mer att göra, effektmålen om ekonomi har en bit kvar, även om det rör sig i rätt riktning. Även inom det mycket omfattande området digitalisering har vi en bit kvar, och så kommer det nog att vara även under kommande år. Det viktiga är dock att vi rör oss mot målet vilket även har skett under 2020. Arbetet som omfattar tillväxt och landsbygdsutveckling har även till viss del påverkats av pandemin. Här har kommunen genomfört en stor del av de planerade åtgärderna som tagits fram utifrån näringslivsstrategin. Man har också iordningställt mark för verksamheter och startat planering för ytterligare mark. Arbetet med planering och trafikåtgärder i Morgongåva har också kunnat drivas vidare.

Inom vård- och omsorgsnämnden har målsättningen att öka användandet av digitala mötesforum och utbildningar påskyndades markant i och med pandemin och målet är uppfyllt. Effektmålet att verksamheten ska bedrivas lika kostnadseffektivt som jämförbara kommuner, är delvis uppnått. Det har under året skett aktivt arbete med åtgärdsplaner, vilket också gett effekt inom flera områden. Det har dock samtidigt förekommit volymökningar, särskilt inom individ- och familjeomsorgen barn och familj samt försörjningsstöd som gör att effektmålet inte helt uppnås. Fem av de effektmål som inom vård- och omsorgsnämnden inte är uppnådda är starkt påverkade av pandemin. Störst har utmaningen som väntat varit inom äldreomsorgen där huvudfokus varit att undvika smittspridning och att skapa trygghet för brukarna. Inom individ- och familjeomsorgen har ökat inflöde av ansökningar och anmälningar krävt mycket resurser, vilket till viss del påverkat arbetet med effektmålen.

Inom utbildningsnämnden har måluppfyllelsen varierat över tid och 2020 är inte ett undantag. Trenden från de senaste två åren är att många av måtten som berör elevers eller vårdnadshavares skattningar uppvisar stigande trend vilken är en positiv utveckling. Måtten som mäter andelar som uppnått betyget minst E samt meritvärdespoäng uppvisar relativt små förändringar från år till år.

Inom bygg- och miljönämnden har tillsynsbesök enligt miljöenhetens tillsynsplaner har inte kunnat genomföras under första halvåret på grund av pandemin samt omorganisation. Livsmedel har genomfört 22 % av periodens inspektioner.

Inom samhällsbyggnadsnämnden har arbetet med trafiksäkerhet gått framåt och verksamheten blev klar med uppdateringen av de lokala trafikföreskrifterna under våren och fortsatte därefter att se över bashastigheten i tätorterna. Därtill har man genomfört några trafikundersökningar varefter exempelvis beslut om en fartdämpande åtgärd togs. På grund av pandemin har verksamheten inte kunnat genomföra allt som planerats för att människor ska uppleva centrum i kommunen som attraktiva men en handlingsplan för långsiktig planering av samhällsstruktur och infrastruktur har färdigställts. Fokus har lagts på den gröna mötesplatsen i Morgongåva och man har fått prioritera ner en del underhåll och skötsel.

Pandemin har medfört att fler människor hittat på aktiviteter i naturen och man har sett att antalet besökare till Östa ökade i förhållande till tidigare år. Verksamheten har utfört en del underhållsarbeten och genom ett LONA-projekt så har Heby kommun nya leder allmänheten kan nyttja. Kommunen har också marknadsfört smultronställen på hemsida och i sociala medier. Effektmålet att synliggöra och tillgängliggöra naturområden och naturreservat bedöms vara uppnått. Kostenheten kunde erbjuda fler anställda en höjning av anställningsgrad och fast anställda erbjöds hälsoundersökning under hösten. Tyvärr kunde ingen hygienutbildning genomföras och hälsolagledarnas arbete fick ställas in på grund av pandemin.

Inom kultur- och fritidsnämndens verksamhet har pandemin i hög grad påverkat målarbetet, mycket av nämndens verksamhet har ställs in eller helt stängts under perioden. Det är därmed svårt att mäta effekterna av årets arbete då verksamheten tvingats till anpassning och/eller reträtt. En del aktiviteter kopplade till effektmål har dock kunnat genomföras, bland annat har verksamheten medverkat till att en solcellsanläggning installerats på Tegelvallen, öppnande ett skolkafé och iordningställt en ändamålsenlig danssal i Östervåla.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk ställning

Driftredovisning	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Kommunfullmäktige	-2,1	-2,6	0,5	-2,6
Revisionen	-0,8	-0,9	0,1	-0,9
Sociala investeringar	-0,5	-2,0	1,5	0,0
Kommunstyrelsen	-75,0	-78,7	3,7	-73,7
Vård- och omsorgsnämnden	-359,1	-351,3	-7,8	-349,4
Kultur- och fritidsnämnden	-31,1	-29,5	-1,6	-28,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-17,7	-20,8	3,1	-19,5
Bygg- och miljönämnden	-5,7	-7,9	2,2	-5,9
Utbildningsnämnden	-372,6	-365,8	-6,8	-372,8
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	-0,1
Omställningskostnader	-2,0	-5,2	3,2	-7,4
Mark- och exploatering	1,9	3,3	-1,4	1,4
Finansförvaltningen	-2,0	1,0	-3,0	0,2
Nämndernas nettokostnadsram	-866,6	-860,5	-6,1	-859,2
Skatter, gen statsbidrag o utjämning	885,1	867,6	17,5	848,4
Finansnetto	4,4	5,4	-1,0	11,5
Kommunens resultat	22,9	12,5	10,4	0,7
Kommunala bolag				
Hebyfastigheter AB	10,4			5,2
Hebygårdar AB	3,5			2,6
Eliminering av utdelning				-10,0
Koncernens skatt	-2,4			-1,8
Koncernens resultat	34,3			-3,3

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Egna skatteintäkter	635,1	634,3	0,8	631,1
Slutavräkning föregående år	-3,4	0,0	-3,4	0,3
Slutavräkning preliminärt innevarande år	-10,0	-2,0	-8,1	-6,0
Summa egna skatteintäkter	621,7	632,4	-10,7	625,5
Inkomstutjämningsbidrag	179,0	177,6	1,4	167,8
Kostnadsutjämningsbidrag	8,3	9,0	-0,7	4,0
Regleringsbidrag	14,4	14,5	-0,1	9,7
Kommunal fastighetsavgift	33,6	32,9	0,7	31,6
Övriga generella statsbidrag	29,1	2,7	26,4	4,1
LSS-utjämning	-1,0	-1,5	0,5	5,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	263,5	235,3	28,2	222,9
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	885,1	867,6	17,5	848,4
Specifikation övriga generella statsbidrag				
Välfärd, flyktingvariabel	2,7	2,7	0,0	
Extra välfärd enl. 20 jan (5 mdr)	4,8		4,8	
Extra välfärd enl. 19 feb (2,5 mdr)	2,4		2,4	
Extra välfärd enl. 2 april (15 mdr)	14,3		14,3	
Ers avsättning periodiseringsfond	0,9		0,9	
Extra välfärd enl. 18 maj (3 mdr)	4,1		4,1	
Summa extra statsbidrag	29,1	2,7	26,4	
RESULTATRÄKNING	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter	138,5	116,5	21,9	125,5
Verksamhetens kostnader	-996,6	-969,2	-27,3	-976,2
Avskrivningar	-6,3	-7,6	1,3	-7,1
Verksamhetens nettokostnad	-864,4	-860,3	-4,1	-857,8
Skatteintäkter	621,7	632,4	-10,7	625,5
Generella statsbidrag	263,5	235,3	28,2	222,9
Verksamhetens resultat	20,7	7,2	13,6	-9,4
Finansiella intäkter	5,0	5,9	-0,9	14,1
Finansiella kostnader	-2,8	-0,5	-2,3	-4,1
Årets resultat	22,9	12,5	10,3	0,7

Finansförvaltningen

Finansförvaltningen	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
KPA pensionskostnader				
Pensioner	-46,2	-45,0	-1,2	-44,5
Semesterlöneskuld	-0,9	0,0	-0,9	0,4
Arbetsgivaravgift	-119,2	-125,8	6,6	-117,0
Intern intäkt arbetsgivaravgift	162,9	170,8	-7,9	159,8
Internränta	1,4	1,5	-0,1	1,5
Citybanan	-0,3	-0,3	0,0	-0,3
Kommuninvest	0,0	0,0	0,0	0,8
Övriga kostnader	0,2	-0,3	0,5	-0,4
Summa Finansförvaltningen	-2,0	1,0	-3,0	0,2

Investeringsredovisning

	Bokslut 2020	Budget 2020 inkl överfört fr 2019	Avvikelse Helår	Överförs till 2021
<u>Kommunstyrelsen</u>				
E-arkiv	0,0	0,6	0,6	
Tillgänglighet hållplatser	0,0	0,6	0,6	
Exploatering Kronan	0,0	0,0	0,0	
Nätfunktionalitet	0,5	2,5	2,0	0,4
Tillväxtskapande investeringar	0,0	1,0	1,0	
Markinköp Ösby 1:7	1,0	0,0	-1,0	
Gäddsjö 4:7	0,0	0,0	0,0	
Summa kommunstyrelsen	1,5	4,7	3,2	0,4
<u>Vård- och omsorgsnämnden</u>				
Skrivare/kopiatorer	0,0	0,6	0,6	
Arbets tekniska hjälpmedel	0,0	0,2	0,2	
Inventarier LSS	0,0	0,1	0,1	
Digitalisering	0,0	2,0	2,0	
Summa Vård- och omsorgsnämnden	0,0	2,9	2,9	0
<u>Kultur- och fritidsnämnden</u>				
Arbetsmiljöåtgärder	0,0	0,5	0,5	
Ny biblioteksservice	0,0	0,2	0,2	
Utrustning till Kulturskolan	0,0	0,7	0,7	
Mer öppet på Biblioteken	0,0	0,5	0,5	0,5
Skrivare/kopiatorer	0,0	0,4	0,4	
Summa Kultur- och fritidsnämnden	0,0	2,3	2,3	0,5
<u>Samhällsbyggnadsnämnden</u>				
Markexploatering Horrsta backe	0,6	0,0	-0,6	

	Bokslut 2020	Budget 2020 inkl överfört fr 2019	Avvikelse Helår	Överförs till 2021
Mark expl. Lunda etapp 2	0,5	0,0	-0,5	
Gröna mötesplatser	0,9	0,4	-0,5	
Upprustning utemiljö (lek o park)	0,0	0,4	0,4	
Markexploatering	0,0	4,0	4,0	
Inventarier kosten	0,2	0,0	-0,2	
Östa	0,0	0,2	0,2	
Hållplats Heby station	0,0	0,0	0,0	
Exploatering Ösbylund etapp 2	0,7	0,0	-0,7	
Exploat Heby västra företagsby	0,6	0,0	-0,6	
Oförutsedda åtgärder	5,3	0,0	-5,3	
Skrivare/kopiatorer	0,0	0,1	0,1	
Hastighetssänkande åtgärder	0,0	0,2	0,2	
Pendlarparkering	0,1	0,4	0,3	
Asfaltering	1,8	2,5	0,7	
Cykelinfrastruktur	0,1	0,4	0,2	
Parkeringar nya	0,0	1,0	1,0	
Upprustning utemiljö	0,0	0,4	0,4	
Inventarier kosten	0,2	0,5	0,3	
Östa	0,0	0,3	0,3	
Vattenåtgärder	0,0	0,5	0,5	
Markexploatering	0,1	4,0	3,9	
Våbo Västerlövsta prästgård 2:1	0,8	0,0	-0,8	
Ol jansberget	0,2	0,0	-0,2	
Kvarsta Harbo prästgård	0,2	0,0	-0,2	
<u>VA</u>				
Reservvattentäkter	0,2	0,0	-0,2	
Driftövervakning	0,9	0,0	-0,9	
Vattenåtgärder	-0,1	0,0	0,1	
Exploatering Ösbylund etapp 2	0,6	0,0	-0,6	
Exploat Heby västra företagsby	0,4	0,0	-0,4	
Ledningsbyte, avstängningsvent	0,2	0,0	-0,2	
Mevagaller, Östervåla Heby RV	0,1	0,0	-0,1	
Oförutsedda åtgärder	0,8	0,4	-0,4	
Våbo Västerlövsta prästgård 2:1	0,3	0,0	-0,3	
Ol jansberget	0,1	0,0	-0,1	
Kvarsta Harbo prästgård	0,1	0,0		
Ledningsbyte avstängning ventil	1,0	2,0	1,0	
Birotor, Morgongåva RV	0,9	1,0	0,1	
Efterpolering Östervåla RV	0,0	1,0	1,0	
Driftövervakning Heby RV	0,0	1,0	1,0	
Exploatering VA	0,0	3,0	3,0	

	Bokslut 2020	Budget 2020 inkl överfört fr 2019	Avvikelse Helår	Överförs till 2021
Summa Samhällsbyggnadsnämnden	17,7	23,6	6,0	0,0
<u>Utbildningsnämnden</u>				
Skrivare/kopiatorer	0,0	1,2	1,2	
Förskola	0,0	14,1	14,1	14,1
Omstrukturering	0,0	10,0	10,0	6,0
Möbler	0,1	1,5	1,4	
Utomhus- och inomhusmiljö	0,0	2,5	2,5	
Summa Utbildningsnämnden	0,1	29,3	29,2	20,1
Totalt investeringar kommunen	19,3	62,8	43,6	21,0
<u>Kommunala bolag</u>				
Hebyfastigheter AB	19,2	7,1	-12,1	1,2
Hebygårdar AB	30,8	25,4	-5,4	18,3
Summa investeringar bolagen	50,0	32,5	-17,5	19,5
Total investering koncernen	69,3	95,3	26,0	40,5

Markinköp Ösby 1:7, avser exploateringsfastighet och bokförs som omsättningstillgång och inte anläggningstillgång, vilket innebär att inköpet inte räknas som investering i bokföringen. Därav skillnaden mellan bokföringen och investeringsredovisningen.

Resultaträkning (koncernen)

RESULTATRÄKNING	Not	Koncernen		Kommunen	
		2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Verksamhetens intäkter	1	196,7	179,2	138,5	125,5
Verksamhetens kostnader	2	-999,4	-985,1	-996,6	-976,2
Avskrivningar	3	-37,7	-30,4	-6,3	-7,1
Verksamhetens nettokostnader		-840,4	-836,3	-864,4	-857,8
Skatteintäkter	4	621,7	625,5	621,7	625,5
Generella statsbidrag och utjämn- ning	5	263,5	222,9	263,5	222,9
Verksamhetens resultat		44,8	12,1	20,7	-9,4
Finansiella intäkter	6	2,2	1,3	5,0	14,1
Finansiella kostnader	6	-12,7	-16,7	-2,8	-4,1
Årets resultat		34,3	-3,3	22,9	0,7

Balansräkning

BALANSRÄKNING	Not	Koncernen		Kommunen	
		2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7	859,3	820,5	112,2	99,2
Maskiner och inventarier	8	16,7	18,0	14,8	16,0
Finansiella anläggningstillgångar	9	95,1	104,2	228,4	237,4
Summa anläggningstillgångar		971,1	942,7	355,4	352,6
Bidrag till statlig infrastruktur	10	5,4	5,8	5,4	5,8
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd mm	11	4,7	4,0	4,7	4,0
Fordringar	12	79,8	77,7	87,1	79,3
Kassa, bank		164,1	122,5	95,8	40,3
Summa omsättningstillgångar		248,6	204,2	187,6	123,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1 225,1	1 152,7	548,4	482,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>	13				
Årets resultat		34,3	-3,3	22,9	0,7
Övrigt eget kapital		269,0	263,3	217,5	214,9
Summa eget kapital		303,3	260,0	240,4	215,6
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	100,7	95,3	100,7	95,3
Andra avsättningar	15	6,0	4,0	0,0	0,0
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	16	524,8	614,7	32,6	31,6
Kortfristiga skulder	17	290,3	178,8	174,8	139,6
Summa avsättningar och skulder		921,8	892,8	308,1	266,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 225,1	1 152,7	548,4	482,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	18	252,0	261,6	252,0	261,6
Övriga ansvarsförbindelser	19	47,8	28,1	631,4	634,5

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS	Not	Koncernen		Kommunen	
		2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		34,3	-3,3	22,9	0,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	20	46,0	36,7	13,5	12,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		79,3	33,3	36,4	13,4
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar		-2,1	-16,1	-7,8	-6,4
Ökning (-) minskning (+) av förråd mm		-0,6	-0,2	-0,6	-0,2
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga skulder		111,5	-33,0	35,2	-40,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		187,8	-16,0	61,8	-33,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	7,8	-68,4	-132,7	-18,4	-14,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	7,8	1,8	0,7	0,9	0,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar	9	0,0	-0,1	0,0	-50,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	9	7,5	0,0	7,5	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-59,2	-132,1	-10,0	-64,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring av långsiktig skuld	16	-77,5	75,7	1,0	2,5
Amortering av skuld	16	-12,4	-6,8	0,0	0,0
Förändring av långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	9	2,8	0,1	2,7	0,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-87,1	69,0	3,8	2,6
Årets kassaflöde		41,6	-79,0	55,5	-94,9
Likvida medel vid årets början		122,5	201,5	40,3	135,1
Likvida medel vid periodens slut		164,1	122,5	95,8	40,3

Noter

Redovisningsprinciper

Kommunen tillämpar de redovisningsregler som anges i Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt praxis i det kommunala redovisningsrådets (rkr) rekommendationer och uttalande. Alla belopp i tabellerna avser miljoner kronor om inget annat anges.

Sammanställd redovisning

Heby kommun upprättar sammanställd redovisning. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I den sammanställda redovisningen ingår bolag med ett kommunalt ägande om minst 20 procent om de är av väsentlig betydelse. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning.

Den sammanställda redovisningen för kommunkoncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att kommunens bokförda värde på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterbolagen tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter har tagits med i sammanställningen. Intern mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats och skillnader i redovisningsprinciper har justerats. I enlighet med RKR 8.2 görs ingen justering för skillnader i redovisningsprincip avseende pensioner.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden redovisas under avsättningar.

Finansiella tillgångar

Innehav avsedda för stadigvarande bruk redovisas som anläggningstillgång. Innehav ej avsedda för stadigvarande bruk redovisas som omsättningstillgång. Utlåning till kommunala bolag redovisas som anläggningstillgång. Den del som förfaller inom ett år redovisas som omsättningstillgång.

Finansiella anläggningstillgångar som har ett tillförlitligt och bestående värde, som väsentligt överstiger bokfört värde får skrivas upp till högst detta värde. Beloppet får inte tas upp i resultaträkningen.

Anläggningstillgångar

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Som investeringsutgift räknas anskaffningar med en varaktighet på minst tre år och med ett anskaffningsvärde om minst ett basbelopp. För investeringar i verksamhetsfastigheter redovisas de ingående komponenterna som separata enheter med separat avskrivningstid från och med 2014 i enlighet med RKR R4. Ingående värden 2014 för verksamhetsfastigheter redovisas som komponenter från 2015. Ingående värden för gator/vägar/parker redovisas som komponenter från 2020 i de fall det bedöms få en väsentlig betydelse för redovisningen för lång tid framöver. Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Investeringsinkomster redovisas som skuld och upplöses i samma takt.

Heby kommun har gjort praktiska överväganden om det ger väsentlighet och nytta att även komponentuppdelade gamla anläggningar och bedömningen är att det i allt väsentligt inte medför någon resultatskillnad. Kommunen har också schablonmässigt komponentuppdelat större gamla anläggningar. Kommunen har gjort bedömningen att det inte är ekonomiskt försvarbart att utreda status på övriga äldre anläggningar, eftersom en ökad komponentuppdelning av dessa skulle ha en oväsentlig effekt på resultatet.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk.

Avskrivningar sker linjärt och baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningstiden anpassas till den aktuella anläggningens eller komponentens speciella förutsättningar, till exempel verksamhetens art, utnyttjandet av tillgången etcetera.

Avskrivningstider som normalt tillämpas i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 33 och 50 år. Viss vägledning finns i SKR:s förslag till avskrivningstider.

Internränta

Internränta beräknas på anläggningstillgångarnas bokförda värde från tidpunkten när tillgången tas i bruk. Kommunen använder den av Sveriges kommuner och regioners, föreslagna internränta. För 2020 är internräntan 1,5 (1,5 föregående år) procent.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har ändrats i de nya riktlinjerna och är beslutat till ett prisbasbelopp, vilket ger 47 300 kronor för år 2020 (föregående år 46 500 kronor).

Finansiella skulder

Finansiella skulder delas in i kortfristiga och långfristiga skulder. Skulder som förfaller till betalning inom tolv månader redovisas som kortfristig skuld. Övriga finansiella skulder redovisas som långfristig skuld.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Innevarande års preliminära skattebetalningar, den preliminära slutavräkningen för innevarande år samt korrigeringen av avräkningen avseende föregående år redovisas som intäkt innevarande år.

Den preliminära skatteberäkningen baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos i enlighet med rekommendation från rådet för kommunal redovisning.

Bidrag

Prestationsbaserade bidrag som relaterar till om vissa mål uppnåtts eller handlingar genomförts periodiseras till den period prestationen har utförts. Prestationsbaserade bidrag som avser ett tidsbestämt projekt där nedlagda kostnader utgör ersättningsunderlag matchas mot de kostnader kommunen lägger ned under den fastslagna tidsperioden. Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs i den period bidraget avser. Bidraget intäktsförs i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek.

Bidrag som är hänförliga till en investering redovisas som en skuld och intäktsförs i en takt som återspeglar anläggningens nyttjande och förbrukning.

Löner, semesterlöneskuld och övriga löneförmåner

Semesterlöneskulden utgörs av ej uttagna semesterdagar. Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som en kortfristig skuld och belastar det år de intjänas.

Lönekostnad för vikarier redovisas i huvudsak enligt kontantmetoden, det vill säga de kostnadsförs i samband med utbetalning.

Resultatutjämningsfond renhållning samt vatten och avlopp

Resultatet från renhållnings- samt vatten och avloppsverksamheterna förs över till resultatutjämningsfonden och ingår i eget kapital. Fonden används enbart för den till 100 procent taxefinansierade renhållnings- samt vatten- och avloppsverksamheterna.

Pensioner

Kommunen:

Pensioner redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att pensioner inklusive löneskatt intjänade till och med 31 december 1997 behandlas som ansvarsförbindelse. Vid beräkning av pensionsskulden används SKRs beräkningsmodell (RIPS17). Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner inklusive löneskatt som intjänats från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen.

Den avgiftsbaserade delen av pensionsförmåner i pensionsavtalet KAP-KL utbetalas i sin helhet till kommunens anställda för individuell placering.

Kommunal borgen Kommuninvest i Sverige AB

Heby kommun har i oktober 2002 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Heby kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501,3 miljarder kronor och totala tillgångar till 525,5 miljarder kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 550,6 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 585,7 miljoner kronor.

Not 1 Verksamhetens intäkter	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Försäljningsintäkter	2,4	3,2	2,4	3,2
Taxor och avgifter	55,4	53,3	55,4	53,3
Hyror och arrenden	139,9	136,3	8,9	9,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7,5	7,2	7,5	7,2
Bidrag	61,6	50,7	61,6	50,7
Exploateringsintäkter	2,0	1,0	2,0	1,0
Realisationsvinster	0,7	0,5	0,7	0,5
Övriga intäkter	12,5	9,2	0,1	0,1
Avgår koncerninternt	-85,3	-82,2	0,0	0,0
Summa	196,7	179,2	138,5	125,5

Not 2 Verksamhetens kostnader	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Köp av anläggnings- och underhållsmaterial	14,8	16,3	0,8	1,6
Lämnade Bidrag	39,1	39,6	39,1	39,6
Köp av Huvudverksamhet	200,1	195,0	200,1	195,0
Löner och Sociala avgifter	539,6	531,1	519,6	510,1
Pensionskostnader	36,8	34,5	36,8	34,5
Lokal- och markhyror	77,6	77,4	77,6	76,3
Övriga tjänster	20,0	28,2	20,0	28,2
Övriga kostnader	154,0	143,3	102,2	90,4
Granskningsarvode revisorer	0,0	0,0	0,3	0,3
Realisationsförluster och utrangeringar	0,2	0,2	0,2	0,2
Årets skatt	2,5	1,8	0,0	0,0
Avgår koncerninternt	-85,3	-82,2	0,0	0,0
Summa	999,4	985,1	996,6	976,2

Not 3 Avskrivningar	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Mark, byggnader, tekn. anläggningar	22,6	19,6	3,2	3,0
Maskiner och inventarier	3,6	4,7	3,1	4,1
Nedskrivningar	11,5	6,0	0,0	0,0
Summa	37,7	30,4	6,3	7,1

Not 4 Skatteintäkter	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Preliminär kommunalskatt	635,1	631,1	635,1	631,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	-3,4	0,3	-3,4	0,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	-10,0	-6,0	-10,0	-6,0
Summa skatteintäkter	621,7	625,5	621,7	625,5

Not 5 Generella statsbidrag	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Inkomstutjämning	179,0	167,8	179,0	167,8
Regleringsbidrag/avgift	14,4	9,7	14,4	9,7
Kostnadsutjämningsbidrag	8,3	4,0	8,3	4,0
Kommunal fastighetsavgift	33,6	31,6	33,6	31,6
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-1,0	5,7	-1,0	5,7
Generella bidrag	29,1	4,1	29,1	4,1
Summa	263,5	222,9	263,5	222,9

Not 6 Finansiella intäkter och kostnader	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Finansiella intäkter				
Utdelningar aktier och andelar	0,0	0,0	0,0	0,0
Gottgörelse pensionsstiftelse	1,2	0,0	1,2	0,0
Ränteintäkter	0,6	0,5	0,4	0,4
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,8	3,4	13,7
Finansiella intäkter	2,2	1,3	5,0	14,1
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	13,4	14,2	0,5	1,7
Ränta på pensionsavsättningar	2,1	2,3	2,1	2,3
Övriga finansiella kostnader	-2,8	0,2	0,2	0,2
Finansiella kostnader	12,7	16,7	2,8	4,1
Finansnetto	-10,5	-15,4	2,2	10,0

Not 7 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Anskaffningsvärde	1 349,8	1 283,9	280,9	264,7
Ackumulerade avskrivningar	-418,0	-395,4	-168,7	-165,5
Ackumulerade uppskrivningar	7,0	0,0	0,0	0,0
Ackumulerade nedskrivningar	-79,5	-68,0	0,0	0,0
Bokfört värde	859,3	820,5	112,2	99,2
Redovisat värde vid årets början	820,5	720,5	99,2	93,1
Investeringar	87,5	127,6	5,7	7,9
Redovisat värde av avyttringar och utrangeringar	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Uppskrivningar	7,0	0,0	0,0	0,0
Återförda uppskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	-24,0	-6,0	0,0	0,0
Återförda nedskrivningar	12,5	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-22,6	-19,6	-3,2	-3,0
Överföring från eller till annat slag av tillgång	-0,1	-0,8	-0,1	-0,8
Förändring pågående	-21,4	-1,1	10,8	1,9
Utgående balans	859,3	820,5	112,2	99,2
Specifikation (endast kommunen)				
Fastigheter för affärsverksamhet, tex vattenverk och renhållningsverk			13,4	14,0
Publika fastigheter, t ex gator, vägar och parker			53,5	50,1
Verksamhetsfastigheter, t ex förvaltningshus och skolor			1,1	1,3
Övriga fastigheter			4,7	4,9
Fastigheter för annan verksamhet			7,1	7,1
Markreserv			16,4	16,6
Pågående investeringar			16,0	5,2
Summa			112,2	99,2

Not 8 Maskiner och inventarier	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Anskaffningsvärde	60,9	61,5	51,2	52,1
Ackumulerade avskrivningar	-44,3	-43,5	-36,4	-36,1
Bokfört värde	16,6	18,0	14,8	16,0
Redovisat värde vid årets början	18,0	16,1	16,0	14,7
Investeringar	2,3	6,2	1,9	4,9
Redovisat värde av avyttringar och utrangeringar	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Återförda nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-3,6	-4,7	-3,1	-4,1
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0,0	0,7	0,0	0,7
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balans	16,7	18,0	14,8	16,0
Specifikation (endast kommunen)				
Inventarier			10,8	12,8
Bilar och andra transportmedel			0,3	0,3
Konst mm			0,1	0,1
Maskiner			2,7	1,9
Övriga maskiner och inventarier			0,9	1,0
Summa			14,7	16,0

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Aktier i Hebyfastigheter AB	0,0	0,0	133,5	133,5
Aktier	3,0	3,0	3,0	3,0
Andelar	7,2	7,2	7,0	7,0
Bostadsrätter	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Långfristiga fordringar:</i>				
Arena Tegelvallen, Kommuninvest	3,7	6,5	3,7	6,5
Pensionsstiftelse	64,9	70,0	64,9	70,0
Löneskatt avsättning pensionsstiftelse	15,7	17,0	15,7	17,0
Summa	95,1	104,2	228,4	237,4

Not 10 Bidrag till statlig infrastruktur	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Bidrag statlig infrastruktur Citybanan	8,0	8,0	8,0	8,0
Ack avskrivning	-2,6	-2,2	-2,6	-2,2
Summa	5,4	5,8	5,4	5,8

Not 11 Förråd mm	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Tomtmark för försäljning	4,7	4,0	4,7	4,0
Utgående balans	4,7	4,0	4,7	4,0

Not 12 Kortfristiga fordringar	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Kundfordringar	9,8	3,6	10,4	5,5
Skattefordran	37,3	43,5	37,3	41,6
Övriga fordringar	8,0	10,9	5,2	10,8
Förutbetalda kostnader upplupna intäkter	24,7	19,8	34,3	21,5
Summa	79,8	77,7	87,1	79,3

Not 13 Eget kapital	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Ingående eget kapital	260,1	266,5	215,6	218,1
Årets resultat	34,3	-3,3	22,9	0,7
Förändring Resultatutjämningsfond VA och renhållning	1,9	-3,1	1,9	-3,1
Utgående eget kapital	303,3	260,0	240,4	215,6
I beloppet för eget kapital ingår fonder för Va- och renhållningsverksamheten				
VA	3,6	1,5	3,6	1,5
Renhållning	2,2	2,3	2,2	2,3
Summa	5,8	3,8	5,8	3,8

Not 14 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Förmånsbestämd ålderspension	81,0	76,7	81,0	76,7
Löneskatt	19,7	18,6	19,7	18,6
Totalt avsatt till pensioner	100,7	95,3	100,7	95,3
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	95,3	86,7	95,3	86,7
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2,1	2,3	2,1	2,3
Nya förpliktelser under året	5,3	8,0	5,3	8,0
Övrig Post	0,3	-0,4	0,3	-0,4
Årets utbetalningar	-3,5	-3,0	-3,5	-3,0
Förändring av löneskatt	1,0	1,7	1,0	1,7
Totalt avsatt till pensioner	100,7	95,3	100,7	95,3
Aktualiseringsgrad	81 %	81 %	81 %	81 %

Not 15 Andra avsättningar	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Uppskjuten skatt i obeskattade reserver	1,5	1,5	0,0	0,0
Uppskjuten skatteskuld hänförlig till skillnad mellan skattemässiga och bokföringsmässiga avskrivningsplaner	4,5	2,5	0,0	0,0
Summa	6,0	4,0	0,0	0,0

Not 16 Långfristiga skulder	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Lån i banker och kreditinstitut	512,2	603,1	20,0	20,0
Skuld för anslutningsavgifter	8,3	7,6	8,3	7,6
Skuld investeringsfond VA	2,5	2,5	2,5	2,5
Skuldför investeringsbidrag	1,8	1,5	1,8	1,5
Summa	524,8	614,7	32,6	31,6
Genomsnittlig ränta	2,1 %	2,2 %	0,3 %	3,5 %
Genomsnittlig räntebindningstid	3 år	3 år	3 år	2 år
Lån som förfaller inom				
1 år	0,0	20,0	0,0	20,0
2-3 år	113,1	102,6	10,0	0,0
3-5 år	322,3	257,7	10,0	0,0
5- år	76,8	222,8	0,0	0,0
Kommunen använder Huvudmetoden avseende lånekostnader				

Not 17 Kortfristiga skulder	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Skulder till kreditinstitut	91,4	12,8	0,0	0,0
Leverantörsskulder	41,2	40,0	32,3	29,4
Upplupna semesterlöner inkl soc avg	30,3	28,1	30,3	28,1
Övriga skulder avseende personal	48,2	42,3	48,2	42,3
Övriga kortfristiga skulder	21,3	4,1	19,6	1,9
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	58,0	51,4	44,5	37,8
Summa	290,3	178,8	174,8	139,6

Not 18 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Ingående ansvarsförbindelse	210,5	221,5	210,5	221,5
Förtroendevalda tillkommer	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräkning	1,5	1,5	1,5	1,5
Basbeloppsuppräkning	4,9	5,4	4,9	5,4
Ändrad diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny intjänande	-0,4	0,5	-0,4	0,5
Övrig post	-3,3	-8,2	-3,3	-8,2
Årets utbetalningar	-10,3	-10,3	-10,3	-10,3
Summa pensionsförpliktelser	202,9	210,4	202,9	210,4
Löneskatt	49,2	51,1	49,2	51,1
Utgående ansvarsförbindelse	252,0	261,6	252,0	261,6
Aktualiseringsgrad för underlaget	81 %	81 %	81 %	81 %
Pensionsstiftelse				
Ingående värde pensionsstiftelse	89,6	77,7	89,6	77,7
Årets värdeförändring	3,1	11,9	3,1	11,9
Gottgörelse	-6,2	0,0	-6,2	0,0
Utgående värde pensionsstiftelse	86,5	89,6	86,5	89,6

Not 19 Övriga ansvarsförbindelser	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Borgensåtaganden				
<u>Dotterbolag</u>				
Hebyfastigheter AB	0,0	0,0	228,5	235,1
Hebygårdar AB	0,0	0,0	355,1	360,8
<u>Övriga</u>				
Kommunalt förlustansvar för egna hem				
Vafab Miljö AB	12,2	10,1	12,2	10,6
Sala-Heby Energi AB	33,2	16,0	33,2	26,0
Sala-Heby Energi Elnät AB	2,5	2,0	2,5	2,0
Summa	47,8	28,1	631,4	634,5

Not 20 Ej likviditetspåverkande poster	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Av- och nedskrivningar	37,7	30,4	6,3	7,1
Avsatt till pensioner	5,4	8,6	5,4	8,6
Löneskatt på Gottgörelse	1,2	0,0	1,2	0,0
Övriga avsättningar	2,0	0,8	0,0	0,0
Resultatfond VA	1,9	-3,1	1,9	-3,1
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0,3	0,3	0,3	0,3
Realisationsvinster/-förluster	-2,6	-0,4	-1,8	-0,3
Övrigt	0,0	0,1	0,0	0,1
SUMMA	46,0	36,7	13,4	12,7

Not 21 Leasing	Koncernen		Kommunen	
	2020-12	2019-12	2020-12	2019-12
Operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter				
Med förfall inom 1 år	2,8	3,5	2,8	3,2
Med förfall inom 1-5 år	3,2	5,7	3,1	4,3
Med förfall senare än 5 år	0,3	1,3	0,0	0,0
Summa	6,3	10,5	5,9	7,5
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	0,5	0,7	0,5	0,7
framtida finansiella kostnader	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Nuvärde minimileaseavgifter	0,5	0,6	0,5	0,6
Med förfall inom 1 år	0,3	0,1	0,3	0,1
Med förfall inom 1-5 år	0,2	0,4	0,2	0,4
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,5	0,5	0,5	0,5

Revisionsberättelse

Vi av fullmäktige utsedda revisorer, har under 2020 granskat kommunstyrelsens, beredningens och nämndernas verksamhet. I vår roll som lekmannarevisorer har vi även granskat verksamheten i kommunens bolag.

Granskningen har även omfattat den gemensamma överförmyndar-nämnden inom Uppsala län med Uppsala kommun som värdkommun samt samverkansnämnden för IT med Tierps kommun som värdkommun.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

De iakttagelser som gjorts finns redovisade i Revisorernas redogörelse för 2020 samt i de granskningsrapporter som överlämnas till fullmäktige (se förteckning i bilaga).

Vi bedömer sammantaget att styrelse, demokratiberedningen och nämnder i Heby kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Större negativa budgetavvikelser finns dock för Vård- och omsorgsnämnden med 7,8 mnkr, Utbildningsnämnden med 6,8 mnkr. Trots att nämnderna vidtagit diverse åtgärder under året har dessa inte varit tillräckliga för att nå den av kommunfullmäktige tilldelade budgeten.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

För 2020 redovisas ett överskott på 22,9 mnkr vilket innebär att resultatet är 10,3 mnkr högre än budgeterat. Ett bidragande skäl till det förbättrade resultatet är arbetet med olika åtgärder för att nå en balans i ekonomin samt ökade statsbidrag på grund av pandemin.

Vi bedömer att styrelsens, demokratiberedningens och nämndernas interna kontroll sammantaget har varit tillräcklig även om vissa brister har uppmärksamats, vilka framgår i revisorernas redogörelse för 2020.

Utifrån styrelsens och nämndernas beskrivningar av den internkontroll man genomfört så framgår det fortfarande vissa brister inom upphandling och avtalsefterlevnad.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen till viss del är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Kommunfullmäktige uppställt.

Vi bedömer att resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020. Av de tre finansiella målen har det om soliditet inte uppfyllts.

Vi bedömer att verksamhetens utfall bara delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda fem målen i budget 2020. Utifrån dessa mål har nämnderna och styrelse beslutat om egna effektmål, totalt 44 stycken. Av dessa har endast 12 bedömts vara uppfyllda, 17 effektmål bedöms vara delvis uppfyllda och 15 effektmål har inte uppfyllts.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen, demokratiberedningen och nämnderna och dess ledamöter ansvarsfrihet för 2020

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar IT-nämnden samt den gemensamma överförmyndarnämnden och dess ledamöter ansvarsfrihet för 2020.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2020 godkänns.

Heby den 6 april 2021

Sven Erik Eriksson Maire Lautakoski Jan Alriksson

Maud Plantin Pär Rickman Ulf Fahlstad

Jäv har anmälts av Maud Plantin avseende granskningen av överförmyndarnämnden.

Bilaga 1: Verksamhetsredovisning för nämnder och styrelse

Kommunstyrelsen

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Covid 19

2020 har präglats av omställning i kommunens och kommunstyrelsens verksamheter på grund av rådande pandemi Covid-19. Besök till kommunhus och andra arbetsplatser har minskat och distansarbete har blivit det normala för de flesta av kommunstyrelsens verksamheter. Vissa områden blev särskilt påverkade av pandemin då man fick ställa om till att arbeta med samordningen av insatser. Detta berör bland annat krisberedskap, näringsliv, kommunikation och medborgarservice. Internposten fick delvis ställas om till att leverera skyddsmaterial till äldreomsorgen. Under mars månad var Heby kommun i stabsläge under två dagar. Stabens uppdrag var att säkra tillgång på skyddsmaterial, vikarier till äldreomsorgen och stärka upp kommunikationen. Efter att staben avvecklades övergick dessa uppgifter till ordinarie organisation, som hunnit förbereda för det under tiden, med stöd från en förstärkt informations- och samordningsfunktion (ISF). ISF har sedan dess samverkat veckovis, liksom kommundirektörens ledningsgrupp, som förstärkts med nyckelfunktioner, en till tre gånger i veckan.

Andra delar av kommunorganisationen, framförallt kultur- och fritidsenheten, har stöttat upp kommunstyrelsens verksamhet så att lagstadgad verksamhet kan utföras. Väldigt mycket utvecklingsarbete har stoppats eller prioriterats ned.

Central förvaltning

På grund av smittorisken har de flesta möten med medborgare skett via telefon. Stora delar av utvecklingsarbetet inom digitalisering, kommunikation och telefoni har fått prioriterats ned. Hjälp från andra verksamheter och extern hjälp har periodvis varit nödvändig för att klara viss lagstadgad verksamhet, Medborgarservice har varit stängd för fysiska besök under perioder men successivt öppnat upp däremellan efter att rutinerna stärkts och skyddsglas sats upp i receptionen.

Gällande nämndadministrationen har fokus legat på att ställa om sammanträden till digitala sammanträden, och få till en bra digital mötesmiljö och stöd till alla förtroendevalda. Under perioden april-augusti har arkiv och registratur fått prioriterat det allra nödvändigaste på grund av en vakans, vilket inneburit att det förvaltningsövergripande arbetet framtagandet av nämndspecifika dokumenthanteringsplaner samt införande av E-arkiv har fått skjutas fram till 2021.

Även kommunikationsgruppens arbete har prioriterats om, då de under hela perioden arbetat med kommunikationen runt pandemin.

Räddningstjänst

2020 kan betraktas som ett normalår, både vad gäller antalet anledningar till utryckning såväl som storlek på inträffade händelser. Det som avviker är det milda vädret som förlänger brandrisksäsongen avsevärt. Från och med mars ställdes alla sjukvårds- och brandutbildningar in. För att minimera smitta så har uppdraget att göra brandtillsyner, kontroll av brandlarmanläggningar och handbrandsläckare inte fullgjorts.

Larmutrustning på samtliga brandstationer är utbytt under året. Utrustningen larmar ut kårerna vid larm. Den gamla larmutrustningen är 30-40 år gammal och upphör att gälla från och med januari 2021. Daedalos, ett operativt IT-stöd har uppgraderats under året. Systemet är stöd vid räddningsinsats och hanterar schema och är lönegrundande för både del- och heltid.

Flera anställda har haft smitta med Covid-19. För heltid löstes bemanningen genom att ändra från fyra skift till tre skift under de veckor som hade flest sjukdomsbortfall. Räddningschefen sa upp sig i juli för att börja arbeta i en annan kommun. Kommunchefen förordnade operativ chef som räddningschef under rekryteringsperioden.

Överförmyndarnämnd

Sedan 1 januari 2020 är FN:s Barnkonvention lag i Sverige. Inkorporeringen av konventionen har gett ett utvecklat och tydligare barnrättsfokus samtidigt som det kommer vidga barnets rätt att yttra sig i alla åtgärder som rör barnet. Under våren 2020 har nämndens ärendehanteringssystem uppgraderats. Uppgraderingen ska säkerställa ett mer digitaliserat arbetssätt, tydligare processer och mindre risk att ärenden tappas på grund av osäkerhet i bevakningar. Digitalisering är en utmaning för hela överförmyndarområdet, men Uppsala läns Överförmyndarnämnd har redan kommit långt i förhållande till Överförmyndare nationellt då vi sedan 2014 skannar in allt material och är mindre beroende av tillgång till akterna för att kunna handlägga våra

ärenden.

Överförmyndarnämnden verkar också i en styrgrupp för ett kommundemensamt projekt inom Uppsala kommun gällande Säkra meddelanden och e-underskrifter. Nämnden ämnar följa den digitala utvecklingen inom relevanta områden för att kunna säkerställa en effektiv och rättssäker överförmyndarverksamhet överlag.

Nämnden har inte sett någon ökad ärendemängd till följd av situationen med Covid-19 som uppstått under första halvan 2020. På sikt finns en risk för en viss ökning med hänsyn till att delar av befolkningen fått sämre ekonomi, psykisk ohälsa och sämre förutsättningar på grund av rådande samhällssituation. Detta är något som nämnden bevakar och utvärderar löpande. Det har inte varit några större avvikelser i möjligheten av att rekrytera nya ställföreträdare men det finns en lite större tveksamhet hos ställföreträdarna att ta nya uppdrag mot vad vi upplevt tidigare. Många ställföreträdare har en hög ålder och kan själva vara i riskgrupp för Covid-19. Nämnden ger löpande råd och söker utvecklingsmöjligheter hos externa parter för att ställföreträdarna ska kunna utföra sina uppdrag på distans så långt det är möjligt.

Krisberedskap

År 2020 domineras av Covid -19. I stort sett alla planerade aktiviteter inom krisledningsområdet ställdes in och ersattes av pandeminhantering. Krisledningsstaben blev aktiverad i mars och arbetade främst med att rekvirera skyddsmateriel, personalplanering och kommunikationsfrågor. Efter ett par dagar avaktiverades staben och arbetet övergick till en Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF-grupp). ISF-gruppen var aktiv fram till årsskiftet. Från och med våren var också Frivillig resursgrupp (FRG) anlitade av kommunen för att handla mat och göra apoteksärenden åt åldersgruppen 70 år och äldre.

Arbetsmarknadsenheten

Arbetet med arbetsmarknad har varit ett annorlunda år med anledning av Covid-19. Trots det har arbetet fortlöpt men med vissa anpassningar. CLL/AME som i slutet av 2019 rekryterat nya medarbetare (deltid), har under 2020 fokuserat på att genomlysna och analysera AMEs uppdrag och förutsättningar tillsammans med kommunens och kommuninvånarnas behov och pågående aktiviteter, i syfte att öka kunskap och förståelse för vad vi inom ramen för AME gör och vad som saknas inom Heby kommun.

Detta arbete har resulterat i två nya tydliga inriktningar/aktiviteter för 2021:

1. CLL/AME har beviljats medel (2021) genom den sociala hållbarhetsfonden i syfte att bygga upp *Portalen för livslångt lärande*.

2. Heby kommun har beviljats projektmedel för att starta upp en ny insats; *Plattform för individstöd i samverkan i Heby kommun – LOKUS* via Samordningsförbundet. Insatsen kommer att pågå i fyra år (2021-2024). Upphovet till ansökan är ett gemensamt identifierat behov av att ytterligare stärka och vidareutveckla nära operativa samverkansformer lokalt. Välfärdssystemen idag har en gemensam uppgift att fånga upp individer i samverkan och minimera risken att någon "faller mellan stolarna". Det finns ändå många som inte får möjlighet att ta del av de insatser som olika parter kan erbjuda.

Under år 2020 har CLL/AME administrerat och tillhandahållit Feriepraktikplatser till ungdomar födda 2003 och ungdomar som omfattas av KAA. Med anledning av Covid -9 kom beslut om att genomföra Feriepraktiken 2020 CLL/AME och arbetsgivare mycket sent till handa. Trots detta lyckades man få fram 30 feriepraktikplatser inom i huvudsak fritids, skola och Fun Camp. Heby kommun finansierade 10 Feriepraktikplatser och genom samverkan med Arbetsförmedlingen (Statligt bidrag; Sommarjobbssatsningen) finansierades ytterligare 20 feriepraktikplatser.

Under 2020 har CLL/AME även arbetat med att skapa kännedom och förutsättningar för Heby kommun att ta del av arbetsmarknadspolitiska insatser. I detta arbete har Extratjänster varit i fokus. Detta då en tidigare lokal överenskommelse mellan Heby kommun och fackförbundet Kommunal behövt ses över för att möjliggöra vägar framåt. Överenskommelsen har nu sagts upp och dialog och förhandling med Kommunal om tillsättning av extra tjänster inom Heby kommun pågår.

CLL/AME går ett nytt spännande år till mötes där både utformning och uppstart av *Portalen för Livslångt lärande* samt *Individstöd i samverkan* kommer att vara huvudspår. Inom ramen för detta arbete kommer samverkan och resurs- och kompetensutväxling mellan kommunens förvaltningar och verksamheter, samt externa parter vara i fokus, i syfte att:

- Skapa en god samverkansstruktur - och kultur
- Genom att utveckla nära samverkan mellan olika verksamheter bidra till effektiv användning av gemensamma resurser
- Underlätta och förbättra möjligheterna för individen att få rätt försörjning

- Öka andelen individer som tillgodogör sig arbetslivsinriktad rehabilitering och kommer vidare i rehabiliteringsprocessen

I detta arbete ser CLL/AME att nya strukturer och arbetsprocesser kommer att behöva utvecklas och fastslås, nya roller utformas och tillsätts, samt nya medarbetare att rekryteras efter behov

Näringsliv och landsbygdsutveckling

Ett stort fokus under året sedan pandemin startade i mars har legat på att stödja lokalt näringsliv, det har bland annat inneburit:

- Stödåtgärder till företagare beslutade av kommunstyrelsen i mars.
- Heby Företagsakut med kostnadsfri rådgivning kommunen tillsammans med Nyföretagarcentrum Norduppland, Almi Uppsala samt Arbetsförmedlingen i Uppsala län.
- Uppsökande verksamhet branschvis.
- Erbjuder matchning för att hitta eller anmäla sig som tillgänglig arbetskraft.
- Uppstart av nätverket #TillsammansförSalaHeby.

Företagarna i Hebys deltog på KF i juni för att hylla Årets Företagare och Årets Unga Företagare. Företagarnas regionchef för Mälardalen medverkade med analys av coronasituationen och påtalade den vikt lokala näringslivet har i kommunen.

En varuförsörjningsplan har tagits fram och antogs av kommunstyrelsen i november.

På grund av pandemin beslutades om att ställa in 2020 års upplaga av Fest i Heby. Men pandemin har inte bara lett till tråkigheter. Landsbygden är i många fall en stor vinnare, då resursmedvetenheten i landet och världen ökade och många av våra resurser tillverkas och finns på landsbygden. Även livskvaliteten på landsbygden blev plötsligt hårdvaluta, då reserestriktioner infördes och distansarbetande ökade. En effekt av det kan mycket troligt vara framgången för våra lokala initiativ med REKO-ringar, vilket det startats två stycken i kommunen under sommarsäsongen, i Östervåla respektive Tärnsjö.

Samhällsplanering

Planering

Inom arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Morgongåva börjar ett samrådsförslag att ta form. Under året har dialoger genomförts internt, externt och med invånarna. Planförslaget ska förankras internt och en beställd skyfallskartering ska arbetas in i planförslaget.

Under året har sex planer fått planuppdrag. Det gäller planerna DPä 392 "Nasaret 5", DP 393 "Forsbo 1:60 och del av 1:76", DP 394 "Horrsta Norra", DPä 395 "Ol-Jansberget, del av Hov 4:1", DP 397 "Tärnsjö 25:1 och 36:1" samt DP 396 "Verksamhetsmark Harbo Forsbo 1:66". Planuppdraget för DP 386 "Nordsjö 2:10, 8:1 m.fl." har ändrats till DP 386 "Nordsjö 2:84" och omfattar nu endast en fastighet. Planuppdraget för Vård- och omsorgsboende i Horrsta (alternativ lokalisering) har upphävts och ersatts av ovanstående planuppdrag för "Horrsta Norra". Planändring gällande Brända tomten, Hov 48:1 i Östervåla fick ett negativt planbesked.

Planarbete har påbörjats för sju planer: DPä 381 "Prästgården Östervåla", DP 376 "Tegelmästaren", DPä 392 "Nasaret 5", DPä 395 "Ol-Jansberget, del av Hov 4:1", DP 393 "Högtä" Forsbo 1:60 och del av 1:76, DP 394 "Horrsta Norra" och DP 388 "Horrsta backe etapp II". Planarbetet för DPä 381 "Prästgården Östervåla" har även avslutats på planintressentens begäran, likaså planarbetet för DP 377 Åmsjö 1:1 "Villatomter i Vittinge".

Sex detaljplaner har antagits och vunnit laga kraft. Det gäller planerna DPä 392 "Nasaret 5", DP 370 "Rävsjöbäcken", DP 375 "Harbonäs", DP 387 "Vård- och omsorgsboende i Heby", DPä 379 "Lättharven 4" samt DPä 374 "Gamla Wählstedts, Hov 47:1 Östervåla". DP 391 "Del av Morgongåva 15:14" har antagits och vann laga kraft januari 2021. Vid ingången av 2021 finns sex pågående detaljplaner och fyra vilande. I planlistan finns fem detaljplaner.

Arbetet med nytt kulturmiljöprogram i samarbete med Upplandsmuseet har fått uppdragsbeslut och startat. Tidsplanen sträcker sig fram till slutet av 2021.

Mark och exploatering

Fastigheten Västerlövsta Prästgård 2:2 har köpts in av Heby kommun och därefter sålts till byggföretaget Hajime AB för en köpeskilling på 14 710 560 kr. Hajime AB ska uppföra ett nytt vård- och omsorgsboende på fastigheten.

Kommunen köpte ett faktureringsprogram kallat ProjectCompanion, som en del av arbetet med att inventera kommunens alla arrende- och nyttjanderättsavtal. Programmet lagrar avtal, håller reda på faktureringsstider och tar fram årsresultat. Inköp av nytt system har underlättat arbetet med arrenden och gett oss bättre koll på avtal och fakturering. Vi har under året också övertagit viss fakturering av arrenden som tidigare legat på ekonomienheten respektive centralt i förvaltningen.

En ny markförvaltare påbörjade sin anställning på Mark- och planeringsenheten. Markförvaltaren arbetar med bland annat markupplåtelse, arrenden och förorenade områden. Arbetet med framtagande av ny markpolicy har fortsatt under året och beräknas att färdigställas år 2021.

Infrastruktur

Medborgarlöftet i Harbo genomfördes. Majoriteten av inkomna förslag rörde Trafikverkets vägar och vissa av synpunkterna omfattades redan av arbetet med ÅVS för väg 272. Det gör att kommunen inte kunnat genomföra några åtgärder.

Kommunen, regionen och företagen i Morgongåva företagspark fortsätter med projektet hållbara transporter i Morgongåva. Tre nya parter till projektet har tillkommit (Babyland, Widforss och Catena). Alla parter är överens om den gemensamma överenskommelsen och pressmeddelanden har gått ut. Fokus ligger nu på att arbeta med handlingsplan och genomföra åtgärder/aktiviteter.

Åtgärdsvalsstudien för väg 272 färdigställdes under året och åtgärdsvalsstudie för väg 72 påbörjades vid årsskiftet 2020/2021. Objekt till genomförandeplanen för åtgärder i transportsystemet är inskickat. Åtgärderna omfattar gång- och cykelvägar i/mellan Harbo och Östervåla, gång- och cykelvägar i Tärnsjö samt utredningar för åtgärder vid plankorsningen i Morgongåva.

Arbete med Riktlinjer för säkra skolvägar påbörjades under året.

Under året har även en tät dialog förts mellan kommunen och Region Uppsala om kommande bredbandsstöd från PTS under 2021. En tät dialog har också förts med Trafikverket och Region Uppsala om infrastruktur och plankorsningar i samband med arbetet med ny fördjupad översiktsplan i Morgongåva.

Kart- och mät

Upphandlingen för mätverksamhet slutfördes. Vinnare blev Metria AB. I samband med upphandlingen togs en ny taxa för nybyggnadskarta fram. Även en ny rutin för beställning av nybyggnadskarta har framarbetats. Under året har ett nytt kartsystem, Geosecma, införts och en internutbildning för användare samt användartester har genomförts.

Kommunens primärkarta (fil-baserad) konverterades till en digital primärkarta och i samband med det byggdes en databas för kommunens primärkarta. Detta skedde som ett första steg i förberedelserna för arbetet med en digital samhällsbyggnadsprocess.

Heby kommun övergick till höjdsystem RH 2000 den 1 januari 2021.

Rutin för framtagande av delegationslista, ajourhållning av byggnader, adresser och lägenheter i LINA samt beställning av inmätning till primärkartan har framarbetats. Hemsidan har också uppdaterats med mer utförlig information om adresser.

Externa utförare av kärnverksamhet

Utförare	År 2020	År 2019	Förändring	Kommentarer
Naturskog AB		0,6	-0,6	
Sala kommun	12,3	12,4	-0,1	Räddningstjänst
Tierps kommun	8,3	5,4	2,9	IT-centrum
Knivsta kommun	0,0	-0,1	0,1	
Uppsala kommun	1,8	1,9	-0,1	Överförmyndarnämnd
Summa	22,4	20,3	2,1	

År 2020 köpte kommunstyrelsen in kärnverksamhet till ett värde som är 2,1 miljoner högre än år 2019. Ökningen beror på att IT-centrum redovisade ett överskott 2019. för år 2020 redovisar verksamheten ett mindre underskott.

Ekonomisk uppföljning

Kommunstyrelsens ordinarie verksamhet

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	101,7	100,5	1,2	92,1
Kostnader	-179,6	-182,8	3,2	-169,3
Nettokostnad	-77,9	-82,2	4,4	-771
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	-1,5	-4,7	3,2	-3,4
Netto	-1,5	-4,7	3,2	-3,4

Arbetsmarknadsenheten

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	1,8	1,9	-0,2	1,7
Kostnader	-3,1	-3,2	0,1	-3,2
Nettokostnad	-1,3	-1,3	0,0	-1,5
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Omställningskostnader

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,0	-5,2	3,2	-7,4
Nettokostnad	-2,0	-5,2	3,2	-7,4
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Sociala investeringar

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	0,1	0,2	0,0	0,0
Kostnader	-0,6	-2,2	1,6	0,0
Nettokostnad	-0,5	-2,0	1,5	0,0
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Kommunstyrelsens ordinarie verksamhet

Verksamhet Miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Kommunfullmäktige</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,0	-2,4	0,5	-2,4
Nettokostnader	-2,0	-2,4	0,5	-2,4
<u>Demokratiberedningen</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,1	-0,2	0,1	-0,2
Nettokostnader	-0,1	-0,2	0,1	-0,2
<u>Revisionen</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,8	-0,9	0,1	-0,9
Nettokostnader	-0,8	-0,9	0,1	-0,9
<u>Kommunstyrelsen</u>				
<u>Politisk verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,2	-2,4	0,3	-2,3
Nettokostnader	-2,2	-2,4	0,3	-2,3
<u>Kommunstyrelsen operativa verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,7	-3,2	0,5	-4,3
Nettokostnader	-2,7	-3,2	0,5	-4,3
<u>Räddningstjänsten</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-14,4	-14,8	0,3	-14,4
Nettokostnader	-14,4	-14,8	0,3	-14,4
<u>Samverkansnämnden IT</u>				
Intäkter	7,6	7,5	0,2	0,1
Kostnader	-17,0	-18,0	1,1	-7,9
Nettokostnader	-9,3	-10,6	1,3	-7,8
<u>Överförmyndarnämnden</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-1,8	-2,0	0,2	-1,9
Nettokostnader	-1,8	-2,0	0,2	-1,9
<u>Arbetsmarknadsenheten</u>				
Intäkter	1,8	1,9	-0,2	1,7
Kostnader	-3,1	-3,2	0,1	-3,2
Nettokostnader	-1,3	-1,3	0,0	-1,5

Verksamhet Miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Central förvaltning</u>				
Intäkter	90,2	89,7	0,5	88,3
Kostnader	-128,9	-128,9	0,0	-124,9
Nettokostnader	-38,6	-39,1	0,5	-36,6
<u>Samhällsplanering</u>				
Intäkter	2,1	1,5	0,6	2,0
Kostnader	-6,7	-6,7	0,0	-6,9
Nettokostnader	-4,6	-5,2	0,7	-4,9
Summa intäkter	101,7	100,5	1,2	92,1
Summa kostnader	-179,6	-182,8	3,2	-169,3
Summa nettokostnad	-77,9	-82,2	4,4	-77,1

Omställningskostnader

Verksamhet Miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Personal	-0,5	-5,0	4,5	-6,2
Lokalkostnader	-0,5	-0,2	-0,3	-0,4
Övrigt	-1,0	0,0	-1,0	-0,9
Nettokostnad	-2,0	-5,2	3,2	-7,4

Sociala investeringar

Verksamhet, Miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Sociala investeringar	0,0	1,5	1,5	0,0
Dans utan krav	0,1	0,2	0,0	0,0
Funcamp	0,3	0,4	0,0	0,0
Nettokostnad	0,5	2,0	1,5	0,0

Kommentar till årets utfall

Kommunstyrelsen redovisar ett årsbokslut på +4,4 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige, Demokratiberedningen och revisionen redovisar en positiv budgetavvikelse med 0,7 miljoner kronor. Den största förklaringen låga sammanträdeskostnader.

Kommunstyrelsens egna delar redovisar en positiv budgetavvikelse på 2,5 miljoner kronor. Avvikelserna beror på lägre sammanträdeskostnader, 0,3 miljoner kronor, Föreningsavgifter, 0,5 miljoner kronor, Räddningstjänsten, 0,3 miljoner kronor, Överförmyndarnämnden, 0,2 miljoner kronor. Samverkansnämnden IT kapitalkostnader, 1,3 miljoner kronor.

Central förvaltning redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,5 miljoner kronor. Orsaken till avvikelsen är en sammantagen ekonomisk återhållsamhet, att avsatta medel inte har utnyttjats dels på grund av Covid 19 och dels effekt av vidtagna åtgärder för att uppnå de resultatkrav på minst 2 miljoner kronors överskott som beslutats.

Samhällsplanering redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,7 miljoner kronor. Överskottet beror framför allt på lägre personalkostnader på grund av föräldradedigheter, mindre konsultkostnader för detaljplaner och den kommande översiktsplanen samt även på att kostnader för egna detaljplaner till en del finansieras genom markintäkter.

Omställningskostnaderna redovisar en positiv budget avvikelse på 3,2 miljoner kronor.

Förklaringen till att sociala investeringar redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,5 miljoner kronor beror på att under året har det beviljats medel ur avsatt medel för sociala investeringar för två projekt. Dans utan krav 0,35 miljoner kronor och 0,17 miljoner kronor för Fun Camp.

Investeringar

Typ av investering	Bokslut 2020	Budget 2020 inkl överfört fr 2019	Avvikelse Helår	Överförs till 2021
Kommunstyrelsen				
E-arkiv	0,0	0,6	0,6	0
Tillgänglighet	0,0	0,6	0,6	0
Exploatering Kronan	0,0	0,0	0,0	0
Nätfunktionalitet	0,5	2,5	2,0	0,4
Tillväxtskapande	0,0	1,0	1,0	0
Markinköp Ösby	1,0	0	-1,0	0
Gäddsjö 4:7	0,0	0,0	0,0	0
Summa kommunstyrelsen	1,5	4,7	3,2	0,4

Åtgärdsplan: effektiviseringar och besparingar

Åtgärdsplan för att hantera underskott har inte varit aktuell att upprätta. Dock har återhållsamhet tillämpats för att klara av den effektivisering som beslutats om i mål och budget.

Uppföljning av internkontrollplan

Kommunstyrelsen har i samband med antagande av verksamhetsplan för 2020 beslutat om tre punkter för internkontroll.

Den första är hämtad från genomförd risk- och sårbarhetsanalys enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. I denna lyfts de brister eller utvecklingsområden som identifierats för att förbättra kommunens förmåga att klara en extraordinär händelse.

Kontrollpunkten var att **undersöka huruvida det finns reservkraft till de kommunala anläggningar som anses behöva kraftförsörjas vid händelse av en kris**. Granskningen redovisades på kommunstyrelsens sammanträde 26 januari 2021 och visade på tydliga brister i anläggningarna. Kommunstyrelsen gav därför förvaltningen i uppdrag att presentera en plan på åtgärder för att få till stånd ändamålsenlig kraftförsörjning för kommunens verksamheter.

Utöver detta kontrollområde fanns det motiv att genomföra internkontroll inom det ekonomiska området. Grundläggande för att nämndernas, styrelsen och fullmäktiges politiska intentioner och beslut ger avtryck i verksamheterna är att det finns fungerande ekonomiska styrmodeller i alla verksamheter. Modeller som styr hur medel fördelas. Det finns tecken på att detta brister i en del verksamheter, vilket leder till att fattade beslut inte får fullt genomslag men även till sämre effektivitet. Därför beslutades det att en granskning skulle göras av **Att avtal följs vid inköp i kommunens verksamheter och att avtal följs upp**.

Granskningen presenterades på kommunstyrelsens sammanträde i december 2020. Avtalstroheten följs upp utifrån en lista över leverantörer som respektive nämnd köpt varor eller tjänster från under 2019 och där avtal saknas i kommunens avtalsdatabas. Totalt bestod listan av 33 leverantörer. Utredningen visade att det ibland saknas kunskap runt vad offentlig upphandling innebär och att det behövs stöd i form av information om fastställda regler och riktlinjer. Det upplevs också som svårt att söka fram upphandlade avtal både i kommunens nya upphandlingssystem, Tendsign, men också i Kommentus.

Förvaltningen har därför tagit fram följande förslag på åtgärder:

- Förtydliga roller och ansvar kopplat till upphandlingsenheten
- Utbildning i kommunens upphandlingssystem Tendsign och i Kommentus avtalsdatabas.
- Förtydliga förvaltningarnas rutiner och processer avseende köp mot ramavtal.

En sista kontrollpunkt till 2020 års internkontrollplan berör kommunstyrelsens delegationsordning, nämligen **att delegationsbeslut redovisas till kommunstyrelsen på ett korrekt sätt**. Granskningen presenterades på kommunstyrelsens sammanträde i oktober 2021.

I utredningen har förvaltningen sett över vilka beslut som anmälts till kommunstyrelsen sedan 1 januari 2018 och samlat in svar från delegater gällande deras delegationer och bett dem uppskatta frekvensen per år för hur ofta de fattar beslut för respektive delegerad beslutsfunktion.

Sammanfattningsvis finns det en rutin för själva anmälan till kommunstyrelsen som fungerar och som liknar övriga kommuners rutiner för detta inom länet. Det finns en kompletterande rutin för att fånga upp oanmälda anställningsbeslut. Men det är svårare att fånga in i vilken omfattning det kan fattas delegationsbeslut som det inte finns någon dokumentation för. Undersökningen visar att det finns stora brister inom flera områden där beslutsfunktioner delegerats. Vilka konsekvenser detta kan få vet vi inte riktigt och det är möjligt att de inte är så stora, men frågan bör ändå utredas parallellt med att kunskapsnivån hos kommunstyrelsens delegater måste höjas. En annan fråga är om det är möjligt att skapa kompletterande stödrutiner för vissa typer av delegationsbeslut där det kan finnas dokumentation från andra system.

Kommunstyrelsen godkände rapporten men riktade kritik mot förvaltningen för att inte alla delegationsbeslut delges som de ska. Förvaltningen får i uppdrag att se över sina rutiner kring kommunstyrelsens delegationsordning och presentera en slutrapport i samband med Årsredovisning 2020.

Sedan dess har en avstämning gjorts med berörda delegater för att se över möjligheten att förbättra delegationsområden där det fanns tydliga skillnader mellan beslutsfrekvens och frekvens av anmälda beslut. Detta har lett till att stödrutiner tagits fram för områdena ekonomi, upphandling och avtal. Nu finns det extra stöd för att säkerställa att t.ex. tilldelningsbeslut och momsdeklarationer anmäls till kommunstyrelsen.

Uppföljning av näringslivsstrategin

Arbetet har blivit försenat till viss del på grund av pandemin. En del av strategins ambitioner kräver kommunikationsinsatser, och just den kompetensen är en av de som drabbats mest av pandemin. Det har varit tvunget att prioritera hårt. Det innebär att den aktivitetsplan för att genomföra näringslivsstrategin blir klar under 2021.

Redogörelse för arbetet med att implementera strategin:

Förbättringsområde 1:

Öka dialogen mellan näringslivet, tjänstepersoner och politiker.

Kommunikationsgruppen har tillsammans med näringslivet tagit fram en turistsida på kommunens hemsida samt en länk till Instagram. Sidan administreras av kommunens webmaster.

Aktivitet 1:

Webbsida – Utifrån och in perspektiv

- En ny ingång till hemsidan blev klar under året - För dig som företagare. Här samlas allt som rör företagare. Arbetet med pandemin och avvaktan på beslut om en ny plattform för hemsidan har gjort att arbetet är försenat.
- Förbättringar på hemsidan under "tomt och markförsäljning". Tydligare info om vad som gäller olika typer av markköp.
- Vi har lagt upp en intresseanmälan för företag att ta emot besök från kommunen.
- Upphandlarna ska presentera upphandlingslistan minst två gånger per år för Kommunstyrelsen och sedan ska listan finnas på hemsidan.

Aktivitet 2:

Sociala media – Facebook, Instagram.

- Satsat mer på facebook-annonser vid försäljning av tomter.
- jobbaihebykommun - Instagram för att beskriva hur det är att jobba i Heby kommun på de olika enheterna som beskrivs veckovis
- upplevhebykommun - Instagram som kompletterar besöksajten

Aktivitet 3:

Muntlig och skriftlig information - telefon, möten

- Cirka 250 företagskontakter under året för att söka upp företag under pandemin.
- Digitala dukade bord har genomförts under året. Exempelvis anordnat möte med fokus på näringslivet i Östervåla tillsammans med lokala företagare, politiker och tjänstepersoner.
- Möte med förenings- och näringsliv för att få input för att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för Morgongåva. Översiktsplanen kommer att visa hur olika mark och vattenområden ska utvecklas. Fokus på verksamheter.
- Nyhetsbrev från näringslivsstrategen skickas ut till näringslivet genom vårt företagsregister. Tre nyhetsbrev har skickats ut under 2020.
- Räddningstjänst har målsättningen att hinna med att träffa fler företag för att informera om hur regelverket är uppbyggt samt hur ett bra förebyggandearbete kan bedrivas.

Aktivitet 4:

Mötesplatser – Företagsträffar, Fokusgrupper, Företagsmingel, Kompetensutveckling

- Digitala möten eller telefonkonferenser med VD-Nätverket och besöksnäringsnätverket.

Förbättringsområde 2:

Öka matchning mellan näringslivets, skolans och arbetslivets behov.

Aktivitet 1:

Det entreprenöriella lärandet införs i Grundskolan

- Uppmuntrat Rektorerna/skolorna till ett nära samarbete med Ung Företagsamhet samt att arbeta med deras utbildningsmaterial Vårt samhälle och Se möjligheterna.
- Vi har startat ett värdegrundsarbete under 3 år tillsammans med LIKA OLIKA, ett socialt utbildningsföretag.

Aktivitet 2:

Hur hantera privatekonomin och gå vidare till att driva företag. Väv in denna kunskap i förskolan och Grundskolan

- Ung företagsamhet och Sala Sparbank utbildade tillsammans elever i åk 9 inom privatekonomi genom aktiviteten Framtidskoll med hjälp av läromedlet Din ekonomi och framtid.
- Rookie Startups genomfördes under fyra veckor i juni och juli 2020. 16 deltagare startade varav 14 fullföljde programmet.

Aktivitet 3:

Få företag att ta emot fler Praoelever och praktikanter

- Här var vi på väg att utöka kommunens samarbete med näringslivet och kommunens verksamheter. Tyvärr satte Covid 19 stopp för det eftersom ett fåtal praktikanter och inga praoplatser kunde erbjudas. I det fall det erbjöds har risk- och konsekvensanalyser genomförts.
- Kommunen har köpt in en modul till rekryteringsprogrammet Varbi, som organiserar och strukturerar processen kring feriepraktik. I detta program ser vi möjligheter att göra samordning av prao- och praktikplatser lokalt i Heby kommun. Under 2021 ska vi utforska möjligheterna att använda programmet.
- Företagarna i Heby har visat intresse för att hjälpa till med att anordna praoplatser hos privata företag. Vi fortsätter även arbetet med att kunna erbjuda platser i den kommunala verksamheten. Under 2021 kommer vi intensifiera arbetet med att organisera prao och praktikplatser.

Aktivitet 4:

Arbeta för att få till fler lärlingsprogram

- Kommunen har utvecklat och genomfört en solcellsmontörsutbildning på lärlingsnivå med gott resultat. 8 godkända studenter.
- En lärlingsutbildning mot undersköterska startade HT 2020. Vård- och Omsorgsförvaltningen har samverkat för att erbjuda APL platser till de studerande. 10 deltagare.
- Planering av en lärlingsutbildning för slaktare har inletts tillsammans med Företagarna Heby.
- Orienteringskurs för att stärka kompetensen inom IT i en mer digitaliserad värld har genomförts under VT 2020 för 13 deltagare.

Aktivitet 5:

Framtidsportal – grupp för samverkan skola - näringsliv

- Som tidigare beskrivet ska en analys av verktyget Varbi genomföras. Coronasituationen har gjort att

vi inte kommit vidare.

Aktivitet 6:

Ta fram en gemensam plan för entreprenöriellt lärande och studie- och yrkesvägledning från Förskolan till Vuxenutbildningen

- Planerna kunde inte genomföras under 2020. Vi startar upp arbetet VT 2021.

Förbättringsområde 3:

Förbättra service, bemötande och hantering av företag.

Kommunikationsgruppen, näringslivsstrategen och besöksnäringsgruppen har under 2020 tagit fram en ny turismsida för Heby kommun. Möjligheten för medborgarna att ta kontakt direkt med bygghandläggarna i Sala har genomförts genom att handläggarna har fått tillgång till behörighet och utbildning i systemet.

Strukturförändringar på bygg och miljö i Sala har skett under året. Detta har delvis begränsat deras möjligheter att samarbeta kring frågor som rör näringslivet.

Aktivitet 1:

Marknadsföra "Dukat bord"

- Information om hur vårt arbetssätt Dukat bord presenterad på hemsidan.
- Genomgång med ny verksamhetsansvarig på Bygg och Miljö om hur vi kan samverka i ärenden genom Dukat bord.
- Att det vid introduktion av nyanställda informeras om rutiner kring Dukat bord, NKI och konsultativt förhållningssätt och bemötande.

Aktivitet 2:

Upphandling

- Arbeta för att andelen lokalproducerade livsmedel successivt ska öka. I dagsläget finns avtal gällande lokalproducerad fisk och kött, dialog pågår inom Uppsam om att införa ett dynamiskt inköpssystem för att kunna köpa mindre partier lokalproducerade livsmedel.
- Uppföljning av befintliga avtal pågår.

Aktivitet 2:

Tillgänglig verksamhetsmark

- Nytt industriområde är utvecklat i Heby.
- Möjliggöra flytt av verksamhetsområde i Harbo - syftet är att möjliggöra för företagare att expandera.
- Fördjupad översiktsplan Morgongåva är under framtagande
- Arbete med en ny markpolicy är på gång. Policyn ska bidra till att tydliggöra Heby Kommuns ambitioner avseende mark gentemot intressenter samt skapa tydlighet vid hantering av markärenden som handlar om köp, försäljning, markupplåtelse eller avtal.

Aktivitet 3:

Infrastruktur - såväl väg- och järnvägar som infrastruktur för kommunikation.

- Trafiksäkerhetsåtgärder i Morgongåva företagspark i samband med Apotea 3. Trafikverket tar fram en åtgärdsvalsstudie för väg 72 och väg 272. Syftet är att hitta hållbara förslag på åtgärder för att förbättra trafiksituationer i kommunen.

Aktivitet 4:

Samverkan för förbättrad ärendehantering

- I uppstart av projekt görs en projektplanering och kommunikationsplan anpassad till projektets syfte och mål.
- Fortsatt internt samarbete inom bygg och miljö samt med andra enheter inom kommunen i gemensamma ärenden.
- Byggenheten har ambitionen att i ett aktivt deltagande informera och ta emot information från andra inom kommunen om hur processer kan effektiviseras kommunalt för att företagare eller medborgare ska bli så korrekt och effektivt bemötta som möjligt.

Aktivitet 5:

Informationsträffar - planprocessen, bygglov, upphandling, miljö m.m.

- Räddningstjänst planerade aktiviteter att träffa ett större antal fastighetsägare under slutet av 2020 alternativt början på 2021 för informationskväll har inte genomförts.
- Planerade träffar har fått ställas in på grund av arbete med pandemin. Samt svårigheten att hålla digitala möten med näringslivet.

Förbättringsområde 4:

Utveckla turism- och besöksnäringen

Aktivitet 1:

Arbeta fram en gemensam vision och målsättningar

- Fortsätta driva utvecklingen och den strategiska planeringen tillsammans med aktörerna i besöksnäringens nätverk. Nätverket består av de 115 aktörer som är presenterade på besökssajten Upplivehebykommun.se.
- Utvecklar en strategi för modern turistinformation där alla blir mer delaktiga. Vi ska tillhandahålla material såsom kommunkarta, affisch etc. Träffa en gemensam överenskommelse med alla aktörerna i nätverket. Resultatet ska bli att besökaren får turistinformation hos vem de än besöker. Målet är att samtliga ska bli ambassadörer för att uppleva Heby kommun.
- Projektet Gästen i fokus ska resultera att det finns Besökserviceplatser runt om i kommunen. Det är en enklare turistinformation, som är en mindre del av en annan verksamhet. Här får gästen hjälp av kunnig personal med enklare frågor samt tillgång till det material som tas fram under projektet. Ett avtal tecknas med Heby kommun.

Aktivitet 2:

Arbeta med att ta fram beskrivningar av nuläget, erbjudanden, nyckeltal, etc.

- Den utsedda arbetsgruppen i nätverket kartlade under 2019 nuläget med vilka besöksmål, upplevelser, boenden, handel, evenemang som finns över hela kommunen. Vad besöksanledningar kan vara - älgpark, fiske, fågelskådning, bad/camping, häst-aktiviteter m.m. Nyckeltal såsom antal sysselsatta, besökare, gästnätter och omsättning saknas och behöver kartläggas.

Aktivitet 3:

Ta fram en gemensam plattform

- Nulägesanalysen har varit utgångspunkt när vi har rekryterat besöksmål till besökssajten. Vi har arrangerat arbetsstugor i Morgongåva, Tärnsjö och Östervåla för att under pandemin fortsätta med telefonarbetsstugor för att möta och anmäla de aktörer som ville delta på besökssajten. Besöksnäringen drabbas hårdast under pandemin, så arbetet med besökssajten prioriterades.
- Sedan 15 juni 2020 har vi en turist- och besöks webb där vi har samlat kommunens besöksnäring under ett paraply. En sajt som visar både besökare och invånare vad som finns kring att uppleva, äta, bo, shoppa, tjänster och uthyrning samt skönhet och hälsa.
- Strategi för vårt Instagramkonto startades före sommaren.
- Annonsering om besökssajten i UNT och Sala Allehandas sommarbilagor.

Aktivitet 4:

Öka kännedom om varandras företag och erbjudanden

- Besöksnäringens nätverket startade utifrån en workshop Digital kommunikation i nov 2018 med 10 företagare. Under en heldag fick de kunskap om varandras verksamheter. Nätverket har under 2019 haft möten hos varandra för att arbeta med besöksnäringens strategin. Sedan besökssajten publicerades har vi genomfört månatliga digitala frukostmöten under hösten. Det är en utmaning att få deltagarna att ansluta sig till mötet. Planerad busstur runt besöksmålen ligger på is under pandemin. Besökssajten är en utmärkt plattform att ta reda på vad andra aktörer i kommunen erbjuder att uppleva.
- Det planerade projektet Gästen i fokus kommer att erbjuda workshops om Digital närvaro, Områdeskunskap och Värdskap. Det planeras en digital rundresa under våren 2021.
- Upphandlingsansvariga ska upphandla konferenser och liknande separat, dvs inte ansluta till större ramavtal, för att öka de lokala aktörernas möjlighet att kunna leverera till Heby kommun.
- Det har inte varit aktuellt att genomföra någon sådan upphandling under 2020, men vi är inte längre anslutna till något större ramavtal.

Aktivitet 5:

Öka samverkan mellan näringens företag

- Affärer skapas mellan människor, så under pandemin har våra coronasäkra digitala möten i besöksnäringens nätverket medfört att aktörerna har presenterat sig för varandra.

- Under ett av våra digitala frukostmöten med Besöksnätverket har fokus varit på hur företagen skulle kunna samverka.
- Det planerade projektet Gästen i fokus som startar under februari 2021 kommer ge möjlighet till ökad samverkan mellan deltagarna.
- Fest i Heby fortsätter att hålla sina arrangörsträffar lokaliserade ute hos olika aktörer, för att öka kännedomen om varandra och även förståelsen för våra aktörers förutsättningar. Inte aktuellt under pandemin.

Framtidsbedömning

Digitalisering av kommunens gemensamma processer

Utvecklingen av att digitalisera våra verksamhetsprocesser innebär en rad investeringar som vi kommer att behöva göra framöver. Under våren 2021 kommer införande av E-arkiv att påbörjas.

Kommunens hemsida har en mycket gammal plattform som inte längre går att uppdatera. En modern plattform är nödvändig för att ska kunna uppfylla nya lagkrav och behov på digitala tjänster inom alla våra verksamhetsområden.

En utredning är genomförd kring olika möjligheter att samverka om drift eller att drifva lönesystemet i egen regi. Att helt byta lönesystem, vilket är en grundförutsättning för att ingå i lönesamarbete i länet, kostar flera miljoner kronor och flera års omställningsarbete. Vi kan konstatera att vi har ett förmånligt pris för lönesystem idag genom samarbetet med Sala kommun. Heby kommun har valt att följa Sala kommun över i webbversionen. Viss risk finns att upphandling måste ske till 2022 för Sala kommun som är systemägare i samarbetet.

Heby kommun har en manuellt hanterad och tidskrävande rekryteringsprocess. Vi ser att antalet vakanta tjänster ökat de senaste åren, vilket gör att mycket arbetstid läggs på ren administration. Samtidigt blir kompetensförsörjningen allt mer utmanande för kommunen som arbetsgivare. Vi har svårt att nå rätt sökande med nuvarande rekryteringskanaler. Att annonsera i papperstidningar som vi gjort mycket tidigare är både dyrt och ger inte längre någon avkastning i form av sökanden. Däremot ser vi ett gott resultat av de senaste årens försök att annonsera digitalt.

Fördelar med en digitaliserad rekryteringsprocess är att administrationen förenklas samt att vi kan vässa vårt arbetsgivarvarumärke ytterligare.

- Flera arbetsuppgifter som idag genomförs vid varje rekrytering skulle kunna tas bort eller förenklas, vilket skulle spara arbetstid för många funktioner. Tid som istället skulle kunna läggas på t.ex. att analysera rekryteringsstatistik, utbilda chefer i kompetensbaserad rekrytering etc.
- Modern rekryteringskanal. Heby kommun är den enda kommunen i Uppsala län samt övriga angränsande kommuner som inte har ett rekryteringssystem. Detta kan vara till nackdel för Heby i konkurrensen bland sökande, då vårt ansökningsförfarande kan upplevas som daterat och krångligt. Detta innebär ett förenklat ansökningsförfarande där ansökan görs direkt i datorn eller genom koppling till ens LinkedIn-profil.

Arbetsmarknad - Vikten av lokal samordning

Välfärdsystemen idag har en gemensam uppgift att fånga upp individer i samverkan och minimera risken att någon "faller mellan stolarna". Det finns ändå många som inte får möjlighet att ta del av de insatser som olika parter kan erbjuda.

Nuvarande läge och efterföljningar i och med coronakrisen påverkar och kommer givetvis påverka alla våra enheters arbete under lång tid och det är därav extra viktigt att stärka tidig samverkan för de kommuninvånare som behöver det allra mest.

Heby kommun har det högsta ohälsotalet i Uppsala län och vi ser därför ett gemensamt behov av att i samverkan göra vad vi kan för att främja hälsa. Vi ser stora ekonomiska utmaningar som av alla parter kommer att kräva ett effektivt resursutnyttjande för att kunna ge stöd åt de som behöver. Heby kommun är inne i ett aktivt internt utvecklingsarbete både rörande skapande av nya insatser men även avseende intern förvaltningsövergripande samverkan. Det är därav väldigt angeläget att i kombination med denna utveckling parallellt vidareutveckla den externa samverkan med alla parter lokalt.

För *Heby kommun* är bland de största utmaningarna ett mer och mer ökat utanförskap hos unga. I Heby är gruppen unga som avslutat grundskolan med icke fullständiga betyg stor. Heby kommun har även identifierat flertalet personer som är sjukskrivna men saknar sjukpenningsgrundande inkomst. För att människor i Heby ska få ett jämställt och jämlikt stöd utifrån sina individuella behov har vi ett gemensamt ansvar att ge dessa individer stöd i samordning av rehabiliteringsinsatser oavsett ekonomisk ersättning, vilket också går i linje

med den viljeinriktningen som tecknats mellan Försäkringskassan och SKR nationellt. Heby har också identifierat den sårbara övergången för unga från aktivitetsersättning till annan planering/försörjning.

Det har skett flera förändringar som starkt påverkat Heby kommuns lokala samverkan runt individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Sedan hösten 2017 har Arbetsförmedlingen inte längre ett fysiskt kontor i Heby, ny samverkan upparbetades med Arbetsförmedlingen i Sala, som sedermera fick avslutas under sommaren 2019 då nytt beslut tagits att Heby kommun istället skulle tillhöra Arbetsförmedlingen i Uppsala. Parallellt med detta skedde olyckligt också den nationella omstruktureringen av AF som alltså påverkat Heby i dubbel bemärkelse med flertalet individer som "föll mellan stolarna" i överföringarna. Även samverkan med Försäkringskassan har påverkats till viss del med anledning av inre omorganiseringar och personalomsättning i gruppen som arbetat just gentemot Heby som geografiskt område. Parallellt med dessa ändrade förutsättningar pågår som nämnt ett internt utvecklingsarbete i kommunen för att bättre kunna stötta människor mot en förbättrad hälsa och arbete.

Också utifrån Heby kommuns stora geografiska spridning, begränsningar i kollektivtrafiken internt och att vare sig Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan finns lokaliserade i kommunen är det än mer viktigt med en lokal samverkansstruktur och tydliga kontaktvägar.

Heby kommun har en historik av olika typer av samverkansprojekt med goda individinriktade resultat där vart och ett av dem gjort avtryck. Den senast aktuella insatsen "Individstöd i samverkan- LOKUS" har haft stor påverkan på intern strukturell samverkan och arbetssätt i ordinarie verksamhet. I samband med Samordningsförbundets ändrade inriktning från fokus på projekt till mer fokus på långvariga samverkansinsatser sattes grunden för Hebys arbete med utveckling av långsiktig lokal samverkan. Fokus är på strukturpåverkan parallellt med individstöd för att nå en större andel av målgruppen i ordinarie verksamhet. Heby har tidigare beviljats medel för att utveckla den interna samverkan och det har fallit väl ut. Det finns en god grund för samverkan internt mellan funktioner och enheter i Heby. Det finns en påbörjad plattform för att samla den kommunala kompetensen och tillgången till kommunens "insats-palet" /verktygslåda. Heby är redo att fördjupa den externa samverkan för personer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Förändringsarbete av denna form på olika nivåer kräver tid. Det är angeläget att kunna fortsätta det påbörjade utvecklingsarbetet i samverkan för att bevara påbörjad utveckling och nå långsiktigt hållbara resultat.

Vi ser fortsatt behov av stöd på både individ- och strukturell nivå. En avsikt för att möta de lokala behoven är att samla olika professioner runt individen och samverka kring insatser.

Portalen för livslångt lärande

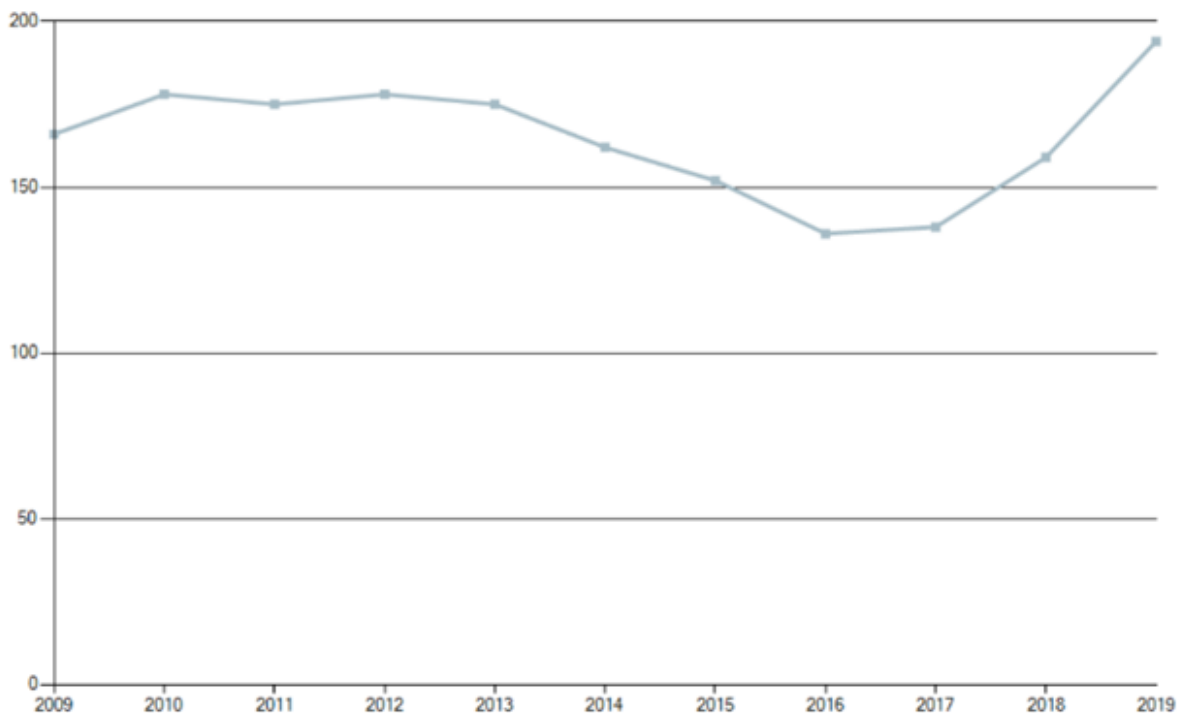
Det man ser i tider av ekonomisk instabilitet är att ungdomar riskerar arbetslöshet i högre utsträckning än äldre. De som Arbetsförmedlingen identifierat som extra sårbara grupper, med högre risk för arbetslöshet, är unga vuxna utrikes födda, unga utan gymnasieutbildning och individer med funktionsvariationer. Unga vuxna har inte bara en mer utsatt position på arbetsmarknaden, utan påverkas också mer negativt av arbetslöshet än äldre vuxna. Arbetslöshet har kopplingar till ohälsa hos samtliga åldersgrupper, framförallt minskat psykiskt välbefinnande. Samtidigt är också försörjningsproblemen den allra vanligaste orsaken till att unga vänder sig till socialtjänsten. Unga personer som varken studerar eller arbetar under övergångsfasen mellan ungdom och vuxenliv har en ökad risk för att hamna utanför arbetsmarknaden både på kort och lång sikt. Förutom att få ekonomiskt stöd via försörjningsstöd är det därför viktigt att de snabbt rustas för att kunna komma in på arbetsmarknaden eller påbörja studier. Planering i samverkan med Arbetsförmedlingen kan medverka till att den unga personen får relevanta insatser, men tröskeln in till AF:s insatser är ofta hög och förberedande eller kompletterande aktiviteter behövs.

Att tidigt identifiera problematiska livssituationer eller levnadsvanor är viktigt för att unga så snabbt som möjligt ska få relevanta insatser och aktiviteter. De gemensamma framgångsfaktorerna för insatser och aktiviteter som riktas till unga som befinner sig längre från arbetsmarknaden är individuell anpassning av stöd, insatser och aktiviteter samt att de utgår från ett helhetsperspektiv på den unges livssituation. Samverkan med andra aktörer är centralt.

I Heby kommun finns en stor och ökande andel unga och unga vuxna utan egen försörjning och sysselsättning. Tröskeln in till insatser från Arbetsförmedlingen eller till studier är hög och kommunen behöver skapa aktiviteter för att hjälpa dessa individer "över tröskeln".

Ökningen av andelen unga mellan 18-29 år på försörjningsstöd är anmärkningsvärd (se figur nedan). Vi ser behov av att utveckla utbudet av individcentrerade aktiviteter i syfte att stärka individer i sin utvecklingsprocess mot att återuppta studier och/eller finna lämpligt arbete för att vara självförsörjande och verka som goda samhällsmedborgare i Heby kommun. Det behövs aktiviteter som förbereder och kompletterar insatser och aktiviteter som kan erhållas från andra parter som t ex socialtjänst och arbetsförmedling. För att möta upp individuella behov och verkligen möta upp den unge där den är så behöver det finnas ett tillräckligt stort utbud av insatser och aktiviteter så att kommunen kan matcha individen till rätt form av aktivitet.

Ekonomiskt bistånd, Antal biståndsmottagare 18 år och äldre, Heby, Båda könen, Ålder: 18-29

Senast uppdaterad: 2020-09-23 (årsuppgifter 2017 - 2019).

Krisledning

Många av de planerade aktiviteterna och utbildningsinsatserna, både lokala och regionala, som inte kunde genomföras under 2020 på grund av pandemin kommer troligtvis att genomföras under 2021. Med anledning därav kommer troligtvis 2021 bli ett år då vi fortfarande arbetar mycket med Corona men också försöker att arbeta ikapp med det som inte kunde genomföras under 2020.

Landsbygdsutveckling

På grund av Coronakrisen så har intresset för den lokala matproduktionen, distansarbete, hemester, friluftsliv och boende på landsbygden ökat, vilket landsbygdsutvecklaren kommer att arbeta vidare med under 2020/2021.

Näringsliv

Det är komplicerat att göra en prognos för framtiden när vi inte vet hur pandemin kommer att påverka vårt näringsliv, 62% av aktiebolagen i Heby kommun har bättre lönsamhet och tillväxt än genomsnittet i sin bransch. Det har gått bra för näringslivet utifrån det senaste bokslutet från 2019. Men hur kommer de att klara sig de närmaste åren?

I Företagarundersökningen som genomfördes under maj/juni framkom att coronapandemin har orsakat allvarlig skada hos 27% av regionens företag. Även om näringslivet nu är försiktigt positiva så är läget högst osäkert för drygt en fjärdedel av företagen. 10% av regionens företag lever under en extrem påverkan med en mycket svag uthållighet. 17% av regionens företag lever under en mycket oroande påverkan med en uthållighet på 1-6 månader. Men många av företagen som ännu inte påverkats nämnvärt kommer att påverkas om pandemin fortsätter. Analysen visar att det är viktigt att vi fortsätter med vår uppsökande verksamhet. Viktigt att även hylla de företagen som går bra i kommunen. Skapa förutsättningar för samarbeten mellan företag och branscher.

Heby kommun har under året försämrat sitt betyg i både NKI och Företagsklimatrankingen.

Nu ska vi förankra från ledare till medarbetare och arbeta tillsammans utifrån de fyra förbättringsområden i näringslivsstrategi. Kroka arm med Företagarna i Heby kommun. Vi ska även kommunicera externt våra löften för att uppfylla målen i näringslivsstrategin!

Samhällsplanering

Hela Mälardalsregionen har under de senaste åren sett en stark tillväxt. Tillväxten kommer sannolikt att fortsätta, men vi vet inte i vilket tempo och vad som kommer att efterfrågas. Ska vi satsa på villatomter, flerbostadshus eller verksamhetsmark och i vilka tätorter är efterfrågan störst? Utmaningarna består i att exploatera i en "lagom" takt utifrån efterfrågan och att göra rätt prioriteringar, samtidigt som vi bevarar de värden som gör Heby kommun attraktiv.

För att kunna möta efterfrågan är det viktigt att vi kan vara snabba och smidiga samt ge ett gott bemötande. En viktig del i detta är ta fram de planeringsunderlag som behövs. Det handlar exempelvis om inventering av våtmarker och skogspartier i tätortsnära lägen, klimatanpassning samt kommande krav kring EU-direktiv för vattenskyddsområden. Det är också viktigt att planarbetet, såväl översiktsplan som detaljplaner, "hänger med" eller helst ligger steget före. Planeringsunderlag och detaljplaner är också viktiga verktyg för att bevara de värden som gör vår kommun attraktiv och se till att dessa inte förstörs eller byggs bort.

En annan viktig del för att kunna möjliggöra tillväxt och möta de krav som ställs är digitalisering. Digitalisering handlar för oss både om nya e-tjänster, att tillgängliggöra ytterligare information på exempelvis hemsidan i lättåtkomligt format men också att digitalisera och effektivisera våra interna processer. Nationellt pågår ett stort arbete med en digital samhällsbyggnadsprocess med målbild 2027. Ett stort första steg kommer bli att arbeta med digitala detaljplaner, vilket beräknas påbörjas år 2021. Arbetet med digitalisering medför kostnader både i tid och pengar och vi behöver också mycket hjälp och stöd kring de mer tekniska frågorna.

Verksamheten har inte märkt någon större påverkan pga. pandemin. Den stora förändringen är ett högre tryck på alla typer av naturområden och att människor får upp ögonen för sin hemmiljö på ett annat sätt, vilket kan komma att ställa ökade krav framöver. Även fiberutbyggnad är en högst aktuell fråga när allt fler arbetar hemifrån och Skype-möten blivit en del av vår vardag. Eventuellt kan pandemin och dess följder framöver påverka företag och privatpersoners ekonomiska möjlighet att genomföra projekt, både gällande privata detaljplaner, markköp och byggnation.

Avslutningsvis är även fortsatt samarbete en nyckel för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Det handlar om samarbete såväl mellan nämnderna, inom tjänstemannaorganisationen men även med olika externa aktörer. Vi behöver hjälpas åt att tillsammans tänka långsiktigt och strategiskt. Det är ett stort och resurskrävande arbete som behövs för att den hållbara tillväxten ska kunna fortsätta.

Turism/Besöksnäring

Under 2020 har den nya besökssajten lanserats och kommer löpande förbättras. Vi har påbörjat arbetet med att utveckla en strategi för modern turistinformation där alla aktörer blir mer delaktiga. Den gemensam överenskommelse med alla aktörerna på besökssajten kommer gör att besökaren får turistinformation hos vem de än besöker.

Målet är att samtliga aktörer i besöksnäringen ska bli ambassadörer för att uppleva Heby kommun. Aktörerna kommer att lära känna varandra. Vi startar upp arbete kring paketering.

Målsättningen **under 2021-2022** är att utöka samarbeten för att utveckla besöksnäringen i Heby kommun. Att ta vara på våra unika besöksmål - Biosfärområdet i nationalparken, Utveckla Östa området. Travsporten på Julmyra. Djurupplevelser med bufflar och älgar. Med hjälp av projektet Gästen i fokus ska vi söka efter aktörer som kan agera som en så kallad Besöksserviceplats. Det är en plats för enklare turistinformation, som är en mindre del av en annan verksamhet.

Kommunfullmäktiges inriktningar med uppföljning; uppföljning av effektmål och mått

Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.

Effektmål	Mått
Räddningstjänstens förmåga att hantera bränder och trafikolyckor ska förbättras till 2022 jämfört med 2020	
Kommentar 2021-03-08	
Även om 2020 var ett normalt år på många sätt så ställdes utbildningar in på grund av pandemin. Förmågan	

Effektmål	Mått
<p>kommer att förbättras löpande, och prognosen är att målet nås. Teknisk utveckling utgör en utmaning. Solceller på byggnader, batterier i fordon är exempel på ny teknik som innebär en ny typ av risker som räddningstjänsten måste följa och utbilda sig och öva för.</p>	
<p>Den enskildes medvetande om brandrisker och agerande vid bränder ska förbättras till 2022 jämfört med 2020.</p> <p>Kommentar 2021-03-09</p> <p>♦</p> <p>På grund av Coronapandemin har detta år varit ett år med lägre/färre aktiviteter riktade mot medborgarna. Det innebär att vi inte har kommit fram så långt som vi hade hoppats på detta område. Det kommer istället att behöva prioriteras kommande år om målet ska uppfyllas.</p>	<p>Räddningstjänsten har genomfört övningar riktade mot medborgare för att öka medvetenheten</p>
<p>Kommunen ska ha en god förmåga att hantera allvarliga och extraordinära händelser</p> <p>Kommentar 2021-03-08</p> <p>♦</p> <p>Heby kommuns krisledning är väl tränat genom deltagande övning Havsörn (höst 2019) och totalförsvarsövning (vinter 2020). Ett lokalt säkerhetsstyrningsråd var förberett för att bildas i mars 2020. Detta fick senare läggas, antagligen ett helt år, på grund av pandemin. Anledningen till detta var att fysiska möten anses nödvändiga i starten, samt, framförallt, att de ledande funktionerna som behövs vid bildandet samtliga blev helt upptagna med att hantera pandemin. Krisledningsnämnden har inte heller kunnat övas på grund av den. Säkerhetsgruppen var implementerad sedan tidigare och har kunnat genomföra digitala möten under flera tillfällen. Sammantaget anses kommunen förmåga att kunna hantera allvarliga och extraordinära händelser vara god, men hälften av måtten är inte uppfyllda. Organisationen har testats i skarpt läge under 2020 och har överlag klarat dessa prövningar med gott resultat. Detta berodde i korthet på att vi under många år har byggt upp en stabsorganisation och tränat den återkommande, med viss upptrappning strax innan pandemin. Det fanns en stabil kunskapsgrund. Även om pandemin ställde oväntade och nya krav på organisationen fungerade rutinerna som de skulle. De luckor som fanns i förberedelserna, till exempel hade kommunen inte en pandemiplan (vilket inte är lagstadgat) kunde i och med detta fyllas med relativt enkla grepp</p>	<p>Krisledningsnämnden har genomfört en övning under 2020</p> <p>Möten för funktionen som samordnar säkerhetsfrågor har genomförts vid minst 2 tillfällen</p> <p>Ett lokalt säkerhetsråd är bildat</p> <p>♦</p> <p>Samtliga positioner i krisledningsstaben är bemannade</p>
<p>Heby kommun ska vara inkluderande och jämställd och ge medborgarna förutsättningar för egen försörjning</p> <p>Kommentar 2021-03-09</p> <p>■</p> <p>Sammantaget har kommunen de senaste åren kommit igång med flera insatser för att förbättra möjligheten till egen försörjning, och mer kommer i och med sociala investeringar 2021. Dock är statistiken som detta mål</p>	<p>Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar, ska minska/andel</p> <p>■</p> <p>Sysselsatta på dagarbetsmarknaden 20-64 år per 1000 invånare ska vara minst lika högt som 2018.</p>

Effektmål	Mått
<p>mäts mot vikande, varför målet inte anses som uppfyllt.</p> <p>Med anledning av det genomlysningsarbete som pågått och pågår inom ramen för KAA, där det förebyggande arbetet bland annat setts över, kan vi se om att verksamhetens målgrupp 16-20 år under en period kan komma att öka. Detta med anledning av att vi i och med verksamhetsgenomlysningen, tillsammans med tillsatta tjänster nu har förbättrat vår kapacitet samtidigt som kvalitetssäkrat våra arbetssätt för att snabbare och effektivare nå barn/ungdomar utan skoltillhörighet. Det förebyggande arbetet har bland annat förbättrats genom effektivare dialog med grundskola och ökad samverkan med andra kommuninstanser. Vi ser att det fortsatt finns mer att göra/önska för att säkerställa att ungdomarna slutför sina grundskole- (IMA) och gymnasiestudier. Ett förslag om Studie-lotsar har arbetats- och lagts fram till KS, men på grund av långdragen behandlingsprocess valde vi att dra tillbaka vår ansökan ur den Sociala investeringsfonden, då ett eventuellt beviljande skulle komma verksamheten för sent för att hinna rekrytera och formatera insatsen på ett framgångsrikt sätt.</p> <p>Arbetsmarknadsstatistiken gällande ungdomsarbetslöshet presenteras i maj 2021. För 2018 gick siffran på ungdomar och unga vuxna som står utanför arbetsmarknaden upp något. Förvärvsfrekvensen har ökat sedan 2009, men den trenden bröts förra året.</p> <p>För Målgruppen 20-24 år har ett arbete med att kartlägga och identifiera Heby kommuns behov, förutsättningar och uppdrag kopplat till kommunens Arbetsmarknadsenhet inletts.</p> <p>Gällande lärlingsutbildningar har under vt 2020 solcellsmontör, lärlingsvux på gymnasial nivå startats upp och genomfördes enligt plan.</p> <p>HT-20 startade också Undersköterska, lärlingsvux på Gymnasiell nivå. Pågår i skrivande stund enligt plan</p>	

Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Effektmål	Mått
<p>Heby kommun ska ha en långsiktig strategisk planering för tillväxt och landsbygdsutveckling</p> <p>Kommentar 2021-03-08</p> <p>År 2020 så ökade Heby kommuns befolkningsantal med 54 personer. Folkmängden har vuxit för åttonde året i rad och vi är nu 14 101 invånare. Ökningen beror främst på att 108 fler personer valde och hade möjligheten att flytta till Heby kommun jämfört med antalet flyttade från kommunen.</p> <p>Den naturliga befolkningstillväxten beskriver skillnaden mellan antal döda och antal födda. Under år 2020 avled 53 fler personer än antal födda, år 2019 var motsvarande siffra 27 fler avlidna än födda</p> <p>Näringslivsstrategin är en av utgångspunkterna till nämndernas och styrelsens verksamhetsplaner avseende effektmål och förvaltningens tillhörande aktiviteter. Den är även ett av medskicken i kommunstyrelsens planeringsdirektiv. Under 2021 sammanställer vi en aktivitetsplan med de löften varje enhet har, som sedan</p>	<p>Företagsklimatet ska förbättras eller ligga på samma nivå som 2019</p> <p>Inflyttningsnetto, öka</p> <p>Nöjd-region-index, ska förbättras jämfört med föregående mätning</p> <p>Allmänhetens attityder till företagande, förbättras jämfört med 2019</p>

Effektmål	Mått
<p>publiceras på hemsidan. Den interna arbetsgruppen som jobbat med näringslivsstrategin under 2019 har fortsatt att jobba tillsammans.</p> <p>Ett planförslag för mark- och vattenanvändningen i Morgongåva tätort samt en lösning för hållbara transporter kring e-handeln håller på att tas fram respektive genomförs. Planförslaget ska bland annat möjliggöra etablering av verksamheter och nya bostadsområden samt utveckla tätortens grönstruktur.</p>	
<p>Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv arbetsgivare med en medveten strategi för kompetensför-sörjning och moderna verktyg för rekrytering</p> <p>Kommentar 2021-03-01</p> <p>Två mått är uppnått, tre är delvis uppnådda och ett mått uppnås inte.</p> <p>Målsättningen för 2020 har varit att HME-index för Heby kommun ska ligga över 80 inom alla tre delområden. Detta har uppfyllts då HME-index 2020 landar på 82 (motivation), 81 (ledning) och 80 (styrning) för respektive delområden vilket ger ett totalt HME på 81. Det sammantagna resultatet är lika som 2019 (81) men lägre än 2018 (83) och 2017 (82) med högre än 2015 (76).</p> <p>Heby kommun genomför lönekartläggning en gång per år (jmf tidigare vart tredje år):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diskrimineringslagens krav - Kommunens ambition att vara en modern, attraktiv och jämställd arbetsgivare som arbetar aktivt för att upprätthålla jämställda löne- och anställningsvillkor. - Syftet är att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. <p>I samband med löneöversyn 2020 verkställdes lönepolitiskt beslut i Personutskottet (Pu) om att undersköterskor och vårdbiträden inom hemtjänsten ska utifrån lönekartläggningen 2019 generera ett extra utrymme om 100 kr utöver vad det centrala avtalet kommer att ange, att fördelas individuellt och differentierat och ska avspegla uppnådda mål och resultat.</p> <p>Under 2020 har ingen lönekartläggning kunnat göras färdig då centrala löneavtal för Kommunal, Ledarna, SSR och Vision försenades och blev först klara i november och ny lön för dessa yrkesgrupper i december 2020. Genomsnittslönen i Heby kommun är 31 607 kr per månad. På en övergripande nivå har skillnaden mellan män och kvinnors medellön minskad för varje år. 2020 är skillnaden 1 441 kr, vilket är minsta noterade skillnaden genom åren. Det finns sakliga förklaringar till löneskillnaden som har med arbetets innehåll och svårighetsgrad att göra.</p> <p>Påståendet om att rekommendera andra att söka jobb slutar på 3,85 för 2020 jämfört med 3,80 2019. Andelen ökar och måttet är uppfyllt.</p> <p>Påståendena "Jag ser mig själv arbeta kvar inom Heby kommun om två år (eller om detta infaller tidigare, till min pension eller när min tidsbegränsade anställning upphör)". Resultat 2020 är 4,0 jämfört med 3,97 2019. Andel ökar och måttet är uppfyllt.</p> <p>Ungas korttidsfrånvaro är särskilt hög och har ökat de</p>	<p>Öka andelen sökande till våra tjänster från 2019</p> <hr/> <p>Hållbart medarbetarindex - över 82 Delindexen över 80 för Motivation, Ledarskap och Styrning</p> <hr/> <p>Löneskillnader mellan män och kvinnor som saknas skäl原因 ska minska.</p> <hr/> <p>Medarbetare som kan tänka sig att rekommendera andra att söka jobb inom Heby kommun, andel ökar</p> <hr/> <p>Medarbetare som vill arbeta kvar inom Heby kommun om två år, andel ökar</p> <hr/> <p>Sjukfrånvaro i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden i åldersgruppen 29 år eller yngre, minskar</p> <hr/> <p>Total sjukfrånvaro, minskar</p>

Effektmål	Mått
<p>senaste åren. Gruppen medarbetare under 29 år är för andra året i rad den åldersgrupp med högsta sjukfrånvaron i Heby kommun.</p> <p>Sjukfrånvaron i Heby kommun har ökat under 2020 ordentligt. Mycket kan härledas till den pågående pandemin. Regering och myndigheters rekommendation att stanna hemma vid minsta lilla sjukdomskänsla är självklart bidragande.</p> <p>I Heby kommun kan följande trender och mönster skönjas i sjukfrånvaro 2020: Ökad korttidsfrånvaro – mer frånvaro och fler personer. Långtidsfrånvaron konstant. Svårare att få vård, längre väntan. Fler återbud. Psykisk ohälsa och missbruk. Svårare för oss som arbetsgivare att hantera sjukfall och sätta in åtgärder. Försäkringskassan och vården har varit svåra att samarbeta med, upptagna av annat. Flera avslutade anställningar pga. ohälsa.</p>	
<p>Heby kommun ska ha en snabb och smidig hantering av detaljplaner</p> <p>Kommentar 2021-02-19</p> <p>Tid från planuppdrag till planstart har generellt legat under ett år. I vissa fall har det gått så fort som inom sex månader. Det finns några planer som inte har uppfyllt kriteriet under ett år, men i samtliga dessa fall har det varit externa faktorer som orsakat det, exempelvis att projektledare saknas på Trafikverket eller att planintressenten inte har kunnat ge oss tillräcklig information eller velat starta planarbetet. Generellt är vi i bra fas med planarbetet.</p>	<p>Tid från uppdrag till start på planarbete är högst ett år</p>

Heby kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet med en jämställd, växande och resursmedveten ekonomi.

Effektmål	Mått
<p>Heby kommun ska ha en ansvarsfull användning av sina lokaler</p> <p>Kommentar 2021-03-08</p> <p>Antal kvadratmeter verksamhetslokal har minskat med 3 % under 2020. En lokalgrupp som arbetar med skolstruktur bildades i början av året. Under våren har lokaler för 3 förskolor samt lokalen för Barn o utbildningsförvaltningen blivit uppsagda. Dessa verksamheter flyttas till lokaler vid andra verksamheter för att använda kommunens lokaler mer effektivt. Under våren har Barn och utbildningsnämnden beslutat att en förskola och en skola ska byggas i Vittinge samt att ett lokalbehovsprogram ska tas fram för Harboskolan. Programmet ska även innefatta lokaler för förskoleverksamheten för ett effektivt användande av lokalerna. Under hösten inleds arbetet med lokalstrukturplan 2021-2030 för verksamhetslokaler och i det deltar representanter från samtliga verksamheter. Programmet avses stå klart 2021.</p>	<p>Beläggningsgraden i kommunens lokaler ska öka jämfört med 2018</p>

Effektmål	Mått
<p>Heby kommun ska ha en långsiktig och strategisk ekonomisk planering</p> <p>Kommentar 2021-03-08</p> <p>Kommunfullmäktige beslutade den 26 november 2018 om tre nya finansiella mål som syftar till ett långsiktigt perspektiv, och dessa utgör också indikatorer till detta effektmål. Kommunens soliditet förbättrats, men inte lika mycket som för jämförbara kommuner. Målsättning om att resultat efter finansnetto ska uppgå till minst 2 % uppnåddes liksom målsättning om att förändring av skatter, statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ska vara större (i positiv riktning) än förändringen av kommunens nettokostnader.</p> <p>I mål och budgetarbetet har en ny resursfördelningsmodell implementerats som tar hänsyn till pris- och volymförändringar, effektiviseringar samt riktade besparingar mot de verksamheter som har högre kostnader än referenskostnad och/eller jämförbara kommuner.</p> <p>Inom ekonomistyrningsområdet har ekonomiska styrmodeller implementerats för att säkra en långsiktig ekonomisk planering inom följande områden; ramtilldelning i budget, redovisning av statsbidrag, fördelning av migrationspengarna mellan berörda verksamheter, köpa istället för att leasa, fördelning av gemensamma kostnader till vatten och avlopps verksamheterna, beräkning av skolpeng, resursfördelning fristående skolor, periodisering av redovisat utfall, resursfördelning av kostens kostnader, principer för beräkning av hyreskostnader tillsammans med Hebyfastigheter AB, fördelning av IT kostnader</p>	<p>Förändringen av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU) ska vara bättre än förändringen av nettokostnaderna.</p> <p>Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyra års period uppgå till minst två procent av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU).</p> <p>Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtagandena intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så en ökning sker årligen mot ett medeltal för jämförbara kommuner.</p>

Heby kommun ska ha en ekologisk hållbarhet och bidra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.

Effektmål	Mått
<p>Kommunens upphandlingar har alltid ett Agenda 2030-perspektiv</p> <p>Kommentar 2021-02-19</p> <p>Förfrågningsunderlagen har kravställningar utifrån Agenda 2030, i de upphandlingar där det enligt genomförd dokumentation bedöms som relevant. Visst arbete återstår.</p>	<p>En dokumentation har gjorts i varje upphandling om vilket/vilka mål inom Agenda 2030 upphandlingen har bäring på</p> <p>Förfrågningsunderlagen har kravställningar utifrån Agenda 2030, i de upphandlingar där det enligt genomförd dokumentation bedöms som relevant</p>
<p>Heby kommun ska öka andelen tjänsteresor med fossilfria drivmedel</p> <p>Kommentar 2021-02-12</p> <p>Ett administrationssystem för uppföljning och hanteringen av kommunens fordon är implementerat och tankkort och instruktioner för att kunna tanka HVO finns i våra fordon. En anvisning gällande tankning av HVO samt riktlinjer för kommunens fordonshantering är beslutade i december 2020. Andel biodrivmedel av total volym av drivmedel var 2018 24%, 2019 var den endast 9%. 2020 var andelen 26%.</p>	<p>Andelen fossilfritt drivmedel ökar jämfört med 2019</p>

Effektmål	Mått
-----------	------

Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.

Effektmål	Mått
Heby kommun ska ha digitaliseringslösningar och e-tjänster som bygger på strategiskt prioriterade verksamhetsbehov och kostnadsmedvetenhet	Medborgarnas helhetsbedömning av inflytande-Index – förbättras
	Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter Index - förbättras
<p>Kommentar 2021-02-12</p> <p>Antalet E-tjänster har ökat under perioden och målet bedöms kunna uppnås. Det tjänster som har lanserats handlar i första hand om anmälningar till olika aktiviteter hos kultur- och fritidsenheten, som anmälningar till musikskola, simskola, och Funcamp samt synpunkts-hantering. Dock har byggandet av e-tjänster pausat pga. av prioriterad implementering av systemförvaltningsmodell i våra verksamheter. Systemförvaltning är en modell för att säkerställa att kommunen underhåller och utvecklar våra verksamhetssystem på ett säkert, driftmässigt och kostnadseffektivt sätt. En god systemförvaltning är en grundförutsättning för fortsatt digitalisering.</p> <p>Gemensam upphandling med Östhammar och Knivsta av E-arkiv har skett under året. För Hebys räkning kommer E-arkiv att implementeras under hösten 2021.</p> <p>Gemensam upphandling av diariesystem pågår tillsammans med Tierp, Älvkarleby och Östhammar, Implementering kommer att ske under 2021.</p> <p>Verktyg och anvisningar för att hålla digitala sammanträden och möten har införskaffats. Dock återstår ett omfattande arbete som kommer fortgå under 2021.</p>	<p>Utbudet av e-tjänster ökar, jämfört med 2018.</p>

Sammanfattande kommentar

Effektmålen pekar till stor del ut områden där utvecklingsarbete behöver ske för att föra kommunen i en viss riktning. Under 2020 har utvecklingsarbetet i kommunen behövt stå tillbaka för att prioritera att möta pandemin på ett bra sätt. För kommunstyrelsen har det inneburit att det långsiktiga arbetet inom bland annat kris och beredskap, kommunikation, näringsliv, Agenda 2030 och lokalsamordning har försenats. Även arbetet med lönekartläggning påverkades av pandemin, då det behövde invänta att centrala avtal ingåtts vilket skedde först mot slutet av året. Det lokala näringslivet och arbetsmarknaden kan också antas ha påverkats av pandemin, även om statistiken på arbetsmarknadsfrågor publiceras först senare. Coronapandemin har också lett till ökad sjukfrånvaro och det är svårt att dra några slutsatser om hur vårt förebyggande arbete har fungerat när omständigheterna har varit så speciella. Det är ändå glädjande att man i höstens medarbetarenkät kan se att HME (index som mäter hållbart medarbetarengagemang) ligger kvar på en fortsatt hög nivå (81 p av 100).

Med det sagt, så finns det dock områden där man har nått i mål. Det rör effektmålet om detaljplaners handläggningstid, målet om lokalstrategiskt arbete och det om fossilfria drivmedel. Dessa effektmål bör ha effekt på såväl tillväxt, företagsklimat som klimatet - det är stora och viktiga frågor för såväl Heby kommun som dess omgivningar.

Inom de flesta områden finns det mer att göra innan man kan betrakta sig som klar med målet. Förutom de effektmål som har stött på problem i och med pandemin, har effektmålet om ekonomi en bit kvar, även om det rör sig i rätt riktning och det i år var soliditeten som gjorde att det inte blev en grön markering på detta. Även inom det mycket omfattande området digitalisering har vi en bit kvar, och så kommer det nog att vara även under kommande år. Det viktiga är dock att vi rör oss mot målet vilket även har skett under 2020. Arbetet med effektmålet som omfattar tillväxt och landsbygdsutveckling har även det till viss del påverkats av

pandemin. Här har man genomfört en stor del, men inte alla, av de planerade åtgärderna som tagits fram utifrån näringslivsstrategin. Man har också iordningställt mark för verksamheter och startat planering för ytterligare mark. Arbetet med planering och trafikåtgärder i Morgongåva har också kunnat drivas vidare.

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Förvaltningsövergripande

Den viktigaste händelsen har under året varit den pågående Covid-19 pandemin som till stor del präglat förvaltningens arbete. Under pandemins inledande fas genomfördes ett antal åtgärder för att minska risken för smittspridning i kommunala verksamheter. Bland annat har kommunens mötesplatser för äldre hållit stängt liksom att vissa typer av insatser har anpassats och i vissa fall har andra, mer lämpliga ur smittskyddshänseende, insatser erbjudits till de aktuella personerna. Bemanningläget har varit stabilt under året med en bra sommar trots pandemin. Undantag för sjuksköterskor där rekryteringsläget fortsatt är svårt.

Digitala mötesformer har blivit norm och distansarbete sker inom de verksamheter där det är möjligt, något som i huvudsak har fungerat bra då det handlar om en begränsad tidsperiod.

Verksamhet Individ och familjeomsorg (IFO) samt Bistånd

Generellt sett ses en ökning av antalet individer som är i behov av insatser från socialtjänsten. Som exempel har antalet orosanmälningar gällande barn ökat med 10 procent jämfört med tidigare år. Även på övriga områden inom IFO/Bistånd ökar antalet ärenden.

En annan förändring som är värd att reflektera över är att de individer som är i behov av socialtjänstens insatser har en alltmer komplex problematik där ofta flera olika insatser av olika karaktär är nödvändiga.

För att möta volymökningarna och den ökande problematiken med komplexa ärenden har ett stort och gemensamt arbete med "En socialtjänst" påbörjats som syftar till en ökad samverkan inom förvaltningen men också med externa aktörer. Syftet med arbetet är att dels att förbättra kvaliteten ytterligare för den enskilde individen men också för att säkerställa att verksamheten bedrivs så kostnadseffektivt som möjligt. Arbetet har sin grund i den externa analys av individ- och familjeomsorgen som genomfördes under 2019. Till det arbetet läggs också den samverkan med övriga förvaltningar runt det gemensamma effektmålet för barn och unga.

Verksamhet äldre- och funktionsstöd

Den pågående pandemin har överskuggat de flesta av händelserna under året. Det har pågått ett intensivt arbete med att implementera och följa de nya och ständigt förändrade riktlinjerna från berörda myndigheter. Riskbedömningar har gjorts och nya arbets sätt har tagits fram. En avdelning för avskild vård iordningställdes på Tegelbacken. Hälso- och sjukvårdsenheten skapade ett särskilt Covidteam som säkrat vården kring de brukare med misstänkt smitta och konstaterad covid-19 i våra verksamheter. Samtliga medarbetare, både chefer och omvårdnadspersonal har genomgått webbutbildningar för att öka kunskapen kring smittskydd och hygien. Materialförsörjningen har varit ansträngd periodvis men vi har inte stått utan material.

Besöksförbud på samtliga äldreboende infördes 13 mars. Brukare och närstående har dock beretts möjlighet att träffas utomhus på ett säkert sätt. Aktiviteter i form av musik och sångunderhållning har genomförts utomhus. Besöksförbudet hävdes i oktober men särskilda restriktioner finns fortsatt för besök.

Pandemin har påverkat volymerna inom samtliga områden där vi ser en minskning av antal brukare inom verksamheterna hemtjänst, Vård- och omsorgsboende, dagverksamheter och enheterna inom LSS. Heby kommun har haft begränsade utbrott av Covid-19 på sina boenden, inget utbrott inom ordinärt boende.

En förändring i platsantal genomförts på Korttidsenheten och Kvarnängens vård- och omsorgsboende i början av året. Båda enheterna har minskat 6 platser var.

Inom Funktionsstöd öppnade en gruppbostad i början på året. Åbygränd i Östervåla har sex platser varav 5 är belagda vid årsskiftet.

Externa utförare av kärnverksamhet

	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Politisk vht	0,0	0,0	0,0	0,0
Gemensam verksamhet	-0,4	-0,3	-0,1	-0,4
Äldreomsorg	-12,6	-7,6	-5,0	-8,4
Funktionsstöd	-17,8	-15,3	-2,6	-14,8
Individ- och familjeomsorg	-27,0	-21,4	-5,6	-33,9
Summa	-57,8	-44,6	-13,2	-57,4

Vård- och omsorgsnämnden köper tjänster av externa utförare främst på grund av komplexa ärenden där egen kompetens saknas. Andra orsaker är brist på egna boenden där volymen inte är tillräckligt stort för att kunna driva verksamhet i egen regi. Heby kommun är en liten kommun där det är svårt att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Under 2020 har vård- och omsorgsnämnden köpt extern verksamhet för 57,8 mkr vilket ligger i nivå med föregående år.

De flesta upphandlingar sker genom upphandlade ramavtal men ibland måste vissa avsteg tillämpas dels för att befintliga ramavtal inte har kunnat leverera den vård och behandling som behövs för vissa klienter/brukare men också för att det har saknats matchning utifrån behov. Ytterligare orsaker är avsaknad av tillgängliga platser och akuta bemanningssituationer.

Inom äldreomsorgen finns idag en privat utförare som bedriver verksamhet inom färdtjänst. Bemanningföretag för sjuksköterskor har används i större omfattning än föregående år på grund av rådande pandemi då det varit extra svårt att rekrytera legitimerad personal. Båda företagen bedriver verksamhet enligt kommunens förfrågningsunderlag och här finns också beskrivet hur uppföljning ska ske.

Inom boende LSS och socialpsykiatri har direktupphandling varit nödvändig då inga ramupphandlingar kunde matchas med brukarnas behov. Inom köpt verksamhet för personlig assistans har den assistansberättigade rätten att välja sina egna assistansanordnare det innebär att kommunen inte kan vara med och påverka någon upphandling. Däremot har nämnden upphandlat personlig assistans inklusive ansvaret för att tillhandahålla vikarie vid akut uppkomna situationer hos privata assistansanordnare för att bedriva kommunens egenverksamhet för personlig assistans. Under året har inga brukare valt det upphandlade bolaget.

En ökad komplexitet i ärenden inom individ- och familjeomsorgen, både på barn och familj och på vuxenheten har inneburit köp av extern vård i form av SiS-placeringar (vård enligt LVU och LVM). När vård enligt LVU, LVM eller SoL inte kan bedrivas på hemmaplan är det nödvändigt att köpa platser på HVB-hem och skyddade boenden. Med anledning av rådande pandemin har det under året varit svårt att rekrytera interna familjehem varvid köp av konsulentstött familjehemsvård varit nödvändig.

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	89,8	76,4	13,4	82,9
Kostnader	-448,9	-427,7	-21,1	-432,4
Nettokostnad	-359,1	-351,3	-7,8	-349,4
Investeringsbudget				
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	0	-2,9	2,9	-0,7
Netto	0	-2,9	2,9	-0,7

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter (tkr)	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Politisk verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-1,0	-1,0	0,0	-1,0
Nettokostnad	-1,0	-1,0	0,0	-1,0
<u>Gemensam vht</u>				
Intäkter	4,0	3,4	0,6	3,4
Kostnader	-31,2	-32,1	0,9	-30,3
Netto	-27,2	-28,7	1,5	-26,8
<u>Äldreomsorg</u>				
Intäkter	71,4	59,9	11,4	59,7
Kostnader	-252,3	-238,8	-13,6	-237,2
Netto	-181,0	-178,8	-2,1	-177,4
<u>Funktionsstöd</u>				
Intäkter	4,7	2,8	1,9	3,0
Kostnader	-76,0	-76,9	0,9	-69,4
Netto	-71,4	-74,2	2,8	-66,4
<u>Individ- och familjeomsorg</u>				
Intäkter	9,8	10,3	-0,6	16,7
Kostnader	-88,3	-79,0	-9,4	-94,6
Netto	-78,6	-68,6	-10,0	-77,9
Summa intäkter	89,8	76,4	13,4	82,9
Summa kostnader	-448,9	-427,7	-21,1	-432,4
Nettokostnad	-359,1	-351,3	-7,8	-349,4

Kommentar till årets utfall

Inför 2020 fick vård- och omsorgsnämnden ett effektiviseringskrav på 15,8 mkr. Det har visat sig svårt att minska kostnaderna och samtidigt klara de volymökningar utifrån lagkrav som ställs på verksamheterna framför allt inom individ- och familjeomsorgen där mängden orosanmälningar för barn och unga ökat kraftigt (10 %) jämfört med förra året.

Årets resultat visar jämfört med budget, ett underskott med 7,8 mkr. Avvikelsen utgör cirka 2,2 % av nämndens nettobudget på 351,3 mkr. Med i underskottet finns covidrelaterade kostnader som avser december på 1,5 mkr som inte kompenseras av staten, vilket också är den differens som skiljer det prognostiserade resultatet i augusti jämfört med årets utfall. Jämfört med förra året har intäkterna ökat med 8,3 % däremot har kostnaderna endast ökat med 3,8 %. Den stora intäktsökningen beror främst på den kompensation som staten betalat ut för merkostnader till följd av covid-19. Däremot ses en intäktsminskning inom individ- och familjeomsorgen som avser utbetalningar från Migrationsverket för ensamkommande. Anledningen är att

många ärenden kunnat avslutas och där den enskilde kan betraktas som vuxen och gå ut i självförsörjning. Intäkter som härrör intern hemtjänst uppgår till 39,0 mkr vilket är en ökning med ca 1,6 mkr. Samtidigt visar beställarsidan samma kostnadsökning. Ökningen beror främst på volymökning men också att ersättning betalats ut i större omfattning än tidigare pga. omvårdnad i glesbygd som har en högre timersättning.

Kostnadsökningen mellan åren förklaras dels av volymökningar inom IFOs barn- och familj men också inom hemtjänst där ökningen avser de första månaderna på året. Även inom funktionsstöd finns stora volymökningar främst inom boende LSS. En annan orsak till att kostnaderna ökar mellan åren är de kostnader som kan förknippas med den rådande pandemin. För dessa kostnader har förvaltningen kompenserats tom november 2020.

GEMENSAMT OMRÅDE, årets nettokostnadsavvikelse 1,5 mkr

Den positiva budgetavvikelsen kan härledas till föräldraledighet och sjukfrånvaro under perioden. Överskottet ökas på då en modul till verksamhetssystemet inte tas i drift i och med nytt upphandlat verksamhetssystem. Det nya verksamhetssystemet kommer att börja implementeras nästkommande år.

ÄLDREOMSORG, årets nettokostnadsavvikelse -2,1 mkr

Inom området äldre ses ett underskott för hemtjänst och hälso- och sjukvårdsenheten. Underskottet inom hemtjänst beror främst på att effektivitetsmättet 61 % ej uppnåtts. En orsak till detta är att det inte varit möjligt att ställa om bemanningen till den plötsliga volymsänkning som skedde i och med pandemin. Ytterligare orsak är de längre geografiska avstånden mellan brukarna som bidrar till lägre effektivitet på grund av längre restider. Det finns även ett orsakssamband med långa avstånd och många bilar som bidrar till att kostnaderna har varit höga i förhållande till antal utförda timmar. Hälso- och sjukvårdsenheten har under året haft svårigheter med rekrytering av legitimerad personal. I kombination med ett ökat behov av sjuksköterskor och ökad sjukfrånvaro i och med pandemin har bemanningsföretag under året anlitas i betydligt större omfattning jämfört med föregående år. Priserna för inhyrd personal har också ökat starkt under året. Övertidskostnaderna har också varit höga i och med det ansträngda bemanningsläget.

Färdtjänsten visar ett överskott som till stor del en effekt av den pågående pandemin då färre resenärer har rest. Även verksamheter som korttidsenheten, mötesplatser och dagvården visar ett överskott som en följd av covid-19 då volymen minskat och verksamheter varit tvungna att hålla stängt. Vård- och omsorgsboende visar budget i balans trots ökade kostnader i december som är relaterade till pandemin men som ej blivit kompenserade av staten. En förklaring till att verksamheten visar ett positivt resultat är att beläggningen varit lägre, även det sannolikt på grund av pågående pandemin. Den lägre beläggningen på korttidsenheten och vård- och omsorgsboende tillsammans med de stängningar av verksamheter som varit bidrar till att möjliggöra personalstrategiska åtgärder genom att personal kunnat anpassas utefter det lägre behovet.

FUNKTIONSSTÖD, årets nettokostnadsavvikelse 2,8 mkr

Den positiva budgetavvikelsen beror dels på ett minskat antal brukare med personlig assistans enligt LSS där Försäkringskassan tagit över besluten enligt Socialförsäkringsbalken (SFB), dels att kostnader för sjuklöner till externa utförare gällande personlig assistans har minskat med anledning av att dessa sjuklöner ersätts från Försäkringskassan under den rådande pandemin. Överskottet kan till viss del också förklaras med ändrade riktlinjer och rutiner vad gäller personlig assistans.

Daglig verksamhet visar också ett positivt resultat, överskottet är en effekt av pandemin då verksamheten haft färre deltagare vilket i sin tur lett till minskade personalkostnader och andra övriga kostnader.

Boende LSS uppvisar ett underskott som förklaras av volymökning inom både barn- och vuxenplaceringar samt en kostnadsökning på en befintlig placering. Även inom boende socialpsykiatri finns ett underskott då verksamheten haft volymökning. Vård- och omsorgsförvaltningen bedriver ingen verksamhet i egen regi varken för barnboende LSS eller boende socialpsykiatri utan måste därför köpa platser.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG, årets nettokostnadsavvikelse -10,0 mkr

Den största förklaringen till underskottet är förvaltningens insatser för barn- och unga. Verksamheten visar ett underskott på 9,7 mkr, som har att göra med placeringar. Antalet anmälningar om barn och unga har fortsatt att öka, vilket leder till fler insatser. Exempelvis har antalet dygn inom placeringar ökat med 12,1 % jämfört med förra året. Verksamheten har minskat mängden köpta tjänster från exempelvis privata vårdgivare och ersatt dem med lösningar på hemmaplan och egna familjehem. Av ökningen utgör ca 62 % placering i familjehem. Dessa insatser är mer kostnadseffektiva men volymökningen är större än vad som går att klara inom budgetramen.

Ett underskott ses också inom ekonomiskt bistånd som till stor del beror på volymökningar och skulle kunna vara ännu större om inte ersättningar från Migrationsverket och Försäkringskassan betalats ut. Flertalet stora familjer samt hushåll med omfattande och komplex social problematik har lett till en ökning av aktuella

hushåll. Den komplexa problematiken leder ofta till längre tid i bidragsberoende vilket drar upp kostnaderna för helåret. Dock viktigt att belysa att kostnaderna inte stigit i samma takt som volymökning av antal hushåll. Till viss del har detta också påverkats av att Försäkringskassan i många fall lättat sina bedömningar vid mindre omfattande sjukskrivningar och upplevelsen är att flera ansökningar om ersättningar till socialförsäkringen bifalls.

Placeringar inom IFO vuxen uppvisar budget i balans gällande institutionsboende totalt sett. Detta bedöms vara resultatet av ett åtgärdsarbete med kostnadseffektiva placeringar och träningslägenheter som alternativ till boende i stödboende som enheten genomfört. Alternativ behandlingslösning har testats under året där placering på stödboende eller i träningslägenhet kombinerats med primärbehandling i öppenvård för att hålla nere kostnaderna för heldygnsvård och samtidigt tillvarata resurser på hemmaplan. Detta har varit en medveten satsning över personalbudget för att istället få ned de höga kostnaderna för externt köpt institutionsvård. Det totala antalet placeringar i stödboende har under perioden kraftigt minskat gentemot åren 2018 och 2019.

Investeringar

Ändamål	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Överförs till 2021
Skrivare/kopiator	0,0	-0,6	0,6	
Arbets tekniska hjälpmedel	0,0	-0,2	0,2	
Inventarier LSS	0,0	-0,1	0,1	
Digitalisering	0,0	-2,0	2,0	
Summa	0,0	-2,9	2,9	

Investeringar

Årets avsatta investeringsmedel har ej använts. På grund av rådande pandemi har inte den planerade digitaliseringen kommit igång under året utan flyttas till nästa år.

Åtgärdsplan: effektiviseringar och besparingar

Under året har vård- och omsorgsnämnden haft ett effektiviseringskrav på 15,8 mkr.

Två åtgärder som togs beslut om var att minska platser inom vård- och omsorgsboende och korttidsboende för att ge utrymme till den volymökning som sågs inom boende LSS och hemtjänst. Åtgärderna har genomförts och ett internt LSS-boende öppnats för sex platser. Dock har volymökningen varit än större varpå externa placeringar varit nödvändig. Platsminskningen på korttidsboende har genomförts med lyckat resultat. Under året har verksamheten haft fortsatt låg beläggning som gjort att personal kunnat anpassas utefter det lägre behovet varav besparingen blivit högre än beräknat.

Hemtjänsten har inte uppnått planerad nyttjandegrad, 61 %. För att hitta nya arbetssätt att effektivisera hemtjänsten kommer förvaltningen se över tänkbara samverkansmöjligheter bl. a. med korttidsenheten för att få till en mer effektiv hemtjänst och korttidsverksamhet.

För att begränsa den stora volymökning som förväntas inom hemtjänsten har en översyn av riktlinjer inom biståndsenheten genomförts under året. Bland annat har en ny insats i form av assistans enligt SoL tillkommit. Insatsen kommer att ha en långsiktig påverkan på hemtjänstens volym då dessa tidigare beslutades som hemtjänst. Dessutom är ersättningen för assistans enligt SoL lägre än ersättning för hemtjänst vilket gör att kostnaderna kommer att sjunka. Assistans enligt SoL drivs ej i egen regi utan är upphandlat. Även maxtak för antalet beviljade timmar har införts. Gränsen är satt när behovet bättre och mer kostnadseffektivt kan erbjudas inom vård- och omsorgsboende. En översyn har också gjorts inom personlig assistans enligt LSS under året där särskilt fokus har legat på återsökningar från Försäkringskassan. I detta arbete har också en översyn av den schablonersättning som kommunen betalar till den assistansberättigade genomförts med en sänkning av ersättningsnivån som följd.

Inom verksamhetsområdet individ - och familjeomsorgen har arbetet med hemmaplanslösningar pågått under året. Detta har resulterat i fler avslutade placeringar, ändrade placeringsformer till förmån för mer kostnadseffektiva insatser. Sammantaget har institutionsplaceringarna minskat med 10,2 % jämfört med förra året. Den största förändringen ses inom område vuxen där ca 30,4 % minskat inom externa placeringar jämfört med förra året.

fört med 2019. Detta gör att kostnaderna minskar men inte tillräckligt för att hålla kostnaden för volymökningen inom den budgeterade ramen.

Ett aktivt arbete mot självförsörjning har också pågått vid försörjningsstödsenheten, detta för att minska antalet personer med ett långvarigt bidragsberoende. Resultatet av de vidtagna åtgärderna motverkas dock av ökade volymer till följd av ett ökat inflöde av ärenden.

Alla verksamheter har genom en optimerad resursanalys försökt anpassa schema och lagt en buffert för kommande behov av extra resurser vilket har gett effekt trots stora utmaningar under året då behovet varit mycket ansträngt pga. pandemin.

Uppföljning av internkontrollplan

Utifrån beslutad internkontrollplan den 11 december 2019, Von § 160, har en granskning skett för att kontrollera nyttjandegrad per fordon, kostnadsanalys per fordon och om det finns ändamålsenliga rutiner för hanteringen av vård- och omsorgsförvaltningens fordon.

Bedömningen grundar sig på de tre kontrollmoment som gjorts.

- Görs kostnadsanalyser på respektive fordon?
- Utförs analyser av nyttjandet för att använda vård- och omsorgsförvaltningens fordon på ett kostnadseffektivt sätt?
- Finns dokumenterade rutiner gällande vård- och omsorgsförvaltningens fordonshantering?

I rapporten för internkontroll framkom att det saknas centrala riktlinjer av kommunens leasingbilar men även att det saknas dokumenterade rutiner inom vård- och omsorgsförvaltningen för att säkerställa att förvaltningens fordon används på ett kostnadseffektivt sätt.

Under senare delen av året har flertalet åtgärder vidtagits för att tydliggöra hanteringen av fordonsflottan. En är den riktlinje som kommunstyrelsen tog beslut om den 2:a december 2020 gällande kommunens fordonshantering. En annan åtgärd som vidtagits för att förbättra styrningen av fordonsnyttjandet är den rutin som vård- och omsorgsförvaltningen upprättat. Den beskriver hur och när kostnadsuppföljningen och nyttjandegraden ska följas upp.

Ytterligare en rutin som beskriver förvaltningens fordonshantering har påbörjats och beräknas vara klar under första delen av 2021.

Uppföljning av näringslivsstrategin

Förvaltningen har endast hunnit informera om näringslivsstrategin då allt fokus varit styrt till arbetet runt smittsäkerhet och bemanning på grund av den rådande Covid 19-pandemin.

Framtidsbedömning

En tydlig trend i Sverige är att andelen barn och familjer som är i behov av insatser från socialtjänsten ökar. Det gäller även i Heby kommun där en kraftig ökning av både anmälningar och ansökningar förekommer inom barn och familj. Som ett led i det förebyggande arbetet kring barn och ungas psykiska hälsa krävs god samverkan mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden, vilket sker genom ett gemensamt effektmål.

Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin rapporterar att våld mot barn och psykisk ohälsa bland vuxna sannolikt kommer att öka i spåren av pandemin och dess påverkan på svensk ekonomi och arbetsmarknad. I Heby kommun fortsätter antalet hushåll med försörjningsstöd att öka. Bakom ökningen finns flera bidragande faktorer. Bland annat de nedskärningar som genomförts vid Arbetsförmedlingen, men också att flera nyanlända, som kommer ur etableringen står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Även i detta fall krävs samverkan, varpå ett gemensamt effektmål mellan kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden arbetats fram,

Socialstyrelsen rapporterar att andelen äldre som beviljats och fått hemtjänst för första gången minskade betydligt när tecknen på samhällsspridning av Covid-19 blev uppenbara i mars. En förklaring kan vara att många har avstått från att ansöka om hemtjänst utav rädsla för att smittas. Det medför i sin tur större svårigheter än tidigare att prognostisera hur behovet av hemtjänst kommer att se ut framöver i Heby kommun.

Den ökande andelen äldre med högre krav på kvalitet i kombination med att andelen personer i arbetsför ålder minskar, kräver aktivt arbete med att attrahera och behålla kompetenta medarbetare.

Den digitala utvecklingen går snabbt, vilket ställer krav på att förvaltningen ökar användandet av digitala lösningar. Dessutom blir ett digitalt utanförskap allt mer synligt, vilket medför en svårighet för vissa grupper att kunna ta del av samhällets välfärdssystem.

Kommunfullmäktiges inriktningar med uppföljning; uppföljning av effektmål och mått

Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.

Effektmål	Mått
	Ungas emotionella välbefinnande ska öka
	Ungas sociala välbefinnande ska öka

Effektmål	Mått								
<p>Med gemensamma krafter mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska barns och ungas upplevelse av god psykisk hälsa och därmed förutsättningar för att klara skolgången öka.</p> <p>Kommentar 2021-02-24</p> <p>Under året har arbetet med det gemensamma effektmålet påbörjats, men till viss del påverkats av pandemin. Det har bland annat hållits en förvaltningsöverskridande utvecklingsdag där tjänstemän och politiker deltagit för att skapa en gemensam målbild för prioriterade målgrupper. Det har också arrangerats en gemensam workshop tillsammans med representanter från de tre berörda förvaltningarna och Region Uppsala. Syftet var att hitta en gemensam samverkansmodell för att tidigt kunna ge stöd till barn och unga som befinner sig i ett skede av en ogynnsam utveckling. Styrgruppen för barn och unga har efter det börjat skissa på ett utkast till en sådan modell, vilket kommer att fortgå även 2021.</p> <p>Gruppen har också ansökt om och fått beviljat medel från sociala investeringsfonden i syfte att utveckla det förebyggande arbetet gentemot barn och unga. Exempel på en sådan förebyggande aktivitet var sommarens Fun Camp i Östa som genomfördes i samverkan med skola och socialtjänst. Det har också påbörjats ett arbete i förskolan, där öppenvården kopplats på och så småningom även BVC. Fokus är "tidig upptäckt" för att kunna samordna tidiga insatser.</p> <p>För att mäta resultatet har påståenden till den årliga trivselenkät som riktas till elever i årskurser 6-9 tagits fram. Det finns inget underlag från tidigare år för denna målgrupp, men för 2019 har ett sammanvägt snitt för elever i årskurser 7 och 9 använts som en form av referens (Liv och hälsa ung 2019). Vid en jämförelse med de sammanvägda snitten från 2019 har samtliga tre mått erhållit ett högre snitt i årets enkät. Eftersom resultatet inte är helt jämförbart med 2019 görs bedömningen att effektmålet är delvis uppnått. Arbetet kräver långsiktighet och är därför prioriterat även 2021.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1" data-bbox="209 1491 799 1921"> <thead> <tr> <th>Måluppfyllelse</th> <th>Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Ungas emotionella välbefinnande ska...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ungas sociala välbefinnande ska...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ungas psykiska välbefinnande ska...</td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått		Ungas emotionella välbefinnande ska...		Ungas sociala välbefinnande ska...		Ungas psykiska välbefinnande ska...	<p>Ungas psykiska välbefinnande ska öka</p>
Måluppfyllelse	Mått								
	Ungas emotionella välbefinnande ska...								
	Ungas sociala välbefinnande ska...								
	Ungas psykiska välbefinnande ska...								
<p>Förebygga missbruk av alkohol och narkotika genom förebyggande insatser till de barn, unga och unga vuxna som är aktuella inom socialtjänsten</p>	<p> Antal kortvariga insatser i form av motiverande samtal till unga och unga vuxna med riskbruk (alkohol och narkotika) ska öka</p>								

Effektmål	Mått						
<p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Under året har arbetet med att utveckla och implementera samverkansmodellen "EN socialtjänst" påbörjats. Samverkansmodellen syftar till att stärka samverkan mellan de aktörer inom socialtjänsten, som finns runt en klient eller en brukare. Arbetet kräver dock långsiktighet och har dessutom påverkats negativt av volymökningar och rådande pandemi, som krävt mycket resurser. Effektmålet är inte prioriterat 2021 då bedömningen är att det inom ramen för det gemensamma effektmålet kring barn och ungas psykiska hälsa, arbetas med förbyggande delar som antas få positiv effekt även på barn och ungas missbruk.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1" data-bbox="209 741 799 1317"> <thead> <tr> <th data-bbox="215 750 502 846">Måluppfyllelse</th> <th data-bbox="502 750 799 846">Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="215 846 502 1086"> </td> <td data-bbox="502 846 799 1086"> Antal kortvariga in- form av motiveran- till unga och unga med riskbruk (alko- narkotika) ska öka </td> </tr> <tr> <td data-bbox="215 1086 502 1317"> </td> <td data-bbox="502 1086 799 1317"> Antal föräldrainvol- insatser som bidra- skjuta upp alkohol/narkotikad- ska öka </td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått		Antal kortvariga in- form av motiveran- till unga och unga med riskbruk (alko- narkotika) ska öka		Antal föräldrainvol- insatser som bidra- skjuta upp alkohol/narkotikad- ska öka	<p>Antal föräldrainvolverande insatser som bidrar till att skjuta upp alkohol/narkotikadebuten ska öka</p>
Måluppfyllelse	Mått						
	Antal kortvariga in- form av motiveran- till unga och unga med riskbruk (alko- narkotika) ska öka						
	Antal föräldrainvol- insatser som bidra- skjuta upp alkohol/narkotikad- ska öka						
<p>Brukare inom äldreomsorgen ska vara trygga</p> <p>Kommentar</p>	<p>Andel äldre som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka</p> <p>Andel äldre som uppger att det känns tryggt att bo på vård- och omsorgsboende ska öka</p>						

Effektmål	Mått								
<p>2021-02-24</p> <p>Under året har verksamheterna, parallellt med att minska smittspridningen, fokuserat på trygghetsskapande insatser, då brukarnas vardag präglats av bristande kontakt med närstående samt oro inför att bli smittad. Trots att målsättningen kring personalkontinuiteten inte uppnås känner sig brukarna lika trygga som 2019. Inom vård- och omsorgsboendena har upplevelsen av trygghet däremot minskat, vilket troligtvis beror på besöksförbudet och andra restriktioner som infördes i syfte att begränsa smittspridningen. Brukarnas upplevda trygghet kommer fortsatt att följas, men i andra former, då det 2021 är prioriterat att arbeta med delaktighet och en meningsfull vardag på vård- och omsorgsboendena.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1" data-bbox="220 712 798 1348"> <thead> <tr> <th>Måluppfyllelse</th> <th>Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Yellow diamond</td> <td>Andel äldre som i det känns tryggt att hemma med stöd hemtjänsten ska öka</td> </tr> <tr> <td>Yellow diamond</td> <td>Andel äldre som i det känns tryggt i vård- och omsorg ska öka</td> </tr> <tr> <td>Red square</td> <td>Antal personal som med hemtjänst möter under en 14-dagarsperiod</td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått	Yellow diamond	Andel äldre som i det känns tryggt att hemma med stöd hemtjänsten ska öka	Yellow diamond	Andel äldre som i det känns tryggt i vård- och omsorg ska öka	Red square	Antal personal som med hemtjänst möter under en 14-dagarsperiod	<p>Antal personal som brukare med hemtjänst möter under en 14-dagarsperiod minskar</p>
Måluppfyllelse	Mått								
Yellow diamond	Andel äldre som i det känns tryggt att hemma med stöd hemtjänsten ska öka								
Yellow diamond	Andel äldre som i det känns tryggt i vård- och omsorg ska öka								
Red square	Antal personal som med hemtjänst möter under en 14-dagarsperiod								
	Skapa nya kontaktvägar								

Effektmål	Mått						
<p>Förbättra informationen om kommunens anhörigstöd till äldre</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Under året har arbetet fått anpassas på grund av pandemin. Mötesplatserna var tänkta att fungera som en kompletterande informationskanal kring vilket anhörigstöd som finns. Dessa har dock hållits stängda på grund av pandemin och istället har det funnits möjlighet att kontakta mötesvärdarna via telefon. Aktiviteterna kommer att genomföras efter pandemin, men prioriteras inte som effektmål 2021.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Måluppfyllelse</th> <th>Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Skapa nya kontak</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Tydligare informai</td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått		Skapa nya kontak		Tydligare informai	<p> Tydligare information</p>
Måluppfyllelse	Mått						
	Skapa nya kontak						
	Tydligare informai						

Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Effektmål	Mått
<p>Verksamheterna har delaktiga och engagerade medarbetare</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Under året har flera aktiviteter i syfte att öka medar-</p>	<p> Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) om-sorg om personer med funktionsnedsättning</p> <p>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) hemtjänst äldreomsorg</p> <p>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) särskilt boende äldreomsorg</p> <p>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) individ- och familjeomsorg</p>

Effektmål	Mått												
<p>tarnas delaktighet pågått. Exempelvis genom ett närvarande ledarskap, som under pandemin har varit en viktig faktor. Det har också skapats mötesformer för medarbetarna att vara delaktiga i schemaläggning, ekonomi och kvalitetsarbete. Inom utvecklingsarbetet "EN socialtjänst" har särskilt fokus lagts på delaktigheten från medarbetarna, men det är ett långsiktigt arbete som bedöms ge effekt längre fram.</p> <p>Även om målsättningarna inte uppnås till fullo har HME-resultatet i huvudsak förbättrats jämfört med 2019. Däremot har sjukfrånvaron ökat på grund av striktare rutiner kopplat till pandemin. I syfte att vara en attraktiv arbetsgivare är effektmålet är prioriterat även 2021.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1" data-bbox="231 660 798 1635"> <thead> <tr> <th>Måluppfyllelse</th> <th>Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>●</td> <td>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) omsorg om med funktionsnedsatta</td> </tr> <tr> <td>◆</td> <td>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) hemtjänst äldreomsorg</td> </tr> <tr> <td>◆</td> <td>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) särskilt boende äldreomsorg</td> </tr> <tr> <td>◆</td> <td>Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) individ- och familjeomsorg</td> </tr> <tr> <td>■</td> <td>Sjukfrånvaron bland medarbetarna ska minska</td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått	●	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) omsorg om med funktionsnedsatta	◆	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) hemtjänst äldreomsorg	◆	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) särskilt boende äldreomsorg	◆	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) individ- och familjeomsorg	■	Sjukfrånvaron bland medarbetarna ska minska	<p>Sjukfrånvaron bland medarbetarna ska minska</p>
Måluppfyllelse	Mått												
●	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) omsorg om med funktionsnedsatta												
◆	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) hemtjänst äldreomsorg												
◆	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) särskilt boende äldreomsorg												
◆	Indexvärdet för Medarbetarengagemang (HME) individ- och familjeomsorg												
■	Sjukfrånvaron bland medarbetarna ska minska												

Heby kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet med en jämställd, växande och resursmedveten ekonomi.

Effektmål	Mått
<p>Nämndens verksamheter arbetar systematiskt för att digitala lösningar, som har positiv effekt på kvalitet och/eller kostnad, ska öka</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Under året var det prioriterat att utifrån en handlingsplan införa digital tillsyn inom hemtjänst. Arbetet fick dock pausas på grund av att hemtjänsten inte kunde avsätta de resurser som krävs för ett sånt utvecklingsarbete under pandemin. Att arbeta med digitala lösningar inom hemtjänsten är fortfarande prioriterat men inte i formen av effektmål. Under 2021 ligger fokus på att ta fram en övergripande handlingsplan för digitalisering, som grund till fortsatt arbete.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måttet till effektmålet:</p> 	<p>■ Ta fram handlingsplan för digitalisering</p>
<p>Verksamheten ska bedrivas lika kostnadseffektivt som jämförbara kommuner</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Under året har aktivt arbete med beslutade åtgärdsplaner prioriterats särskilt och gett effekt inom flera områden. Däremot har det samtidigt förekommit stora volymökningar, särskilt inom Individ- och familjeomsorgen (IFO) barn och familj samt försörjningsstöd. Flera åtgärder bedöms också få full effekt först 2021. Att förvaltningen ska vara bedriva en kostnadseffektiv verksamhet är prioriterat även 2021. Särskilt inom de områden där verksamheten inte når standardkostnader.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> 	<p>◆ Den förvaltningsövergripande åtgärdsplanen följs</p>
<p>Minska behovet av försörjningsstöd genom långsiktig hållbar självförsörjning</p>	<p>■ Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd ska öka</p> <p>■ Vuxna biståndsmottagare med försörjningshinder på grund av sjukdom och ohälsa</p>

Effektmål	Mått								
<p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Under året har arbetet på förvaltningen till stor del fortskridit som planerat. En övergripande handlingsplan för försörjningsstöd har arbetats fram under året och kommer att fortsätta även 2021. Det har också gjorts flera insatser i samverkan med andra förvaltningar och aktörer. Vissa har gett goda resultat redan nu och andra förväntas få effekter först under 2021. Målvärdet för 2020 har dock inte uppnåtts och det har även skett en marginell försämring jämfört med 2019. Detta beror framför allt på pandemins konsekvenser för människors ekonomi och hälsa samt förändringar inom Arbetsförmedlingen. Måtten avseende sjukdom och ohälsa samt sociala skäl saknar resultat då Socialstyrelsens publicering av dessa försenats. Ökade volymer förväntas även 2021 och effektmålet är därmed fortsatt prioriterat. Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1" data-bbox="215 763 798 1451"> <thead> <tr> <th>Måluppfyllelse</th> <th>Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Ej återaktualisera personer med försörjningsstöd efter avslutat försörjningsstöd</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vuxna biståndsmottagare med försörjningsgrund av sjukdom och ohälsa</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vuxna biståndsmottagare med försörjningsgrund av sociala skäl</td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått		Ej återaktualisera personer med försörjningsstöd efter avslutat försörjningsstöd		Vuxna biståndsmottagare med försörjningsgrund av sjukdom och ohälsa		Vuxna biståndsmottagare med försörjningsgrund av sociala skäl	<p>Vuxna biståndsmottagare med försörjningshinder på grund av sociala skäl</p>
Måluppfyllelse	Mått								
	Ej återaktualisera personer med försörjningsstöd efter avslutat försörjningsstöd								
	Vuxna biståndsmottagare med försörjningsgrund av sjukdom och ohälsa								
	Vuxna biståndsmottagare med försörjningsgrund av sociala skäl								

Heby kommun ska ha en ekologisk hållbarhet och bidra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.

Effektmål	Mått
	Antal digitala möten ska öka

Effektmål	Mått
<p>För att minska klimatpåverkan ska användandet av digitala mötesformer och utbildningsformer öka</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Rådande pandemi har påskyndat den digitala utvecklingen markant, vilket medfört att digitala mötesformer och utbildningar numera blivit ett naturligt arbetssätt i verksamheten. Det finns därmed ingen anledning att arbeta med det i formen av ett effektmål 2021.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på de tillhörande måtten till effektmålet.</p> 	<p>Antal digitala utbildningar ska öka</p>

Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.

Effektmål	Mått
<p>Verksamheten har delaktiga brukare inom Funktionsstöd LSS</p> <p>Kommentar</p>	<p>Andel brukare som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga på sin dagliga verksamhet ska öka</p> <hr/> <p>Andel brukare som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin gruppbostad ska öka</p>

Effektmål	Mått								
<p>2021-02-25</p> <p>Under året har verksamheten till viss del bedrivits i annan form i syfte att minska smittspridningen. Ändå har det pågått aktivt arbete med att öka delaktigheten. Exempelvis genom att nya forum skapats för att tillvarata brukarnas åsikter och stort fokus på delaktighet utifrån genomförandeplaner. Det går dock inte att bedöma om effektmålet är uppnått eller inte. Måtten baseras på en nationell brukarundersökning, där det var för få svaren för att resultatet skulle publiceras. 2021 har en förändring i måtten gjort så att de baseras på förvaltningens egen brukarundersökning.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> <table border="1" data-bbox="220 629 799 1317"> <thead> <tr> <th data-bbox="226 638 507 685">Måluppfyllelse</th> <th data-bbox="507 638 799 685">Mått</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="226 757 507 927">■</td> <td data-bbox="507 757 799 927">Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet</td> </tr> <tr> <td data-bbox="226 949 507 1115">■</td> <td data-bbox="507 949 799 1115">Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin gruppboende</td> </tr> <tr> <td data-bbox="226 1137 507 1303">■</td> <td data-bbox="507 1137 799 1303">Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin servicebostad</td> </tr> </tbody> </table>	Måluppfyllelse	Mått	■	Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet	■	Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin gruppboende	■	Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin servicebostad	<p>Andelen brukare som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga hemma i sin servicebostad ska öka</p>
Måluppfyllelse	Mått								
■	Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet								
■	Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin gruppboende								
■	Andel brukare som är nöjda med att de får bestämma saker som är viktiga i sin servicebostad								
<p style="text-align: right;">■</p>	<p>Andelen nöjda brukare inom vård och omsorgsförvaltningen ska öka</p>								

Effekt mål	Mått
<p>Verksamheten har nöjda brukare</p> <p>Kommentar 2021-02-24</p> <p>Under året har arbetet till stor del handlat om att minska smittspridningen inom äldreomsorgen och funktionsstöd LSS. Vidtagna smittskyddsåtgärder, så som besöksförbud och minskat utbud av sociala aktiviteter inom vård- och omsorgsboendena bedöms ha bidragit till den minskade brukarnöjdheten. Inom biståndsenheten är det första året som det finns ett resultat och därav går det inte att göra någon jämförelse. Effektmålet är prioriterat även 2021 och fokus kommer bland annat vara att återinföra brukarråd, som pausades på grund av pandemin, men också olika typer av utbildningssatsningar till medarbetarna.</p> <p>Nedan presenteras resultatet på måtten till effektmålet:</p> 	<p>Upplevelsen av tillgänglighet, delaktighet och gott bemötande ska öka inom biståndsenheten</p>

Sammanfattande kommentar

2019 hade vård- och omsorgsnämnden fem stycken breda effektmål, där de tillhörande måtten tydliggjorde vilken verksamhet som skulle prioritera vad. 2020 gjorde nämnden och förvaltningen ett omtag kring effektmålen. Utifrån det omfattande resultatunderlag som insamlats under ett par år beslutade nämnden om tio stycken specifika effektmål direkt riktade mot ett särskilt område eller verksamhet. På grund av denna större förändring mellan åren är en jämförelse med 2019- års målluppfyllelse inte möjlig.

Enligt kommunens gemensamma bedömningskriterier* är ett av tio effektmål uppnått 2020. Målsättningen att öka användandet av digitala mötesforum och utbildningar påskyndades markant i och med pandemin och är uppfyllt. Effektmålet att verksamheten ska bedrivas lika kostnadseffektivt som jämförbara kommuner, är delvis uppnått. Det har under året skett aktivt arbete med beslutade åtgärdsplaner, vilket också gett effekt inom flera områden. Däremot har det samtidigt förekommit volymökningar, särskilt inom individ- och familjeomsorgen barn och familj samt försörjningsstöd, som gör att effektmålet inte helt uppnås. Effektmålet som handlar om att verksamheten har delaktiga brukare inom Funktionsstöd LSS, har inte kunnat bedömas då tillhörande mått saknar resultat. Detta på grund av för få svaranden i den nationella brukarundersökningen.

Sju av tio effektmål är inte uppnådda. Av dessa sju är fem starkt påverkade av pandemin. Störst har utmaningen som väntat varit inom äldreomsorgen där huvudfokus varit att undvika smittspridning och att skapa trygghet för brukarna. Inom individ- och familjeomsorgen har ökat inflöde av ansökningar och anmälningar

krävt mycket resurser, vilket till viss del påverkat arbetet med effektmålen. Det finns också behov av att utveckla arbetssättet kring framtagandet av mått och rimliga målvärden i syfte att öka måluppfyllelsen framgent.

**För att ett effektmål ska bedömas som uppfyllt ska samtliga målvärden för måtten vara uppnådda. För att ett effektmål ska bedömas som delvis uppfyllt ska mer än 80 procent av målvärdena för måtten vara uppnådda.*

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

I årets början

År 2020 hade en stark start med många lyckade aktiviteter för barn och unga. Sportlovsveckan var fylld av olika aktiviteter arrangerade av kultur- och fritidsenheten: skräckcafé, resa till äventyrshuset Alborgen, aktivitetsdagar i Heby och Östervåla och ungdomshäng i simhallen. Det var också en vecka där vi hittade goda samarbeten med andra aktörer för att skapa större utbud och än bättre kvalitet för våra barn och unga.

Året startade också med ett väldigt lyckat "Må bra på spa" - en kväll riktad till unga tjejer där vi erbjöd sällskap, massage, avslappningsövningar och mer. Aktiviteten är en upprepning från hösten 2019, och besöktes glädjande nog av 17 tjejer i år. Aktiviteten är ett samarbete med Svenska kyrkan, samt mellan olika verksamheter inom kultur- och fritidsenheten (biblioteken, Heby Arena, integration, ungdom).

Sökta och beviljande projekt

Under årets början sökte och beviljades kultur- och fritidsenheten medel för ett antal projekt, både externt och internt från Heby kommuns sociala fond. Inom biblioteket beviljades man stöd för att fortsätta arbeta inom projektet *Stärkta bibliotek* som under 2020 hade fokus mot unga. Från kommunens sociala fond beviljades medel för att driva projektet *Dans utan krav* som vänder sig mot unga tjejer med psykisk ohälsa. På grund av Corona covid-19 har ovanstående projekt försvårats på olika sätt, men har trots allt genomförts.

Kultur- och fritidsenheten ansökte också och beviljades stöd för *Fun Camp* från den sociala fonden. Glädjande nog kunde kommunen även i år erbjuda barn och unga i Heby kommun ett fint och innehållsrikt sommarlov genom lägerverksamheten Fun Camp. Lägren hölls i år vid Älvsängs Natur- och kulturhus och gästades av cirka 180 barn i olika åldrar. Kommunen vidtog de säkerhetsåtgärder som Folkhälsomyndigheten rekommenderar: mindre grupper, mycket utomhusaktivitet, extra handhygien och möjlighet att hålla distans till övriga deltagare.

Nystartat ungdomscafé och ungdomsmötesplats

Under hösten öppnades ett skolkafé för eleverna i Östervåla högstadium, detta i samarbete med Svenska kyrkan i Östervåla/Harbo och Tärnsjö. Syftet med kaféet är att skapa möjlighet till dialog och möten med ungdomarna i den norra kommundelen. Kaféet bemannas av personal från kommunens bibliotek, ungdomsverksamhet och från kyrkorna tre eftermiddagar i veckan. Tanken är att erbjuda ungdomarna en avslappnad plats att vara på, samtidigt som kaféet ger möjlighet för aktörerna att synas och ge information om allt kul som händer för unga i kommunen.

I Tärnsjö har en nystartad förening som vill driva ungdomsmötesplats under kvällar och helger erbjudits samarbetsmöjligheter med Tärnsjö bibliotek. Föreningen får använda bibliotekets lokaler för att bjuda in unga i samhället. Det är positivt av flera anledningar, dels eftersom det lockar in målgruppen i biblioteket, dels att ungdomarna erbjuds en plats att mötas. Samarbetet kan också beskrivas som en utveckling av det ungdomsnätverk som etablerats i samhället under senare år.

Digitalisering

Under året har både Heby Arenas simskola och Musikskolan gått över till digitala anmälningssystem.

Corona covid-19 påverkar vår verksamhet

Kultur- och fritidsenhetens verksamheter har påverkats en hel del under året, då många av Folkhälsomyndighetens och Regeringens råd och rekommendationer direkt har berört oss. I årets början innebar det att aktiviteter riktade mot äldre/andra riskgrupper ställdes in och att utökade städrutiner infördes. Biblioteken stängde också under våren på grund av behov av att corona-anpassa lokalerna. Man erbjöd i stället så kallad take away: lån med hjälp av beställningar via telefon och e-post där avhämtning skedde efter överenskommelse i biblioteksentréerna. Biblioteken ökade i samband med detta sitt maxtak på lån av e-medier, från tre utlån per vecka till sju utlån per vecka. I slutet av augusti öppnade biblioteken igen.

Under våren arbetade kultur- och fritidsenheten proaktivt i mindre grupper där vi diskuterade möjliga framtidsscenarioer med anledning av covid-19. Vi ville vara beredda på en långsiktig omställning i samhället om en sådan skulle ske, så att vi på eventuellt nya sätt kan erbjuda invånare och besökare efterfrågade kultur- och fritidsaktiviteter även i framtiden.

Musikskolans årliga vårkonsserter såg i år lite annorlunda ut. För att inte tvingas ställa in konserterna valde man att låna en lastbil med ett stort flak. Lastbilen körde man sedan till kommunens äldreboenden, parkerade på säkert avstånd och använde sedan flaket som en scen där eleverna sjöng och spelade för de boende. Initiativet var mycket uppskattat av både de boende, personal och av eleverna själva. Musikklassen i Huddunge gjorde också en inspelning av sin konsert som hölls utan publik, en film som sedan kunde visas digitalt.

Fest i Heby ställdes in sommaren 2020. Likaså det nystartade Efterfest i Heby som äger rum i slutet av september.

I samtliga verksamheter har anpassningar gjorts i lokalerna för att minska risken för smittspridning. Det gäller sådant som avståndsmarkeringar på golven, plexiglasskivor, tillgång till handdesinfektion, avspärrningar och informationsskyltar. Kultur- och fritidsenheten satte maxantal i våra lokaler, liksom max antal deltagare vid aktiviteter riktade mot barn och unga. Heby Arena anpassade sin verksamhet och stängde simhallen för allmänt bad medan man höll fortsatt öppet för motionssim. I slutet av 2020 var det dock tydligt att vi behövde stänga all publik verksamhet fram till 24 januari 2021, detta då regeringen gick ut med skarpa råd till Sveriges kommuner om att "stänga all icke nödvändig verksamhet". Detta är rådande läge i december 2020. Biblioteken fortsätter dock att erbjuda take away, och vårt ungdomsteam fortsätter att möta ungdomarna utomhus genom nattvandringar.

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	7,1	5,5	1,6	8,1
Kostnader	-38,2	-35,1	-3,1	-36,5
Nettokostnad	-31,1	-29,5	-1,6	-28,5
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,0	2,3	2,3	0,1
Netto	0,0	2,3	2,3	0,1

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Kultur- och fritidsnämnd, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Politisk verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,2	-0,3	0,1	-0,3
Nettokostnader	-0,2	-0,3	0,1	-0,3
<u>Fritidsenheten</u>				
Intäkter	3,5	4,1	-0,6	4,8
Kostnader	-17,7	-16,9	-0,8	-17,4
Nettokostnader	-14,2	-12,8	-1,4	-12,6
<u>Kulturenheten</u>				

Kultur- och fritidsnämnd, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	3,6	1,5	2,2	3,3
Kostnader	-20,2	-17,9	-2,4	-18,8
Nettokostnader	-16,6	-16,4	-0,2	-15,5
Summa intäkter	7,1	5,5	1,6	8,1
Summa kostnader	-38,2	-35,1	-3,1	-36,5
Nettokostnad	-31,1	-29,5	-1,6	-28,5

Kommentar till årets utfall

Minskade intäkter

Under 2020 har kultur- och fritidsnämndens intäkter sjunkit drastiskt på Heby Arena, vilket förklarar en stor del av nämndens minusresultat under perioden. Minskade intäkter på en sim- och sportanläggning är inte särskilt oväntat med tanke på den omställning vi har sett i samhället på grund av Corona covid-19 under 2020. Färre personer än vanligt har utnyttjat arenans simhall, gym och sporthall, färre personer har köpt mat och dryck i kafeterian och dessutom har många evenemang och friskvårdsgrupper ställts in.

Under årets första halva sjönk intäkterna drastiskt. I och med sommarens och den tidiga höstens positiva utveckling vad gäller covid-19 trodde nämnden att intäkterna skulle stiga till normala nivåer, och därmed till viss del ta igen vårens tapp. Så blev dessvärre inte fallet, i stället tappades än mer intäkter.

Intäkterna har också sjunkit på kultursidan där bland annat sporthallar är inkluderade. Förvaltningen har inte kunnat hyra ut hallarna i samma utsträckning som vanligt, vilket har påverkat resultatet. Kultur- och fritidsnämnden har också haft ett intäktsbortfall inom Musikskolans verksamhet.

Ökade personalkostnader

På grund av pandemin har projekt stannat. Det har betytt att lönekostnaden för personalen har legat kvar i väntan på att återstart av de projekt verksamheten fått externa bidrag för.

På grund av sjukskrivningar inom bland annat ungdomsverksamheten har vikarier behövts. Det har påverkat resultatet då kostnaderna ökat.

Investeringar

Investeringsbudget, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Arbetsmiljöåtgärder	0,0	0,5	0,5	0,1
Mer öppet på biblioteken	0,0	0,5	0,5	0,0
Ny biblioteksservice	0,0	0,2	0,2	0,0
Utrustning till Kulturskola	0,0	0,7	0,7	0,0
Skrivare/kopiatorer	0,0	0,4	0,4	0,0
Summa	0,0	2,3	2,3	0,1

Corona covid-19 har medfört att investeringar har prioriteras ned, då situationen har krävt uppmärksamhet på annat håll.

Åtgärdsplaner: effektiviseringar och besparingar

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet är inte för dyr i förhållande till budget. Det har påverkat vårt resultat att verksamheten som på grund av pandemin inte har kunnat bedrivas som vanligt. Intäkterna har sjunkit drastiskt, vilket är den stora förklaringen till ett negativt resultat.

Inför kommande år strävar verksamheten dock efter en ökad digitalisering, detta för att effektivisera verksamheten och frigöra tid och resurser till annat. I år har kultur och fritid infört digitala anmälningssystem för Musikskolan och Heby Arenas simskola, samt sökt möjligheter kring ett digitalt bokningssystem för kommunens sporthallar och övriga lokaler, detta för att öka nyttjandegraden och därmed intäkterna, samt frilägga tid för den personal som idag gör detta manuellt.

Uppföljning av internkontroll

Sammanfattning utfall

Av barnkonventionens 54 artiklar är nio särskilt relevanta för kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden. De är:

- *Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.*
- *Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.*
- *Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.*
- *Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.*
- *Barn har rätt till att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.*
- *Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.*
- *Barn har rätt till lek, vila och fritid.*
- *Barn ska skyddas från narkotika.*
- *Varje stat ska göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.*

De punkter som valts ut från barnkonventionen efterlevs till hög grad i alla verksamheter inom kultur- och fritidsenheten. Verksamheterna upplever att det finns viss kompetens om barnkonventionen i arbetsgrupperna, och att det finns tid att arbeta med frågan då den är prioriterad.

Uppföljningen har påvisat en del brister. Övergripande för hela enheten gäller att det saknas interna skriftliga rutiner och styrande dokument som garanterar att barnkonventionen efterlevs. Efterlevnaden är idag personbunden och knuten till pedagogernas erfarenhet. Vad gäller centrala dokument är *Heby kommuns plan om arbete med barnkonventionen* inte uppdaterad sedan lagen trädde i kraft i januari 2020. Uppföljningen har också visat att kunskapen om barnkonventionen är varierande bland medarbetarna.

Förslag till förbättringar

- En dialog med central förvaltning bör inledas, för att utröna vilket stöd som finns att få gällande barnkonventionen, där också behovet av att uppdatera *Plan för arbete med barnkonventionen i Heby kommun* (bilaga 5) kan lyftas.
- Arbetsgivaren bör ge samtliga medarbetare utbildning i barnkonventionen, med uppföljande workshops där barnkonventionen konkretiseras i det dagliga arbetet.
- De enskilda verksamheterna bör erbjudas hjälp och stöd i att arbeta fram interna skriftliga rutiner och eventuellt styrande dokument där det är nödvändigt.
- En översyn av *Riktlinjer för föreningsstöd i Heby kommun*, *Bokningsregler för Heby kommuns sporthallar* och *Ansökan om föreningsstöd* utifrån barnkonventionen bör genomföras.

Uppföljning av näringslivsstrategin

Kultur- och fritidsenheten arbetar med att ta fram en handlingsplan som syftar till att nå de taktiska målsättningar som presenteras i näringslivsstrategin. Arbetet med handlingsplanen är ännu inte färdigt men det är ett prioriterat arbete framåt.

Det går dock att konstatera att näringslivsstrategins fjärde förbättringsområde, *utveckla turism- och besöksnäringen* är ett område som på många sätt berör det kultur- och fritidsenheten arbetar med dagligen. Likaså är *dialog med näringsliv, tjänstepersoner och politiker* ett område som berör delar av verksamheten.

Utveckla turism- och besöksnäringen

Under senare år har kultur- och fritidsenheten arbetat för att utveckla sport- och friluftsområdet (Lunda) i

Östervåla tillsammans med föreningsliv och företagare. Området har mycket att erbjuda besökare i form av närliggande natur och friluftsverksamhet (Östa), sport- och rekreationsytor, konferenslokal, övernattningsmöjligheter och en äventyrlig utomhushinderbana. Här har kommunen verkat för en ökad samverkan mellan föreningslivet och företagare för att på så sätt öka intresset för att besöka Heby kommun.

Vidare har kultur- och fritidsenheten varit med i arbetet kring den nya sajten Upplev Heby kommun och att ta fram innehåll till densamma på Instagram.

Utöver detta ser vi hur aktiviteter vi gör dagligen vad gäller våra badplatser och rekreationsområden, våra aktiviteter för barn och unga och kulturevenemang för den äldre publiken etc. samtliga torde bidra till en utveckling av turism- och besöksnäringen.

Öka dialogen mellan näringslivet, tjänstepersoner och politiker

I Heby Arena, den verksamhet där kultur och fritid har störst möjlighet att skapa intäkter genom aktiviteter och förbättringar har finns en löpande dialog med privata aktörer. Aktörerna ska ha kännedom om vad Heby Arena gör och att det inte uppstår en konkurrenssituation. Uppstår det ett intresse från en privat aktör att ta över den verksamhet som är startad hos Heby Arena lämnas verksamheten över.

Framtidsbedömning

Pandemin har påverkat vår kultur och fritidsverksamheten på en rad sätt. Delar av verksamheten har ställts om/stängts under året, arrangemang och aktiviteter ställts in och maxantal och andra åtgärder har införts. I slutet av året togs beslut som låg i linje med de skärpta råden som regeringen presenterade i december om att stänga all icke nödvändig verksamhet. Vi har som en konsekvens av åtgärderna och pandemin i sig sett våra försäljningsintäkter sjunka och vårt resultat ligga på minus. Detta ansträngda ekonomiska läge torde sannolikt påverka oss i hög grad under nästkommande år.

Det är svårt att säga alltför mycket om framtiden när vi har en nutid som ger oss nya förutsättningar från vecka till vecka. Vi bör ställa in oss på att den nuvarande stängningen av våra verksamheter kan komma att förlängas. Vi bör fortsätta föra diskussioner med verksamheterna om vad vi ändå kan erbjuda våra invånare i form av digitala lösningar och utomhusaktiviteter. Därtill kommer frågan om personalsituationen i det fall vi inte kan hålla öppet och inte heller erbjuda digitala lösningar i den grad som behövs för att hålla all personal sysselsatt. Här krävs planering och möjligen att viss personal flyttas till verksamheter inom kommunen där de just nu behövs som bäst. Det är viktigt både ur ett ekonomiskt perspektiv och ur ett arbetsmiljöperspektiv, då brist på adekvata uppgifter sänker energin och ger en känsla av meningslöshet.

Med det sagt kan en plötslig stängning också ge utrymme till annat som annars prioriteras bort och/eller får vänta längre än önskvärt. Vi har exempelvis en ny lag (barnkonventionen) att ta hänsyn till där vi genom vår internkontroll har upptäckt att det finns visst behov av fortbildning och en del omställningar i verksamheterna. Vi ser också försiktigt positivt på samhällsutvecklingen, där hösten möjligen ser ljusare ut för våra verksamheter efter att vaccineringen har genomförts nationellt.

Prioritera en permanent kultur- och ungdomsverksamhet

Under flera års tid har vi arbetat med kultur- och ungdomsaktiviteter med stöd av externa projektmedel. Vi har utvecklat och breddat vårt utbud till kommunens unga och arbetat för att kunna erbjuda förebyggande aktiviteter i enlighet med nämndsövergripande effektmål. Det är en lösning som behöver ses som tillfällig då den dels ger en ansträngd arbetssituation för medarbetarna, dels bör betraktas som extremt skör då utbudet står och faller med möjligheter att söka externa projektmedel. Våra barn och unga förtjänar bättre än så. I framtiden ser vi alltså ett behov av att göra verksamheten permanent och en del av vår budget.

Kommunfullmäktiges inriktningar med uppföljning; uppföljning av effektmål och mått

Kommunfullmäktiges inriktningar med uppföljning

Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.

Effektmål	Mått
Med gemensamma krafter mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska barns och ungas upplevelse av god psykisk hälsa och därmed förutsättningar för att klara skolgången öka.	Ungas emotionella välbefinnande ska öka
	Ungas sociala välbefinnande ska öka
	Ungas psykiska välbefinnande ska öka

Effektmål	Mått
<p>Kommentar 2021-02-18</p> <p>Arbetet har kommit igång om än hämmats något i den rådande samhällssituationen. Vi har under perioden haft en förvaltningsöverskridande utvecklingsdag där tjänstemän och politiker deltagit.</p> <p>Under året har vi ansökt om och fått beviljat bidrag från den sociala fonden för att utveckla vårt förebyggande arbete gentemot barn och unga. Som ett resultat av detta kom vi under 2020 igång med Dans utan krav, ett projekt som riktar sig mot unga tjejer i syfte att förebygga psykisk ohälsa. Sommarens Fun Camp som ägde rum i Östa var också sprunget ur det förebyggande arbetet där vi samverkar med skola och socialtjänst.</p> <p>Detta är första gången man har mätt ungas emotionella, sociala och psykiska välbefinnande i den årliga trivselenkät som riktas till elever i årskurser 6-9. Det finns inget underlag från tidigare år för denna målgrupp, men för 2019 har ett sammanvägt snitt för elever i årskurser 7 och 9 använts som en form av referens. Dock är det komplicerat att erhålla slutsatser från detta eftersom målgrupperna skiljer sig. Det som framgår av årets resultat är att pojkar erhållit ett något högre snitt än flickor vilket indikerar att de pojkar som besvarat enkäten skattat påståendena högre än flickorna. Vid en jämförelse med de anpassade snitten från 2019 har samtliga tre mått erhållit ett högre snitt i årets enkät. Eftersom jämförelsen inte exakt görs bedömningen att resultaten av arbetet som gjorts är positivt men att man saknar tillräckligt bra underlag för att säga att målet uppnåtts helt. Utifrån detta bedöms effektmålet vara delvis uppnått.</p>	

Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Effektmål	Mått
<p>Vi ska främja god hälsa genom att erbjuda ändamålsenliga och trygga mötesplatser för rekreation, socialisering och delaktighet.</p> <p>Kommentar 2021-02-23</p> <p>På grund av Corona covid-19 har vi varit tvungna att hålla Heby Arenas verksamhet stängd och/eller reducerad kraftigt under perioden. Det har naturligtvis påverkat försäljningen av gym- och badkort, liksom tillgången till våra träningslokaler för invånarna.</p> <p>Möjligen som en effekt av detta har vi sett hur föreningar med hjälp av det extra tillsatta föreningsbidraget har ansökt om att bygga lättillgängliga och ändamålsenliga utomhusgym, öppna för alla att använda. Det här är ett arbete som vi hoppas ska fortsätta och där vi vill utveckla ännu mer med fler grillplatser, gröna mötesplatser och andra platser för rekreation. Initiativet att bygga utomhusgym är en bra början.</p> <p>Vår biblioteksverksamhet har används flitigt under pe-</p>	<p>Antal sålda gym- och badkort (helår)</p> <hr/> <p>Antal sålda gym- och badkort (halvår)</p> <hr/> <p>Antal besök på ungdomsmötesplatser</p> <hr/> <p>Antal aktiva låntagare</p>

Effektmål	Mått
<p>rioden, trots perioder av stängning och anpassade öppettider.</p> <p>Vårt integrationsprojekt <i>Kvinna i Fokus</i> har varit i gång under året, där fokus är socialisering och delaktighet för nyanlända kvinnor och deras barn.</p> <p>Effektmålet bedöms vara delvis uppnått.</p>	
<p>Heby kommuns livsstil ska framhävas och våra olika orters särprägel lyftas.</p> <p><i>Kommentar</i> 2021-02-23</p> <p>Fest i Heby och Efterfest i Heby är våra två tydligaste aktiviteter för att framhäva Heby kommuns orter, deras särprägel och den livsstil vi kan förknippa med att bo i en landsbygdskommun. Corona covid-19 medförde att vi tyvärr behövde ställa in dessa arrangemang 2020.</p> <p>Vi har däremot kunnat arbeta vidare med att stärka idrottsområdet i Östervåla, där vi söker stötta det lokala föreningslivet att arbeta tillsammans för att skapa mer värde åt området. Vi och också arbetat för att utveckla Östa-området till att bli en plats där ungdomar utforskar och tar till vara sitt friluftsintrasse. Genom att låta Fun Camp ha sin bas i området når vi ett bit på väg.</p> <p>Effektmålet bedöms inte vara uppnått.</p>	<p>Antal besökare under Fest i Heby</p> <p>Antal arrangemang under Fest i Heby</p>

Heby kommun ska ha en ekologisk hållbarhet och bidra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.

Effektmål	Mått
<p>Vi ska främja miljömedvetenhet i samhället, samt arbeta utefter rutiner och metoder som gynnar vårt klimat och begränsar negativa miljöavtryck.</p> <p><i>Kommentar</i> 2021-02-23</p> <p>Under året färdigställdes en solcellsanläggning på taket på cykelhallen vid Tegelvallen, i samarbete med solcellsföreningen och Heby AIF. Vi ser att vi har uppnått vårt mål för året och att vi har startat en process där vi ökar mängden egenproducerad solex.</p>	<p>Mängd egenproducerad solex (kWp)</p>

Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.

Effektmål	Mått
	Antal antagna vid musikskolan

Effektmål	Mått
<p>Kultur- och fritidsutbudet ska vara brett, hålla god kvalitet och vara behovsstyrt.</p> <p><i>Kommentar</i> 2021-02-23</p> <p>På grund av covid-19 har många aktiviteter behövt ställas in, verksamheter ställas om, och vårt målarbete prioriteras ned till hög grad. Det här är ett långsiktigt effektmål som är aktuellt hela mandatperioden. När dagens krissituation vänder finns möjlighet att fortsätta vårt ordinarie målarbete på ett bredare plan.</p> <p>Våra sommarlovsaktiviteter under Fun Camp kunde dock genomföras i somras under anpassade former. Vi såg ett stort antal deltagare på sommarens läger. Vidare har musikskolans undervisning kunnat fortgå och antalet antagna under 2020 är på en förväntad nivå. Däremot har Heby Arena tvingats stänga under senare delen av perioden, varför simundervisningen inte har kunnat pågå i vanlig takt och omfattning. I dagsläget är simundervisningen fortfarande stängd för allmänheten och det är oklart när den kommer igång igen. Simundervisningen på Heby Arena är mycket uppskattad och så snart samhällssituationen tillåter att vi kommer igång med undervisningen igen är det sannolikt att vi når våra satta målnivåer.</p> <p>Effektmålet bedöms vara delvis uppnått.</p>	<p>Antal som deltagit vid simskoleundervisning under året</p> <hr/> <p>Antal deltagare på Fun camp, dagläger</p> <hr/> <p>Antal deltagare på Fun camp, sommarlovsaktivitet</p>
	<p>Invánarna ska känna till vad vi gör och vad vi erbjuder, samt känna sig delaktiga i de beslut som berör dem.</p> <p><i>Kommentar</i> 2021-02-23</p> <p>På grund av Corona covid-19 och de krav på fysisk distans och ett maximalt antal deltagare vid sammankomster har det varit lämpligt att avstå från föreningsträffar och andra större möten under 2020. Under 2021 finns det anledning att titta på digitala alternativ för att kunna bjuda in bland annat föreningar till dialog och diskussioner. Det kräver dock digitala verktyg som fungerar externt, då vårt interna system för digitala möten fungerar mycket dåligt för ändamålet.</p> <p>Effektmålet bedöms inte vara uppnått.</p>

Sammanfattande kommentar

Målarbete nämndsövergripande effektmål

Trots Corona covid-19 har en del processer startat i enlighet med de nämndsövergripande effektmålen för 2020. Vi har ansökt om bidrag från kommunens sociala investeringsfond för att anställa *ungdomscoacher*, fortsätta med *Dans utan krav* och bli en del av CLL:s *Portal*. Det är initiativ tagna nämndsövergripande där vi arbetar gemensamt för att uppnå resultat.

Med det sagt har covid-19 ändå påverkat vårt arbete under 2020. Det kan vi se inom projektet *Dans utan krav* exempelvis där samhällssituationen bidragit till att tillfällen har behövts ställas in och grupper skjutas upp.

Det har sannolikt också bidragit till deltagarbortfall.

Vi har också kommit igång att mäta utvecklingen av ungas upplevelse av en god psykisk hälsa, då frågan har inkluderats i den årliga trivselenkäten som riktas till elever i årskurser 6-9. Det finns inget underlag från tidigare år för denna målgrupp, men för 2019 har ett sammanvägt snitt för elever i årskurser 7 och 9 använts som en form av referens (Liv och hälsa ung 2019). Dock är det komplicerat att erhålla slutsatser från detta eftersom målgrupperna skiljer sig. Indexet ungas emotionella välbefinnandes snitt för år 2020 (4,63 av 6) är något högre än motsvarande snitt 2019 (4,45 av 6) i undersökningen Liv och hälsa ung 2019. Det som framgår av årets resultat är att pojkar erhållit ett något högre snitt än flickor vilket indikerar att de pojkar som besvarat enkäten skattat påståendena högre än flickorna.

Målarbete nämndens egna effektmål

Corona covid-19 har i hög grad påverkat vårt målarbete eftersom mycket av vår verksamhet har ställs in eller helt stängts under perioden. Det är därmed svårt att mäta effekterna av årets arbete då verksamheten tvingats till anpassning och/eller reträtt. Med det sagt har vi uppnått en del saker under året; vi har bland annat medverkat till att en solcellsanläggning installerats på Tegelvallen, öppnat ett skolkafé i Östervåla och iordningställt en ändamålsenlig danssal i Östervåla.

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Mark och planering

Planering

En handlingsplan för långsiktig planering av samhällsstruktur och infrastruktur har färdigställts och godkänts av samhällsbyggnadsnämnden. Handlingsplanens områden kommer att följas upp löpande i uppföljningen av kommunens översiktsplan.

Allmänna platser, gröna mötesplatser och skog

Inventeringen av lekplatser utifrån riktlinjerna för kommunala lekplatser och naturliga lekmiljöer har slutförts. En sammantagen analys av tätorterna utifrån lekplatser och naturliga lekmiljöer har påbörjats. Under hösten har alla lekplatser även besökts och fotograferats varefter informationen på hemsidan har uppdaterats. Enkäten för tätortsnära rekreationsområden har varit ute på nytt och resultatet kommer att användas som planeringsunderlag samt i en framtida friluftspan. Gröna mötesplatsen i Morgongåva har färdigställas under hösten. Planeringen av Lövstaparken vid nya vård- och omsorgsboendet i Heby har påbörjats.

Granbarkborren har orsakat mycket skada i kommunens skogar och en rad avverkningar har utförts på flera orter. En naturvårdsinsats har genomförts vid Vedkalles/Klockarhagen i Heby för att öka tillgängligheten och attraktiviteten.

Mark och exploatering

Arbetet med framtagande av ny markpolicy har fortsatt under året och beräknas färdigställas år 2021. En sammanställning av pågående och kommande exploateringar mellan åren 2020-2024 har färdigställts i en exploateringsplan. Flera stora exploateringar har också påbörjats eller genomförts under året.

Ytterligare en logistikbyggnad ska byggas i Morgongåva bredvid nuvarande Apotea och mark har sålts till Morgongåva Projektplanering för detta ändamål. Parallellt sker ett samarbete med berörda parter för att förbättra infrastrukturen till och från företagsparken och säkerställa hållbara transporter i framtiden. Mark för det nya vård och omsorgsboendet i Heby tätort har köpts in, förädlats och därefter sålts till den aktör som ska bygga boendet. Affären slutfördes i samband årsskiftet.

Ett markanvisningsavtal och optionsavtal har tecknats med Pär-Inge Larsson AB för flerbostadshus (17 lägenheter) vid Ol-jansberget i Östervåla. Bygget är nu i full gång och de första hyresgästerna beräknas kunna flytta in under 2021. I Harbo i Kvarstaprosjektet har mark sålt där entreprenören ska uppföra parhus. Markförsäljningen för projekt Hasselgården i Morgongåva är slutförd och projektet har blivit beviljat bygglov för tjugo lägenheter.

Hebygårdar har anmält intresse att bygga bostäder i Rävsjöbacken i Morgongåva och arbete pågår med att ta fram ett markanvisningsavtal. Försäljning beräknas ske under 2021.

Tio villatomter släpptes för försäljning i Ösbylundsområdet i Vittinge i april 2020 och fem tomter är sålda. Totalt har elva villatomter sålts i kommunen under 2020. Kommunen annonserar numera sina villatomter även på en extern hemsida. Arbetet pågår med det nya industriområdet vid vattentornet i Heby.

Kommunen har beslutat vara huvudman för saneringen av Gammelbodeponin i Morgongåva. Arbetet hänger ihop med projektet att återskapa en våtmark vid Gårdsjö. Kommunen har också tagit på sig huvudmannaskapet för en markundersökning i centrala Heby. Provtagningar har genomförts vid Varmsättratippen och en rapport har överlämnats till miljöenheten.

Infrastruktur

Kommunen, regionen och företagen i Morgongåva företagspark fortsätter med projektet hållbara transporter i Morgongåva. Tre nya parter till projektet har tillkommit (Babyland, Widforss och Catena). Alla parter har skrivit på en gemensam överenskommelse för att säkerställa hållbara transporter av både personal och gods till och från Morgongåva företagspark. Arbetet med ny gång- och cykelväg längs Molnebovägen i Morgongåva är påbörjat och ett avtal för infrastruktur kopplat till ny exploatering i Företagsparken är tecknat med Trafikverket.

Åtgärdsvalsstudien för väg 272 färdigställdes under året och åtgärdsvalsstudie för väg 72 påbörjades vid årsskiftet 2020/2021. Genom statlig medfinansiering har arbetet med nya cykelparkeringar vid Östervåla bussstation och digital hastighetsmätare längs Torgvägen i Östervåla färdigställts.

Naturvård och miljö inkl Östa naturreservat

Många har besökt Östa naturreservat och Ingbo källor i sommar. Arbetet har fokuserat på att restaurera spänger som varit i dåligt skick, stoppa läckaget vid Ingbokällorna och att försöka minska bäverns dämningar. Det har gjorts några skogsgällringar och punktinsatser för att gynna biologisk mångfald i Östa naturreservat. Den stora mängden besökare har lett till ökat slitage och ökat behov av informationsspridning och tid att svara på förfrågningar från besökare.

Nya medel har beviljats för två LONA-projekt med inriktning att gynna vilda pollinerare. LONA-projektet *Upplandsleden Knyt ihop säcken* har avslutats och 3,8 mil ny led har tillkommit. LONA-projekt för Vansjön har avslutats med gott resultat. LOVA-projektet *Landskapsanalys Tämnaren* har startats tillsammans med Uppsala och Tierps kommun.

Länsstyrelsens *Färdplan för ett hållbart län- ekosystem och biologisk mångfald* är beslutad och kommunen har tecknat hållbarhetslöften för ett antal områden. I övrigt har även VafabMiljös avfallsplan antagits.

Teknisk verksamhet inkl vatten och avlopp

Gata

Flera stora anläggningsarbeten har genomförts och projekteras under året. På nya industriområdet Västra företagsparken Heby har det anlagts en 250 meter industriväg. Diskussioner förs med Trafikverket om olika lösningar för anslutning till väg 72. Under hösten anlades 150 meter gata för det nya vård- och omsorgsbostäder i Heby med en parallell gång och cykelväg. Den planerade utbyggnaden av 450 meter gata vid Ol-Jansberget i Östervåla avvaktas då en detaljplaneändring pågår och istället har en byggväg anlagts. Ny gångväg till Apotea i Morgongåva har påbörjats med hjälp av statlig medfinansiering. Gångvägen beräknas färdigställas 2021.

Det har färdigställts lokalgata för 10 villatomter i Ösbylund, Vittinge och asfaltering är genomförd i Lundaområdet i Östervåla. Asfaltering är också genomförd på flera ställen i kommunen för bland annat återställning av grävskador samt efter ledning/service-byten.

Under 2020 har arbetet med gatubelysning resulterat i kontakt med trafikverket för att ingå i en pilotstudie gällande övertagande av gatubelysning utefter statlig väg. Projektet beräknas starta under våren 2021. Vi har även börjat arbeta med en utredning om väghållansvar för kommunala gator i Morgongåva för att sedan använda i hela kommunen. Lokala trafikföreskrifter för hastigheter i kommunen är klart. En hastighetsöversyn pågår med 40 km/tim som ny bashastighet i kommunen. Orter som redan är klara är, Huddunge, Tärnköping, Vittinge, Morgongåva.

På grund av den milda och snöfattiga vintern har arbetet med vinterväghållning varit väsentligt begränsat under året. Kommunfullmäktige beslutade om avveckling av kommunalt vägbidrag för enskilda vägar 2019 och under 2020 betalade kommunen ut det sista vägbidraget retroaktivt för 2019.

Grönytor

Upphandling för gräsklippning av grönytor säsong 2020 är ej klart. Sala småfix fortsätter tills ny upphandling

är klar. Arbetet med grön mötesplats i Morgongåva har kunnat fortgå under den milda vintern och färdigställs under 2020. Övriga arbeten som har prioriterats är riskträd samt drift och underhåll.

Vatten och avlopp

Arbetet med att förnya ledningsnätet har fortlöpt. Fokus är en robust och säker dricksvattenförsörjning och minskad miljöpåverkan (bräddning och dagvattenhantering). Den största saneringen som har gjorts under 2020 är i Vittinge. Det har även skett saneringar i Heby och Morgongåva. Samtidigt som ledningarna byts ut asfalteras hela gatan.

Utbyggnad av nya allmänna VA- ledningar och gator har skett till nytt bostadsområde i Vittinge, Ösbylund, nya industriområdet i Heby samt bostadsområdena Ol-jans i Östervåla och Kvarsta i Harbo. Huvudledningar för vatten, spill och dagvatten har också flyttats i Heby för att möjliggöra byggnation av det nya Vård- och omsorgsboendet.

En ny slamavvattnare har installerats på Östervåla Reningsverk. På Morgongåva reningsverk har en ombyggnation påbörjats och en ny biorotor installerats som en del av reningsprocessen.

Under våren har ett avtal med Biototal skrivits för hantering av slam. Biototal kommer att både lagra, transportera och sprida det slam som är godkänt enligt naturvårdsverkets riktlinjer på åkermark. Slammet som inte klarar riktlinjerna för att spridas på åkermark transporteras till Norberg och blir till jord.

Arbetet med driftövervakningssystem har nu nått sitt mål efter flera års arbete. I stället för att VA-personal måste besöka platserna fysisk, antingen på grund av rutinkontroll eller vid larm, kan de nu kontrollera anläggningen på distans och avgöra om ett besök krävs. Detta sparar både tid och onödiga resor samtidigt som vi har ett säkert och enkelt sätt kan kontrollera att anläggningarna fungerar som de ska.

För att höja säkerheten för Heby kommuns dricksvattenförsörjning så pågår ett arbete med revidering av befintliga vattenskyddsområden och införande av nya vattenskyddsområden, där sådana saknas, med tillhörande skyddsföreskrifter.

En tillståndsansökan för reservvattentäkt i Tärnsjö har skickats in till Mark- och miljödomstolen. Detta arbete fortgår under 2021. En åtgärdsutredning för den tidigare slamdeponin Gädtsjömosse har påbörjats och fortsätter under 2021. Sex brunnar har installerats för provtagning av grundvatten och mätning av grundvattnenivå.

Avfall

Nya avfallsföreskrifter gällande slamhantering har tagits fram under året och revidering av slamtaxan är genomförd. De största förändringar som har gjorts är att ta fram taxor för till exempel "tunga lock", högre avgift för "slangdragning". Detta för att förbättra arbetsmiljön för entreprenör som utför slamtömningen.

Kostverksamhet

Arbetet med att se över verksamhetens struktur har pågått hela året och ansvariga har arbetat både med att ta fram siffror på olika organisationsalternativ och kartlagt verksamheten utifrån planerade verksamhetsförändringar. Stort fokus har lagts på samverkan både mellan nämnder och inom förvaltningen. Högsta prioritet är en verksamhetsutveckling som gynnar hela kommunen och är hållbar över lång tid.

Ett stort arbete pågår inom kostenheten rörande verksamhetens ekonomi, både vad gäller ekonomistyrning inom enheten och inom kommunen samt den ekonomiska uppföljningen. En ny debiteringsmodell infördes 2020 där man skiljer på fasta och rörliga kostnader. Modellen fungerar mycket bättre än den tidigare och utvärderas löpande under året. I samband med årsbokslutet har det dock upptäckts felaktigheter som reviderats till 2021.

En gemensam matsedel för kommunens vård- och omsorgsboenden som togs fram gemensamt av berörda kockar lanserades i januari. I stort har menyn fungerat bra och verksamheten kommer att fortsätta med menyn nästa år med vissa justeringar. Samtliga elever (ej förskolebarn) erbjuds ett vegetariskt alternativ i kommunens skolrestauranger sedan i höstas. På menyn kommer det att finnas två rätter de dagar som inte är helvegetariska, en vegetarisk och en icke vegetarisk. I och med införandet av det vegetariska alternativet kommer också elever som meddelat fläskfri eller fiskfri kost att serveras den vegetariska rätten. Detta medför att kockarna inte behöver tillaga lika många olika typer av specialkost som tidigare. Arbetet med att göra matsalarna trevligare fortsatte och de sista skolmatsalarna (Vittinge skola, Morgongåva skola och Harbo skola) fick under våren nya stolar och bord.

I samband med utbrottet av Covid 19 vidtogs försiktighetsåtgärder och anpassningar efter statliga riktlinjer och folkhälsomyndighetens rekommendationer. Ett nära samarbete sker mellan förvaltningarna för att glesa

ut i både kön till serveringsvagnarna och i matsalarna överlag. För att glesa ut på Heby skola så har en extra matsal öppnats. Under hösten har vi sett en ökad sjukfrånvaro bland kostpersonalen på grund av pandemin.

Under ca ett två har kostenheten i Heby kommun funnits med på Instagram. Detta är både ett sätt att marknadsföra sig till allmänheten men också roligt för anställda att visa upp den mat som lagats och hur man kan vara konstnärlig när maten läggs upp.

Kostenheten genomför löpande rekryteringar och vid de flesta rekryteringstillfällen har man fått in flera kvalificerade sökande. Verksamheten upplever dock vissa svårigheter att hitta vikarier. Under hösten utökades samarbetet med bemanningsenheten och numera ansvarar bemanningsenheten också för rekrytering av vikarier (intervju, urval etc.) utöver tillsättning av vikarier vid frånvaro.

Externa utförare av kärnverksamhet

	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Naturvård o klimat	-0,8	-0,5	-0,3	-0,2
Park och allmänna platser	-1,3	-1,1	-0,2	-1,2
Gata och trafik	-2,1	-1,9	-0,2	-1,7
VA	-3,0	-3,2	0,2	-3,8
Avfall	-1,5	-1,7	0,2	-1,6
Summa	-8,7	-8,4	-0,3	-8,5

Tekniska enheten har ett samarbete med kultur- och fritidsenheten för skötsel och drift av grönytor då man ser att detta är en ekonomisk gynnsam löning för båda enheterna. När flera delar på ansvaret för arbetsområden som gränsar till varandra så kan underhållet utföras smidigare och mer effektivt. Ingen upphandling krävs.

Kommunen och Hebygårdar/fastigheter har gräsytor som gränsar till varandra och då är det mer ekonomiskt gynnsamt att dela upp dessa bland sig så att inte personal behöver åka till samma platser och göra delar av jobbet för att sedan ytterligare en person ska komma och klippa gräsytan bredvid.

Allan Eriksson Mark utför alla gräv- och anläggningstjänster åt tekniska enheten. Utrustning saknas inom enheten och det är inte ekonomiskt gynnsamt att ha egen maskinpark. Tjänsten är upphandlad enligt gällande direktiv (LOU).

Tekniska enheten har beställt tjänster av Heby Elektriska under 2020 då det saknats upphandlad utförare. Samarbetsavtal är nu tecknas med Sala/Heby-energi för drift och underhåll av gatubelysning. Verksamheten har ingen egen personal för elarbeten eftersom man saknar kompetens inom området.

Relita utför tömning av slambrunnar åt Heby kommun. Utrustning saknas inom enheten och det är inte ekonomiskt gynnsamt att ha egen maskinpark. Tjänsten är upphandlad enligt gällande direktiv (LOU).

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	59,8	57,5	2,3	53,9
Kostnader	-77,4	-78,3	0,9	-73,4
Nettokostnad	-17,7	-20,8	3,1	-19,5
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	17,2	23,6	6,4	11,2
Netto	17,2	23,6	6,4	11,2

Ekonomisk uppföljning

Samhällsbyggnadsnämnd, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Politisk verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,5	-0,6	0,1	-0,5
Nettokostnader	-0,5	-0,6	0,1	-0,5
<u>Förvaltningschef SBF</u>				
Intäkter	0,1	0,0	0,1	0,0
Kostnader	-1,4	-1,3	-0,1	-2,1
Nettokostnader	-1,3	-1,3	0,0	-2,1
Mark- och planenheten				
<u>Miljö- och naturvård</u>				
Intäkter	0,5	0,2	0,3	0,0
Kostnader	-0,9	-0,5	-0,4	-0,3
Nettokostnader	-0,4	-0,3	-0,1	-0,3
<u>Mark- och planeringschef</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,4	-3,4	0,9	-1,3
Nettokostnader	-2,4	-3,4	0,9	-1,3
<u>Planering gata/trafik</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	0,0	0,0	-0,1
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0	-0,1
<u>Östa</u>				
Intäkter	0,1	0,0	0,0	0,1
Kostnader	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3
Nettokostnader	-0,3	-0,2	-0,1	-0,2
Totalt Mark- och planenheten				
Summa intäkter	0,6	0,2	0,3	0,1
Summa kostnader	-3,7	-4,1	0,4	-0,3
Summa nettokostnader	-3,1	-3,9	0,8	-1,9
Tekniska enheten				
<u>Park och allmänna platser</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,7	-2,5	-0,1	-2,7

Samhällsbyggnadsnämnd, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Nettokostnader	-2,7	-2,5	-0,1	-2,7
<u>Östa drift</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,1	-0,2	0,0	-0,2
Nettokostnader	-0,1	-0,2	0,0	-0,2
<u>Gata och trafik</u>				
Intäkter	1,1	0,0	1,1	0,4
Kostnader	-9,5	-12,5	3,0	-10,8
Nettokostnader	-8,4	-12,4	4,0	-10,3
<u>Vatten och avlopp</u>				
Intäkter	26,3	25,6	0,7	23,8
Kostnader	-26,3	-25,6	-0,7	-23,8
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt Tekniska enheten				
Summa intäkter	27,4	25,6	1,8	24,3
Summa kostnader	-38,6	-40,7	2,1	-37,2
Summa nettokostnader	-11,2	-15,1	3,9	-13,0
Kostenheten				
<u>Kosten gemensamt</u>				
Intäkter	0,1	0,1	0,0	0,2
Kostnader	-1,4	-2,6	1,1	-1,2
Nettokostnader	-1,4	-2,4	1,1	-1,0
<u>Kosten Söder</u>				
Intäkter	15,6	15,6	0,0	16,7
Kostnader	-16,6	-15,8	-0,9	-16,0
Nettokostnader	-1,0	-0,2	-0,8	0,8
<u>Kostern Norr</u>				
Intäkter	10,3	10,2	0,0	8,6
Kostnader	-10,8	-9,4	-1,4	-9,6
Nettokostnader	-0,5	0,8	-1,4	-1,0
<u>Kostern Tärnsjö</u>				
Intäkter	5,7	5,7	0,0	4,0
Kostnader	-4,4	-4,0	-0,5	-4,7
Nettokostnader	1,3	1,8	-0,5	-0,7

Samhällsbyggnadsnämnd, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Totalt kostenheten				
Summa intäkter	31,7	31,7	0,0	29,5
Summa kostnader	-33,3	-31,7	-1,6	-31,5
Summa nettokostnader	-1,6	0,0	-1,6	-2,0
Totala intäkter	59,8	57,5	2,3	53,9
Totala kostnader	-77,4	-78,3	0,9	-73,4
Total nettokostnad	-17,7	-20,8	3,1	-19,5

Exploatering, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	2,6	4,1	-1,5	1,6
Kostnader	-0,7	-0,8	0,1	-0,2
Nettokostnader	1,9	3,3	-1,4	1,4

Kommentar till årets utfall

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 3,1 mnkr år 2020. Överskottet beror framförallt på lägre kostnader än budgeterat för vinterväghållning samt för lägre kostnader för konsulter.

Samhällsbyggnadsnämnden har investerat för 17,2 mnkr för perioden vilket är 6,4 m lägre än budgeterat och 1 mnkr lägre än prognosen som lämnades i samband med delårsrapporten. Flera stora exploateringar har genomförts under perioden men personalkapaciteten räcker inte till för att genomföra alla planerade investeringar. En del investeringar fortsätter även under 2021.

Mark- och planeringsenheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,8 Mnkr vilket framförallt beror på en vakant tjänst under delar av året. Enheten har också lägre konsultkostnader än budgeterat då medarbetarna nu är mer erfarna och självgående. Verksamhet miljö- och naturvård inklusive Östa redovisar en negativ avvikelse mot budget med 0,2 Mnkr. Avvikelsen beror främst på de stora kostnaderna som har uppstått för oplanerade avverkningar av granbarkborre.

Tekniska enheten (exklusive VA) redovisar en positiv avvikelse mot budget med +3,9 Mnkr. Det beror framför allt på lägre kostnader än budgeterat för snöröjning och halkbekämpning. Kostnader för skötsel av parker och allmänna parker är något högre, -0,1 mnkr, än budgeterat för 2020.

VA-verksamheten visar en positiv avvikelse mot budget med 2,9 mnkr för 2020. Överskottet överförs till resultat- och utjämningsfonden och VA gör i och med detta ett nollresultat. En del av överskottet beror på att VA-verksamheten har haft intäkter för anslutningsavgifter för redan avskrivna tomter som kommunen sålt under året och från fastighetsägare utanför det kommunala verksamhetsområdet som har kopplat in sig på det kommunala VA-nätet. Kostnader för köp av entreprenör (köp av huvudverksamhet) har minskat då VA-verksamheten har anställt egen personal som utför anläggningsarbetet som tidigare har köpts in.

Avfallsverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,7 Mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader för köp av huvudverksamhet då entreprenören som utför tömning av slambrunnar inte har fått full ersättning då man brutit mot avtalet och varit sena med tömningarna. Det var budgeterat att ett bidrag från resultat- och utjämningsfonden behövdes med 0,9 Mnkr för att nå ett nollresultat. I och med överskottet i verksamheten behövs endast ett bidrag på 0,2 Mnkr för att nå nollresultat.

Kostenheten redovisar en negativ avvikelse mot budget med -1,6 Mnkr vilket inte var förväntat. Vid månadsuppföljningarna har enheten "gått ihop" ända till novemberuppföljningen. En särskild utredning är därför ge-

nomförd som bifogas årsredovisningen. Arbetet fortsätter med att säkerställa månadsuppföljning och budgetarbete för att förenkla uppföljningen för budgetansvariga chefer.

Sammanfattningsvis så beror underskottet på en felaktig budget i samband med den nya resursfördelningsmodellen som infördes 2020. Intäkter och kostnader för vård- och omsorgsboende respektive förskola/skola matchar inte varandra. Kostnader för vikarier ett normalår finns inte heller med i budget eller det framräknade internpriset.

Det finns också ett faktiskt underskott på kostenheten som är relaterat till pandemin med höga sjukskrivningstal under framförallt andra halvåret och högre åtgång av skyddsutrustning för både personal och matgäster. Sammantaget har inte heller effektiviseringar kunnat genomföras för att klara effektiviseringskravet på 3,9%. En genomgående utredning är genomförd när det gäller kostverksamhetens framtida struktur där det bland annat framgår att enbart mindre eller inga effektiviseringar kan genomföras genom att göra om kök från tillagningskök till mottagningskök och istället transportera maten.

Den största avvikelser mot budget är vikariekostnader som är 1 Mnkr högre än budget och förbrukningsmaterial som är 0,4 Mnkr högre än budget. Samtidigt har effektiviseringar genomförts genom att t ex bara använda en matsal i Tärnsjö skola.

För markexploatering redovisas ett underskott på cirka -1,4 Mnkr jämfört med budget. Underskottet beror på att flera stora försäljningar kommer att slutföras under början av 2021. Konsultkostnader och utgifter på ansvaret har redovisats i enlighet med budget.

Markexploateringar kommer inte ha några budgeterade intäkter från år 2021 på grund av den osäkerhet som ligger när och om intäkter kommer in.

Investeringar

Investeringar, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Grönområden, allmänna platser	1,0	1,7	0,7	1,0
Markexploatering	8,8	8,0	-0,8	1,2
Gata, infrastruktur	2,0	4,5	2,5	3,3
Övrigt	0,4	1,0	0,6	0,3
<u>VA</u>				
VA verksamhet	3,7	5,4	1,7	5,0
Exploatering VA	1,4	3,0	1,6	0,2
Summa	17,2	23,6	6,4	11,2

Samhällsbyggnadsnämnden har investerat för 17,2 Mnkr för perioden vilket är 1 Mnkr lägre än beräknade helårsprognos och 6,4 Mnkr lägre än budgeterat. Flera stora exploateringar har genomförts under 2020 men personalkapaciteten räcker inte till för att genomföra alla planerade investeringar. År 2019 genomfördes investeringar för 11,2 Mnkr.

Den största avvikelser finns inom VA-verksamheten med ett utfall på 5,1 Mnkr vilket är 3,3 Mnkr lägre än budget och gatuverksamheten med ett utfall på 2 Mnkr vilket är 2,5 Mnkr lägre än budget.

Projekt ledningsbyte kommer att fortsätta under nästa år. Projekt Efterpolering kommer inte nyttjas då ändring av arbetssätt räcker för att få en fungerande process. Arbetet med att installera driftövervakningssystem på alla vatten- och avloppsreningsverk och pumpstationer har pågått under några år och är nu antligen klart. Budgeten för markexploateringar blev lägre än beräknat.

För gata har 2 Mnkr investerats under året vilket ligger i linje med den årsprognos som lämnades vid delårsrapporten. Överskottet mot budgeten beror på att investeringarna är förskjutna ett år mot asfaltsplanen. Andra projekt med statlig medfinansiering kommer att fortsätta under nästa år.

Under perioden har Grönnya investerat 0,7 Mnkr i Grön mötesplats i Morgongåva. Delar av övriga budgeterade medel för upprustning av utemiljö har använts till andra projekt men verksamheten har investerat för 0,7 Mnkr mindre än vad som budgeterats för.

Åtgärdsplaner: effektiviseringar och besparingar

Nämnden hade precis som övriga nämnder ett generellt effektiviseringskrav på 3,9 % och har precis som tidigare år genomfört flera åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Nämndens åtgärdsplan bifogas årsredovisningen. En särskild utredning är genomförd om kostverksamhetens framtida struktur vilken bifogas årsredovisningen.

Uppföljning av internkontroll

Samhällsbyggnadsnämndens nedanstående internkontroller kunde inte genomföras under 2020 men kommer att utföras och därefter redovisas för nämnden.

- Uppföljning av upphandlingar inom teknisk verksamhets ansvarsområde.
- Uppföljning av kommunens slamhantering samt kommunens slamentreprenör.

Uppföljning av näringslivsstrategin

Kommunfullmäktige beslutade den 17 december 2019 om en näringslivsstrategi för Heby kommun. Uppföljning kring arbetet med strategin ska redovisas av respektive nämnd i samband med delårsrapporten och årsboks slutet.

Näringslivsstrategin består av fyra strategiska förbättringsområden med tillhörande övergripande taktiska målsättningar som förvaltningens aktiviteter ska ha en tydlig koppling till.

De fyra strategiska områdena är:

- Öka dialogen mellan näringslivet, tjänstepersoner och politiker.
- Öka matchning mellan näringslivets, skolans och arbetslivets behov.
- Förbättra service, bemötande och hantering av företag.
- Utveckla turism- och besöksnäringen.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar ständigt tillsammans med kommunstyrelsen för att möjliggöra för nya eller utökade företagsetableringar inom kommunen. Både vad gäller bostäder och verksamheter. Detta görs genom att ha en god dialog med näringslivet och genom att så långt det är möjligt försöka matcha näringslivets behov av mark för verksamheter och bostäder.

För att kunna möta efterfrågan är det viktigt att vi kan vara snabba och smidiga samt att ge ett gott bemötande. En viktig del i detta är ta fram de planeringsunderlag som behövs. Det handlar exempelvis om inventering av våtmarker och skogspartier i tätortsnära lägen, klimatanpassning samt kommande krav kring EU-direktiv för vattenskyddsområden. Det är också viktigt att planarbetet, såväl översiktsplan som detaljplaner, "hänger med" eller helst ligger steget före.

Samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen har inlett ett samarbete för att stimulera tillväxten samt för att säkerställa att kommunen växer hållbart. Det finns ett behov att arbeta mer strategiskt med tillväxt och en handlingsplan har tagits fram av förvaltningen för långsiktig planering av samhällsstruktur och infrastruktur.

I de fall nämnden inte lyckas matcha den efterfrågan av mark som finns så är strävan alltid att försöka hitta ett annat likvärdigt alternativ i nära dialog med näringsutövaren. Här är tydlig information och kommunikation a och o.

Ett arbete med en ny markpolicy är på gång. Policyn ska bidra till att tydliggöra Heby kommuns ambitioner avseende mark jämt mot intressenter samt skapa tydlighet vid hantering av markärenden som handlar om köp, försäljning, markupplåtelse eller avtal.

På en mer operativ nivå har förvaltningen arbetat med förbättringar på hemsidan under "tomt och markförsäljning" med en tydligare info om vad som gäller olika typer av markköp. Förvaltningen har haft flera dukat bord-möten sen näringslivskvällen, både digitalt och fysiskt, och fått positiv respons gällande konceptet. Det har dock inte varit möjligt att anordna företagsträffar och annat mingel på grund av den rådande pandemin. Ett nytt industriområde håller på att tas fram i Heby där det kommer finnas färdiga industritomter till salu.

När det gäller turism och besöksnäringen så ansvarar samhällsbyggnadsnämnden för Östa naturreservat som är ett av kommunens stora besöksmål. De senaste åren har nämnden arbetat aktivt med att göra Östa mer tillgängligt och känt både inom och utanför kommunen och detta år har vi sett ett kraftigt ökat besöksantal inom naturreservatet. Det ger möjlighet till befintlig och ny näringslivsverksamhet inom reservatet.

Framtidsbedömning

Hållbar tillväxt

Nämnden har inlett ett samarbete med kommunstyrelsen som ansvarar för den fysiska planeringen för att tillsammans *"arbeta strategiskt för att skapa attraktiva och hållbara samhällen med växande befolkning och en levande landsbygd"*. Uppdraget är att tillse att den befolkningstillväxt som kommunen har erfarit de senaste åren har möjlighet att fortsätta.

Utmaningarna består i att exploatera i en "lagom" takt utifrån efterfrågan och att göra rätt prioriteringar, samtidigt som vi bevarar de värden som gör Heby kommun attraktiv. Förutom externa förfrågningar om mark har även kommunens verksamheter och bolag ökade behov av mark för ny- och ombyggnationer av t ex förskola och vård- och omsorgsboende.

Vi ser inte hittills att Coronabrottet har minskat efterfrågan på mark. Däremot upplever vi ett högre tryck på alla typer av naturområden och att människor fått upp ögonen för sin hemmiljö på ett annat sätt, vilket kan komma att ställa ökade krav framöver.

Agenda 2030 med fokus på miljö och vatten

Både lokalt, nationellt och internationellt ställs ökade krav och förväntningar på att kommunens verksamheter ska drivas mer hållbart och att kommunen ska stå i fronten när det gäller hållbarhetsarbetet inom kommunens gränser.

Nämnden kommer att fortsätta att arbeta med samtliga tre perspektiven i Agenda 2030 men kommer att ha ett särskilt fokus på den ekologiska hållbarheten utifrån nämndens ansvar för miljöfrågor. Färdplan för ett hållbart län är framtagen av Länsstyrelsen och innehåller fyra regionala åtgärdsprogram. Dessa omfattar tillsammans åtgärdsarbetet med samtliga miljömål som länet berörs av. Kommunen har eller kommer troligtvis teckna ett antal hållbarhetslöften inom de fyra olika åtgärdsprogrammen. Dessa är åtgärder för att minska klimatpåverkan (2020), åtgärder för ekosystem och biologisk mångfald (2021), åtgärder för vatten (2022) samt slutligen åtgärder för samhällsutveckling (2023). Kommunen har också beslutat om en gemensam avfallsplan inom Vafab med flera miljömål. Detta innebär att en intensifiering behöver ske inom samtliga nämnder när det gäller miljöarbetet för att vi ska nå målen och uppfylla löftena.

Heby kommun hör till två av Sveriges fem vattendistrikt och därför så kommer särskilt fokus behöva läggas av nämnden på just vattenfrågor. EU:s vattendirektiv ligger till grund för arbetet och förvaltningen av vatten är på avrinningsområden där alltså kommunen tillhör två vattendistrikt.

Säkerställa vattenresurser för vattenförsörjning idag och i framtiden

Att säkerställa vattenresurser för vattenförsörjning i framtiden har pågått i flera år och kommer att fortlöpa. Omfattande utredningsarbete och undersökningar ligger till grund för identifiering av reservvattentäkt i Tärnsjö och Heby. Arbetet med reservvattentäkt i Tärnsjö har kommit så pass långt att en tillståndsansökan har lämnats in till Mark- och miljödomstolen. Att få fram en reservvattentäkt för Heby har inte varit lika framgångsrikt. I nästa steg behöver nuvarande vattentäkter och framtida prioriterade vattenresurser skyddas bland annat genom fastslagna vattenskyddsområden. Detta arbete pågår mellan kommunen och Länsstyrelsen.

Gatubelysningen är under utredning med anledning av ett åldrande bestånd, en besiktning har beställts av SHE. Beroende av vad den resulterar i kan det vara aktuellt med en investering av ny belysning samt översyn om var i kommunen belysning ska finnas kvar. Heby kommun är anmälda att ingå en pilotstudie gällande gatubelysning utefter statliga vägar. Pilotstudien startar tidigast våren 2021 och innebär en översyn av belysning gällande ålder samt utrustning. När studien är genomförd har vi skaffat oss kunskap för fortsatt arbete med överlämning av gatubelysning till vägföreningar.

Kostverksamhet

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut om hållbar struktur i en växande kommun och planeringsdirektiven ska samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden erbjuda *Heby kommuns förskolebarn, elever och äldre goda, nyttiga, trivsamma och hållbara måltider* till en kostnadsnivå som motsvarar jämförbara kommuner. Ett arbete är genomfört 2020 för att se över strukturen för kostverksamheten i skola och förskola i samarbete med utbildningsnämnden. Motsvarande arbete kommer genomföras med vård- och omsorgsnämnden under 2021.

Kostenhetens framtida verksamhet och struktur är beroende av vilka beslut som tas för framförallt skolans organisation. Överallt där det finns verksamhet ska det serveras mat. Utbildningsnämnden har beslutat att så långt det är möjligt så ska skola och förskolans verksamheter centraliseras inom respektive ort. Nybyggnat-

ion planeras också i Vittinge respektive Harbo. Därför pågår utredning av kostverksamhetens framtida struktur parallellt med det arbete som sker inom utbildningsnämnden.

Inom vård- och omsorg innebär det nya boendet som beräknas vara klart 2022 att verksamheten kommer att behöva utvärderas så att det nya köket som då byggs kan användas på ett så effektivt sätt som möjligt samtidigt som kvaliteten hålls hög. Beroende av vilka beslut som vård- och omsorgsnämnden fattar om framtida struktur på vård- och omsorgsboenden kommer även kostverksamhetens struktur att påverkas.

Kompetensförsörjning

Personal inom samtliga av nämndens ansvarsområden är attraktiva och inom flera verksamheter råder det brist på erfaren och utbildad arbetskraft. Nämnden ser därför positivt på kommunens gemensamma satsning för att bli en attraktiv arbetsgivare och därigenom säkra kompetensförsörjningen i framtiden. Inför 2021 kommer tio ytterligare av kostverksamhetens personal att ha heltid i samband med att nämnden tar över ansvaret för frukost och mellanmål på förskolorna. Nämnden kommer fortsatt under planperioden ha fokus på att säkerställa framtida kompetensförsörjning.

Digitalisering

En viktig del för att möjliggöra tillväxt och möta de krav som ställs är digitalisering. Digitalisering handlar för nämnden både om nya e-tjänster, att tillgängliggöra information på exempelvis hemsidan i lättåtkomligt format och om att digitalisera och effektivisera de interna processerna. Nationellt pågår ett stort arbete med en digital samhällsbyggnadsprocess med målbild 2027. Ett stort första steg kommer bli att arbeta med digitala detaljplaner, vilket beräknas påbörjas år 2021. Arbetet med digitalisering medför kostnader både i tid och pengar och hjälp och stöd behövs kring de mer tekniska frågorna. Tillsammans med kommunens planering för digitalisering kommer nämndens verksamheter att digitaliseras. Flertalet e-tjänster är redan framtagna, bland annat anmälan av skrotbilar, felanmälan och specialkostansökan, men fler är på gång. Ett internt system för digitalisering av administrativa rutiner inom kostens verksamheter kommer att införas under planperioden.

Ekonomi i balans

Samhällsbyggnadsnämnden har lyckats väl när det gäller de effektiviseringskrav som har ställts på nämnden under senare år och har en ekonomi i balans. Nämnden kommer självklart att fortsätta effektivisera verksamheterna för att säkerställa och bidra till att kommunen får en ekonomi i balans och stabila ekonomiska förutsättningar för framtiden. Utmaningen för nämnden blir att både gasa och bromsa samtidigt. Att säkerställa att de verksamheter som bidrar till kommunens attraktivitet och tillväxt kan fortsätta parallellt med att effektiviseringar genomförs.

Kommunfullmäktiges inriktningar med uppföljning; uppföljning av effektmål och mått

Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.

Effektmål	Mått
Trafiksäkerheten i Heby kommun ska höjas.	Antal dödsolyckor (trafikolyckor med personskada)
Kommentar 2021-03-02	Antal allvarliga olyckor (trafikolyckor med personskada)
	Antal måttliga olyckor (trafikolyckor med personskada)

Effektmål	Mått
<p>Under 2020 har arbetet med att uppdatera de lokala föreskrifterna för hastigheter i kommunen slutförts. Nu pågår en hastighetsöversyn utifrån om bashastigheten ska läggas som 40 km/timmen överlag. Denna förändring har genomförts i Huddunge, Tärnsjö, Vittinge och Morgongåva.</p> <p>Beslut om ett övergångsställe vid skolan i Östervåla samt fartdämpande åtgärd i Morgongåva vid förskolorna togs 2020. En ny GC-väg i Vittinge vid nya området och en GC-väg till det nya vård- och omsorgsboendet i Heby anlades under året och en GC-väg längs vägen till nya Apotea påbörjades.</p> <p>Efter samråd med Trafikverket har verksamheten landat i att en C-korsning ska byggas för att få till en bra och säker anslutning till riksväg 72 i Heby för att möjliggöra industriverksamhet ovanför vattentornet.</p> <p>2020 hade mycket mild vinter och man behövde bara sanda och ploga ett fåtal gånger under vintermånaderna.</p> <p>Under året förolyckades ingen i Heby kommun på grund av trafikolyckor men en allvarlig olycka med personskada inrapporterades. Heby kommun har som Sverige nationellt en nollvision för dödsolyckor och nämnden hade också som mål att inga allvarliga personskador som följd av trafikolyckor skulle förekomma. 2020 rapporterades det in fem måttliga olyckor med personskada och fjorton lindriga olyckor med personskada i Heby kommun, båda dessa utfall är bättre än nämndens målnivåer för måtten som låg på sex respektive 20.</p> <p>Att personer avrätts bl.a. från att umgås med vänner och bekanta, arbetat hemifrån i högre utsträckning och inte gått ut på restauranger och barer som i normala fall bör ha bidragit till mindre trafik. Pandemin kan alltså också vara en bidragande orsak till att statistiken förbättrats från 2019.</p> <p>Effektmålet bedöms vara uppnått.</p>	<p>Antal lindriga olyckor (trafikolyckor med personskada)</p>

Effektmål	Mått
<p>Besökare och kommunmedborgare ska uppleva centrum som finns i Heby kommuns tätorter som attraktiva.</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>En handlingsplan för långsiktig planering av samhällsstruktur och infrastruktur färdigställdes under 2020 men verksamheten fick i stor utsträckning prioritera annat arbete som detaljplaner och kommunala lekplatser. En ny cykelparkering vid Östervåla busstation kunde också byggas, detta gjordes med statlig medfinansiering.</p> <p>Stort fokus lades även på den gröna mötesplatsen i Morgongåva vilket medförde att man låg efter med plantering och underhåll av fontäner med mera under sommaren. Den gröna mötesplatsen kunde huvudsakligen färdigställas innan årets slut. Underhåll och skötsel av grönytor och torg fick också prioriteras ner något på grund av personalbrist.</p> <p>Verksamheten har inte kunnat arbeta med utemiljöerna i den utsträckning man planerat och eftersom bland annat planteringar eftersatts prognostiserade man vid delårsuppföljningen att målet inte skulle nås. Vid mätning av kommuninvånarens bedömning av kommunens centrum nådde man inte heller målvärdet på 51 utan det sammanvägda resultatet landade på 34. Utifrån det arbete som gjorts och resultaten från undersökningen görs bedömningen att effektmålet inte kunnat nås.</p>	<p> Bedömning av kommunens centrum, sammanvägt</p>
<p>Våra naturområden och naturreservat ska göras mer synliga och lättillgängliga för kommuninvånare och besökare.</p> <p>Kommentar</p>	<p> Andel som uppger att Heby kommuns naturområden och naturreservat är mer synliga än föregående år</p> <p>Andel som uppger att Heby kommuns naturområden och naturreservat är mer lättillgängliga än föregående år.</p>

Effektmål	Mått
<p>2021-02-25</p> <p>Under sommaren 2020 besökte många Östa och Ingbo och ansvariga har till exempel sett att det gick åt betydligt mer toalettpapper och ved än tidigare år och man har även fått tömma papperskorgar oftare än vanligt. Detta kan troligtvis delförklaras med att de flesta inte åkt utomlands under semestern utan att man hittat på aktiviteter utomhus och i sin närhet.</p> <p>Arbetet har fokuserat på underhåll och förvaltning och man har bland annat restaurerat spånger som varit i dåligt skick, stoppat läckaget vid Ingbokällorna och att försökt minska bäverns dämningar. Det har också gjorts några skogsgallringar och punktinsatser för att gynna biologisk mångfald.</p> <p>Flera LONA-projekt pågick och under året avslutades bl.a. <i>Upplandsleden Knyt ihop säcken</i> som resulterade i 3,8 mil ny led varav merparten i Heby kommun.</p> <p>Heby kommun har också marknadsfört s.k. Smultronställen via hemsida och sociala medier. Ett smultronställe är utflyktsmål med höga natur- och friluftsvärden som är trevligt och tillgängligt för besökare. Ett Smultronställe i naturen klarar uppsatta kvalitetsmål enligt en definierad checklista och har godkänts av styrgruppen. Smultronställen ska vara tillgängliga för alla och kostnadsfritt att besöka.</p> <p>Vid en undersökning upplevde en större andel än förra året att naturområden och naturreservat var mer synliga (18,3 %) eller tillgängliga (22,5 %) 2020 i förhållande till föregående år och utfallen överskrider målvärdena för året. Det är dock tydligt att kommunala grönområden och naturreservat inte är något alla reflekterar över då många av de tillfrågade inte utnyttjade kommunala grönytor eller Östa eftersom de bodde väldigt näturnära.</p> <p>Under året gjordes 1078 sökningar på ordet "Östa" i sökmotorn Google. Detta är en ökning med över tjugo procent i förhållande till 2019 och utfallet är långt över målvärdet för 2020.</p> <p>Kommunen jobbar med att göra naturområden och naturreservatet mer synliga och lättillgängliga och arbetet fortsätter under 2021. Mer behöver göras för att detta ska synliggöras för kommunmedborgare som inte redan brukar besöka Östa eller vistas mycket i kommunens naturområden. Att utlandssestrar i stort fått ställas in och att människor avrätts från nära umgänge med andra människor har dock troligtvis bidragit till att fler fått upp gången för sin närmiljö. Effektmålet bedöms vara uppnått.</p>	<p>Antal gånger "Östa" används som sökterm i sökmotorn Google.</p>

Heby kommun ska ha en ekologisk hållbarhet och bidra till ett fossilfritt, resurseffektivt och klimatanpassat samhälle.

Effektmål	Mått
<p>Högre andel fossilfria drivmedel varje år.</p> <p>Kommentar 2021-02-25</p> <p>Målet följs upp av kommunstyrelsen. Ett administrationssystem för uppföljning och hanteringen av kommunens fordon är implementerat och tankkort och instruktioner för att kunna tanka HVO finns i våra fordon. En anvisning gällande tankning av HVO samt riktlinjer för kommunens fordonshantering är beslutade i december 2020. Andel biodrivmedel av total volym av drivmedel var 2018 24%, 2019 var den endast 9%. 2020 var andelen 26%.</p>	<p>● Andel fossilfria drivmedel organisationen Heby kommun förbrukat.</p>

Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.

Effektmål	Mått
	Sjukfrånvaro

Effektmål	Mått
<p>Samhällsbyggnadsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare med låg sjukfrånvaro.</p> <p>Kommentar 2021-02-26</p> <p>Under 2020 kunde det kommunövergripande arbetet för heltidstjänster inte genomföras som planerat på grund av Covid-19 men inom kostenheten, där andelen deltidstjänster är förhållandevis hög, kunde ansvariga genom samarbete med Hebyfastigheter ändå erbjuda flera anställda utökad tjänstgöringsgrad. Bara en person valde att utöka sin tjänst med lokalvård men flera gavs möjligheten. Diskussioner om övertagande av ansvaret för frukost och mellanmål där det är ekonomiskt gynnsamt för kommunen i stort resulterade också i att enheten kunde börja förbereda för att utöka ytterligare tio tjänster till heltid 2021.</p> <p>Hälsolagledarna inom kostenheten fick ställa in sina planer på grund av Covid-19 då inga träffar kunde ordnas och ansvariga chefer tvingats prioritera ner området för att ha tid att hantera Corona-krisen. Pandemin medförde att en livsmedelshygienutbildning också fick ställas in men alla fast anställda kunde erbjudas en hälsoundersökning under hösten.</p> <p>I samband med att personer slutar erbjuds den anställde ett avslutande samtal. Detta görs för att verksamheten ska kunna ta tillvara på de synpunkter den som lämnar sin anställning har på kommunen som arbetsplats och är ett sätt att utvecklas som arbetsgivare.</p> <p>Covid-19 har medfört att många som arbetar på kontor har arbetat hemifrån i högre utsträckning än tidigare. Flera möten blir digitala och verksamheten har fått anpassa sig i den mån det går. För många är möjligheten att arbeta hemifrån positiv men ansvariga chefer har gjorts uppmärksamma på att den psykiska ohälsan kan öka och det är svårare att vara en närvarande chef när man inte samlas på en arbetsplats. Verksamheten har dock verkat för att hitta alternativa sätt att träffas, där det är möjligt, och till exempel haft arbetsplatsträffar utomhus.</p> <p>Under 2020 var samhällsbyggnadsnämndens totala sjukfrånvaro 4,9 % vilket är en försämring från 2019 med 0,3 procentenheter och 0,6 procentenheter över målvärdet för året. Sjukfrånvaron var betydligt högre bland kvinnor än män och kostenheten var den enhet som hade höst sjukfrånvaro. Kostenhetens höga sjukfrånvaro kan delförklaras med att personalen där inte har möjlighet att arbeta hemifrån och alltså tvingats sjukskriva sig i högre utsträckning än t.ex. kontorspersonal i enlighet med pandemirekommendationerna.</p> <p>Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex låg 2020 på 82 vilket är en höjning med en indexenhet från 2019 men samtidigt en indexenhet från målvärdet för året. Att HME kunde höjas, om än inte i den utsträckning som man planerat, är ett gott tecken på medarbetarnas och chefernas engagemang samt organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. Speciellt är när verksamheten fått anpassa sig i stor utsträckning efter nya förutsättningar.</p> <p>Sammantaget är målvärdena för måtten alltså inte uppnådda men resultaten faller inom 80% av målvärdena vilket gör att effektmålet bedöms vara delvis uppnått.</p>	<p>◆ Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex</p>

Sammanfattande kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden hade fem effektmål 2020. Tre av dessa bedöms vara uppnådda, ett är delvis uppnått och ett inte uppnått.

Arbetet med trafiksäkerhet har gått framåt och verksamheten blev klar med uppdateringen av de lokala trafikföreskrifterna under våren och fortsatte därefter att se över bashastigheten i tätorterna. Därtill har man genomfört några trafikundersökningar varefter exempelvis beslut om en farddämpande åtgärd togs. Effektmålet bedöms vara uppnått.

Verksamheten har inte kunnat genomföra allt som planerats för att människor ska uppleva centrum i kommunen som attraktiva men en handlingsplan för långsiktig planering av samhällsstruktur och infrastruktur har färdigställts. Fokus har lagts på den gröna mötesplatsen i Morgongåva och man har fått prioritera ner en del underhåll och skötsel. Effektmålet bedöms inte vara uppnått.

Covid-19 har medfört att fler människor hittat på aktiviteter i naturen och man har sett att antalet besökare till Östa ökade i förhållande till tidigare år. Verksamheten har utfört en del underhållsarbeten och genom ett LONA-projekt så har Heby kommun nya leder allmänheten kan nyttja. Kommunen har också marknadsfört smultronställen på hemsida och i sociala medier. Effektmålet att synliggöra och tillgänglighetsgöra naturområden och naturreservat bedöms vara uppnått.

Kostenheten kunde erbjuda flera anställda en höjning av anställningsgrad och fast anställda erbjöds hälsoundersökning under hösten. Tyvärr kunde ingen hygienutbildning genomföras och hälsolagledarnas arbete fick ställas in p.g.a. pandemin. Corona medförde flera omställningar i hur verksamheten arbetar och där det är möjligt jobbade många hemifrån. Ansvariga chefer fick vara extra uppmärksamma så att personalen mår bra och man hittade t.ex. alternativa sätt att träffas. Sjukfrånvaron var högre 2020 än 2019 och Covid-19 bidrog i hög utsträckning till detta men samtidigt förbättrades Hållbart medarbetarindex för verksamheterna. Effektmålet att samhällsbyggnadsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare med låg sjukfrånvaro bedöms vara delvis uppnått.

Efter att nämnden antagit sina effektmål antog kommunstyrelsen ett effektmål motsvarande "Högre andel fossilfria drivmedel varje år" och effektmålet har följts upp av kommunstyrelsen. Kommunen införskaffade ett administrationssystem för uppföljning och hanteringen av kommunens fordon under året, tog fram information om tankkort och instruktioner samt styrande dokument inom området. Effektmålet bedöms vara uppnått.

Bygg- och miljönämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Miljöenheten

Den plan för verksamheten som antagits av nämnden har omarbetats till följd av den rådande pandemin samt att enheten varit underbemannad. Detta har lett till följande avvikelser och omprioriteringar:

- Lagstadgad tillsyn har prioriterats framför projektinriktad och händelsestyrd tillsyn.
- Samverkan med andra kommunala enheter och myndigheter har ej kunnat genomföras i normal utsträckning.
- En "tillsynsskuld" där planerad tillsyn ej kunnat utföras har uppstått till följd av vakanser, pandemin samt den omorganisation som nu genomförs.
- Ny lagstiftning för tillsyn av smittskyddsåtgärder på serveringsställen har inneburit nya arbetsuppgifter, planering och utbildning.
- Covid 19 har medfört ett förändrat arbetssätt för möten, hemarbete samt tillsynsmetoder.
- Tillgängligheten samt servicen till medborgarna har varit nedsatt

Byggenheten

- Byggenhetens verksamhet har under året varit ansträngd med anledning av Covid 19 pandemin, vakanser och omorganisationen av kontoret.
- Handläggningstiderna för bygglov bedöms ha ökat. Den lagstadgade 10-veckors gräns för handläggning har inte överskridits. Ej heller den nyligen införda 4-veckorsgräns för anmälningsärenden har överskridits.
- Underbemanning och omorganisation har utgjort en påfrestning på personalen med ett ökat ärendetryck.
- Covid 19 har inneburit ett förändrat arbetssätt för möten och hemarbete.

- Bostadsanpassningsärenden har påverkats av pandemin då endast ett fåtal besök har kunnat genomföras. Handläggningen bedöms ändå ha kunnat genomföras på ett rättssäkert sätt men med förändrade arbetsmetoder.
- Tillgänglighet och service såsom servicetelefon och besök har tidvis varit begränsade.

Externa utförare av kärnverksamhet

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	2,3	2,0	0,3	3,1
Kostnader	-6,6	-7,2	0,6	-10,5
Nettokostnad	-4,4	-5,3	0,9	-7,4
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamhet Miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Politisk Verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,3	-0,5	0,2	-0,4
Nettokostnad	-0,3	-0,5	0,2	-0,4
<u>Gem bygg och miljöförvaltning</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-7,2	-7,8	0,5	-7,2
Nettokostnad	-7,2	-7,8	0,5	-7,2
<u>Bygg</u>				
Intäkter	1,7	1,2	0,5	1,6
Kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	1,7	1,2	0,5	1,6
<u>Miljö- och hälsoskydd</u>				
Intäkter	1,7	1,0	0,7	1,5
Kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	1,7	1,0	0,7	1,5
<u>Livsmedel</u>				
Intäkter	0,5	0,5	0,0	0,6
Kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0

Verksamhet Miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Nettokostnad	0,5	0,5	0,0	0,6
<u>Alkoholhandläggning</u>				
Intäkter	0,1	0,2	-0,2	0,1
Kostnader	-0,3	-0,3	0,0	-0,1
Nettokostnad	-0,2	0,0	-0,2	0,0
<u>Bostadsanpassning</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-1,8	-2,3	0,4	-2,0
Nettokostnad	-1,8	-2,3	0,4	-2,0
Summa intäkter	4,0	3,0	1,0	3,8
Summa kostnader	-9,7	-10,8	1,2	-9,7
Summa nettokostnader	-5,7	-7,9	2,2	-5,9

Kommentar till årets utfall

Lägre personalkostnader på båda enheterna på grund av vakanser och sjukskrivningar har genererat ett överskott.

Plusresultat beror också på lägre kostnader kopplat till pandemin och lägre kostnader för bostadsanpassningsbidrag.

Investeringar

Uppföljning av internkontroll

Internkontrollplanen har följts och inga brister är uppmärksammade.

Framtidsbedömning

- Nya organisationen färdigställs så att ledningsfunktion och styrning återupprättas
- Återbesättning av vakanta tjänster så att tillräckliga personalresurser uppnås.
- Prioritera internt kvalitetsarbete på Byggenheten och avslut/arkivering av gamla ärenden.
- Aktualisering och uppföljning av tillsynsplanerna behöver genomföras.
- Med tillräckliga resurser skall den uppkomna "tillsynsskulden" arbetas bort för att ligga i nivå med tillsynsplanen till årsskiftet.
- Tillgänglighet och service skall återgå till tidigare nivå.

Uppföljning av effektmål, verksamhetsmål och aktiviteter

Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Effektmål	Mått
<p>Heby kommun ska ha en långsiktig strategisk planering för tillväxt och landsbygdsutveckling</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Bygg- och miljönämnden bidrar genom deltagande i samverkansprocesser tillsammans med bland annat samhällsbyggnadsförvaltningen och näringslivsenheten.</p>	—

Heby kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet med en jämställd, växande och resursmedveten ekonomi.

Effektmål	Mått
<p>Bygg- och miljönämnden ska aktivt samverka med övriga enheter inom kommunen för att säkerställa god resurshushållning.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Enheterna har närvarat i den utsträckning som krävts med exempelvis Mark- och planering och näringslivsenheten.</p>	— Närvaro vid möten.

Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.

Effektmål	Mått
<p>Bygg- och miljönämnden ska bedriva en effektiv och ändamålsenlig tillsyn och kontroll.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Tillsynsbesök enligt miljöenhetens tillsynsplaner har inte kunnat genomföras under första halvåret p.g.a. pandemin samt omorganisation. Livsmedel har genomfört 22 % av periodens inspektioner (14 % av årets). Övriga områden har prioriterat tillsyn på verksamheter med årliga tillsynsavgifter. Projekt m.m. har prioriterats bort.</p> <p>Byggenheten har bedrivit den tillsyn och kontroll som krävs i bygglovsprocessen som vanligt men med något förändrat arbetssätt. Inkomna tillsynsärenden har hanterats vartefter de har inkommit.</p>	<p>Antal tillsynsbesök genomförda enligt planering på miljöenhetens tillsynsobjekt och livsmedelsobjekt.</p> <p>—</p> <p>Tillsyn på byggenheten sker enligt verksamhetsplan.</p>
<p>Vid överprövning i samband med överklagande ska bygg- och miljönämndens beslut visa sig vara riktiga.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>80% av de överklaganden som genomgått en prövning hos Byggenheten har visat sig vara riktiga.</p>	<p>—</p> <p>Antal överklaganden som genomgått en prövning av överprövande instans utan att ändras.</p>

Effektmål	Mått
<p>Bygg- och miljönämnden ska ge en god service och ha ett bra bemötande.</p> <p>Kommentar 100% av bekräftelsebrev har levererats inom 5 arbetsdagar.</p>	<p>Antal bekräftelsebrev i tid.</p>
<p>Bygg- och miljönämnden ska säkerställa att resurser finns för att myndighetsutövningen fungerar.</p> <p>Kommentar Byggenhetens verksamhetsplan för 2020 har följts</p>	<p>Redovisning av verksamhetsplaner till nämnd.</p>

Utbildningsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Barn- och utbildningsförvaltningen gick in året med förhoppningen att det arbete som lagts ner för att effektivisera verksamheten under 2019 skulle få en större effekt med sig in i 2020 än vad som faktiskt sedan blev utfallet. Utbildningsnämnden har, liksom övriga delar av kommunen, haft ett effektiviseringskrav på 3,9 procent samt en riktad besparing mot grundskolan på 6 miljoner kronor. Tillsammans utgör det en kostnadsminskning på 20,9 miljoner kronor för 2020, vilket motsvaras av ungefär 36,5 tjänster. Inför år 2020 hade flera verksamheter svårt att lägga en budget inom tilldelad budgetram. Den totala differensen mellan tilldelad budgetram och lagd budget var 11,3 miljoner kronor. Denna differens var störst vid Harbo/Tärnsjö F-6 samt vid högstadieskolorna. Bokslutet för år 2020 visar en total negativ avvikelse mot budget på 6,8 miljoner kronor. Fortsatta negativa avvikelser återfanns i bokslutet främst vid Harbo/Tärnsjö F-6 men också vid Centrum för Livslångt lärande (CLL) samt delar av den kommunala förskolan.

Covid-19 pandemin har påverkat utbildningsnämndens verksamheter genom periodvis hög frånvaro såväl bland barn och elever som personal. I skolan har detta i många fall inneburit extra arbete för lärare som måste ha undervisning både i skolan och ge stöd och uppgifter till de som behövt vara hemma. Mycket tid har också behövt läggas på att planera och organisera om verksamheten på olika sätt utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. På grund av detta har också utvecklingsarbetet fått stå tillbaka i vissa delar.

Inför 2020 arbetades det fram ett nytt sätt att beräkna skolpeng för flera av Utbildningsnämndens verksamheter. Barn- och utbildningsförvaltningen har för grundskolan utgått från en modellskola och stämt av denna mot nuvarande organisation samt timplaner. För fritidshem och förskola har beräkningar gjorts utifrån antal barn per vuxen.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att alla skolenheter ska finnas kvar. Utbildningsnämnden och Barn- och utbildningsförvaltningen behöver därför fortsätta att se över samtliga kostnader för att möjliggöra budget i balans i ett långsiktigt perspektiv. Inom hela förvaltningen pågår ett långsiktigt arbete med att göra organisationen så kostnadseffektiv som möjligt för att kunna använda tilldelade medel till kärnverksamheten. På lång sikt ska detta bland annat ske genom att öka antalet elever per årsarbetare i organisationen och hitta nya arbetssätt. Ett led i detta är också framtagandet av en skolplan som kan hjälpa till att rikta organisation och arbetssätt så att alla arbetar mot samma mål såväl ekonomiskt som kvalitativt. Fortsatt effektiviseringsarbete kommer att ske kring lokaler, kost, IT och för digitala system. Gällande lokaler har det exempelvis genomförts lokaleffektiviseringar i Heby tätort. Avseende kosten har det tagits fram en ny debiteringsmodell för att bland annat säkerställa rätt kostnad mot rätt verksamhet. Arbetet med lokaler och kost har även påverkat redovisningen till räkenskapsammandraget (RS) och bidragit till mer rättvisande jämförelsetal.

Under år 2020 har elevhälsan omorganiserats. Antalet psykologer har med hjälp av statsbidrag utökats från en till två heltider och verksamhetschef för Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit över chefskapet för elevhälsan. Skolsköterskorna har flyttats från den centrala elevhälsans budgetram och ut till rektorerna.

Externa utförare av kärnverksamhet

Tabellen nedan visar nettokostnaden för köp av kärnverksamhet i miljoner kronor. Här ingår kostnad för

barn och elever som är folkbokförda i Heby Kommun men går i verksamheter i andra kommuner eller i fristående verksamheter inom Heby kommun. En preliminär kostnad för ersättning till fristående verksamheter avseende 2020 års kommunala underskott inom Utbildningsnämndens verksamheter uppgår till 0,2 miljoner kronor inom förskola och 0,1 miljoner kronor inom grundskola och detta redovisas som en kostnad inom respektive verksamhet.

Verksamhet	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Gemensamt Barn och Utbildning	-0,4	0,0	-0,4	-0,9
Förskola	-21,2	-20,6	-0,6	-20,8
Pedagogisk omsorg	-0,9	-0,8	0,0	-1,0
Fritidshem	-1,9	-3,3	1,4	-2,4
Förskoleklass	-0,7	-0,6	-0,1	-0,7
Grundskola	-9,4	-9,7	0,3	-11,1
Särskola	-0,9	-0,4	-0,5	-0,6
Gymnasiesärskola	-5,7	-6,1	0,4	-4,8
Gymnasieutbildning	-56,5	-57,0	0,5	-55,9
Gymnasial vuxenutbildning	-1,2	-1,2	0,0	-1,4
SFI Svenska för invandrare	0,0	0,0	0,0	-0,1
Lärlingsutbildning	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Total nettokostnad	-98,8	-99,9	1,0	-99,7

Avvikelsen för helår visar att kostnaden för dessa barn och elever blev 1,0 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket främst beror på ett överskott inom fritidshem och gymnasieutbildning. Störst negativ kostnadsavvikelse återfinns inom förskolan men där ingår även utbetalning för förskolans kommunala underskott år 2020 (0,2 miljoner kronor). Särskolans negativa kostnadsavvikelse beror på nytillkomna elever under läsåret som ej var med i budget. Den negativa avvikelsen på 0,4 miljoner kronor inom *gemensamt barn och utbildning* avser resterande utbetalning för kommunalt underskott inom förskola och grundskola år 2019 (avvikelsen mot det preliminära beloppet som var uppbokat i bokslutet år 2019).

Inom förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola finns kommunal verksamhet i Heby Kommun men på grund av fritt skolval väljer en del barn och elever verksamhet i andra kommuner. Det förekommer både kommunala och fristående alternativ med mer specifika inriktningar såsom pedagogiska eller religiösa. Pedagogisk omsorg erbjuds inte i kommunal regi utan dessa plaster köps av andra huvudmän. Vad gäller särskolan är det ofta elevens specifika behov som påverkar om kommunens verksamhet kan tillgodose dessa eller om tjänsten köps av annan huvudman.

När det gäller gymnasieskola och gymnasiesärskola är det skolformer som inte bedrivs i egen regi utan gymnasieplatser köps i andra kommuner och fristående verksamheter för samtliga gymnasieelever i Heby kommun. Budgetering för dessa verksamhetsområden har generellt varit svårt då kostnaden skiljer sig stort mellan olika program och det har även funnits svårigheter med att prognostisera antalet elever. Under år 2021 kommer gymnasieuppföljningen att vara föremål för intern kontroll för att dels säkerställa kvalitén i uppföljningen, dels underlätta budgetarbetet. Inom gymnasial vuxenutbildning köps platser i andra kommuner när det inte finns möjlighet att bedriva den utbildningen i egen regi.

Vid jämförelse med föregående år ligger nettokostnaden till externa utförare av kärnverksamhet på en lägre nettokostnadsnivå. I bokslutet för 2019 ingick dock utbetalning till fristående verksamheter för kommunalt underskott inom förskola och grundskola både för år 2018 och för år 2019 och det totala beloppet var 3,1 miljoner kronor jämfört med totalt 0,7 miljoner kronor i bokslutet för år 2020 (0,4 miljoner kronor för år 2019 och 0,3 miljoner kronor för år 2020). Om endast nettokostnaden för rätt år tas i beaktande (bortser från det belopp som avser år 2018) har istället kostnaden ökat med 0,8 miljoner kronor från år 2019 till år 2020.

Anledningar till de olika kostnadsförändringarna inom samma verksamhet men mellan åren är dels förändringar av skolpeng, dels förändrat antal barn/elever. Inom förskolan är det i all väsentlighet lika många barn som gått i annan kommuns förskola eller i fristående förskola år 2019 och år 2020. Inom årskurs F-9 syns en minskning av antal elever från 119 stycken år 2019 till 106 stycken år 2020. Kostnadsminskning för köp av huvudverksamhet inom fritids beror främst på att skolpengen gjordes om inför år 2020 vilket medförde en sänkning av skolpengen. Inom både gymnasiesärskola och gymnasieskola syns en kostnadsökning mellan åren vilket inom gymnasiesärskolan beror på fler elever medan det inom gymnasieskolan snarare beror på en ökning av själva kostnaden per elev.

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	60,1	53,1	7,0	49,9
Kostnader	-432,7	-418,9	-13,8	-422,7
Nettokostnad	-372,6	-365,8	-6,8	-372,8
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	-0,1	-29,3	29,2	-0,2
Netto	-0,1	-29,3	29,2	-0,2

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Nettokostnad per verksamhet

Verksamhet	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Politisk verksamhet</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,5	-0,6	0,1	-0,6
Nettokostnad	-0,5	-0,6	0,1	-0,6
<u>Bibliotek</u>				
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,6	-0,6	0,0	-0,6
Nettokostnad	-0,6	-0,6	0,0	-0,6
<u>Gemensamt Barn och Utbildning</u>				
Intäkter	4,9	3,2	1,7	3,1
Kostnader	-32,0	-31,8	-0,2	-31,5
Nettokostnad	-27,1	-28,6	1,5	-28,4
<u>Förskola, Pedagogisk omsorg, Fritidshem</u>				
Intäkter	16,9	16,3	0,7	16,8
Kostnader	-109,0	-106,8	-2,2	-108,5
Nettokostnad	-92,1	-90,6	-1,5	-91,7
<u>Förskoleklass och Grundskola</u>				
Intäkter	27,7	22,2	5,6	20,6
Kostnader	-183,7	-174,4	-9,3	-178,9
Nettokostnad	-155,9	-152,3	-3,7	-158,3
<u>Särskola och Gymnasiesärskola</u>				
Intäkter	0,6	0,2	0,4	0,3
Kostnader	-18,8	-16,6	-2,2	-17,3
Nettokostnad	-18,2	-16,4	-1,8	-17,0
<u>Gymnasieutbildning och Språkintrö</u>				
Intäkter	1,8	1,7	0,1	2,7
Kostnader	-64,7	-65,3	0,6	-66,1
Nettokostnad	-62,9	-63,6	0,7	-63,4

Verksamhet	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>Grundläggande vuxenutbildning, Gymnasial vuxenutbildning, Lär vuxenutbildning, SFI och Lärlingsutbildning</u>				
Intäkter	3,6	5,1	-1,4	2,6
Kostnader	-12,0	-12,3	0,3	-9,4
Nettokostnad	-8,3	-7,2	-1,1	-6,8
<u>LSS korttids skolungd<12 år</u>				
Intäkter	0,6	0,6	0,0	0,6
Kostnader	-0,6	-0,6	0,0	-0,6
Nettokostnad	0,0	0,0	0,0	0,0
<u>Kommungemensamma stödfunktioner</u>				
Intäkter	4,0	3,9	0,1	3,2
Kostnader	-10,8	-9,8	-1,0	-9,2
Nettokostnad	-6,8	-5,9	-0,9	-6,0
Summa intäkter	60,1	53,1	7,0	49,9
Summa kostnader	-432,7	-418,9	-13,8	-422,7
SUMMA	-372,6	-365,8	-6,8	-372,8

Nettokostnad per ansvar

Ansvar	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
70 000 Utbildningsnämnden	-121,5	-126,9	5,4	-114,8
71 100 Rektor Särskola	-7,3	-6,5	-0,8	-7,5
71 200 Förvaltningschef BUF	-23,2	-20,2	-3,0	-31,2
71 300 Elevhälsa	-3,2	-3,6	0,4	-3,5
72 100 Rektor Östervåla F-6	-28,2	-28,3	0,0	-27,3
72 200 Rektor Östervåla 7-9	-18,4	-18,4	0,0	-22,8
73 000 Rektor Tärnsjö	-13,8	-12,3	-1,5	-12,7
74 000 Rektor Harbo	-12,8	-10,9	-1,9	-12,6
74 100 Förskolor Tärnsjö/Heby	-18,0	-15,7	-2,4	-13,4
74 200 Förskolor Harbo/Östervåla	-17,7	-17,7	0,0	-11,2
75 000 Förskola Heby (Bullerbyn)	-12,1	-12,2	0,1	-20,6
75 100 Rektor F-6 Heby	-26,8	-27,0	0,3	-26,2
75 200 Rektor 7-9 Heby	-21,5	-19,8	-1,7	-24,5
76 000 Rektor Morgongåva/Vittinge	-22,4	-22,3	-0,1	-21,1
76 100 Förskolor Morgongåva/Vittinge	-12,3	-12,6	0,3	-12,0
79 000 CLL	-13,3	-11,4	-1,9	-11,6
Total nettokostnad	-372,6	-365,8	-6,8	-372,8

Kommentar till årets utfall

I tabellerna ovan ingår interna intäkter och kostnader inom Utbildningsnämnden. Dessa intäkter och kostnader avser främst avstämning antal barn/elever inom Heby Kommuns verksamheter, ersättning för tilläggsbelopp för den kommunala verksamheten i Heby Kommun samt ersättning för modersmåls lärare. Eftersom att de interna intäkterna och kostnaderna är lika stora beloppsmässigt har de ingen påverkan på nettokostnaden utan endast på summan över intäkter respektive kostnader. I bokslutet år 2019 uppgick de interna intäkterna och kostnaderna till 10,0 miljoner kronor och för år 2020 var motsvarande belopp 13,9 miljoner kronor vilket främst förklaras av högre utbetalning för tilläggsbelopp år 2020.

Antal barn/elever

Nedanstående tabell visar antalet barn/elever folkbokförda i Heby kommun som har varit placerade inom olika verksamheter, oavsett om det har varit Heby Kommuns verksamhet, andra kommuner eller fristående verksamheter. Störst avvikelse mot budget finns inom fritids där det har varit 87 barn färre jämfört med budget. Det är 23 fritidsbarn färre jämfört med år 2019. Inom förskolan är det också färre barn (främst 3-5 åringar) jämfört med budget, däremot är det fler förskolebarn 1-2 år 2020 jämfört med år 2019. Inom grundskolan syns störst avvikelse mot budget i årskurs 7-9 (dock ökning jämfört med år 2019). Jämfört med år 2019 är det 22 fler elever inom årskurs 4-6 år 2020.

Folkbokförda barn/elever Heby Kommun	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Förskola 1-2 år	239	243	-4	209
Förskola 3-5 år	451	466	-16	471
Summa förskola	690	709	-19	680
Pedagogisk omsorg 1-2 år	4	5	-1	5
Pedagogisk omsorg 3-5 år	9	7	2	10
Summa pedagogisk omsorg	13	12	1	15
Förskoleklass	170	165	5	160
Grundskola årskurs 1-3	481	480	1	478
Grundskola årskurs 4-6 inkl. Nova	471	481	-10	449
Grundskola årskurs 7-9 inkl. Nova	417	429	-12	415
Summa F-9	1 540	1 555	-15	1 502
Skolbarnomsorg/fritids	539	626	-87	562
Grundsärskola Heby Kommun	19	18	1	21

Nedanstående tabell visar antal kommunala barn i Heby Kommuns verksamheter. Även här syns störst avvikelse inom fritids, 84 barn färre jämfört med budget. Inom årskurs 7-9 och förskola 3-5 åringar är det också färre barn/elever jämfört med budget. Jämfört med år 2019 är det dock fler 1-2 åringar inom förskolan samt fler elever i förskoleklass till årskurs nio.

Kommunala barn	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Förskola 1-2 år	181	179	2	155
Förskola 3-5 år	333	353	-20	345
Summa förskola	514	532	-18	501
Förskoleklass	161	158	3	151
Grundskola årskurs 1-3	448	457	-9	442
Grundskola årskurs 4-6 inkl. Nova	439	450	-11	414
Grundskola årskurs 7-9 inkl. Nova	386	406	-20	376
Summa F-9	1 434	1 471	-37	1 383
Skolbarnomsorg/fritids	465	549	-84	484
Grundsärskola Heby Kommun	19	18	1	21

Att avvikelserna är som störst inom fritids kan bero på att Heby kommun haft en stor ökning av inskrivna

barn inom denna verksamhet de senaste åren. I och med detta har även prognosen för år 2020 påverkats. Dessutom kan Covid-19 ha haft en påverkan på antalet inskrivna fritidsbarn. Under år 2021 kommer modellen för prognosen för fritids och förskola att ses över för att minska det administrativa arbetet och för att öka kvalitén i prognosen och analys av avvikelser mot prognos och budget.

Resultat mot budget

Kostnadsavvikelser mot budget

När budget inför år 2020 lades saknades det medel för fler verksamheter för att komma inom tilldelad budgetram och detta budgetterades därför som en kostnadsminskning avseende personal (-11,3 miljoner kronor). I bokslutet för år 2020 erhålls den största negativa kostnadsavvikelsen mot budget inom just personalkostnader (-9,8 miljoner kronor). Eftersom att den totala avvikelsen för personalkostnaden är lägre än saknade medel vid årets början har viss kostnadsminskning ändå genomförts. Den andra stora negativa kostnadsavvikelsen avser högre lokalkostnader (-2,6 miljoner kronor) jämfört med budget vilket främst beror på att alla tänkta lokaleffektiviseringar som var planerade under året ej genomfördes. Den tredje största kostnadsavvikelsen avser centrala licenskostnader (-1,0 miljoner kronor) vilket främst beror på högre kostnad för IST Administration. Under år 2020 och fortsatt under våren 2021 har Barn- och utbildningsförvaltningen i Heby kommun infört systemet IST Administration för samtliga skolformer. Anledningen till bytet är att det tidigare avtalet för det elevadministrativa systemet Extens var utdaterad och en ny tjänst behövde upphandlas. Kostnader för IST är högre nu på grund av kostnader för införandet, utbildningar, projektmöten samt för förvaltningen strävar efter att nyttja moduler hos IST som ska underlätta det administrativa arbetet.

Intäktsavvikelser mot budget

Den största positiva avvikelsen mot budget avser sjukersättning på grund av Covid-19 vilken uppgår till 3,4 miljoner kronor och eftersom att denna intäkt är ny för året saknades denna i budget. Det fanns även sparade medel (likt en buffert) motsvarande 3,0 miljoner kronor för att täcka för oförutsedda händelser. På grund av högre intäkter från andra kommuner i form av skolpeng och ersättning för elevassistenter erhålls en positiv avvikelse mot budget motsvarande 1,9 miljoner kronor (främst positiv påverkan på grundskolan).

Verksamheter med störst avvikelse mot budget

De verksamheter som redovisar en positiv avvikelse mot budget är *gemensamt barn och utbildning, fritids och gymnasieskolan*. Förklaringen till överskottet inom gemensamt barn och utbildning är den buffert som fanns för oförutsedda kostnader. Inom fritids beror överskottet främst på lägre kostnad för köp av huvudverksamhet vilket innebär lägre kostnad för fritidsplatser i andra kommuner eller hos fristående fritids. En ytterligare förklaring är att det lades in ett överskott av antal fritidsbarn på denna budgetpost då prognosen visade på fler barn än vad de kommunala rektorerna bedömde var rimligt att ha med i deras budgetramar. Inom gymnasieskolan förklaras överskottet av att det har varit lägre kostnad för köp av huvudverksamhet jämfört med budget samt något lägre kostnad för skolskjuts till följd av Covid-19.

Störst underskott återfinns inom *grundskola, förskola, grundsärskola och lärlingsutbildning (CLLs verksamhet)*. Inom grundskolan beror underskottet främst på den kostnadsavvikelse som finns avseende personalkostnad inom den kommunala grundskolan. Anledningen är att den verksamheten hade för stora kostnader i förhållande till tilldelad budgetram redan när budget inför år 2020 lades. En del av det underskottet har hämtats in genom minskade personalkostnader men inte hela underskottet. Ökade intäkter från andra kommuner (skolpeng och ersättning elevassistent) samt något lägre kostnad för köp av huvudverksamhet och skolskjuts kompenserar till viss del för den negativa kostnadsavvikelsen inom kommunal grundskola. Underskottet inom förskola beror främst på de ej helt genomförda lokaleffektiviseringarna samt på underskott inom kommunal verksamhet. Även här sker viss förbättring av resultat på grund av högre intäkter från andra kommuner jämfört med budget. Vad gäller grundsärskolan så beror underskottet främst på den kommunala verksamheten och på ökat antal elever i andra kommuner. Anledningen till att lärlingsutbildning visar ett underskott är främst på grund av uteblivna intäkter till följd av minskat antal aktiviteter på grund av Covid-19.

Resultat 2020 mot år 2019

År 2020 är nettokostnaden för Utbildningsnämnden 0,2 miljoner kronor lägre jämfört med år 2019. Intäkterna är 6,1 miljoner kronor högre medan kostnaderna är 5,9 miljoner kronor högre vilket betyder att den

nettokostnadsminskning som har skett främst beror på högre intäkter. På grund av Covid-19 har år 2020 på flera sätt varit ett annorlunda år då såväl kostnader som intäkter påverkats och det är viktigt att ha detta i åtanke när år 2020 används som jämförelseår.

Kostnadsavvikelser

Den kostnad som har ökat mest mellan år 2019 och 2020 är personalkostnader, procentuellt har den kostnaden ökat med 2,8 procent (PKV för personalkostnad år 2020: 2,1 procent). Lokalkostnader är cirka 0,9 miljoner kronor högre år 2020 jämfört med år 2019 men då ska tas i beaktande att förskolebussarnas kostnad ingår. Sedan augusti 2020 har det även tillkommit hyreskostnader för en nyrenoverad idrottshall i Heby tätort som tagits i bruk för att lösa behovet av idrottssal. Skolskjuts är 1,3 miljoner kronor lägre år 2020 jämfört med år 2019 vilket förklaras av lägre kostnader på grund av Covid-19.

Intäktsavvikelser

Den främsta anledningen till högre intäkter år 2020 jämfört med år 2019 är sjukersättning på grund av Covid-19 (3,4 miljoner kronor) vilket kompenserar för högre personalkostnader. Viktigt att ha i åtanke är dock att denna intäkt inte är någon intäkt som förvaltningen kan budgetera för kommande år utan både en eventuell intäkt och högre personalkostnader kopplade till Covid-19 är svåra att förutspå. Under år 2020 har det även varit högre intäkter i form av statsbidrag (1,4 miljoner kronor), vilket bland annat har gett utrymme för ökade personalkostnader. Även statsbidrag är svåra för förvaltningen att styra då dessa påverkas av regeringens viljeriktning och dessutom innebär ökade statsbidrag ofta en motprestation i form av högre kostnader.

Resultat 2020 mot förväntat utfall i prognosen i delårsbokslut

Resultatet för år 2020 är en förbättring med 2,9 miljoner kronor jämfört med den prognos som lades i augusti. Förbättringen beror främst på lägre kostnad för köp av huvudverksamhet, högre intäkt för sjukersättning på grund av Covid-19 och lägre kostnad för skolskjuts. Lägre kostnad för köp av huvudverksamhet avser främst kostnaden för gymnasieskolan samt inom grundskolan. Inom gymnasieskolan beror den positiva avvikelser mot prognos på lägre kostnad för inskrivna elever och inte på färre antal elever då antalet stämmer relativt väl mellan prognos och utfall. En förklaring till lägre kostnad är att när prognosen gjordes var det inte känt vilket program alla nya i årskurs ett skulle välja. Under hösten skedde en del krediteringar på grund av felaktiga faktureringar tidigare under året vilket ytterligare sänkte gymnasieutbildningens kostnad. Inom grundskolan blev det lägre belopp utbetalt till fristående verksamheter i bokslutet jämfört med prognosen vilket förklarar en lägre kostnad för köp av huvudverksamhet.

Investeringar

Ändamål	Bokslut 2020	Budget 2020 inkl. överfört från 2019	Avvikelse Helår	Överförs till 2021
Skrivare/kopiatorer	0,0	-1,2	1,2	0
Förskola	0,0	-14,1	14,1	-14,1
Omstrukturering	0,0	-10,0	10,0	-6,0
Möbler	-0,1	-1,5	1,4	0
Utomhus- och inomhusmiljö	0,0	-2,5	2,5	0
Summa	0,1	-29,3	29,2	-20,1

Under år 2020 var planen att investera i skrivare och kopiatorer men beslut togs om att kostnadsföra dessa i driften istället då varje skrivare/kopiator utgör för lågt belopp för att anses vara en investering. Gällande nybyggnation av förskola kommer projektering att ske under år 2021 istället för år 2020. En del av investeringsbudgeten för omstrukturering flyttas till år 2021 då det kan uppstå kostnader kopplade till de lokalförändringar som skett under år 2020 och kommer att ske under år 2021. Investeringar inom möbler och utomhus- och inomhusmiljö är begränsade på grund av ett tufft ekonomiskt läge för många av förvaltningens verksamheter.

Åtgärdsplan: effektiviseringar och besparingar

Heby kommun har små enheter och långa öppettider inom förskola och fritids vilket är personalkrävande. Kommunfullmäktiges beslut om att behålla alla skolor gör att utbildningsnämnden och barn- och utbildningsförvaltningen måste se över organisationen för att se utifrån det går att göra dem mer kostnadseffektiva. Små skolor är mer resurskrävande än större skolor. Förvaltningen har påbörjat arbetet med en långsiktig plan för budget i balans såväl på övergripande nivå som på enhetsnivå. I de jämförelsesiffror som arbetats fram för grundskolan i Heby kommun framgår att grundskolan har färre elever per klass än modellskolan, vilken är grunden för skolpengsberäkningen. Jämförelsesiffrorna visar också att antalet årsarbetare överstiger antalet årsarbetare i modellskolan. Med andra ord har verksamheterna fler årsarbetare än antalet elever genererar. För att komma tillrätta med detta behövs nya arbetssätt och en mer effektiv personalorganisation. På sikt, och i stora drag, är målet med den långsiktiga planen färre och större klasser samt fler elever per årsarbetare för att på så sätt skapa möjlighet för en organisation som ryms inom tilldelad budgetram. Enligt den långsiktiga planen ska effektiviseringen av personalorganisationen inom grundskolan ske med totalt tre årsarbetare per år fram till och med år 2025. Men med det sagt bör det också beaktas att modellskolan inte kan ses som ett generellt facit. Exempelvis kan en mindre enhet behöva ha färre elever per årsarbetare än en större då timplaner och skollagens uppdrag måste täckas in.

Vid förändringar i organisation under 2020 har respektive rektor sett över möjligheten till effektivisering. Förvaltningen ser en minskning gällande kuratorstjänster i kommunen samt att rektor på vissa enheter har sett över tjänstgöringsgrad i samband med nyrekrytering. Ett tydligt exempel där denna typ av åtgärd har gett effekt är på Östervåla skola 7-9. När budget lades inför år 2020 var kostnaderna 1,6 miljoner kronor högre än tilldelad budgetram vilket budgeterades som en kostnadsminskning avseende personalkostnader som behövde göras under året. I bokslutet visar avvikelsen för personalkostnad -0,9 miljoner kronor vilket innebär att en stor del av saknade medel vid årets början har minskat tack vare lägre personalkostnader. Vid jämförelse av personalkostnaden mellan år 2019 och 2020 syns också en tydlig kostnadsminskning för denna enhet.

Under året har CLLs framtida behov och lösning gällande lokaler varit under utredning. Lokalstrateg har tillsammans med förvaltningschef och chef för CLL sett över möjligheten att flytta delar av verksamheten till kommunala lokaler istället för att hyra av extern part. De lokaler som varit ett möjligt alternativ har varit Junibacken och Villekulla i Heby tätort. Utredningen och bedömning visade dock att dessa inte var ett bra alternativ. Vikten av att hålla ihop alla CLLs verksamheter under ett tak istället för att dela upp verksamheten i flera byggnader var det avgörande i beslutet. Uppdraget att Utbildningsnämnden samtliga verksamheter hyr lokaler inom Heby fastigheters regi kvarstår dock.

Utifrån den lista med förslag till åtgärder gällande lokaler som togs fram under 2019 så har Heby tätort varit i fokus för att genomföra lokalförändringar för att samla ihop alla verksamheter. Ombyggnationer på Heby skola har lett till att fritidsverksamheten på Heby F-6 har flyttat in i "skrivsalen" på Heby 7-9. Detta har i sin tur möjliggjort att ombyggnation kunnat inledas för att både grundsärskolan och förskoleavdelningarna Villekulla samt Junibacken ska kunna flytta in i skolans lokaler i början av 2021. Även de administrativa lokalytorna har sett över och byggts om vilket möjliggör att Barn- och utbildningsförvaltningen kan lämna sina lokaler på Centralgatan och flytta in i skolans expedition i början av 2021.

Mindre justeringar och ombyggnationer har också gjorts under året för att effektivisera och samla ihop våra verksamheter. Larven, den friliggande avdelningen i Vittinge, lämnades under våren 2020. Paviljongen på Tärnsjö skola ställdes om till förrådsyta och fick därmed en sänkt hyra. Innan höstterminen start byggdes även grupprum bort på Östervåla skola vilket möjliggjorde att årskurs sju kunde övergå från fyrparallelligt till treparallelligt. Denna åtgärd påverkar antal lektioner/tjänster som behövs i organisationen och visade som tidigare nämnts på en effekt i enheten organisationskostnader redan 2020. I Harbo har både lokaler för praktiska ämnen och fritidshemmet setts över.

Förvaltningen har under året utrett möjligheten att flytta årskurs sex från Morgongåva och Heby till högsta-diet i Heby. Detta för att möjliggöra en större organisation på en 6-9 skola samt underlätta organisation och behörighet. Utredningen visade dock på att den positiva ekonomiska effekt detta skulle innebära för 7-9 ej vägrade upp effekten på de två F-6 skolorna som skulle få ett minskat elevunderlag. Utbildningsnämnden valde istället att ge förvaltningen i uppdrag att samorganisera Heby skola F-6 och Heby skola 7-9 för att på sikt effektivisera med tre årsarbetare totalt till år 2023.

Inom förskola har avdelningsorganisationen förändrats så att fler avdelningar arbetar åldersblandat istället för åldersindelad. Med åldersblandade avdelningar med barn i åldern ett till fem år är det möjligt att ha något större barngrupper och även fylla på med barn ur kön på ett mer effektivt sätt.

Utbildningsnämnden beslutade under 2020 om en förändring i sin ambition gällande antalet förskollärare per avdelning i förskolan. Från att tidigare ha strävat efter 66 procent förskollärare i förskolan har Utbildningsnämnden nu gått till att sträva efter minst en (1) förskollärare per avdelning. Detta för att underlätta för förskolans rektorer såväl när det gäller rekrytering som när det gäller att skapa möjligheter för att nå en budget i balans. När bokslutet för år 2020 genomförs är det ännu för tidigt att säga om detta kan ha givit effekt eller inte, men i bokslutet 2021 bör en första slutsats kunna dras.

En omorganisation av elevhälsan har startats under 2020. Barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetschef har också fått uppdraget att vara chef för elevhälsan. Detta för att skapa utökade möjligheter för helhetsyn då hen även är chef för samtliga rektorer. I samband med detta flyttades skolsköterskornas tjänster från den centrala elevhälsan och ut till rektorernas ansvar. Med hjälp av statsbidrag har antalet psykologer utökats från en (1) till två (2). Detta för att skapa bättre förutsättningar att behålla de psykologer som rekryteras, vilket varit svårt under de senaste åren bland annat på grund av de stora avstånden och de många enheterna i kommunen. Utökningen förväntas också ge psykologerna möjlighet att arbeta mer förebyggande och främjande än tidigare då mycket fokus legat på utredningar och på akuta åtgärder. Elevhälsans nettokostnad är 0,3 miljoner kronor lägre år 2020 jämfört med år 2019 vilket beror på högre intäkter i form av likvärdig skola år 2020. Personalkostnaden är 1,1 miljoner kronor högre år 2020 jämfört med år 2019 men tack vare högre intäkter ryms detta inom tilldelad budgetram.

En utredning gällande möjlig effektivisering av organisationen för elevresor för elever av särskilda skäl har påbörjats under 2020. Förvaltningens utredning visar att en effektivisering om cirka två miljoner kronor skulle kunna göras om verksamheten bedrivs i egen regi. I utredningen behöver dock hänsyn tas till flera verksamheter i Heby kommun och därför fortskrider utredningen under 2021 för att säkerställa att en effektivisering inom Barn- och utbildningsförvaltningen inte leder till ökade kostnader inom andra förvaltningar.

Covid-19 pandemin har påverkat utbildningsnämndens verksamheter genom periodvis hög frånvaro såväl bland barn och elever såväl som personal. I skolan har detta i många fall inneburit extra arbete för lärare som måste ha undervisning både i skolan och ge stöd och uppgifter till de som behövt vara hemma. Mycket tid har också behövt läggas på att planera och organisera om verksamheten på olika sätt utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. På grund av detta har också utvecklingsarbetet fått stå tillbaka i vissa delar. I pandemins kölvatten har dock också följt ökade intäkter som kompensation för personalens ökade frånvaro.

Under året har ansökningsförfarandet för tilläggsbelopp omarbetats. Utbildningsnämnden antog en ny riktlinje för ansökningar av tilläggsbelopp i september 2020. Målsättningen med riktlinjen är att tydliggöra vilka elever som har rätt till tilläggsbelopp och vilken dokumentation som ska inkluderas i ansökan, underlätta för enheterna vid ansökning samt öka kraven på uppföljning och dokumentation kring hur medlen används.

Under året har strukturstödsfördelningen omarbetats för att kunna tillgodose mer medel till enheter med högre socioekonomiskt index. En indexgräns på 0,75 har införts vilket betyder att enheter med index under 0,75 inte erhåller något strukturstöd, därmed kan mer medel fördelas till enheter med högre index och därmed högre statistiskt behov. I samband med införandet av denna gräns har även andelarna ämnade till strukturstöd sänkts från 4,6 procent till 4 procent för förskolor och fritidshem samt från 7,7 procent till 7 procent för grundskolan. Denna sänkning genomfördes i första hand för att minska de ekonomiska effekterna för de enheter som hamnar under indexgränsen. Den nya strukturstödsfördelningen träder i kraft 1 januari 2021.

Utbildningsnämndens verksamheters resultat måste förbättras och barnen/elevernas mående är en viktig del i detta. För att detta ska bli möjligt pågår ett arbete med att ta fram en skolplan för de kommande fem åren. Denna ska peka ut en riktning och mål att arbeta med och fokusera på. Med en gemensam helhetssyn och ett utvecklat ledarskap inom hela verksamheten ska se till så att barn och elever känner sig trygga och får möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Ett led i detta är att öka det förvaltningsövergripande arbetet genom medel från den sociala investeringsfonden. Målsättningen är att öka samverkan mellan förvaltningar och insatser kopplade till barn och ungas mående.

Uppföljning av internkontrollplan

Utbildningsnämnden har för 2020 genomfört intern kontroll gällande tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd.

Internkontrollen utgick från följande frågeställningar:

- Hur används tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd?
- Vilka insatser görs?
- Hur fördelas ekonomiska medel och resurser för att tillgodose elevgruppens behov?

Två förslag till förbättringsåtgärder föreslogs och godkändes av Utbildningsnämnden:

- Uppföljning görs kontinuerligt med de elever som har tilläggsbelopp, dessa kan redovisas terminsvis till elevhälsan.
- Ansökan kan göras 1 gång per läsår, inför höstterminsstart, för att minska administrationen. Tilläggsbeloppet kan ändå betalas ut terminsvis. Om eleven slutar, så betalas beloppet tillbaka.

Uppföljning av näringslivsstrategin

Utifrån näringslivsstrategin fokuserar förvaltningen på delen med att öka matchningen mellan näringslivets, skolans och arbetslivets behov. En samordnande arbetsgrupp är tillsatt med verksamhetschef, chef för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt kommunens näringslivsstrateg. Gruppen har träffats och även arbetat tillsammans med gruppen Företagarna och studie- och yrkesvägledare (SYV) med dessa frågor. Implementeringen har påbörjats under året och en del aktiviteter har genomförts, men vissa områden har blivit lågt prioriterad eller flyttats framåt bland annat på grund av det intensiva arbetet med plan för budget i balans samt Covid-19 pandemin.

Gruppen har under året bland annat arbetat med ett förtydligande av verksamhetsmålen.

- Skapa riktade utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen.
- Arbeta för framtagande av fler lärlingsprogram.
- Säkerställa entreprenöriellt lärande och entreprenörskap i grundskolan.

Planerade insatser

- Framtidsportal – grupp för samverkan skola - näringsliv.
- Ta fram en gemensam plan för entreprenöriellt lärande och studie- och yrkesvägledning från förskolan till vuxenutbildningen.
- Skapa ett SYV- nätverk.
- Få företag att ta emot fler Praoelever och praktikanter.

Framtidsbedömning

Utbildningsnämnden befinner sig i ett ansträngt ekonomisk läge och det kommer att bli tuffa år även framöver. Samhället upplever just nu en orolig tid med Covid -19 pandemin och det är svårt att sja vad det kommer få för ekonomiska och sociala konsekvenser framöver. Men en ökad arbetslöshet och en negativ påverkan på ekonomin är att vänta. De statliga satsningarna som planerats avseende statsbidrag kan komma att se anorlunda ut framöver. Utbildningsnämnden har idag en organisation som delvis är byggd på statsbidragsfinansiering och förändras detta behövs justeringar i verksamheten. Beskedet från regeringen just nu är att satsningar på välfärden kommer att öka inför 2021, främst med fokus på vården, men mindre satsningar på utbildning kan tänkas komma. Än så länge är det lite bestämt kring hur statsbidragen för Utbildningsnämndens verksamheter kommer att se ut för 2021 vilket kräver försiktighet i planering kring dessa.

Utifrån kommunfullmäktiges beslut om att behålla grundskolor på alla orter, och centralisera verksamheterna inom varje ort, står Heby kommun inför ny- och ombyggnation av förskola och grundskola i Harbo och Vittinge. Dessa satsningar kommer att medföra ökade lokalkostnader och det finns inom förvaltningen en oro över hur detta ska finansieras, framförallt med tanke på de effektiviseringskrav som för närvarande påverkar organisationen.

En utvärdering av skolpengsberäkningen genomfördes under 2020 enligt plan, för att säkerställa en korrekt tilldelning av medel. Utbildningsnämndens verksamheter har lite för små grupper och färre elever per årsarbetare i jämförelse med modellskolan. Det långsiktiga målet är färre och större klasser samt fler elever per årsarbetare som en del i att få en mer kostnadseffektiv organisation. En långsiktig plan för detta har tagits fram med sikte mot 2025. Planen kommer att revideras kontinuerligt under tidsperioden.

Utbildningsnämnden är en stor organisation med många enheter och verksamhetsformer vilket skapar en komplex bild och en svårighet att få överblick. Förvaltningen ser därför ett ökat behov av stöd från ekonomi-enheten.

Kommunen har ett stort antal elever inom KAA (kommunalt aktivitetsansvar) där även gruppen som inte är behöriga till gymnasiet ökar. Framöver försvåras möjligheterna för Heby kommun att köpa platser på delar av det individuella programmet (IMA) i Uppsala. Bedömningen är att det kommer råda platsbrist på IMA framgent vilket medför svårigheter för Heby kommun att tillgodose detta behov för sina medborgare.

Förvaltningen bedömer att det finns en fortsatt osäkerhet kring budgetering av kostnaden för gymnasieskolan då Heby Kommun saknar eget gymnasium och istället har samverkansavtal med andra kommuner. Därmed är det svårt att påverka och förutspå denna kostnad mer än att se till att förvaltningen har en god gymnasieuppföljning.

Styrdokumentet ställer stora krav på verksamheten när det gäller digitalisering och Barn- och utbildningsförvaltningen behöver hitta vägar att utveckla detta, trots begränsad ekonomi i dagsläget.

Utbildningsnämnden ser en större rörlighet bland personalen och att rekrytera kommer vara en av de största utmaningarna framöver. I samband med nyrekrytering syns också ett annat löneläge som gäller då närheten till större städer leder till högre ingångslöner. Förvaltningen ser ett behov av att undersöka ifall Heby kommun har samma löneläge som jämförbara kommuner.

Behörighetskraven på den som ska undervisa i grundsärskolan kommer under 2021 att öka. För att möta kraven behöver Utbildningsnämnden arbeta fram en plan för framtida kompetensförsörjning. Detta kommer att innebära utmaningar såväl ekonomiskt som organisatoriskt.

För att möta framtida utmaningar anser Utbildningsnämnden att ett utvecklat samarbete med andra nämnder samt mellan förvaltningar är en förutsättning.

Kommunfullmäktiges inriktningar med uppföljning; uppföljning av effektmål och mått

Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun som strävar efter ökad social hållbarhet.

Effektmål	Mått
<p>Med gemensamma krafter mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska barns och ungas upplevelse av god psykisk hälsa och därmed förutsättningar för att klara skolgången öka.</p> <p><i>Kommentar</i> 2021-02-24</p> <p>Detta är första gången som påståenden rörande detta effektmål inkluderades i den årliga trivselenkät som riktas till elever i årskurser 6-9. Det finns inget underlag från tidigare år för denna målgrupp, men för 2019 har ett sammanvägt snitt för elever i årskurser 7 och 9 använts som en form av referens, hämtat från Region Uppsalas enkät Liv och Hälsa ung. Dock är det komplicerat att erhålla slutsatser från detta eftersom målgrupperna skiljer sig. Av denna anledning har delvis uppfyllt (gul färg) valts.</p> <p>Det som framgår av årets resultat är att pojkar erhållit ett något högre snitt än flickor för samtliga mått vilket indikerar att de pojkar som besvarat enkäten generellt skattat påståendena högre än flickorna. Vid en jämförelse med de anpassade snitten från 2019 har samtliga tre mått erhållit ett högre snitt i årets enkät. De kommunala snitten har presenterats för Utbildningsnämnden samt delgivits till Styrgruppen för Barn och Unga. Därtill har enskilda sammanställningar delgivits samtliga enheter för vidare analys.</p> <p>Under året har medel från kommunens sociala fond beviljats för att utveckla förebyggande arbete gentemot barn och unga. Som ett resultat av detta kom ett antal projekt under 2020 igång med Dans utan krav, ett projekt som riktar sig mot unga tjejer i syfte att förebygga psykisk ohälsa. Sommarens Fun Camp som ägde rum i Östa var också sprunget ur det förebyggande arbetet där kultur och fritid samverkar med skola och socialtjänst.</p> <p>Ungas emotionella välbefinnande erhöll ett snitt av 4,63 av 6 där pojkar har ett något högre snitt (4,84) jämfört med flickor (4,45).</p> <p>Socialt välbefinnande erhöll ett snitt av 3,67 av 6 där pojkar har ett något högre snitt (3,87) jämfört med flickor (3,47).</p> <p>Psykiskt välbefinnande erhöll ett snitt av 4,55 av 6 där pojkar erhöll ett något högre snitt(4,74) jämfört med flickor (4,39).</p> <p>Utifrån varje mätts snitt framgår det att flickor generellt skattar respektive område något lägre än pojkar samt att socialt välbefinnande generellt har lägst snitt vilket indikerar att detta kan vara ett prioriterat arbetsområde framgent.</p>	<p>Ungas emotionella välbefinnande ska öka</p> <hr/> <p>Ungas sociala välbefinnande ska öka</p> <hr/> <p>Ungas psykiska välbefinnande ska öka</p>
<p>Glädje och trygghet. Varje barn/elev har rätt till en arbetsmiljö som präglas av glädje, trygghet och stimulans och som bidrar till god hälsa.</p>	<p>Elevers skattning av påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" ska fortsatt hållas på en hög nivå om minst 3,5 av 4</p>

Effektmål	Mått
<p>Kommentar 2021-02-15</p> <p>I princip samtliga enheter uppnår samtliga målvärden. De få enheter som inte gör det är tiondelar under målvärdet.</p> <p>Det kommunala snittet rörande måttet för elevernas trygghet är 3,56. Gällande trygghet på fritids är det kommunala snittet 3,76. Grundskolans arbete med trygghet innefattar planer mot kränkande behandling som är förankrade med personal och elever. Planernas syfte är att skapa en gemensam värdegrund på enheten där alla involverats i processen samt känner till resultatet. Därtill använder sig enheterna av kommunens system avsett för rapportering och utredning av kränkningssärenden för att anmäla samt utreda eventuella kränkningar. Med hjälp av detta program kan olika trender upptäckas, t ex var de flesta kränkningarna sker eller vilken typ av kränkningar det är. På så vis kan enheterna anpassa sitt arbete för att motverka att liknande kränkningar sker. Utöver detta är det mycket personal ute på rasterna vilket enheterna märkt lett till minskade antal kränkningar och en ökad känsla av trygghet bland eleverna.</p> <p>Gällande vårdnadshavarnas skattning för trygghet på förskolan är det kommunala snittet 4,41 vilket är en sänkning jämfört med föregående år. För måttet rörande barnens trivsel är snittet 4,43 vilket är en sänkning jämfört med föregående år. En bidragande orsak till detta är pågående Covid-19 pandemi som medfört att enheterna behövt ändra sina rutiner vid, exempelvis, inskolningar. Rektorer lyfter detta som en faktor som kan ha bidragit till snittsänkningen. Därtill genomfördes enkäten i slutet av februari/början på mars 2020 vilket var precis i början av pandemin. Ytterligare en faktor som rektorerna lyfter som kan ha påverkat bägge måttens snitt är eventuella förändringar inom personalgrupper eller ändrade rutiner i verksamheten mot vad vårdnadshavare är vana vid. Detta kan medföra att deras skattning blir något lägre då de eventuellt inte hunnit vänja sig vid och/eller inte tycker att förändringarna är bra. Förskolan har fortsatt hög måluppfyllelse gällande vårdnadshavarnas skattning för trygghet och trivsel trots att det skiljer tiondelar från att nå det utsatta målvärdet. I likhet med grundskolan, har även förskolorna planer mot kränkande behandling som uppdateras årligen.</p> <p>Framgent fortsätter enheterna att bedriva samma arbete som tidigare år och försöker identifiera samt analysera de områden som leder till eventuella höjningar och/eller sänkningar gällande måluppfyllelsen.</p>	<p>Elevers skattning av påståendet "Jag känner mig trygg på fritids" ska fortsatt hållas på en hög nivå om minst 3,5 av 4</p> <hr/> <p>Vårdnadshavares skattning av påstående "Jag känner mig trygg när mitt barn är på förskolan" ska vara minst 4,5 av 5</p> <hr/> <p>Vårdnadshavares skattning av påståendet "Mitt barn trivs bra i sin förskola" ska vara minst 4,5 av 5</p>

Heby kommun ska vara en jämställd och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.

Effektmål	Mått
	<p>Elevers skattning av påståenden rörande "Skolarbetet" i trivselenkäten ska vara högre än 3,5 av 4</p>

Effektmål	Mått
<p>Stimulera nyfikenhet. Varje barn/elev ska erbjudas en verksamhet som stimulerar till ständiga förbättringar i sitt lärande och sin utveckling</p> <p>Kommentar 2021-02-15</p> <p>Samtliga mått som enbart jämför resultat med föregående år (saknar ett specifikt målvärde) uppvisar en ökning i år. Måttet rörande elever skattning av skolarbetet är tre tiondelar från att nå uppsatt målvärde. Då samtliga mått inte är uppnådda kan inte målet markeras grönt trots att det skiljer så pass lite.</p> <p>Gällande skolarbetet har samtliga enheter arbetat med att öka elevernas studiero under föregående läsår med olika resultat vilket renderat i ett kommunalt snitt på 3,47 av 3,5 vilket är en ökning jämfört med föregående år. Personal från en enhet deltog i en utbildning som behövde avbrytas pga. Covid-19 och arbetet kunde inte slutföras. Andra enheter har identifierat vilka områden som behöver utvecklas ytterligare och kommer under HT-20 inleda utbildningar, t ex IBIS, Lika Olika och Specialpedagogik för Lärande. Samtliga enheter deltar inte i dessa utbildningar, men de enheter som deltar har en förhoppning att utbildningarna kommer bidra i deras arbete med att kunna erbjuda eleverna bästa möjliga förutsättningar för deras lärande. En del av detta arbete rör även ökande av elevernas nyfikenhet att lära sig mer utifrån det de gör i skolan och fritids. Årets resultat visar en ökad skattning från eleverna i såväl grundskolan som fritids vilket är en positiv utveckling jämfört med resultat från tidigare år. En anledning till denna utveckling är att pedagoger på ett tydligare sätt involverat eleverna, motiverat dem genom att förklara varför de ska lära sig saker samt givit tydligare återkoppling. Inom fritids har verksamheterna försökt tydliggöra sin planering för barnen så att de kunde veta vad som var på gång och vad som förväntades av dem.</p> <p>Vårdnadshavarnas skattning rörande deras barns lust att lära i förskolan har ökat markant jämfört med föregående år. Jämfört med föregående år har enheterna försökt tydliggöra sitt arbete för vårdnadshavarna och av resultat att döma har detta haft önskad effekt. Sannolikt har vårdnadshavare haft mer information kring vad förskolan arbetat med och på så vis kunnat se att deras barns lust för lärande ökat. Förskolornas arbete baseras på vad barnen är intresserade av, vilka tankar och idéer barnen uttrycker i samlingar och i grupper. Därefter utvecklar och planerar pedagogerna undervisningen och utbildningen utifrån den information de fått av barnen.</p> <p>Från 2021 har samtliga mått tilldelats specifika målvärden som ersätter formuleringen "ska öka". Detta då "ska öka" är en relativt diffus formulering som inte indikerar en tydlig acceptabel lägstanivå.</p>	<p>Elevers skattning av påståendet " Det vi gör på lektionerna gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mer" ska öka.</p> <p>Elevers skattning av påståendet "Det vi gör på fritids gör mig så nyfiken att jag vill lära mig mer" ska öka.</p> <p>Vårdnadshavares skattning av påståendet "Personalen uppmuntrar mitt barns lust att lära" ska öka</p>

Heby kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet med en jämställd, växande och resursmedveten ekonomi.

Effektmål	Mått
<p>Alla individer inom Centrum för livslångt lärande ska rustas mot att bli självförsörjande och verka som samhällsmedborgare</p> <p><i>Kommentar</i> 2021-02-19</p> <p>69,5% av eleverna på vuxenutbildning har uppnått minst betyget E i matematik eller svenska/svenska som andra språk. Specifik måluppfyllelse per ämne är 91% i svenska/svenska som andra språk och 45% i matematik. Antalet elever som läst och fullföljt sin utbildning har dubblats sedan 2019 och en anledning till detta kan vara pågående Covid-19 pandemi där fler människor valt att studera.</p> <p>46% av KAA-ungdomarna har uppnått en progressiv förflyttning mot studier under 2020. Beräkningen baseras utifrån varje individs effektmålsgradering för perioden 2020-01-01 till 2020-12-31 för att erhålla hur stor andel som gjort en progressiv förflyttning. Det är viktigt att beakta att måttet inte redovisar andelen individer som haft en negativ progression under samma period. Covid-19 pandemin har haft en inverkan på årets resultat i och med begränsade möjligheter till fysiska träffar. Därtill har pandemin haft negativ inverkan på möjligheter för individerna att erhålla praktikplatser samt möjligheter att bedriva gruppverksamheter däribland "Jobsökarkarverkstad" där individer får hjälp och stöd med CV, jobbsökande och kontakter med Arbetsförmedlingen.</p> <p>91,5% av SFI eleverna har uppnått en progressiv förflyttning under 2020. Redovisningen baseras på elever inskrivna på SFI under 2020 och som också avslutat sina studier under 2020 eller som studerat längre tid. Studerande som påbörjat studierna under 2020 och ännu inte avslutat dem då deras studietid rymms i förutsättningarna ingår inte i statistiken. Studerande som inte uppnått kravnivån och ändå fått fortsätta sina studier, gör det av individuella skäl, då analysen varit att det troligen gynnar deras språk- och kunskapsutveckling. Ett mindre antal skrivs ut på grund av bristande förutsättningar att tillgodogöra sig studierna efter att stödinsatser av olika karaktär satts in. Skolan har en stor genomströmning av elever. Alla som avslutar en kurs gör det inte med betyg utan även av andra anledningar. Det kan vara att de får arbete, blir föräldralediga, flyttar från orten.</p> <p>Måluppfyllelsen för effektmålet är röd då måluppfyllelsen för två av tre mått anses vara för långt ifrån utsatt målvärde.</p>	<p>100 % av eleverna på vuxenutbildningen som deltar och fullföljer sin gymnasiekurs i Matematik eller Svenska/svenska som andra språk på gymnasial nivå på CLL, ska minst uppnå betyg E.</p> <hr/> <p>100 % av KAA-ungdomarna ska uppnå en progressiv förflyttning mot studier eller arbete utifrån det steg där individen befinner sig.</p> <hr/> <p>100 % av SFI eleverna ska uppnå en progressiv förflyttning till en ny kurs efter max 50 veckor utifrån fyra steg</p>
<p>Individuella behov. Varje barn/elev ska erbjudas en förskola och skola som utgår från varje individs behov, för att därigenom ges möjlighet att utvecklas på absolut bästa sätt</p> <p><i>Kommentar</i></p>	<p>Elevernas samlade närvaro över ett läsår ska vara minst 95%</p> <hr/> <p>Elevers skattning av påståendet "Jag får vara med och bestämma vad jag vill göra på fritids" ska öka.</p> <hr/> <p>Pojkars kunskapsresultat ska öka så att skillnaden mellan pojkars och flickors resultat minskar.</p>

Effektmål	Mått
<p>2021-02-24</p> <p>Elevernas samlade närvaro för läsåret 19/20 påverkades till stor grad av Covid-19 pandemin. Utifrån förändrade riktlinjer och rutiner gällande förkylningssymptom var fler elever frånvarande längre perioder än tidigare. Därtill har oro/rädsla från vårdnadshavare/elever också bidragit till en ökad frånvaro. Trots dessa nya och extrema förutsättningar under vårterminen uppvisar samtliga enheter relativt god sammanlagd närvaro för hela läsåret. Enheterna har haft kontakt med vårdnadshavare och elever som varit hemma längre perioder och försökt säkerställa att de får uppgifter, i den mån det har gått. Mot denna bakgrund kan kommunens sammanlagda närvarosnitt på 87,9% för läsåret 19/20 anses vara acceptabelt.</p> <p>Snittet gällande elevernas skattning av deras möjlighet att påverka på fritids har ökat marginellt jämfört med föregående år. Samtliga enheter erbjuder eleverna möjligheter att vara med och påverka genom, t ex planering och erbjuda äldre elever möjligheter att välja aktiviteter på eftermiddagar. Eleverna involveras i den mån det är möjligt och utifrån deras skattning kan det antas att de upplever att de är delaktiga och kan påverka. Årets kommunala snitt blev 3,36. Till nästa år har måttet omformulerats med ett specifikt målvärde på minst 3,5 av 4.</p> <p>Skillnaderna mellan pojkars och flickors snitt har ökat jämfört med föregående år. På de enheter som skillnaderna minskat är det främst för att flickornas generella snitt sjunkit medan pojkarnas stigit lite eller förblivit oförändrat jämfört med föregående år. Specifika insatser eller åtgärder för detta mått är svåra eftersom enheterna försöker möta samtliga elever utifrån deras förutsättningar oavsett kön. Till nästa år kommer måttet att delas upp i snitt för åk 6 och åk 9 för att tydligare visa skillnaderna mellan årskurserna då de tenderar att vara större i åk 9 än i åk 6.</p> <p>Snittet för vårdnadshavarnas skattning gällande möjligheter till lärande i förskolan har ökat jämfört med föregående år. En bidragande faktor till detta är att samtliga enheter utvecklat sitt arbete med kommunens dokumentationssystem. Enheterna kopplar arbetet med läroplanen på ett tydligt vis och dokumenterar detta i systemet vilket möjliggör för vårdnadshavarna att ta del av denna information. Utifrån detta kan vårdnadshavare lättare följa förskolornas arbete. Dokumentation och information till vårdnadshavare är ett område som förskolorna arbetar kontinuerligt med att förbättra och utveckla. Årets kommunala snitt är 4,41 vilket är endast hundradelar från det utsatta målvärdet på 4,5.</p>	<p>Vårdnadshavares skattning av påståendet "Personalen ger mitt barn goda möjligheter till lärande" ska öka.</p>

Heby kommun ska tillhandahålla tjänster av god kvalitet med möjlighet till delaktighet, inflytande och valfrihet.

Effektmål	Mått
<p>Skolorna i Heby kommun ska vara bland landets bästa</p> <p>Kommentar 2021-02-16</p>	<p>Andel elever som nått lägsta kunskapskrav i år 3 är 100%</p> <p>Andel elever som nått minst E i alla ämnen i år 6 är 100%</p> <p>Andel elever som nått minst E i alla ämnen i år 9 är 100%</p>

Effektmål	Mått
<p>Majoriteten av måtten kopplade till detta mål har inte uppnått utsatt målvärde vilket innebär att målets status markers som röd.</p> <p>På grund av Covid-19 pandemin ställdes samtliga nationella prov in. För elever i årskurs 3 är detta det enda mätverktyget för att kunna se hur stor andel som når kunskapskraven i svenska och matematik. Utifrån enheterna egna bedömningar har varje enhet ett visst antal elever som inte bedöms nå målen, men utan nationella prov har statistik inte kunnat erhållas.</p> <p>Andelen elever i årskurs 6 som nått kunskapskraven i alla ämnen har stigit markant jämfört med föregående år till 78,7%, men det utsatta målvärdet uppnås inte. Samtliga enheter utom en uppvisar högre andelar jämfört med föregående år. Enheterna arbetar aktivt med införandet av tidiga insatser för de elever som behöver det. Skäl till att vissa elever inte når samtliga kunskapskrav är hög frånvaro eller problematik med läs- och skrivkunskap i främst ämnet svenska.</p> <p>Andelen elever i årskurs 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen har sjunkit jämfört med föregående år till 72,9%. En bidragande orsak till detta är ökad frånvaro kopplad till Covid-19 pandemin vilket inneburit att elever missat delar som krävs för att nå kunskapskraven i ett ämne/flera ämnen. Måttet i sig är relativt svårt att uppnå då elever med anpassad studiegång läser färre ämnen och kan inte uppnå kunskapskraven i samtliga 17 ämnen. Därtill är det en relativt stor andel som väljer att inte läsa ämnet moderna språk för att få mer undervisning i något annat ämne vilket också reducerar möjligheten att nå kunskapskraven i 17 ämnen.</p> <p>Samtliga enheter har inte skrivit analyser gällande screeningar. Av de enheter som lämnat analyser framgår det att en viss andel elever i berörda enheter inte bedöms nå kunskapskraven i svenska och matematik.</p> <p>Årets meritvärdessnitt på 208,4 poäng är något högre jämfört med föregående år, men når inte det utsatta målvärdet. Ett skäl till detta är att alla elever inte erhåller betyg i samtliga ämnen vilket dels sänker deras snitt men påverkar även det totala snittet. Därtill har elever med hög frånvaro svårigheter med att nå kunskapsmålen i många ämnen vilket också sänker snittet. Viktigt att beakta är att enbart elever som erhållit betyg i minst ett ämne inkluderas i statistiken. Elever som inte erhållit betyg i något ämne inkluderas inte i statistiken.</p> <p>Det samlade snittet för elevernas trivsel för fritids har ökat relativt mycket jämfört med föregående år till 3,6 av 4. Samtliga enheter uppnår utsatt målvärde där vissa har erhållit ett ännu högre snitt. En anledning till årets ökning kan bero på att eleverna involverats och varit delaktiga i enheternas planeringsarbete vilket kan ha bidragit till att öka deras trivsel.</p>	<p>Det samlade resultatet (snittet) för elevers skattning av trivsel på fritidshemmet ska fortsatt hållas på en hög nivå om minst 3,5 av 4</p> <p>I förskoleklassens screening av elevers förmågor i matematik och svenska ska andelen elever som indikerar ej nå målen i årskurs 1 vara noll.</p> <p>Meritvärde ska vara lägst 230 på vårterminen i årskurs 9</p>

Sammanfattande kommentar

Under 2020 genomförde Utbildningsnämnden tillsammans med förvaltningsstab en genomgång av samtliga effektmål och mått. Det beslutades att samtliga effektmål förblir oförändrade, men majoriteten av måtten behövde justeras eller i vissa fall ändras.

De justeringar som gjorts berör samtliga mått som slutar med formuleringen "ska öka". Samtliga dessa mått har från och med 2021 en specifik måluppfyllelse som minst ska uppnås för att måttet ska kunna anses som

uppfyllt. Denna justering var nödvändig eftersom formuleringen "ska öka" inte tydligt redogör vilken lägsta måluppfyllelse som Utbildningsnämnden anser vara acceptabel.

Det mått som berör skillnader i pojkar och flickors betygspoäng har delats upp till två separata mått där ett mått mäter skillnaderna bland pojkar och flickor i årskurs 6 och det andra måttet mäter samma skillnader för pojkar och flickor i årskurs 9.

Därtill har gränser för färgmarkeringar i systemet uppdaterats för samtliga mått. Detta är en av de större förändringar som träder i kraft 2021.

Måluppfyllnaden för samtliga mått har varierat över tid och 2020 är inte ett undantag. Trenden från de senaste två åren är att många av måtten som berör elevers eller vårdnadshavares skattningar uppvisar stigande kommunala snitt vilken är en positiv utveckling. Måtten som mäter andelar som uppnått betyget minst E samt meritvärdespoäng uppvisar relativt små förändringar från år till år. Majoriteten av Utbildningsnämndens mått regleras i Skollagen, men inkludering av dessa i mål- och budgetstyrningen möjliggör för årliga mätningar och analyser. Bedömningen är att samtliga mått fortfarande uppfyller sitt syfte och behöver inte tas bort eller ändras mer än det som beskrivits ovan.

Samtliga ovanstående beskrivningar berör enbart de mått som Utbildningsnämnden ansvarar för i egen regi. Därtill har nämnden från och med 2021 två gemensamma effektmål. Målet berörande ungas psykiska hälsa delas med Vård- och omsorgsnämnden samt Kultur- och fritidsnämnden var nytt för 2020. Målet berörande kost delas med Vård- och omsorgsnämnden samt Samhällsbyggnadsnämnden och träder i kraft 2021.

Bilaga 2: Bolagsredovisning

Hebyfastigheter AB

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Under räkenskapsåret har Coronaviruset Covid 19 drabbat världen. Bolaget har ekonomiskt sett hittills påverkats endast marginellt av denna pandemi. Den översyn av Heby kommuns lokalresurser, som startade 2019, fortsätter. Den innebär att Heby kommun ska minska antalet hyrda kvadratmeter för att på så sätt få ner den totala kostnaden för lokalhyror. Heby kommun har gjort ett ställningstagande att i första hand hyra av sitt eget fastighetsbolag, vilket är till fördel för Bolaget och Heby kommun. Arbetet med att se över ytor kommer dock att påverka Bolaget i hög utsträckning. Kontors- och förskolelokaler har sagts upp och skall inrymmas i redan inhyrda lokaler. Det skapar ombyggnadsprojekt för Bolaget med om- och tillbyggnader.

Under år 2020 har arbetet med totalrenovering/stamrenovering av fastigheten Åbrinken 5 i Heby, där gymnastikhall inryms, fortsatt och är nu slutfört. Verksamheten har tecknat nytt 15-årigt hyresavtal fr o m den 1 augusti 2020. I samma fastighet inryms förskolorna Junibacken samt Villekulla, vilka båda är uppsagda av verksamheten fr o m den 31 januari 2021.

Östervåla skolas ÄTA-arbeten (ändrings- och tillägsarbeten) är aktiverade samt anpassning av lektionssal är genomförd. Rivning och bortforsling av den mögelangripna paviljongen gällande Tegelbackens förskola i Harbo är även genomförd. Ny paviljong stod klar för användning den 4 maj 2020. Under perioden har även den äldre delen gjorts tillgänglig då verksamheten har behov av lokalen.

Fasad- inklusive takarbeten på Tärnsjö bibliotek är även det slutförd under året.

Arbetet med förtätning av kommunens förhyrningar pågår i samarbete med kommunens lokalstrateg.

Övriga mindre projekt under året:

-Takåtgärder på Östervåla skola

-Skrivarsalen i Heby skola

-OVK åtgärder på Heby skola

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	65,5	63,4	2,1	62,4
Kostnader	-58,2	-58,4	0,2	-57,2
Nettokostnad	7,3	5,0	2,3	5,2
Investeringsbudget				
Inkomster	0,8	0	0,8	0
Utgifter	21,7	15,3	6,4	3,7
Netto	20,9	15,3	5,6	3,7

Kommentar till periodens utfall

Under år 2020 nedlagda investeringar på 19,8 mkr har aktiverats till byggnad.

Nyckeltal:

Soliditet: 37,9%

Låneskulder till kreditinstitut: 228,5 mkr

Leverantörsskulder: 5,1 mkr

Balansomslutning: 427,8 mkr

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Belopp i tkr	Bokslut År 2018	Bokslut År 2019	Budget År 2020	Bokslut År 2020	Avvik. Helår
Rörelsens intäkter:					
Hysesintäkter	59,9	56,8	58,5	58,1	-0,4
Övriga rörelsesintäkter	6,9	5,6	4,9	7,4	2,5
Summa Intäkter :	66,8	62,4	63,4	65,5	2,1
Fastighetskostnader:					
Driftskostnader	-17,2	-14,7	-15,7	-14,5	1,2
Underhållskostnader	-4,9	-5,3	-5,4	-6,0	-0,6
Taxebundna kostnader	-8,0	-8,1	-7,9	-6,9	1,0
Fastighetsskatt	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Personalkostnader	-15,0	-15,2	-15,6	-14,4	1,2
Avskrivningar	-9,7	-5,6	-5,7	-6,4	-0,7
Summa fastighetskostna- der:	-54,9	-49,0	-50,4	-48,3	2,1
Rörelseresultat:	11,9	13,4	13,0	17,2	4,2
Resultat från finansiella investeringar					
Ränteintäkter och liknande res poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntekostnader, bor- gensavg etc.	-6,8	-8,1	-8,0	-6,9	1,1
Summa resultat från fin inv:	-6,8	-8,1	-8,0	-6,9	1,1
Resultat efter finansiella poster	5,1	5,3	5,0	10,3	5,3
Bokslutsdisp. skatter etc.	-3,9	-2,4	0,0	-3,0	0,0
Resultat	1,2	2,9	5,0	7,3	2,3

Hysesintäkterna är något lägre jmf med budget, förklaringen är tomställda lokaler i samband med renovering, t ex tegelbackens förskola i Harbo samt gamla lågstadiet i Heby. De övriga intäkterna är högre än budgeterat vilket bl. a beror på försäljning av mark till Himmelriket AB samt ökade beställningar/faktureringar jmf med budget till Heby kommun.

Driftskostnaderna ligger under budget (1,2 mkr), förklaring är den milda vintern som inte medförde kostnader för snöröjning. Underhållskostnaderna är något högre än budget (0,6 mkr). Taxebundna kostnader ligger under budget (1,0 mkr) – beror även det på den milda vintern.

Personalkostnaderna ligger under budget vilket har sin förklaring i att lönerrevisionen fördröjdes pga. Covid-19 (1,3 mkr). Nya löner gäller fr o m den 1 november i stället för 1 april.

Räntekostnaderna är något lägre än budgeterat – detta beror på omförhandlade lån med bättre villkor (1,1 mkr).

Investeringar per projekt

Investeringsbudget (mkr)	Bokslut År 2020	Budget År 2020	Avvik. Helår	Bokslut År 2019
Inkomster				
Försäljning av fastighet	0,8	0,0	0,8	0,0
Utgifter				
Östervåla skola, ÅTA-arbeten, 031 (aktiverat)	4,5	1,6	2,9	0,0
Östervåla skola, anpassning av lektionssal (aktiverat)	0,3	0,3	0,0	0,0
G:a skolan/gymnastiksal, 037 (aktiverat)	11,1	8,5	2,6	2,6
Utbyte fasad T-sjö med mera, 063 (aktiverat)	1,4	0,8	0,6	1,1
Utbyte tak, Ö-våla skola hus B, 062 (aktiverat)	0,8	1,0	-0,2	0,0
Heby C-skola, OVK, kök o matsal, 068 (aktiverat)	0,9	0,8	0,1	0,0
Heby Högstadium - skrivarsalen, 067 (aktiverat)	0,8	0,8	0,0	0,0
Diverse investeringar samlat(pågående)	2,7	1,5	1,2	0,0
Nettoinvestering	21,7	15,3	6,4	3,7

Bolaget har aktiverat 19,8 miljoner kronor under perioden. Utgående belopp (pågående om-tillbyggnadsarbeten) är drygt 2,7 miljoner kr.

Hebygårdar AB

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Under räkenskapsåret har Coronaviruset Covid 19 drabbat världen. Bolaget har ekonomiskt sett hittills påverkats endast marginellt av denna pandemi. Pandemin har dock medfört att reparationer och underhåll inte har kunnat utföras i enlighet med tidigare upprättade planer. Den huvudsakliga anledningen är att fastighets-skötare m fl inte har kunnat beredas tillträde till lägenheter och lokaler i samma utsträckning som tidigare. Reparationer och underhållsarbeten har därför skjutits framåt i tiden. I både bostadslägenheter och hyreslokaler har endast reparation och underhåll av nödvändig karaktär kunnat utföras under merparten av året.

Arbetet med ombyggnation av plan 0 och 2, Torget 6 i Heby till +75-lägenheter avslutades under året. Projektet innebar 14 st nya lägenheter till uthyrning fr o m den 1 oktober 2020. Den sista och avslutande etappen gällande Rot-renoveringen av Tegelmästarens kostnader är aktiverad under året. Övriga projekt under året är ombyggnation av restaurang Maijas i Östervåla samt takbyte på St Birgittasväg i Harbo.

Uthyrningsgraden av våra lägenheter har varit hög under hela året. Bolaget utreder kontinuerligt möjligheter till nyproduktion och har svårt att tillgodose behovet när det gäller efterfrågan på bostäder på vissa orter. Aktuella områden som bolaget arbetar med är Rävsjöbacken i Morgongåva samt Tegelmästaren 1-2, i Heby tätort.

Hyreshöjningen fr o m 1 februari 2020, efter förhandling med hyresgästföreningen, blev 1,95%.

Underhållskostnaden slutade på 7 979 tkr (9 444 tkr år 2019).

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	84,2	79,0	5,2	79,5
Kostnader	-80,7	-78,3	-2,4	-76,9
Nettokostnad	3,5	0,7	2,8	2,6
Investeringsbudget				
Inkomster				
Utgifter	62,4	61,4	1,0	31,5
Netto	62,4	61,4	1,0	31,5

Kommentar till periodens utfall

Under år 2020 nedlagda investeringar på 61,9 mkr har aktiverats till byggnad.

Nyckeltal:

Soliditet: 22,8 %

Låneskulder till kreditinstitut: 355,1 mkr

Leverantörsskulder: 4,8 mkr

Balansomslutning: 483,8 mkr

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Belopp i mkr	Bokslut År 2018	Bokslut År 2019	Budget År 2020	Bokslut År 2020	Avvik. Helår
Rörelsens intäkter:					
Hysesintäkter	75,3	75,9	75,9	79,2	3,3
Övriga rörelsesintäkter	4,4	3,5	3,1	5,0	1,9
Summa Intäkter :	79,7	79,4	79,0	84,2	5,2
Fastighetskostnader:					
Driftskostnader	-17,7	-19,3	-19,6	-20,5	-0,9
Underhållskostnader	-9,1	-9,4	-12,1	-8,0	4,1
Taxebundna kostnader	-16,6	-16,5	-17,0	-14,8	2,2
Fastighetsskatt	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Personalkostnader	-5,4	-5,8	-6,1	-5,7	0,4
Av- och nedskrivningar	-20,0	-17,6	-17,7	-25,0	-7,3
Summa fastighetskostnader:	-69,7	-69,5	-73,4	-74,9	-1,5
Rörelseresultat:	10,0	9,9	5,6	9,3	3,7
Resultat från finansiella investeringar					

Belopp i mkr	Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
Ränteintäkter och liknande res poster	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Räntekostnader, borgensavg etc.	-5,2	-7,4	-5,0	-5,9	-0,9
Summa resultat från fin inv:	-5,1	-7,3	-4,9	-5,8	-0,9
Resultat efter finansiella poster	4,9	2,6	0,7	3,5	2,8
Bokslutsdisp. Skatt	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	12,4	2,6	0,7	3,5	2,8

Hysesintäkterna är högre jmf med budget, förklaringen är utfallet av förhandlingen med Hyresgästföreningen inte var klar när budgeten lades. Bolaget erhöll 1,95% höjning fr o m 1 februari 2020. De övriga intäkterna är högre än budgeterat vilket bl. a beror på ökade beställningar/faktureringar jmf med budget till Heby kommun samt försäkringsersättningar främst gällande vattenskador.

Driftskostnaderna ligger över budget (-0,9 mkr), förklaring är höga vattenskadekostnader totalt för bolaget (4,0 mkr).

Underhållskostnaderna ligger betydligt under budget (4,1 mkr). Detta har bl.a. sin förklaring i Covid-19 då hyresgäster samt bolaget är restriktiva gällande hantverksbesök i lägenhetsbeståndet samt i äldreboendena.

Taxebundna kostnader ligger under budget, vilket beror på den milda vintern (2,2 mkr).

Personalkostnaderna ligger under budget vilket har sin förklaring i att lönerevisionen fördröjdes pga. Covid-19.

Av -och nedskrivningskostnaden ligger på en avvikelse 7,3 mkr vilket beror på att bolaget har genomfört både nedskrivningar (-28,0 mkr) uppskrivningar (7 mkr) samt återförda tidigare nedskrivningar (12,5). Uppskrivningen är ej resultatpåverkande för år 2020. Nettoeffekten blir därför -11,5 mkr.

Räntekostnaderna är något högre än budgeterat – detta beror på att kommunens borgensavgift är inte medräknad i budget för räntor.

Investeringar per projekt

Investeringsbudget (mkr)	Bokslut År 2020	Budget År 2020	Avvik. Helår	Bokslut År 2019
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter				
ROT-renov. Stationsg. 025, etapp 4 + ÅTA-arbeten (aktiverat)	29,7	30,0	0,3	26,1
Torget 6A, ombyggnation lgh, proj. 056 (aktiverat)	30,4	12,0	-18,4	5,4
St Birgittasv, Takbyte, 058 (aktiverat)	0,6	0,7	0,1	0,0
Maijas Restaurang, 066 (aktiverat)	1,2	0,0	-1,2	0,0
Torgvägen 5, stamreovering, 065, pågår	0,3	12,0	11,7	0,0

Investeringsbudget (mkr)	Bokslut	Budget	Avvik.	Bokslut
Nyproduktion Tegelmästaren, 060, pågår	0,0	0,0	0,0	0,0
Diverse investeringar, passer-system etc., pågår	0,1	6,7	6,6	0,0
Nettoinvestering	62,4	61,4	-1,0	31,5

Bolaget har aktiverat pågående investeringar på nära 62 miljoner kr fram till sista december. Ingående belopp (pågående om-tillbyggnadsarbeten) är 31,5 miljoner kr. Utgående belopp av pågående arbeten är 0,4 mkr.

Avvikelsen gällande Torget 6 A beror på att budgeten som lades fram baserades på en grundinvestering om 16,7 Mkr exkl. moms. (20,8 Mkr inkl moms). Momsen är inte beaktad i investeringsbudgeten. Under projektets gång har det utökats att innefatta renovering av källarplan att inrymma ytterligare 4 nya lägenheter, en gemensamhetslokal för de boende samt en solterrass. Bolaget har inte möjlighet att dra moms för lägenheter men kan dra viss moms för gemensamhetsytor när projektet är i sin helhet aktiverad i balansräkningen.

Bilaga 3: Särredovisning Vatten och avlopp (VA)

Sammanfattning av årets viktigaste händelser

För att möjliggöra kommunens målsättning att det ska finnas byggbara tomter i alla orter och att företag/industrier ska kunna etablera sig i kommunen så har utbyggnad av nya allmänna VA-ledningar och gator skett till nytt bostadsområde i Vittinge, Ösbylund. Utbyggnad av nya allmänna VA-ledningar har även skett vid vattentornsområdet i Heby där nya företag/industritomter har tagits fram. Och ledningar till två bostadsområden, Ol-jans i Östervåla och Kvarsta i Harbo, har gjorts.

Huvudledningar för vatten, spill och dagvatten har flyttats i Heby för att möjliggöra byggnation av det nya Vård- och omsorgsboendet.

Arbetet med att förnya ledningsnätet har fortlöpt. Fokus är en robust och säker dricksvattenförsörjning och minskad miljöpåverkan (bräddning och dagvattenhantering). Den största saneringen som har gjorts under 2020 är i Vittinge. Där har utbyte av ledningar, som varit i dåligt skick, skett. Det har även skett saneringar i Heby och Morgongåva. Det har genomförts en del arbeten på fastigheter där man upptäckt felkopplade dagvattenledningar som varit påkopplade till spillvattenledningar. Dessa är nu omkopplade till rätt ledning.

En ny slamavvattnare har installerats på Östervåla Reningsverk. En slamavvattnare avvattnar allt slam som inkommer till reningsverken för att få en mer torr substans.

På Morgongåva reningsverk har en ombyggnation påbörjats. Den nuvarande maskinella utrustningen för biologisk rening är väldigt gammal. På grund av dess ålder så finns inga reservdelar vid reparationer. I stället ska en ny biorotor installeras och därför behöver reningsverket byggas ut. En biorotor är en del i reningssprocessen i ett reningsverk.

Under våren har ett avtal med Biototal skrivits. Då avtalet med Tierps kommun har blivit uppsagt gällande mottagning av slam har tekniska enheten jobbat intensivt med en lösning på detta. Man har undersökt flera olika alternativ för att hitta en bra lösning. Biototal kommer att både lagra, transportera och sprida det slam som är godkänt enligt Naturvårdsverkets riktlinjer på åkermark. Slammet som inte klarar riktlinjerna för att spridas på åkermark transporteras till Norberg och blir till jord.

Arbetet med driftövervakningssystem har nu nått sitt mål efter flera års arbete med installation. Syftet med investeringen att installera driftövervakning inom kommunens VA-anläggningar är sammanfattningsvis att säkra en hög kvalitet och effektivisera driften. I stället för att VA-personal måste besöka platserna fysisk, antingen på grund av rutinkontroll eller vid larm, kan de kontrollera anläggningen på distans och avgöra om ett besök krävs. Detta sparar dels tid men även miljö då resorna minskar, samtidigt som man på ett säkert och enkelt sätt kan kontrollera att anläggningarna fungerar som de ska.

För att höja säkerheten för Heby kommuns dricksvattenförsörjning så pågår ett arbete med revidering av befintliga vattenskyddsområden och införande av nya vattenskyddsområden, där sådana saknas, med tillhörande skyddsföreskrifter.

Miljörapporter för samtliga reningsverk har sammanställts och skickats in till Länsstyrelsen och Naturvårdsverket.

En tillståndsansökan för reservvattentäkt i Tärnsjö har skickats in till Mark- och miljödomstolen. Kommunen har anlitat Ramböll att genomföra och skicka in tillståndsansökan. Detta arbete fortgår under 2021.

Ramböll har även fått i uppdrag att göra en åtgärdsutredning för den tidigare slamdeponin Gädtsjömosse. Sex stycken mätbrunnar har installerats för provtagning av grundvatten och mätning av grundvattennivå. Detta arbete fortgår under 2021.

Ekonomisk uppföljning

Driftsbudget	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
Intäkter	24,0	23,3	0,7	21,6
Kostnader	-24,0	-23,3	-0,7	-21,6
Nettokostnad	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbudget				
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0

Utgifter	5,1	8,4	3,3	5,2
Netto	5,1	8,4	3,3	5,2

Ekonomisk uppföljning per verksamhet

VA, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
<u>VA-verksamhet</u>				
Intäkter	22,9	22,2	0,7	20,4
Kostnader	-11,9	-9,6	-2,3	-6,7
Nettokostnader	11,0	12,6	-1,6	13,7
<u>Vattenförsörjning</u>				
Intäkter	0,2	0,2	0,0	0,2
Kostnader	-2,8	-3,4	0,6	-3,5
Nettokostnader	-2,7	-3,2	0,5	-3,3
<u>Avlopp</u>				
Intäkter	0,9	0,9	0,0	0,9
Kostnader	-9,2	-10,3	1,0	-11,3
Nettokostnader	-8,3	-9,4	1,1	-10,4
Summa intäkter	24,0	23,3	0,7	21,6
Summa kostnader	-24,0	-23,3	-0,7	-21,6
Nettokostnad	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringar VA, miljoner kronor	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse helår	Bokslut 2019
VA verksamhet	3,7	5,4	1,7	5,0
Exploatering VA	1,4	3,0	1,6	0,2
Summa	5,1	8,4	3,3	5,2

Kommentar till årets utfall och prognos

VA-verksamheten visar ett positivt resultat mot budget på 2,9 mnkr för helåret 2020. Enligt budget skulle 0,8 mnkr föras över från resultat- och utjämningsfonden för att nå ett nollresultat. Resultat visar att 2,1 mnkr kommer att överföras till resultat- och utjämningsfonden och gör i och med detta ett nollresultat. En del av överskottet beror på att VA-verksamheten har haft intäkter för anslutningsavgifter för redan avskrivna tomter som kommunen sålt under året och påverkar därför resultatet positivt. Även fastighetsägare utanför det kommunala verksamhetsområdet har kopplat in sig på det kommunala va-nätet vilket också påverkar resultatet positivt. Kostnader för mindre reparation av anläggningar och inköp av material har inte nyttjats i den utsträckning det var budgeterat för.

Investeringar

Under året har 5,1 mnkr investerats. Årsbudgeten var 8,4 mnkr. Hela beloppet för investering av ledningsbyte har inte nyttjats utan projektet kommer att återupptas under nästa år. Inte heller kommer investering "Efterpolering" på 1,0 mnkr att nyttjas då ändring av arbetssätt räcker för att få en fungerande process. Kostnaden för investering av biorotor har nästan uppgått till det budgeterade beloppet. Hittills har det kostat 0,9

mnr, budget 1,0 mnr. Även detta arbete fortgår 2021.

Arbetet med att installera driftövervakningssystem på alla vatten- och avloppsreningsverk och pumpstationer har pågått under några år. I samband med installation av systemet så har det varit tvunget att dra om och byta befintlig el. Det har varit problem att finna behörig personal för att utföra detta arbete. Det är anledningen till att det har dragit ut på tiden då det är ett omfattande arbete. Under sommaren slutfördes projektet och arbetet med installationen är nu helt klart. Kostnaden för denna investering uppgick till 0,9 mnr detta år, budgeten var 1,0 mnr.

Budget för investeringar för markexploateringar var 3,0 mnr. Hela den summan har inte nyttjas då de två större exploateringsprojekten är klara för VA:s del, exploatering av villatomter i Ösbylund Vittinge och nya företag/industriområdet i Heby. Under höst/vinter tillkom exploatering av Ol-jans i Östervåla, Kvarsta i Harbo och flytt av huvudledningar för att möjliggöra byggnation av det nya vård- och omsorgsboendet i Heby. Dessa projekt uppgick till 1,5 mnr.

Investering för oförutsedda händelser blev högre än budgeterat. Det är kostnader för inköp av en ny slamskruvpress till Östervåla reningsverk.